הארץ

0.64 ש"ח, יום ד' י"ט בשבט תשמ"ו, 29 בינואר 1986 VOL. 68/20289 JANUARY 29 1986

מוצרי מסקו-הפתרונות לכל בעיות האחסון
מסקו
טכנולוגיות בע"מ
04-705967 03-442184

הלם בארה"ב מהתפוצצות המעבורת צ'לנג'ר 72 שניות לאחר המראתה

7 אנשי הצוות שיצאו בטיסה ה־11 מאז אפריל 1983 ניספו ● האסון פגע קשה בתוכנית טיסות החלל וביוקרה האמריקאית ● רייגן נשא נאום מיוחד לאומה

הפיצוץ נגרם כנראה מפגם במכלי הדלק ● פקיד סוכנות החלל: לפי שעה אין הסבר ● ביקורת על מטה נאס"א: רוב השיגורים האחרונים בוצעו לאחר עיכובים ואיחורים ● טיסת צ'לנג'ר — ה־56 במניין החלליות המאויישות של ארה"ב

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). דקה ושתיים עשרה שניות לאחר המראתה התפוצצה מעבורת החלל צ'לנג'ר יחד עם שבעה אנשי הצוות שהיו בתוכה.

(סוף בעמוד 2 טור 3)

תלמידיה של שרון מקאוליף הריעו ופתאום פרצו בבכי

נבחרה מבין 11,146 מורים במבצע שיזם רייגן ● בוטחה במיליון דולר כתרומה של חברת ביטוח בוואשינגטון

יוסטון, טקסס (איי־פי). בצוות שהי רג בפיצוץ היו שתי נשים — המורה שרון מקאוליף מניו־המפשייר והיה דיה ג'ודי רזניק.

שרון מקאוליף, 37, נולדה ב־ מאסצ'וסטס. היא בעלת תואר שני מאוניברסיטה במרילנד, ובעלת ותק של 15 שנה בהוראה. היא נבחרה מתוך 11,146 מורים, שנענו לפנייתו של הנשיא רייגן לכלול מורה בצוות המעבורת. כדי להימנות על הצוות היא עברה קורס של 120 שעות במרכז החלל ביוסטון. לפני המראתה בוטחה במיליון דולר, תרומה של חברת ביטוח קורון אנד בלאק מהעיר ואשינגטון.

תלמידיה של מקאוליף עקבו אחר שידור ההמראה בבית־ספרם והריעו למורתם שבמעבורת. לפתע — עם הפיצוץ — השתררה דממה ורבים פרצו בבכי.

האסטרונאוטית [illegible] ד"ר ג'ודי רזניק (מהנדסת חשמל) נתי קבלה בשנת 1978 לאימונים לקראת טיסת חלל. לאחר שנת אימונים עבדה על פרויקטים הקשורים לפיתוח מע־ בורת החלל דיסקברי. בחודש יוני 1984 הפכה רזניק, בהיותה בת 35 שנה, לאשה השנייה שטסה בחלל. יחד עם חמישה אסטרונאוטים־גברים יצאה לטיסה בת שבעה ימים במעבורת דיס־ קברי ונטלה חלק בניסויים המדעיים המסובכים שנערכו באותה טיסה.

הורי אביה היו יוצאי העיר קייב. הם עזבו את ברית המועצות בסוף שנות העשרים והשתקעו בארץ ישראל. אביה אף למד כאן בישיבה. מארץ ישראל עברה המשפחה לקליוולנד שבארה"ב, וסבה שימש שם שוחט. סבתה הגה פעלה למען אירגונים יהו־ דיים. אביה, ד"ר מרווין רזניק, היה אף הוא פעיל באירגונים יהודיים שנים.

בריה"מ דיווחה על האסון במשפט אחד

הסוכנות האירופית לחלל: זה אסון משותף לכולנו

מוסקווה (איי־פי). במוסקווה מסרה סוכנות טא"ס בקיצור רב על האסון. רק משפט אחד דווח כשלושים דקות אחרי האסון.

בפריס מסרה הסוכנות האירופית לחלל, המתחרה של הסוכנות האמריקאית לחקר החלל (נאס"א), שה תקלה היתה אסון לאמריקאים ולאירופאים יחדיו, והביעה את השתתפותה בצער.

השיחה בקשר שנקטעה:

יש לנו נתק; ברור שקרתה תקלה רצינית

יוסטון, טקסס (איי־פי). התקשורת בין המעבורת לבין מרכז הבקרה ביוסטון היתה תקינה עד לרגע האסון.

קריין השיגור: 10, 9, 8, 7, 6, המנוע הראשי פועל. 4, 3, 2, 1, המראה. המראה של הטיסה ה־25 של מעבורות החלל. היא עוזבת את כן השיגור.

הטייס מייק סמית: תבנית סבסוב (המראת המעבורת תוך סיבובה בתנו־ עת בורג).

בקרה: סבסוב.

קריין: השיגור [illegible] הסבסוב אומתה. צ'לנג'ר [illegible] המנועים פועלים [illegible]. מצב [illegible] של המעבורת הוא 104 אחו־ זים. נוריד את המצערות עד 65 אחו־ זים מיד. מנועים ב־65 אחוזים. שלושה מנועים פועלים כשורה. שלושה תאי דלק תקינים. שלוש יחידות כוח. מהירות 22,057 רגל לשנייה, גובה 4.3 מילין ימיים. מעלים את המצערות. שלושה מנועים כעת ב־104 אחוזים.

בקרה: צ'לנג'ר, לכו עם המנועים קדימה.

סמית: מצערות קדימה.

(פיצוץ).

קריין: אנחנו בדקה ו־15 שניות, מהירות 2900 רגל לשנייה, גובה 9 מילין ימיים, מרחק 7 מילין ימיים.

(שתיקה).

קריין: בקרי הטיסה בודקים בזהירות את המצב. ברור, שקרתה תקלה רצינית. יש לנו נתק בתקשורת.

הצוות של צ'לנג'ר בדרכו להמראה. ארבעה מאנשי החללית צועדים מבנין קנאוורל אל מעבורת החלל. בקדמת התמונה המורה שרון מקאוליף ומאחוריה מפקד המעבורת אליסון אוניזוקה. למעלה: רגע הפיצוץ דקה ו־12 שניות לאחר השיגור (תצלום איי־פי)

הדיונים על שטר בוררות עם מצרים יימשכו חודשים

מעריכים בירושלים ● מצרים מתנה פגישה עם פרס בסיום הליך זה ● מובארק ייפגש היום עם מיטראן

וייצמן: אין ללחוץ בנושא דו"ח החקירה; פסק הדין במשפטו של האטר — מספיק ● שאלתי בקהיר: מדוע השגריר ששון לא מופיע בטלוויזיה המצרית

מאת עקיבא אלדר, דן מרגלית, יהואב טוקר
סופרי "הארץ"

השר עזר וייצמן דיווח אתמול למ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר ולאחר מכן גם לקבינט על פגישותיו עם נשיא מצרים חוסני מובארק. וייצמן אמר, כי לא נקבע מועד לפגישת הפסגה בין פרס לבין מובארק. הוא מסר, שהמצרים עומדים על כך שישראל תסתפק בקבלת פסק הדין במשפטו של הרוצח בראס בורקה. לדבריו, נתון מובארק ללחצים של האופוזיציה ולפיכך אין ללחוץ עליו בעניין דו"ח ועדת החקירה. וייצמן סבור, שעל השגריר בקהיר משה ששון לבקש ממשרד החוץ המצרי את פסק הדין במשפטו של סו־ לימאן האטר. לדבריו, ניתנת בפסק דין מפורט זה התשובה למרבית השא־ לות, המטרידות את ישראל בפרשה זו.

מקור בכיר במשרד ראש הממשלה אמר, כי וייצמן ביקש לשכנע את מובארק לנתק את עניין הפסגה

(סוף בעמוד 2 טור 1)

ספינות ארה"ב עשויות לחצות היום ה"קו האדום" שקבע קדאפי

בשבת ייכנס לתוקף צו הנשיא המחייבת אזרחים לצאת את לוב

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). ספי־ נות מלחמה אמריקאיות והמטוסים של הצי האמריקאי עשויים לחצות היום את הקו האדום — קו הרוחב 32.5, שהוגדר על־ידי מועמר קדאפי "קו המוות". שחצייתו תאלץ את לוב להילחם באמריקה "עם גבה אל הקיר". בימים האחרונים התקרבו מטוסים לוביים אל המטוסים האמריקאים עד למרחק של כחמישים מייל, אך המפצ־ ים הלוביים הסתלקו לפני יצירת מפגש אוירי.

רשת הטלוויזיה אבי־בי־סי מסרה, שלפחות אחת האניות תישלח אל מי־ מי הטריטוריה של מפרץ סירת, לפני שיסתיימו תרגילי הימיה האמריקאים מול חופי לוב ביום ו'. בשידור נאמר כי יתכן שמשימה זו תוטל על סיירת הטילים החדישה "יורקטאון", המסוג־ לת להתגונן בעת ובעונה אחת מפני מטוסים, טילים ואניות מלחמה.

בשבת ייכנס לתוקף צו הנשיא, המחייב את האזרחים והחברות האמרי־ קאיות, הפועלות בלוב, לעזוב את המדינה. בלוב פועלות שלוש חברות אמריקאיות ועוד כמספר הזה חברות בנות. על־פי ההערכה נמצאים בלוב כ־1500 אזרחים אמריקאיים.

קוהל ופרס הסתירו חילוקי הדעות; נושא הנשק לסעודיה הוזכר בקצרה

הרצוג יבקר בגרמניה ● פרס נועד עם הנשיא ושרי ההגנה והכלכלה

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). קאנצלר מערב גרמניה הלמוט קוהל הודיע אמש, כי ארצו תעמיד 75 מיליון מארק לרשות קרן גרמנית־ישראלית מיוחדת שתוקם כדי לקדם מחקר ופי־ תוח מדעיים. מקום מושבה של הקרן יהיה בישראל, והיא תפעל בשיתוף מוסדות מחקר גרמניים וישראליים. ככל הנראה תעמיד גם ישראל סכום זהה לרשות הקרן הזאת. בהשוואה לציפיות המוקדמות, היקף ההשתת־ פות הגרמנית בקרן מצומצם. קוהל הודיע על החלטתו במסיבת עיתונאים משותפת עם פרס בתום שלוש שעות של שיחות, מהן יותר משעתיים של שיחות בארבע עיניים. קוהל ופרס עשו מאמץ גלוי שלא להבליט את חילוקי הדיעות ביניהם. פרס החמיא לבון על הסיוע שהיא מעניקה לישראל במסגרת מוסדות השוק המשותף, ואמר, שההצהרה האירופית האחרונה בעניין הסדר הבינלאומי היא "צעד בכיוון הנכון". האירופים הודיעו, שיימנעו ממשלוחי נשק ללוב, וגינו את הטרור הבינלאומי. אך הם סירבו להצטרף לצעדי העונשין הכלכליים של ארה"ב נגד קדאפי.

על שאלה בעניין משלוחי נשק גרמניים אפשריים לסעודיה אמר פרס, כי ישראל מתנגדת לכל משלוחי נשק למדינות הנמצאות איתה במצב מלח־ מה. הנושא הוזכר רק בקצרה בשיחות. והצד הישראלי עשה הכול כדי שלא להבליט אותו.

ראש הממשלה התחיל אתמול את יומו בפגישה עם נשיא מערב גרמניה ריכארד פון וייצזקר. בתום השיחה הו־ דיעו שני הצדדים, כי נשיא המדינה חיים הרצוג יבוא למערב גרמניה בעו־ תיד הלא רחוק.

בשיחה עם שר הכלכלה מרטין בנגמן העלה פרס משאלה להידוק שי־ תוף הפעולה. מנכ"ל הכלכלה של בון הודיע, כי הממשלה אכן תעודד שי־ תוף פעולה כזה, בעיקר בתחום המחקר והפיתוח לצורכי התעשייה.

בפגישה בין פרס לשר ההגנה המערב גרמני מנפרד וורנר נדון שי־ תוף הפעולה בין שתי המדינות

חברה מערב גרמנית סייעה לעיראק לבנות מפעל לייצור גז חרדל ועצבים

ואשינגטון פוסט: בידי ארה"ב הוכחות ● עיראק: זה מפעל חקלאי

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). חברה מערב גרמנית, קארל קולב בע"מ, סייעה לעיראק לבנות מפעל, שבו מיוצר גז העצבים טאבון, וגז חרדל מסוג סאריין — כך מסר אתמול הוואשינגטון פוסט מפי מקור ממש־ לתי. שלטונות מערב גרמניה תבעו את רד החוץ. לדברי המקור שימשה קולב מייעצת לסוכנות העיראקית לכימי־ קאלים בבניית המפעל, שעלה כמה מיליוני דולר. עיראק טוענת, כי במפעל מיוצרים כימיקאלים לצורכי חקלאות ותעשייה, אך בידי שגרירות ארה"ב בבגדד הוכחות, כי במפעל מיוצר גז העצבים. חברת קולב לדין, אך בית המשפט ביטל את התביעה מנימוקים טכניים.

גורמים במימשל מסרו, כי עיראק השתמשה עד כה בגז עצבים "למטרות הגנה". אך החשש הוא, כי היא תפעיל עתה את הגז כאמצעי התקפה נגד כוחות איראניים, שעלולים לפלוש לעיראק.

חדשות הארץ

שיחות היום

עם: פרופ' יעקב תמנת, ראש המכון לחקר החלל בטכניון
על: אסון "צ'לנג'ר" (עמ' 2)

★

10 ח"כים נכחו בדיון במליאה לרגל יום הולדתה של הכנסת (עמ' 3)

★

כוונה באוצר לבטל יבוא אישי של רכב (עמ' 4)

★

הורחבה רשימת המוצרים החייבים ברשיונות יבוא (עמ' 4)

★

מחירי נפט האמירו ביומיים האחרונים ל־21.83 ד' החבית (עמ' 5)

★

סנ"צ פרידמן עתר נגד ביה"ד למשמעת המפכ"ל (עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האויר

(ע). בתחילת היום: מעונן חלקית. בהמשך יתרבו העננים וגשם יירד בצפון ובמרכז. ירושלים 5—10, הגולן 5—12, נהריה 9—16, צפת 4—9, חיפה 10—17, טבריה 9—19, נצרת 6—14, עפולה 7—17, שומרון 5—13, תל־אביב 9—17, נתב"ג 9—17, יריחו 8—18, עזה 8—17, באר־שבע 7—17, אילת 11—21.

במונסטה השמש חוזרת היום!
חם ונעים — 21 מעלות
אביה סונסטה אילת
059-76191 חוף טאבה

לוטו

בהגרלת הלוטו מספר 4/86 שנערכה אתמול עלו בגורל המספרים האלה: 1, 2, 6, 17, 23, 32, המספר הנוסף — 36.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.4868	−0.0855
נוסעים	1.7797	−0.0066
שחור	1.6000	—

בגליון זה 12 עמודים

יש רק בנק אחד שבו לא תשלם דמי ניהול חשבון
(למעט משיכת שיקים)

כאן פותחים חשבון
עו"ש משופר

הבנק הבינלאומי

בחשבון עו"ש רגיל, כמעט כל פעולה שאתה מבצע עולה לך כסף.
בחשבון עו"ש משופר, רק עבור פעולת משיכת שיקים ומשיכת מזומנים ליד הדלפק, אתה משלם. עבור כל יתר הפעולות בחשבונך לא תשלם דמי ניהול.
...וגם 1,000 ש"ח (1,000,000 ש' ישנים) משיכת יתר בריבית יותר נמוכה. בעו"ש משופר בבינלאומי, לקוחות פרטיים כולל "מקבלי משכורת" זכאים לקבל 1,000 ש"ח משיכת יתר בריבית מועדפת, ללא עמלות אשראי נוספות וללא ריבית חריגה.
עו"ש משופר בבינלאומי חוסך לך עשרות ש"ח (עשרות אלפי שקלים ישנים) כל חודש.
פרטים נוספים בסניפי הבנק הבינלאומי הראשון ובנק פועלי אגודת ישראל.
* מתן האשראי מותנה בקבלת בטוחות כנהוג.

פתחתי חשבון גם בבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

המשטרה ערכה עימות בין יערי לגרנות כדי לראות כיצד יגיבו זו לגירסת זו

באחרונה חדלה יערי להשיב לחוקרים בעצת פרקליטיה ★ זמיר: חשש שעיתונים עברו על סוב־יודיצה

מאת ראובן שפירא והרעון אלון סופרי "הארץ"

חוקרי המשטרה החוקרים בפרשת הרצח של מלה מלבסקי ערכו שלשום עימות בין חוה יערי ובין ידידתה אביבה גרנות כדי לראות את תגובות השתיים זו לדברי זו, לנוכח הגרסאות הסותרות שלהן על נסיבות מותה של התיירת.

כפי שנודע, הוצג בפני חוה יערי השיחזור שעשתה גרנות ושבו היא מפלילה את יערי ברציחת התיירת במ־ בית הבדיסה. ככל הידוע הגיבה יערי על גירסת גרנות במלים: "היא משקרת".

יערי ממשיכה לטעון, כי אינה יודעת איך בדיוק נהרגה התיירת וכי היא רק ראתה אותה נופלת מהמכונית בשעה שמאחורי שתיהן, במושב האחורי של מכונית הטנדר, ישבה גרנות. לדבריה אכן עשו היא וגרנות פעולות טישטוש לאחר המקרה.

בימים האחרונים אין יערי עונה בדרך כלל על שאלות החוקרים והיא משיבה להם, כי זו הצעת פרקליטיה, עו"ד דוד מקרין ועורכת קפלן.

בפרקליטות מחוז תל־אביב מכינים כתבי האישום נגד יערי וגרנות באשמת רצח התיירת מלה מלבסקי. אנשי הפרקליטות וחוקרי המשטרה ייפגשו כנראה עוד השבוע עם אנשי המכון לרפואה משפטית באבו־כביר כדי לשמוע ממקור ראשון חוות דעת המומחים מספקים לגבי נסיבות מותה של התיירת, סוג הפגיעה בה והסיבה למותה.

זמיר רואה בחומרה

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר עשוי לנקוט צעדים משפטיים נגד כמה עיתונאים ועיתונים, שעברו לכאורה על חוק ה"סוב יודיצה" בפרשה. פרופ' זמיר רואה בחומרה רבה את העובדה שכמה עיתונים פרסמו באחרונה ידיעות בקשר להודאות ולשחזורים שבוצעו ע"י שתי העצורות בפרשת רצח התיירת, וכן בקשר למעורבות בפרשת מעילה בה היתה מעורבת אחת מהן.

דובר המשטרה הודיע כי המפכ"ל קיבל את מכתבו של פרופ' זמיר והורה לבדוק ולחקור את העניין.

אסיר שיצא לעבודה מחוץ לכלא נעלם לפני חודש; שירות בתי־הסוהר לא פירסם דבר

דובר בתי הסוהר: הודענו למשטרה ★ דוד נחמיאס עמד להשתחרר באוגוסט ★ חשש שארע לו מקרה טראגי

מאת ראובן שפירא
סופר "הארץ"

אסיר, השפוט לשלוש שנות מאסר, שהיה כלוא בכלא מעשיהו ועבד בעבודות חוץ, נעלם לפני כחודש בדרכו מכלא מעשיהו למקום עבודתו במושב יד רמב"ם. עד עתה לא נמצא האסיר ולא ברור מה עלה בגורלו — אם ברח ביוזמתו, נוסף אם הוא עדיין בחיים. שירות בתי הסוהר שמר בסוד את דבר העלמות האסיר, [illegible]

[illegible] לא פירסם הודעה על המקרה אף עבר. [illegible] לגבות שמאמצי החקירה של שירות בתי הסוהר והמשטרה לא הביאו לפתרון התעלומה.

דוד נחמיאס נידון לשלוש שנות מאסר על התפרצות וגניבה. הוא ישב בכלא מאז מארס 1984. באוגוסט 1986 היה אמור להשתחרר לאחר ניכוי שליש על התנהגות טובה. [illegible]

להכלל במסלול שיקום. מ־1 בדצמבר החל לעבוד בנגריה ביד רמב"ם. מדי בוקר הוא יצא למקום העבודה ובערב חזר לכלא. ב־29 בדצמבר לא חזר בערב ומיד נערך בירור עם מקום העבודה. רק אז התברר שהאסיר לא הגיע לשם בבוקר. הנהלת הכלא סברה, כי מדובר בבריחה והודיעה על כך למשטרת רמלה שפתחה בחקירה.

עד היום כאמור לא התגלו עקבותיו של נחמיאס. נוכח התנהגותו והעובדה שעמד להשתחרר בעוד זמן לא רב, מעוררת העלמותו הדאגה אצל גורמים בשירות בתי־הסוהר ובמשטרה, שאינם מוציאים מכלל אפשרות, כי הדבר קשור באירוע פלילי או טראגי.

דובר שירות בתי הסוהר שמעון מלכה, שנשאל על־ידי "הארץ", מדוע שמרה נציבות שירות בתי הסוהר בסוד על הפרשה אמר, כי שירות בתי הסוהר נוהג לדווח על כל אירוע של העדרות אסירים. במקרה הזה נמסר העניין להמשך טיפול המשטרה וכדי לאפשר למשטרה לחקור בשקט לא נמסרה הודעה.

למרות שידולי דולצין: 20 ראשי הסוכנות ייצאו לישיבת חבר הנאמנים בניו־יורק

ידונו בארה"ב בבעיות תקציב ★ היום דיון בדו"ח לנדוי המבקר הנסיעות התכופות לחו"ל

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

כל ראשי הסוכנות היהודית מת־ כוננים לצאת לניו־יורק כדי להשתתף בישיבת חבר הנאמנים של הסוכנות שתוקדש לבעיות התקציב. המשלחת שתצא לחו"ל ב־12 בפברואר, תימנה לפחות כ־20 איש, לרבות שבעה חברי ההנהלה: היו"ר אריה דולצין, הגזבר עקיבא לוינסקי, ראש עליית הנוער אורי גורדון, שני ראשי המחלקה להתיישבות מתי דרובלס ונסים זוילי, יו"ר קרן היסוד ד"ר אברהם אביטל, ראש המחלקה לחינוך תורני יצחק מאיר וראש מחלקת העליה חיים אהרון. אליהם יצטרפו — אולי — גם ראש המחלקה לחינוך ותרבות ד"ר אלי תביב, וראש מחלקת הנוער והח־ לוץ אברהם כץ.

לפני שבועות ספורים הבטיח יו"ר הנהלת הסוכנות אריה דולצין בעקבות הביקורת הציבורית הרחבה על קיום ישיבת חבר הנאמנים בניו־יורק, כי תצא משלחת מצומצמת, אולם נראה שנכשלו מאמציו לשכנע את עמיתיו לוותר על הנסיעה לארה"ב.

ההנהלה הציונית עומדת לקיים היום דיון על דרכי יישומו של דו"ח ועדת לנדוי על מפעל השליחות. בדו"ח נמתחה ביקורת חריפה על נסיעותיהם התכופות של ראשי הסוכנות לחו"ל. בשנת הכספים 1984/85 הסתכמה עלות הנסיעות והאש"ל של חברי ההנהלה והמנכ"לים ב־369 אלף דולר.

מודעי: עד מחר יוכרע איחוד חרות־ליברלים

הבוקר מפגש שרים

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

עתיד איחוד הליכוד עשוי להיות מוכרע כבר הבוקר בסידרת מגעים ופ־ גישות, שיתנהלו בין שרי המפלגה הליברלית לשרי חרות. בעקבות השי־ חות היום יחליטו ראשי הליברלים, אם להמליץ בפני מועצת מפלגתם על פירוק סיעת הליכוד בכנסת והקמת סיעה ליברלית נפרדת. בשיחה ל"הארץ" אמר אמש יו"ד נשיאות המפלגה הליברלית, שר האוצר יצחק מודעי, כי היום ומחר הם ימים גורליים ביותר להמשך השותפות בין הליבר־ לים וחרות ולעתידו של הליכוד.

נסיון למצוא פשרה בין הליברלים לחרות יעשה כבר ב־9 בבוקר בכינוס שרי הליכוד. שרי חרות הודיעו אתמול על עמדתם, לפיה הם מציעים למפלגה הליברלית ייצוג של 33 אחו־ זים במוסדות המשותפים וברשימה לכנסת ושריון מקומות אלה למשך 4 שנים מיום חתימת ההסכם. והליברלים לעומת זאת דורשים ליישם כלשונו את המיסמך, שגיבשו השרים לוי ונ־ סים לפיו יקבלו הליברלים ייצוג של 36 אחוזים. והשריון יהיה למשך 4 שנים מתום תקופת כהונת כנסת זאת.

שוק ההון

התעוררות של סוף חודש

קרנות הנאמנות מנסות לשפר את רמת תשואותיהן

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בשוק המניות החופשיות הורגשה אתמול התעוררות, שלוותה במגמת עליות שערים במניות הבנקים. מגמה זו מוסברת כעובדה, שקרנות הנאמנות עושות מאמץ לקראת סוף החודש לשפר את רמת תשואותיהן. עם זאת, מרבית הקרנות יציגו בכל הנראה במהלך ינואר תשואות שליליות.

ערך את העמוד: בינו שפירא

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

ספאדוליני והשורשים של מונטיפיורי

שר ההגנה של איטליה, ג'ובאני ספאדוליני, שבא לארץ להשתתף בעצרת היובל של הקונגרס היהודי העולמי, זכה אתמול להוקרה על ידידותו העמוקה לעם היהודי ולמדינת

ג'ובאני ספאדוליני

ישראל. בטקס חגיגי, העניק לו ליאון תנבב, נשיא הפדרציה הספרדית את בוליית מונטיפיורי. שבועים אלה מלאו 200 שנה להולדתו. ולמה דווקא מונטיפיורי? מונטיפיורי עצמו נולד בליבורנו שבאיטליה.

ג.אוים

שלושה סיפורי מסע

פגישתו של שמעון פרס עם הנסיך צ'ארלס והנסיכה דיאנה, בעת ביקורו בבריטניה, עוררה כל־כך את דמיונם, של העיתונאים הישראלים, עד כי כל הבעיות הבוערות התגמדו לעומת השאלות הנוקבות בדבר לבושה של הליידי די.

מה שלא צוין היא העובדה שהביקור בארמון קנסינגטון היה פרי יוזמתו של השגרירות הבריטית, המקווה שבכך תתרום לפופולריות של פרס בישראל, ותעזור למערכת הרוטציה.

*

אברהם תמיר, מנכ"ל משרד ראש הממשלה, נהג בזמן הביקור בלונדון להיעלם פעם בפעם מן הפגישות השונות של פרס. ועורר את הרושם כי הוא עסוק בפגישות מן הסוג החשאי. אבל "אברשה" הזים את השמועות בדרך פשוטה. הוא נהג לשוב אל מלונו ובידיו שקיות פלסטיק של חנויות כלבו.

אגב, תמיד התרשם כל־כך מבית־האחוזה הרשמי בהאג, בירת הולנד. עד כי המליץ לבנות סביב מבצרו בירושלים אגם קטן, אליו יעבירו כמה ברבורים וברווזים שיובאו מאירופה. התוכנית נגנזה מיד, לאחר שהעיתונאים הגיעו למסקנה כי העופות ייאכלו בעת חגיגות המימונה.

*

קודם שנסע לאוקספורד, תחנתו האחרונה בבריטניה, ביקר שמעון פרס בארמון בלאנהים, שהיה גם מקום מגוריו של וינסטון צ'רצ'יל. קיבלו את פניו בעלי הארמון, הדוכס ממלבורו ואשתו. הזוג רב־המעלה היה במבוכה, לאחר שבנם, המרקיז מבלנדפורד, הורשע בבית־המשפט בעוון סחר בקוקאין. מסיבה זו, ביקש הדוכס מפרס שלא להביא עמו עיתונאים.

פרס אף ביקר ב"בור" המלחמה של צ'רצ'יל. במרכז לונדון, שם הציגו לו מארחיו את סיר הלילה של המנהיג הבריטי.

שאול צדקא

לונדון

שירת גאולה גם מכניסה תמורה

התבטאותה הציורית דמויית המקאמה של חברת־הכנסת גאולה כהן, שהתייחסה למאמצי עזר וייצמן להשיג הפשרה ביחסים עם מצרים, עשתה לה כנפיים. כמעט מיד אחרי שהשמיעה ברדיו: "על כנפי מתנות הרוח של דון קישוט וייצמן והמגשו פנסה שלו סמיר / שטסו לקאהיר / פרס לא יגיע אל הפסגה / וממשלת ישראל הגיעה לשיא השפלה". הוסיפה חברת הכנסת ואמרה: "וכבר בישעיהו פרק ל' נאמר לא לעזר ולא להועיל, רק לבושת וגם לחרפה".

אחרי שהסתעבו דבריה לכותלי הכנסת, גילה חבר־הכנסת גדעון גדות, יו"ר מפעל הפיס, שאין זו הפעם הראשונה שגאולה כהן מלינה בפיוט. היא כבר זכתה בעשר לירות (של אז) כאשר מפעל הפיס רכש ממנה סיסמה. אמנם לא היה בה חרוז מלא, אך היא נקלטה במהירות הבזק בכל הארץ. הסיסמה היתה: "פיס בכפר, פיס בעיר / פיס הפך עני לעשיר".

ע. בר

שר החינוך תורם ימי עבודה

שר החינוך, יצחק נבון, הודיע אתמול כי הוא תורם שכר שלושה ימי עבודה למען קרן התנועה לצמיחה. המדובר בקרן שהוקמה ביוזמת מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, לסייע לפועלים במצוקה, וליצירת מקומות תעסוקה באזורי פיתוח.

שכר שלושת ימי העבודה שתרם נבון, ינוכה ממשכורתו, יום בחודש, החל בינואר.

נ.מ.

המתאגרף הקשיש לא נשכח

למקס שמלינג, שהיה אלוף גרמניה באיגרוף במשקל כבד, בשנות השלושים, יש שאיפה להגיע לגיל 99. שמלינג הצליח לגבור בשנת 1936 על האלוף הבלתי־מנוצח של אז, ג'ו לואיס, אך גם נוצח קודם־לכן על־ידי מקס בר. שנהג ללבוש בתחרויות מכנסים ועליהן מגן דוד, אם כי יש מטילים ספק ביהדותו.

שמלינג, שמשקלו כיום עולה רק בשבעה קילוגרמים על משקלו באותם ימים, ממשיך להתאמן מדי יום ביומו. גם כיום, בן 80, הוא ממשיך לעבוד לפרנסתו: הוא מנהל המכירות של חברת קוקה קולה האמריקאית בגרמניה. הוא נמנה עדיין עם הספורטאים החביבים על הגרמנים, ומספר התיבות שהוא מעניק למעריציו, זה כשלושה דורות, מגיע לכ־20 אלף מדי שנה.

א.קין

בעריכת עירית רוזנבלום

רקע

3 אסטרונאוטים ו־4 קוסמונאוטים נהרגו עד כה

(איתים). זו הפעם הראשונה בה נהרגו אסטרונאוטים אמריקאים בשעת טיסת חלל, אך לפני 19 שנה, ב־27 בינואר 1967 נהרגו שלושה אסטרונאוטים אמריקאיים על כן השיגור בכף־קאנוורל כאשר הרגלו בחלליתם, אפולו 1. היו אלה קולונל וירג'יל גריסום, קולונל אדוארד וייט וקומנדור רוג'ר צ'אפי בחללית אפולו 1. במיבצעי החלל של ארצות הברית היו כמה וכמה תקלות חמורות:

● בחללית אפולו 13, שהיתה בדרך לירח בשנת 1970, התפוצץ מיכל חמצן. האסטרונאוטים נטשו אותה אל רכב הירח, שהיה צמוד לחללית.

● בטיסת החלל השנייה של ארה"ב החל וירג'יל גריסום לטבוע בנחתו בים עם החללית פעמון החרות 7 (מסדרת מרקורי). הוא חולץ מן המים.

בשנת 1966 יצאה מכלל שליטה החללית ג'מיני 8, שנשאה את ניל ארמסטרונג ואת דייוויד סקוט. היא הונחתה על־ידי הבקרה מהקרקע.

הסובייטים שומרים על מעטה עבה של סודיות סביב תקלות בשיגור קוסמונאוטים לחלל. הם הודיעו עד כה על ארבעה קוסמונאוטים, שנהרגו בטיסה:

באפריל 1967 נהרג ולאדימיר קומארוב כאשר חלליתו סויוז 1 חזרה לאטמוספירה והלחץ הפנימי בחללית ירד לפתע.

ביוני 1971 נהרגו שלושה קוסמונאוטים כשהחללית סויוז 11 חזרה לאטמוספירה.

עוד ידוע, כי בספטמבר 1983 פרצה אש בחללית סויוז טי 10 א', שניות ספורות לפני שיגורה לחלל. מערכת החירום הופעלה, הקוסמונאוטים הופלטו וצנחו בשלום.

הלם בארה"ב

(סוף מעמוד 1)

המעבורת החלה את מסעה האחרון אתמול בשעה 11 על־פי שעון ארה"ב, לאחר שבארבעת הימים האחרונים נדחה מסעה ארבע פעמים עקב מזג האוויר ותקלה טכנית, שהתגלתה ברגע האחרון. התנתקותה מבסיסה וחילת נסיקתה עברו ללא תקלות וכאשר הופעלו מנועיה, כי הכל כשורה. כדקה לאחר הנסיקה עוד נשמע מפקד הטיסה פוקד על מעבר למהירות מכסימלית, אך שניות מעטות לאחר מכן חלה התפוצצות אדירה, שהפכה את המעבורת יחד עם מכלי הדלק שלה לכדור אש אדיר. רסיסי המעבורת עפו למרחק עשרות מייל.

בין אנשי הצוות היתה המורה הראשונה שטסה לחלל, כריסטה מקאוליף (37) מניו־המפשייר, שנבחרה מבין מאות מועמדים, לאחר שהנשיא רייגן הכריז בשעתו שבעבודה על הצוות, שמורה אמריקאי ישתתף בטיסת חלל. רייגן שצפה בשידור הטיסה היה הלום ונשאר באולם לאחר שחזה בהתפוצצות המעבורת.

חשש לזהר במכל הדלק

על־פי הערכות הראשונות, נגרם [illegible] במכל הדלק [illegible] מכלי הדלק הענקיים. לפי הערכה אחרת, [illegible] על מכלי הדלק יצרה כבר את השד אחר בתם והתנאי הלחץ שהופעלו על המערכת גרם הפיצוץ.

פקידי סוכנות החלל האמריקאית אמרו, כי לפי שעה אין בידיהם הסבר לסיבת ההתפוצצות. הם אמרו, כי כל המכשירים, אשר עקבו אחרי המעבורת, הראו כי רקטות־הדחף, וכן שלושת המנועים העיקריים של המעבורת פעלו כמתוכנן, עד להתפוצצות.

שאלות יותר מתשובות

שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו־יורק, מוסר כי לאחר התפוצצות צ'לנג'ר שידרו תחנות הטלוויזיה בניו־יורק שוב ושוב את צילום הזינוק של המעבורת שהיה ללא רבב עד לשניה בה התפוצצה. זהו צילום, שלא מהר יישכח בארה"ב. הרושם שהוא השאיר ניתן היה לראות על פניהם של עוברים ושבים ברחובות ניו־יורק, שנראו המומים ונדהמים. מהדורות העיתונים נחטפות מן הדוכנים ואנשים נראים משוחחים ביניהם בתדהמה ומחליפים ניחושים והערכות לסיבות האסון.

אין ספק כי מלבד האבל על שבעת האסטרונאוטים שנספו זו מכה קשה ליוקרה האמריקאית. בציבור ניכרת הרגשה ביקורתית כלפי נאס"א ומגוריו בהגורות מעבורות החלל. רוב השיגורים האחרונים נדחו לאחר עיכובים ואיחורים חוזרים ונשנים. לפני ימים אחדים בוטלה הזנקת מעבורת צ'לנג'ר. לאחר שחזאי מזג האוויר של נאס"א טעו, כי צפוי מזג אוויר קשה, אך מזג האוויר היה נאה ואידיאלי לזינוק והדבר הביך את המומחים בסוכנות. במהדורות הערב שוב, המשדרות כאן ללא הפסקה באו האסון, מופיעים מומחים לנושאי חלל, אך הם מציגים יותר שאלות מאשר תשובות.

טיסתה של צ'לנג'ר היתה הטיסה החמישים ושש במניין של חלליות אמריקאיות מאוישות, וזהו האסון השני שבגללו מאז נהרגו שלושת אנשי צוות החללית אפולו בינואר 1967.

צ'לנג'ר עצמה שוגרה לפני כן עשר פעמים מאז 3 באפריל 1983, כשהיה בלחץ פילאנד הולד. סוכנות החלל האמריקאית עמדה לשגר השנה את צ'לנג'ר עוד 15 פעמים, ולדעת מומחים עלול האסון שאירע אתמול לעכב את כל תוכנית טיסות החלל.

לארצות הברית היו שלוש מעבורות חלל — אטלנטיס, דיסקאברי וצ'לנג'ר. שלושתן נועדו לשימוש חוזר — בניגוד לחלליות, שהיו חד־פעמיות.

כשוואשינגטון הפסיק יועץ הנשיא לביטחון לאומי, אדמירל ג'ון פוינדקסטר את ישיבת הנשיא רייגן עם עוזריו בחדר הסגלגל, כאשר שמע על האסון. הנשיא עזב את החדר לחדר עבודתו. וצפה בזוויות השונות בשידור החוזר הטלוויזיוני של האירוע.

עקב האסון החליט רייגן לבטל את נאומו המסורתי על מצב האומה, שהוא נושא מדי שנה. דובר הבית הלבן, לארי ספיקס, מסר לעיתונאים, כי הנאום יידחה ליום ג' הבא. הוא הוסיף האומר שהנשיא ישא במועד מאוחר יותר נאום לאומה האמריקאית, אשר יוקדש לאסון בחלל.

בנאומו נשא רייגן תנחומים למשפחות אנשי הצוות ולאומה האמריקאית. הוא הבטיח, כי מחקר החלל יימשך וכי תאונות כאלה הם חלק מבעיית "הצעידה הטכנולוגית קדימה". "יהיו עוד מחקרים, עוד טיסות חלל ועוד מורים בחלל... אנשי הצוות 'צ'לנג'ר' יהוו דוגמה לנו".

אדגר ברונפמן בעצרת הקונגרס היהודי

"נוכל לשכנע בריה"מ לאפשר ליהודים לצאת בטיסות ישירות לארץ"

ספדוליני: על כל שוחרי החירות באירופה להתאחד במאבק נגד הטרור ולמען השלום

מאת גדעון אלון
סופר "הארץ"

"אני מאמין כי יעלה בידינו לשכנע את השלטונות הסובייטים בבריה"מ, שלטונות כל הנוגעים בדבר, עליהם לאפשר ליהודים לצאת בטיסות ישירות ממוסקווה לישראל". כך אמר אמש נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן בפתיחת עצרת היובל של הקונגרס היהודי העולמי בתיאטרון ירושלים.

ברונפמן גילה כי בשיחותיו בבריה"מ עם אישים בקרמלין, הוא עמד על כך שהעולם היהודי מוצא עצמו במצב בלתי טבעי, כשהוא משחק את תפקיד "החייל הקר". שכן היהודים מפגינים נגד בריה"מ עקב מצב היהודים שם, אבל אם היחס כלפי היהודים בבריה"מ ישתנה, תחול תמורה גם ביחסו של העם היהודי אל בריה"מ. הוא הדגיש כי "אני פרו־יהודי, בלי להיות אנטי־סובייטי". "אני מאמין שהרוסים קלטו היטב את המסר שלנו ולכן אני אופטימי, שבבוא העת ובאווירה של אמון הדדי ילכו הרוסים לקראתנו". בהתייחסו ליחסים עם הוותיקן, קרא ברונפמן לאפיפיור להכיר בישראל ולקיים עימה יחסים דיפלומטיים. לדעתו אי־ההכרה בישראל מחלישה ומעמידה בספק כל גינוי של האפיפיור לאנטישמיות. "אני מוכן לנסוע לרומא ולשמוע מפי האפיפיור גינוי לאנטישמיות ולהצלת עמו, אולם על הוותיקן לנקוט צעדים של ממש כדי לעקור את האנטישמיות ולהכיר במשמעותה של ישראל עבור כל יהודי".

שמיר: דמשק צוברת נשק

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר אמר כי דמשק צוברת כמויות אדירות של נשק כדי להשיג עליונות צבאית על ישראל ולתקוף אותה מחדש. עם זאת ציין כי הוא משוכנע כי יכולתה הצבאית של ישראל תמשיך להוות כוח הרתעה יעיל.

באשר לאפשרות שיחות שלום עם ירדן, ציין שמיר כי ממשלת האחדות כמו כל ממשלה קודמת בישראל, הזמינה את חוסיין להצטרף למו"מ בלי תנאים מוקדמים. אך מעורבותה של ירדן עם סוריה ואש"ף מגבילה את חופש הפעולה שלה ומפחיתה את סיכויי השלום.

שמיר הדגיש כי בקרוב יחדשו עוד כמה מדינות את יחסיהן הדיפלומטיים עם ישראל. בעקבות כינון היחסים הדיפלומטיים עם ספרד והידוק הקשרים בין ישראל לכמה מדינות באפריקה.

להתאחד נגד הטרור

שר ההגנה של איטליה ג'ובאני ספדוליני, קרא בעצרת לכל שוחרי החירות באירופה להתאחד במלחמה נגד הטרור ולמען השלום וקיומה של האנושות. "אנחנו באיטליה הצלחנו להביס את הטרור גוסה הבריגדות האדומות ועתה יש צורך להיאבק בטרור הבין־לאומי שמטרתו לבלום את תהליך השלום במזה"ת" — ציין ספדוליני.

הוא הדגיש כי "אנחנו ידידי העם היהודי, לא נחדל מן המאמצים להביא לידי מימוש את התנאים שיאפשרו לישראל לחיות בשלום ובהרמוניה עם שכנותיה הערביות ולא נחדל מהמאמצים למנוע מהטרור לנפץ את השלום הזה".

5 משימות

יו"ר ההנהלה הציונית אריה דולצין אמר כי בראש סדר היום היהודי עומדות חמש משימות דחופות: הצלת יהודי בריה"מ ע"י חילוצם של 2.5 מיליון היהודים והעלאתם לישראל, הצלת קהילות יהודיות המצויות בסכנה מיידית באתיופיה, סוריה ואיראן, סיוע לקהילות במצוקה באמריקה הלטינית ובדרום אפריקה, ומאבק חסר פשרות באנטישמיות ובהתבוללות.

בפגישה עם שר החוץ יצחק שמיר:

ספאדוליני קיבל פרטים על אבו עבאס ואבו נידאל

מאת מוסר המדיני של "הארץ"

שר החוץ יצחק שמיר מסר אתמול לשר ההגנה האיטלקי ג'ובאני ספאדוליני את הפרטים הידועים לישראל על אבו עבאס, שהיה אחראי לחטיפת האניה אקילה לאורו וכן מידע על אבו נידאל שעמד מאחורי ההתקפה [illegible] שמיר [illegible] נשאת באחריות כבדה לפעולות טרור אלו וזו מעורבת במישרין או בעקיפין במעשי טרור נוספים. השניים סיכמו כי יש לפעול להדוק שיתוף הפעולה בין המדינות הדמוקרטיות באירופה ובמזרח התיכון לצורך המאבק נגד הטרור. שמיר שיבח את עמדתו של ספאדוליני בויכוח הפנימי שהיה באיטליה בעקבות [illegible] של אש"ף.

צור: פרס תומך בעמדתי על הסיכום בין הרבנות לאתיופים

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

ראש הממשלה שמעון פרס רואה עין בעין עם שר הקליטה יעקב צור את סיכום הדברים בין הרבנות הראשית והעולים מאתיופיה בסיום שביתתם. פרס אף אמר זאת בפגישה עם נציגי העולים. על פי הבנה זו המשתתפת לשביתת הסכם חייבת הרבנות הראשית לעמוד בסעיפי ההסכם השנים כלשונם, כדרך שהבינו אותו העולים מאתיופיה ושר הקליטה.

דברים אלה כלולים במכתב שהעביר באחרונה שר הקליטה יעקב צור לאחד הגורמים העוסקים בשאלת יהודי אתיופיה. צור כותב במכתב כי גם ראש הממשלה סבור כמוהו שהסעיף בהסכם הקובע כי אם לא ייווצר ספק בשאלת יהדותו של אדם מיהודי אתיופיה — לא יצטרך האיש לעבור גיור וטבילה. עמדה זו של פרס וצור סותרת את עמדת משרד הדתות כפי שביטאה פרקליטות המדינה בדיון בבג"ץ בעתירתם של האתיופים נגד הטבילה.

"הרבנות הפרה התחייבות"

לסופר "הארץ" נודע, כי גורמים במערך ביקשו להביא להכרעה בממשלה את שאלת גיור האתיופים, כדי להכריע בוויכוח בין השרים צור והמר, ולאשר מחדש את ההסכם שהתחייבו הרבנים הראשיים למלא. לטענת אותם גורמים, הפרה הרבנות הראשית את התחייבותה. הגורמים מוסיפים כי בשל מה שהוגדר בפי אישים בכירים במערך "שיקולים קואליציוניים", הוחלט שלא להתעמת בנושא זה עם המפד"ל ולאפשר לפרקליטות המדינה להציג את עמדת משרד הדתות בנושא למרות שראש הממשלה ושר הקליטה סבורים אחרת.

רכז תל"ם במכתב התפטרות:

"אני מזועזע מגסיסתה של התנועה הציונית"

מאת סופר "הארץ"

רכז תנועת תל"ם תנועה לציונות מגשימה, תום דקל, שיגר מכתב התפטרות נרגש לחברי ההנהלה הציונית, בו כלולה ביקורת חריפה על ראשי ההסתדרות הציונית. דקל, שעלה ארצה לפני 8 שנים מארה"ב, מציין כי "אני מזועזע מגסיסתה האיטית של התנועה הציונית. אני מאוכזב מהזלזול המופגן מצד כמה מחברי ההנהלה לכל נושא אמיתי, צעיר ואידיאליסטי לפעול לטובת הציונות בדרכים שונות ובלתי שיגרתיות".

רכז תנועת תל"ם הוסיף כי החליט להתפטר מתפקידו על רקע ויכוח אידיאולוגי. חברי אך ניקה, בעניין הקשר עם ההסתדרות הציונית. הוא מאשים את התנועה הציונית שהיא מכשילה את תל"ם. הוא מוסיף כי "הרעיון של תל"ם, בו אני מאמין בכל לבי עלול למות מיתת נשיקה".

הוא הביע מורת רוח על סירובם של נשיא המדינה, ראש הממשלה, שר החוץ והלכים שבעצו ברצון להיפגש עמם, וזהו ראש מחלקת העליה וגזבר הסוכנות את בקשתם לקיים פגישה על מנת לדון בקליטת חברי תל"ם העולים.

ההיטל על הלוואות במט"ח ידון היום בוועדת הכספים

ח"כ קופמן: ההיטל ימיט אסון על התעשייה ★ ח"כ רמון: מוטב לקבוע קריטריונים למקבלי ההלוואות ולהגביל כמות הכסף

מאת יהושע מאירי
כתב "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת הכספים של הכנסת תדון היום בהצעת משרד האוצר ובנק ישראל לקבוע היטל בשיעור של 6 אחוזים, על ההלוואות במטבע חוץ. בתוך כך נשמעה ביקורת חריפה על ההצעה ולטענת חברים מוועדת הכספים, קביעת היטל כזה תגרום להקפאה מוחלטת של הצמיחה ולפגיעה קשה בהשקעות בישראל.

מרכז ההיטל שבר לקובעו יורדים הליך חקיקתי שכר כה התנגדו לו מרבית חברי ועדת הכספים. יו"ר סיעת הליכוד ח"כ חיים קופמן הזהיר כי "קביעת היטל כזה תמיט אסון על התעשייה שבלאו הכי גוססת, ההיטל ישבש את כל תוכניות הצמיחה".

קופמן הוסיף כי אם הממשלה מעוניינת לצמצם את היקף ההלוואות במטבע חוץ, היא יכולה לעשות כן באמצעות קביעת קריטריונים למקבלי ההלוואות אלה.

מרכז סיעת המערך בוועדת הכספים ח"כ חיים רמון שיזם את הדיון אמר, כי הוא מתנגד להיטל שמציעים על ידי האוצר ובנק ישראל. לדעתו יש לקבוע קריטריונים למקבלי ההלוואות ולהגביל את כמות הכסף. אך היטל כללי יפגע בצמיחה, בתעשייה בחקלאות ובכל מי שיכול להשיג מקורות מימון בחו"ל, אמר רמון.

מרפי: מצפים לתשובות מערפאת ואסאד

מאת צבי בראל

"חוסיין זקוק לפחות להסכמה בשתיקה של אש"ף לכל פלשתינאי שישתתף במשלחת ירדנית־פלשתינאית", אמר אתמול ריצ'רד מרפי בעדותו לפני תת־ועדת החוץ של בית הנבחרים.

מרפי אישר כי חוסיין מצפה עתה לשמוע את החלטת ערפאת באשר לקבלת תנאי השתתפותו במשלחת ירדנית־פלשתינאית וגילה כי "המצב של הציע כמה הצעות בנושא הייצוג הפלשתינאי" אך נמנע מלהיכנס לפירוט. חוסיין, לדברי מרפי, מנסה עוד לשמוע את החלטת הנשיא הסורי ואמר וכי החלטת ערפאת אינה מספיקה. מפגש בין חוסיין לאסד יתקיים ככל הנראה במחצית פברואר כאשר יבוא אסד לביקור בירדן. לפני ביקור זה קשה לצפות להתקדמות כלשהי בתהליך. מנגד דבק הממשל עדיין בעמדה כי סוריה מהווה איום על ירדן ולמרות ההתקרבות "קשה לדעת מה תהיה מערכת היחסים בין המדינות". זאת אמר מרפי בהקשר לבקשת הממשל למכור נשק לירדן, בקשה שככל הנראה תורד מהפרק אם לא תחול התקדמות ממשית עד תחילת פברואר.

מרפי יבוא שוב בחודש פברואר

מאת עקיבא אלדר
סופר המדיני של "הארץ"

עוזר שר החוץ האמריקאי ריצ'רד מרפי יבוא לאזור לסיבוב שיחות נוסף בפברואר. בפגישה שהתקיימה אתמול בין שר החוץ יצחק שמיר לבין שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג, נמסר כי מרפי ימשיך במאמצים לקדם את יוזמת השלום באיזור.

השגריר האמריקאי, שהשתתף בשיחות פרס — מרפי בהאג ובלונדון, דיווח לשמיר על הקשיים העיקריים במשא ומתן. שמיר התבטא באוזניו כי לדעתו אין ויתורים ישראליים מקדמים את תהליך השלום, כיוון שהירדנים, הפלשתינאים והסורים דואגים לאינטרסים שלהם, שאינם עולים בקנה אחד עם מו"מ לשלום עם ישראל.

אזהרה לארה"ב

שמיר תקף בפגישה עם פיקרינג את עמדתה של ארה"ב בנושא הצעת הגינוי המרוקאית נגד ישראל בעניין הר הבית. שמיר הזהיר כי אם תיגרר ארה"ב אחר יוזמת ערביות קיצוניות עלול הדבר להגביר את המתח בירושלים ולפגוע ביכולתה של ישראל לשמור על השקט ועל חופש הפולחן בעיר.

פיקרינג לא יכול היה להבטיח שארה"ב תטיל וטו על ההצעה הערבית ודיווח רק על מאמציה של משלחת ארה"ב באו"ם לרכך הצעה זו. בירושלים אין מוציאים מכלל אפשרות שארה"ב אמנם תממש את כוונתה לנסח הצעת החלטה משלה שבה יהיה הגינוי לישראל מתון יותר. גורמים מדיניים בירושלים מעריכים, כי אם יתברר לארה"ב שאין סיכוי להצעתה, היא תימנע בהצבעה על ההצעה המרוקאית.

בשיחה עם חוסיין

ערפאת הציע: הכרה של ארה"ב באש"ף ושיתופו בוועידה בינ"ל תמורת הכרת אש"ף ב־242

מאת סופר "הארץ"
לענייניים ערביים

ערפאת הציע אתמול בשיחתו השלישית עם המלך חוסיין ברבת־עמון כי ארה"ב תכיר באש"ף ובזכות הפלשתינאים להגדרה עצמית ותיתן ערבויות לשיתוף הארגון בוועידה הבין־לאומית למזרח התיכון. זאת תמורת הכרת אש"ף בהחלטות מועצת הביטחון 242 ו־338. לדברי מקורות ערביים תוצאות המפגש השלישי, שבו נטל חלק גם ראש ממשלת ירדן זיאד אל־ריפאעי, ישפיעו על המשך היחסים בין הצדדים.

סגנו של ערפאת, סלאח חלף, אמר אתמול לכלי התקשורת הכוויתיים כי אש"ף דבק בהסכם עם ירדן מ־11 בפברואר 1985, וכי ירדן "לא משכה ידה מההסכם". לדבריו לא יכיר אש"ף בהחלטות מועצת הביטחון, על פי דרישת ירדן ומצרים, משום שהחלטות אלה מתייחסות לפלשתינים כאל פליטים. עוד ציין, כי לא חלה כל התקדמות בשיחות שערך השגריר ריצ'ארד מרפי עם חוסיין ופרס, זולת הבנת רעיונות אמריקאים על כינוס הוועידה הבין־לאומית.

השבועון הסעודי "אל מג'לה" המופיע בלונדון מסר כי סוריה מוכנה להתפייס עם אש"ף, בתנאי שערפאת יחזור בו ויודה בגלוי כי כל האשמות נגד סוריה משוללות כל יסוד, לרבות האשמה כי סוריה עמדה מאחורי הפרע בפתח ב־1983.

שיחת היום / ירח טל

עם: פרופ' יעקב תמנת, ראש המכון לחקר החלל בטכניון
על: אסון "צ'לנג'ר"

האסון לא ימנע המשך הטיסות

יש לך הערכה מה גרם לאסון ה"צ'לנג'ר"?

הסכנה הגדולה ביותר בטיסות חלל היא בזמן פעולת מנועים. מאחר שליצירת הדחף הדרוש להשגת המסלול משתמשים בתערובות כימיות בעלות ריאקטיביות גבוהה. במקרה זה — מימן נוזלי וחמצן נוזלי. העובדה כי האסון אירע דקה ו־50 שניות מההמראה מצביעה בבירור על כך שבגלל תקלה כלשהי במערכות הפיקוד המסובכות היתה ריאקציה כימית לא מתוכננת שגרמה לפיצוץ.

אבל מעבורת ה"צ'לנג'ר", אחת מארבע מעבורות החלל האמריקאיות, נחשבה לבטוחה ביותר, והראייה לכך הביצוע את עשרות טיסותיה לחלל שעברו בלא תקלה.

נכון שמנועי מעבורת החלל הם המנועים החזקים ביותר שקיימים כיום בעולם, אולם מנגד כי למרות העובדה שפעולתם מבוקרת באמצעות חמש מערכות מחשבים, עדיין אין ביטחון כי ניתן למנוע תקלות.

כלומר הצגת הטיסה לחלל כ"טיול לחלל" היתה מוקדמת מדי?

נראה לי שההערכות של האמריקאים כי ניתן כבר היום להסתכל על טיסות חלל כמשהו די שיגרתי, בלא סיכונים מיוחדים, הן לכל הפחות מוקדמות מדי.

האם הטיסות המאוישות של המעבורות לחלל לא פוגמות במעבורותיה?

בשוב המעבורת מכל מסע בחלל היא עוברת סדרה ארוכה של בדיקות קפדניות ביותר קודם שניתן לה לחזור ולהמריא לחלל. הפרט היחידי שיש להחליף במעבורות בתום כל מסע לחלל הם מגיני החום המורכבים על גוף

החללית ושתפקידם להבטיח את גוף המעבורת מפני שריפה כתוצאה מחיכוך רב בעת החדירה לאטמוספירה של כדור הארץ. לפיצוץ ה"צ'לנג'ר" אין כל קשר למספר הטיסות שצברה המעבורת בחלל.

ב־30 השנה מאז ששוגרה החללית המאוישת הראשונה לחלל כבר אירעו מספר אסונות לאסטרונאוטים, הן הרוסים והן אמריקאים. האם דומה אסון הצ'לנג'ר לאסונות קודמים?

התקלות להרוסים אירעו בגלל תנאים בחלל. לא ידוע לי על תקלות אצל הרוסים שנסתיימו באסון בעת ההמראה. גם האסון הקודם שבו ניספו 3 אסטרונאוטים אמריקאים, היה בגלל תנאי אטמוספירה במהלך ניסוי על הקרקע.

האם אסון הצ'לנג'ר עלול להביא להפסקת השיגורים המאוישים לחלל?

אני מעריך שלא יהיה שיגור חוזר לפני שיבררו עד תום את הסיבות שגרמו לאסון הצ'לנג'ר, כפי שעשו הצרפתים בשנה האחרונה כשהיו להם תקלות עם ה"אריאן". הדבר בלא כל ספק יגרום לשיבוש בתוכניות המחקריות של האמריקאים לגבי השיגורים לחלל, אך להערכתי, האסון לא יביא להפסקת הטיסות המאוישות לחלל.

למה בעצם צריך לבצע טיסות מאוישות לחלל כאשר כיום ניתן בטכנולוגיה המתקדמת לפקח על הניסויים מן הקרקע ולהפעילם בשליטה מרחוק במשימות מחקר שונות בחלל?

יש דברים שאי אפשר לעשות מן הקרקע, כך, למשל, רוצים להגיע לתעשייה בחלל, להקמת מושבות קבע בחלל. דברים אלה מצריכים שיגור אנשים לחלל.

מורים בשנת השבתון משתלמים בנושאים שאינם קשורים להוראה

בין השאר: הדרכת תיירים, פרסום, הורות טובה, טכניקות לצמצום חרדה, תכשיטנות ואפיית עוגות

מאת צילי מגדלר
כתבת "הארץ" לענייני חינוך

לימודי שזירת פרחים, סגים, יוגה דינאמיקה קבוצתית, על ידי מורים בשנת שבתון, כל אלה מגדיר משרד החינוך כהשתלמויות, ומממן אותן. מימון ההשתלמויות מיתוסף למשכורת החלקית בשיעור של 66 אחוזים שמקבל המורה בשנת השבתון. המשרד מאפשר למורים להשתתף בקורסים שעורכים גופים פרטיים, למרות שהתשלום הנדרש בחלק מהם גבוה לעתים באלפי דולרים מהתשלום הנדרש עבור קורסים זהים, שעורכים הסמינרים והמכללות.

בין הקורסים הנוספים, המוכרים על ידי משרד החינוך זה שנים כהשתלמות: קורס למדריכי תיירות, פרסום, הורות טובה, טכניקות לצמצום חרדה, גאז, שזירה, ריקודי עם, קרמיקה, תפירה, אריגה, רקימה, ציור, ויטראז'ים, תכשיטנות ואפיית עוגות.

מרבית הקורסים, שאין להם כל קשר לעבודת המורים המשתתפים בהם ושאין בהם כדי להועיל בשיפור רמת ההוראה שלהם, מנהלת המחלקה להשתלמות מורים במשרד החינוך, חנה מלכיאל, אמרה בתגובה, כי כאשר מורה לספרות לומדת ריקמה, זה שומר על האישיות שלה, וכי לדעתה כמעט כל דבר שמורה עושה בשנת שבתון, מעשיר אותו. דובר משרד החינוך ישראל כהן אמר כי נוכח הקיצוצים בתקציב בודקים עתה "כיצד למנוע מצבים מורים כאלה". עם זאת ציין, כי הידוק הפיקוח וצמצום היצע ההשתלמויות, מחייב שינויים בהסכמי העבודה עם ארגוני המורים.

המעלות של אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסימום		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	-5	3	מע־שלג	1	5
אתונה	6	10	גשום	5	11
בוקארשט	0	2	מעונן	—	—
בריסל	-3	1	מ"ח	-5	4
וינה	-5	0	ב"ח	-2	1
ז'נבה	-2	1	מ"ת	-6	0
לונדון	-2	6	מ"ח	1	7
ליסבון	5	11	מ"ח	-5	-1
מדריד	0	5	מ"ח	-3	12
ניו־יורק	5	7	מעונן	2	4
פריס	0	6	מ"ח	0	3
פרנקפורט	-9	-5	מע־שלג	-6	-2
ציריך	-3	2	מ"ח	—	—
קהיר	10	19	מ"ח	10	20
קופנהאגן	-4	-2	מע־שלג	1	7
רומא	2	8	מעונן	-2	7
שטוקהולם	-7	-3	מע־שלג	-5	-1

הנוסע המאושר
אל על ELAL

הערכה לשני טייסי מסוק על חילוץ חבריהם

מאת ראובן פדהצור

שני טייסי מסוק קרב בחיל האוויר זכו בתעודות הערכה ממפקד חיל האוויר על שגילו תושיה וקור רוח בעת חילוץ חבריהם שנפגעו בתאונת אימונים.

המקרה אירע לפני כשלושה חודשים, כאשר שני מסוקי קרב מדגם קוברה היו בטיסת אימונים בלילה באיזור הכינרת. במהלך הטיסה פגע אחד המסוקים במים. טייסי המסוק השני דיווחו על התאונה והנחיתו את מסוקם באזור שפך הירדן לכינרת. אחד מהם נשאר במסוק ואילו השני רץ אל המסוק שנפגע. מסוק זה שכב על צידו ושני הטייסים בתוכו היו שקועים במים בחלק גופם העליון. שני הטייסים לא נשמו כאשר הגיע אליהם הטייס המחלץ, והוא החל לבצע הנשמה מפה לפה באחד מהם. לאחר שזה החל לנשום, עבר לבצע גם הנשמה מפה לפה לטייס השני. בינתיים הגיעו למקום מסוקים נוספים, ומסוק של חיל האוויר החל להאיר את האתר. בשל העובדה ששני הטייסים שנפגעו היו שקועים בבוץ לא ניתן היה לחלץ אותם משך זמן ממושך, ושני הטייסים המחלצים החזיקו אותם מעל המים כל אותו הזמן. לבסוף הצליחו אנשי חיל האוויר הנוספים שהגיעו למקום לחלץ את שני הטייסים.

הגיע שר החוץ של אורוגוואי

(עו). שר החוץ של אורוגוואי אנריקה קלסיאס בא אמש לישראל לביקור רשמי של 4 ימים. זהו ביקורו השני בארץ, אך ביקורו הקודם כאן לפני כשנתיים היה כאורח פרטי ולא בתפקיד.

אמש בקונצרט / נתן מישורי

מלאכה אמנותית לדוגמה

המקהלה הלאומית "רינת" עם המנצח ג'והן אולדיס ובהשתתפות הפסנתרנית ענת שרון והקרנים מאיר רימון, יעקב מישורי, יוסף רבין ואבנר קרופניק

"לא לא ניילה" של תומאס מורלי היה הפתיח התיכון הייצוגי של קונצרט המקהלה הלאומית "רינת" בניצוחו של האורח החשוב מאנגליה ג'והן אולדיס. הברות ועיצורים רקיד בזמר זה של אהב לשעבר בשלל גונים ועוצמות דינאמיות. נמסרה עדות מרשימה על החשיבות העליונה שאולדיס מעניק למילים ומיבטאן בזימרה המקהלתית. נהר נהדר של צליל ובו זרמים רבים, שטף בין גדות מעוצבות ומתורבתות בפוליפוניה הקינתית של ג'והן וואוד "בא ליל קודר", ובכך מודגש הישגו הצלילי.

מי שחשב שבשני השירים הנ"ל כבר התמצתה מלאכת האומנות של אולדיס, התבדה. התרעה של המשורר אלי נצר והמלחין דב סרמל כנגד איבת האלוהים, המילים העבריות, הצלילים הישראליים, המיסתורין שבצלילות הצלילים ושבתפילה במדבר, היו, והיו גם קולות ארבעת נגני הקרן המצויינים, שהאירו את הלילה ועוררו בקולות הגברים של "רינת" (אתגר, שהזמרים הוכיחו בו שהם מסוגלים לעלות אל מעל לצפיי) את איוושות הטבע, עליהן מספר שגבורם ב"שיר לילה ביער". וכל אלה לא היו אלא ארבע מעוצבות ומניפה המגוונת של מיזוגי תבנים, מילים ומבנות מוסיקה. "בוצותי את גשר החלומות" של אן בריד (46) — סדרת הצללות קוליות, כמו מקסימות: "בראון הדרור", מעין שיר עם אנגלי של גרנג'ר עם פסנתר (ענת שרון, שביצעה יפה גם ארבע באגאטלות של בארטוק): "ארבעה שירי איכרים רוסיים" של סטרווינסקי עם קרנות וקולות נשים בלבד, שכאילו יצאו זה עתה מ"החתונה"; ולבסוף המזמן המאצל האקסטאטי "שלום עלי אדמות" של שנברג — כל אלה היו מסכת מגוונת ביותר של אתגרים קשים, מהם יצאו זמרי "רינת" ומדריכם האמן מסתלי ספרבר, כשהם גבוהים יותר בהשגים, מודעים יותר לאידיאלים הגבוהים של אמנות הזמרה המקהלתית כפי שנמסרה להם כמורות ובקונצרט זה על ידי אחד מטובי מנצחי המקהלות בעולם ג'והן אולדיס.

P.O.E.M.
PURCHASING OEM LISTINGS

עתה בישראל
מרכז המידע היחידי מסוגו בעולם
בו תמצא
חתכים מדוייקים של צרכניך
לפי המוצרים אותם הם קונים!

גישה ישירה
לשווקי מטרה לטכנולוגיות־על
במדינות מתקדמות
עדכון שוטף בכל שישה חודשים
אחריות מלאה לסטיות מעל 1%

מרקורי mercuri
מערכות שווק והפצה ישירה בע"מ

TEL AVIV
IL 64929, Haifa Road 13.
Tel: (03)252967, 268020

תל־אביב
דרך חיפה 13, 64929
טל. 03־252967, 268020

EINDHOVEN
NL 5612 Boschdijk 199B
Tel: (040)455724

LONDON
UK 136 Regent Street W1
Chesham House 5th Floor
Tel: (01)4376900

WIEN
A 1013, Neulorgasse 2—18
Tel: (222)663012, 638461

STOCKHOLM
S 11446, Humlegardsgatan 5
Tel: (8)678243, 677243.

elan marketing group
at your service since 1965

הדיונים על שטר

(סוף מעמוד 1)

מעניין הבוררות כמאבק. וייצמן הציע למובארק לקיים את הפסגה בהקדם ולהאריך את הדיונים על שטר הבוררות בידי הפקידים. מובארק ציין, כי לדעתו יש לכנס בהקדם פורום בין לאומי בהשתתפות חמש המעצמות הקבועות במועצת הביטחון והצדדים המעורבים בסכסוך באזור, לרבות אש"ף.

לדעת מובארק, ידון פורום זה בעמדות הצדדים כלפי החלטות האו"ם 242 ו־338 במקום התביעה שהשתתפותו של אש"ף תותנה בקבלת ההחלטות אלו. וייצמן הציע למובארק להיפגש עם פרס ולנסות לשכנעו לקבל הצעה זו. לדברי אותו מקור, שלל מובארק אפשרות זו והבטיח להגיב עליה בהקדם.

נחוש בדעתו לקיים הזיקה

גורמים במשרד החוץ אמרו, כי מדיווחו של ויצמן עולה, כי הנשיא מובארק נחוש בדעתו לקיים את הזיקה בין הפסגה, החזרת השגריר לתל אביב, ונירמול היחסים עם ישראל ובין ההכרעה על שטר הבוררות. עד לפני שבוע טעו במשרד ראש הממשלה, כי במצרים מתמקדת החלטת הקבינט על הבוררות כתנאי לקיום הפסגה.

כזכור, כי בשבוע הבא תצא לקהיר משלחת הפקידים ותפתח בדיונים על שטר הבוררות. בירושלים מעריכים, כי דיונים אלה עלולים להימשך חודשים ארוכים.

בוועדת הביטחון של הכנסת סיפר וייצמן כי אמר למובארק, שבישראל יש יחס שלילי לכך שהוא דוחה את הפגישה עם פרס. אך מובארק ענה שקודם כל יש להסכים על שטר הבוררות.

על נסיעתו סיפר השר וייצמן כי הוזמן על ידי הנשיא מובארק לבוא לקהיר. הוא שוחח על כך עם ראש הממשלה שמעון פרס שהיה בהאג וקיבל את הסכמתו, עם יצחק שמיר, וכן שוחח טלפונית עם שר הביטחון יצחק רבין.

"נסעתי בעיקר כדי לשמור על קשר. ולהתרשם איך התקבלה במצרים החלטת הקבינט על בוררות בנושא טאבה. ולבדוק אם אפשר לקדם את הפגישה פרס עם מובארק", אמר וייצמן. המצרים מעוניינים לקדם את הבוררות. יש להם השגות על כמה סעיפים בהחלטת הקבינט הישראלי, והם מרגישים שיש "זיקות והתניות" מצד ישראל. לדעתו, יהיו ויכוחים ודיונים על הבוררות, אבל לא עיכובים.

למרות הבעיות הפנימיות במצרים רוצה המלכון בה בהמשך התהליך. ויש לקיים מגעים נוספים. ההתנגדות שמצא במצרים לישראל היתה קטנה מכפי שחשש, אמר וייצמן. הוא ציין כי לדעתו המסר שלו נספג בתודעה המצרית.

השר וייצמן אמר לוועדת החוץ והביטחון, כי יש לקרוא את פסק הדין והמסופר במשפט הרצח בראס־בורקה ולבחון אם אינו עונה על ציפיה של ישראל. אין הוא רואה קשר להשגת תשלומים למשפחות שנפגעו בראס־בורקה.

"שאלתי אותם מדוע השגריר שלנו כמוה שאתן אינו מופיע בטלוויזיה המצרית? כותב באסיוני מופיע בטלוויזיה הישראלית וזה עושה שירות טוב למצרים". סיפר וייצמן לחברי הוועדה.

פגישה — לא באירופה

פרס דחה בתחילת השבוע את האפשרות של מיפגש על אדמת אירופה עם הנשיא מובארק — טענו אמש מקורות בפאריס.

לפי המקורות, נעשו בימים האחרונים ניסיונות־גישוש כדי אפשרות מפגש בין פרס למובארק במהלך שהותם של השניים בביקורים במערב־אירופה (פרס בגרמניה ומובארק בצרפת). ל"גישושים" אלה היו שותפים — נוסף על אישים ישראליים ומצריים — גם אישים אירופיים.

המקורות בפאריס טענו כי ראש הממשלה פרס דחה את הרעיון והבהיר כי אין הצדקה לקיים עתה מפגש כזה "מחוץ למזרח־התיכון". דחייתו של פרס, לדברי המקורות, לא היתה קשורה ישירות במידת נכונותו של מובארק לקיים מפגש כזה.

נשיא מצרים הצהיר אתמול לפני עיתונאים בשטראסבורג, כי יהיה מוכן להיפגש עם פרס "בכל מועד ובכל מקום" לאחר שיוסכם על הליכי ההסדר בשאלת טאבה.

פקידים במשלחת ראש הממשלה אמרו אתמול כי פרס ימתין לשוב לישראל כדי לקבל דיווח מלא מוויצמן על מגעיו בקהיר.

מובארק בצרפת

נשיא מצרים חוסני מובארק הגיע אתמול לפאריס ונתקבל בנמל התעופה על ידי שר הפנים הצרפתי, [illegible]. מובארק עומד לסקור היום בשיחה עם הנשיא מיטראן את ההתפתחויות האחרונות במגעי השלום המזרח־תיכוניים, היחסים הישראלית־מצרית וההידברות הבין־לאומית למלחמה בטרור.

מובארק קרא אתמול בנאום לפני מועצת אירופה בשטראסבורג לכינוס ועידה בין־לאומית לענייני המזרח התיכון במגמה לאתר "שיווי משקל" בין זכות ישראל לביטחון לבין זכות הפלשתינאים להגדרה עצמית.

לרותי ויוסי שחם
אתכם באבלכם על מות
האם
רעיה ורפי כהן
ועובדי המשרד

האירוע המסורתי של ט"ו בשבט:

בדיון לרגל יום הולדתה של הכנסת נכחו אחרי הפתיחה 10 ח"כים

אלוני קבלה על נוכחות המימסד הדתי בכל שטח של החיים וגאולה כהן אמרה ש"כל הדיונים על דמוקרטיה וגזענות המנוחתים על הציבור בשנה האחרונה מחטיאים העיקר במדינה היהודית — חינוך, עליה וציונות"

באולם המליאה/

עמוס ברזורד

25 מותיקי הכנסת באו אתמול וישבו על כסאות שהוצבו בשבילם באולם המליאה, כאשר התקיים דיון מיוחד בכותרת "הכנסת בעבודתה". יום ההולדת של הכנסת, ט"ו בשבט, הוא היום שבו, על פי מסורתה היא עורכת חשבון עם עצמה. ביציע היו כמאה חיילים, שהם סגל הפיקוד של מפקדות קצין החינוך הראשי, בראשות קצין החינוך הראשי תת-אלוף נחמיה דגן. "בניגוד לנבואות של רבים וטובים, כי במציאות של קואליציה כה רחבה תאבד הכנסת מטעמה ומשקלה, הרי אנו עדים לפעילות פרלמנטרית ראויה לשמה, והדי ללא ספק הוכחה לחוסנה של המערכת הפרלמנטרית שלנו" אמר יו"ר הכנסת שלמה הלל בתחילת הדיון, שבו התבטא נציג מכל סיעה. "במיוחד ראויה הכנסת לברכה על חלקה במאבק בגזענות. רוב רובם של חברי הבית, מכל גוני הקשת הפוליטית, נטלו בשנה האחרונה חלק במאבק התחיקתי וההסברתי נגד תופעה זו" המשיך הלל.

הלל ציין כי במפגשים עם הציבור, ובמיוחד עם צעירים, נתקלים בכמה סוגים של שאלות לגבי הכנסת. הראשון הוא התנהגות הח"כים, סגנון הויכוח והנוכחות בישיבות. השני הוא שיטת הבחירות וריבוי המפלגות. הכל שואלים על שכר חברי הכנסת, על ההטבות, ועל "קפות ושחיתות" של הדמוקרטיה שלנו. אשר לשכר, סבור הלל כי כל מי שרוצה לשלול מנבחרי הציבור שכר הוגן, עדיין חושב במונחים של המדינאים הראשונים, כאשר שולם שכר נמוך כדי שרק יסודות "רבניים", כלומר בעלי אמצעים, יוכלו להיבחר ולשרת בפרלמנט.

בדיון השמיעו ח"כים רבים את "האני מאמין" המדיני שלהם. השר יוסף בורג (מפד"ל), שכיהן בכנסת הראשונה, דרש סבלנות עם ביכוד מסורת. תופיק טובי (חד"ש) הביע תקווה שהכנסת תתפקד בשנה הבאה כדי לפנות מקום לכנסת הבאה אשר תוכל לעשות שלום עם העם הפלשתיני. עוד אמר שהממשלה מבזה את הכנסת בכך שאינה מבצעת החלטות שלה, כמו את שבה החליטה הכנסת שאין לסגור את אתא.

שולמית אלוני (רצ) קבלה על הנוכחות הלוחצת של המימסד הדתי בכל שלב ובכל שטח של החיים, ואילו גאולה כהן (התחיה) אמרה שכל הדיונים על דמוקרטיה וגזענות המנוחתים על הציבור בשנה האחרונה מחטיאים את העיקר במדינה היהודית, שהוא חינוך ועליה, וציונות. למרות הכותרת החגיגית היו קריאות ביניים רבות, כמיכוח, והנאומים בעלי תוכן פוליטי מעיקרו — שהחל בהם תופיק טובי — עוררו התנצחויות. בשלבי הדיון, אחרי נאומי הפתיחה, נכחו כ־10 ח"כים בלבד, וגם הח"כים לשעבר עקרו כמעט כולם למזנון, שם חידשו היכרות עם הח"כים של היום.

קצינת חינוך באמ"ן ליושבי ראש ועדות הכנסת:

"חיילת הצדיקה את היטלר 'כי חשב שהיהודים צריכים ללכת לארצם'"

ח"כ זבולון המר התפטר מראשות ועדת הפרס לדמוקרטיה ולשלטון החוק לאחר שהוועדה פסלה את מועמדות יואל ברנון מעפרה

בוועדות ובסיעות

/ דן מרגלית

ששה פרסי יושב ראש הכנסת שלמה הלל לאיכות החיים חולקו אמש לכבוד יום הולדתה של הכנסת. לפני כן אמר ח"כ זבולון המר כי התפטר מראשות ועדת הפרס לדמוקרטיה ולשלטון החוק, לאחר שהוועדה העליונה של מחלקי הפרס פסלה את מועמדותו לפרס של הרב יואל ברנון מעפרה, על "מאבקו לשמירת החוק וכיבוד הדמוקרטיה בהתנחלויות".

יושבי ראש ועדות הכנסת אירחו אתמול את הצוות הבכיר של מיפקדות החינוך בצה"ל. בדיון בוועדות וחינוך סיפרה הכינון בפגל המודיעין כי שמעה חיילת אומרת שהיטלר צדק מנקודת מבטו והיא מבינה אותו, באשר סבר שהיהודים צריכים ללכת לארץ משלהם.

בזיק התמותה למפלגת העבודה בבתי הספר

ח"כ מיכאל איתן מהליכוד ערך אתמול סיור הסברה בבתי ספר שונים ושמע "תלונות של מורים על פעילות אינטנסיבית של מפלגת העבודה בבתי הספר בירושלים".

לדברי ח"כ מיכאל איתן טענו פעילי מפלגת העבודה כי ביצעו את פעילותם בברכת מנהל המחוז הירושלמי במשרד החינוך.

תובע להוזיל הולק

ח"כ בנימין בן אליעזר (מערך) תבע אתמול משר האוצר יצחק מודעי להוזיל את מחירי הולק לצרכן ב־15 אחוזים. לדעתו זוהי שערוריה חסרת מצפון שישראל קונה את הולק במחירים נמוכים יותר והאזרחים אינם נהנים מכך.

מגנה את קולק

ח"כ גאולה כהן (התחיה) קיבלה הבטחה מיו"ר הכנסת שלמה הלל להתייחס מדברי ראש עיריית ירושלים טדי קולק שאמר לשגריר האוסטרלי — תומאס מיקינג — כי הח"כים שביקרו בהר הבית הם קיצונים חסרי אחריות והשווה אותם למסיתים המוסלמים. היא דרשה מהלל לתבוע מטדי קולק את עלבון הכנסת.

דני בגביה לקופות החולים

מנכ"ל קופת החולים מכבי, רפי רותר, אמר אתמול בוועדת העבודה והרווחה בראשות ח"כ אורה נמיר, כי "בהיקף גביה של 0.2 אחוזים, חוק הסיעוד לא יוכל להספיק לכל המטרות. צריך לקבוע סדר עדיפויות ולהתחיל בביטוח אשפוז סיעודי". לדעת מנכ"ל קופת החולים המאוחדת עוזי סלנט "חבל לעסוק במתחים בין הגורמים השותפים בחוק הסיעוד. יש להתרכז בתוכן. בעיית הסיעוד של קשישים חייבת להיפתר כחלק מחוק ביטוח בריאות ממלכתי".

שאלת אפליה של נשים

ח"כ יצחק ארצי (מערך — ל"ע), הפנה אתמול את תשומת לבו של שר האנרגיה משה שחל לדיווחים על אפליה בקבלת מהנדסות לעבודה בחברת החשמל משום היותן נשים. הוא מסר על עלמת מהנדסה שסיימה בהצטיינות את לימודיה בטכניון ולא נתקבלה לעבודה מסיבה זו. "בתשובה זו יש משום מעשה בלתי מוסרי", כתב ארצי, "עבירה על החוק וזלזול בקליטת עליה".

ועדת השרים לענייני כלכלה ביקשה משר האוצר להזרים כספים למספנות

הוועדה פנתה לשר האוצר בבקשה לאפשר הפעלת המספנות עד סוף פברואר ★ כונס הנכסים בעזרת צוות מקצועי יגבש הצעה להמשך הפעלת המספנות

מאת צבי זרחיה

ועדת השרים לענייני כלכלה ביקשה אתמול משר האוצר, להזרים כספים להפעלת מספנות ישראל עד סוף חודש פברואר. הוועדה החליטה, שכונס הנכסים, בעזרת צוות מקצועי, יגבש הצעה להמשך הפעלת המספנות. יעילה, קביעת מספר העובדים במספנות ושיקומן. הצוות כולל את זאב אלמוג, לשעבר מפקד חיל הים, מרדכי ציפורי, ישראל ליבוטוביצקי וחיים דובשני — מראשי המספנות לשעבר. ועדת השרים לכלכלה תדון עד ל־15 בפברואר בתוכנית שיגבש הצוות.

ההחלטה התקבלה ברוב של ששה שרים, לעומת שלושה מתנגדים ואחד נמנע. השרים שתמכו בהצעה: יעקבי, שחל, [illegible], שרון, גור ולוי. התנגדו השרים: קורפו, ארנס ופת. השר רובינשטיין נמנע. השר הורביץ לא השתתף בהצבעה. שר האוצר, יצחק מודעי, נעדר מהישיבה בגלל מחלה ולפני השרים הופיע הממונה על התקציבים באוצר, אהרון פוגל. שר התחבורה חיים קורפו ביקש ממלא מקום יו"ר הוועדה, השר גד יעקבי, לדחות את הדיון, בשל היעדרו של שר האוצר, אך הצעתו נדחתה. שר האוצר ושר התחבורה הודיעו כי יערערו בישיבת הממשלה הקרובה על החלטתה של ועדת השרים לכלכלה.

שר הכלכלה והתכנון, גד יעקבי, אמר שיש להפעיל תוכנית שיקום למספנות ואחר כך לעניין משקיעים להשקיע בחברה, כדי לשנות את הרכב הבעלות במספנות.

כונס הנכסים עמרם בלום ציין כי הוא מגבש תוכנית ביניים להפעלת החברה. עם זאת ציין, כי אין כיום תוכנית פיתוח למספנות או תוכנית להפעלתן לטווח ארוך. להערכתו, בארבעת החודשים הקרובים תהיה תעסוקה רק ל־345 עובדי המספנות, מתוך כ־640 איש העובדים כיום.

קיבלו בסיפוק

יהושע גלבוע, סופר "הארץ" בחיפה, מוסר: עובדי מספנות ישראל קיבלו אתמול בסיפוק את החלטת ועדת השרים אך החליטו להוסיף ולשבות במפעל.

(ע). אתמול בבוקר הגיעו לשערי המספנות חברי המזכירות הארצית של הסתדרות פועלי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה וחברי מזכירות מועצת פועלי עכו, שבאו לביקור הזדהות עם עובדי המספנות.

שני מתמטיקאים מארה"ב חתני פרס וולף לתשמ"ו

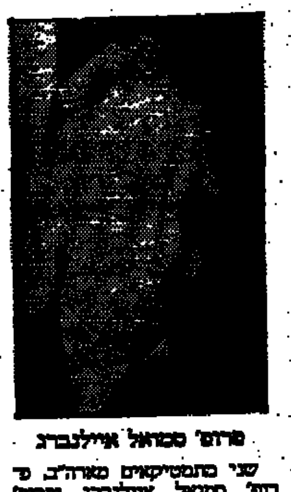
פרופ' סמואל איילנברג

פרופ' אטל סלברג

שני מתמטיקאים מארה"ב, פרופ' סמואל איילנברג ופרופ' אטלה סלברג הם חתני פרס קרן וולף הישראלית במתמטיקה לשנת תשמ"ו — הודיע משרד החינוך והתרבות. הטכס ייערך במאי השנה.

פרופ' ס. איילנברג מאוניברסיטת קולומביה — שנולד בפולין ב־1915 — יקבל את הפרס על מחקריו הבסיסיים בטופולוגיה אלגברית והאלגברה ההומולוגית.

פרופ' א. סלברג, מהמכון ללימודים מתקדמים בפרינסטון, יקבל את הפרס על עבודותיו בתורת המספרים ועל הכללות בצורות תבניות אוטומורפיות. סלברג נמצא בארץ כפרופסור אורח בפקולטה למדעים מדויקים באוניברסיטת תל־אביב.

מנכ"ל הביטוח הלאומי שולל את אפשרות הצמיחה במשק בקרוב

דיבר בכנס מובטלים שנערך במלון פלאזה בטבריה

מאת עטאללה מנצור סופר "הארץ" בגליל

האבטלה אינה זמנית והצמיחה במשק אינה צפויה בקרוב — אמר מנכ"ל הביטוח הלאומי ניסים ברוך במלון פלאזה טבריה.

ברוך בא לטבריה כדי להשתתף בכנס מובטלים שהביטוח הלאומי ניסה לשלבם בעבודה בבתי המלון בעיר. מדובר בניסיון לשלב כ־500 מובטלים מתוך 700 הנמצאים כיום בטבריה. כ־300 מהם הופיעו בכנס, ורבים מהם היו מעובדי טבריה קלאב הוטל הסגור עקב התמוטטות חברת קלרין. אנשי הביטוח הלאומי ומשרד העבודה והרווחה פנו למובטלים וקראו להם להשתלב בקורסים להכשרה מקצועית בענף המלונאות שיתקיימו בבתי המלון בעיר.

העובדים יזכו בתמריצים כספיים בנוסף למענק האבטלה אותו הם מקבלים עתה מהמוסד לביטוח לאומי ובתי המלון יקבלו עובדים מסובסדים לתקופת שנות משלושה עד תשעה חודשים תמורת התחייבותם לקליטת עובדים אלה כעובדים קבועים בגמר תקופת ההכשרה.

בכנס נמסר כי עלות ניסיון זה ומעל לתשלומים השוטפים למובטלים תסתכם בכ־300 אלף שקל.

שירות התעסוקה מציע סידורים דומים גם למפעלי תעשיה המתכוונים לקלוט עובדים. בין השאר שולמו כספים למפעל מכשירי תנועה בנצרת עילית כדי להחזיק 100 עובדים אשר קיבלו הכשרה מקצועית הסבה במשך 6 חודשים. הסדר דומה מוצע כיום למפעלים האזוריים שבעמק בית שאן בתנאי שלא יפטרו 60 עובדים קבועים. מציעים להם תשלום שכר במשך שלושה חודשים לעובדים שלהם ובתקופה זו יעברו הפועלים הסבה מקצועית וההנהלה תדאג להם לתעסוקה חדשה.

מחסור בכוח אדם טכני כמעט שיבש שידור "מבט"

המהדורה ארכה 20 דקות ★ סברה כי מדובר בשיבושים מצד הטכנאים

מאת לילי גלילי סופרת "הארץ"

מהדורת "מבט" כמעט שבוטלה אמש, עקב המשך הסכסוך בין הטכנאים להנהלה, שגרם מחסור בכוח אדם טכני לסיקור אירועי היום. בשעות היום הסתבר כי חסרים בטלוויזיה צלמים, וטכנאים להכנת הכתבות שיועדו למהדורת הערב, שקוצרה ושודרה 20 דקות, ובמחלקת החדשות נמלה הוחלט לשדר מהדורת חדשות מוקראת.

גורמים בכירים בחדשות אמרו כי יש תחושה שהטכנאים מתבלים בעבודה בכוונה תחילה, על רקע המשך הדיון בבית הדין המשמעתי בפרשת חזי קוקה שנועד להיום. בבירור אצל מנהלי הטלוויזיה, יאיר אלוני, הציגו הטכנאים הסברים אחרים למחסור בכוח אדם לחדשות. בין השאר טענו שהם מועסקים במשימות אחרות.

שלושה מנהלי "כוכב השומרון" חשודים בהעלמת הכנסות

הובאו לפני שופט שלום ושוחררו בערבות

מאת צבי בריאל סופר "הארץ"

בהעלמת הכנסות בשיעור מאות אלפי דולרים חשודים שלושה מנהלים ובעלי מניות לשעבר בחברות "כוכב השומרון עמנואל בע"מ" ו"כוכב השומרון בע"מ". השלושה, מרדכי דיסר, ברוך שטרנטל ומאיר מגרל, הובאו אתמול לפני שופט שלום ושוחררו בערבות. חוקר המכס אמיר לוין, טען אתמול בבקשת המעצר כי באפריל 1983 מכרו השלושה את חלקם בשתי החברות וכל אחד מהם קיבל 54 מיליון שקל (שהיו אז כמיליון וחצי דולר).

החוקר טען, כי השלושה ערכו שני חוזים: לפי הסכם אחד קיבלו שלושת החשודים את הסכום מראש, ואילו לפי ההסכם השני קיבלו את 54 מיליון השקל בחלוקה לשש שנים.

הכסף, טען החוקר, שולם לחשודים ב־13.4.83. שני החשודים הראשונים — מרדכי דיסר וברוך שטרנטל — חשודים בכך כי בדו"ח על הכנסותיהם למס הכנסה 1983 הצהירו כי קיבלו 14 מיליון שקל בלבד, לפי הסכם קבלת הכסף לשש שנים, ואילו בפועל קיבלו את הכסף מראש. מאיר מגרל חשוד בכך שכלל לא הגיש דו"ח לשנת 1983.

אניית משא יוונית הגיעה לאילת מעקבה

מאת איתן רבין

אניית משא יוונית שהגיעה לפני שבועיים לנמל עקבה ופרקה שם מטען עבור עיראק, הגיעה שלשום בהפלגה ישירה משם לנמל אילת, העמיסה אשלג ופוספטים והפליגה אתמול למזרח הרחוק. הקברניט סיפר כי אין זו פעם ראשונה שהוא פורק מטען המיועד לעיראק בנמל עקבה.

דו"ח של בנבנישתי:

התקציב למתנחלים בגדה — 357 ד' לנפש

מאת יהושע מאירי סופר "הארץ" לענייני כלכלה

התקציב למתנחלים בגדה 357 דולר לנפש, ואילו בגליל 97 דולר לנפש — כך עולה מדו"ח שפרסם הד"ר מירון בנבנישתי.

ח"כ מרדכי בראון פנה אתמול לשר הפנים ודרש ממנו להפסיק את אפלייתן של המועצות המקומיות באזורי הפיתוח לעומת המועצות האזוריות שבשטחים. בפנייתו הסתמך על הדו"ח שהכין ד"ר בנבנישתי שהוא "מנהל פרויקט הגדה המערבית", וטען כי הפער משווע ובלתי מוסבר.

כן דרש בראון הסבר על האפליה שנוצרה לגבי הישובים הותיקים באזורי הגליל, שעומדים על סף פשיטת רגל, לעומת הכיוון המשווע של משאבים הנלקחים לשטחים.

קמחי סייר באזור טאבה

מאת איתן רבין סופר "הארץ"

מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי והאודי סלטור, שאותו מינה שר הביטחון לבדוק את הנתונים על טאבה, סיירו אתמול באזור המחלוקת. לסופר "הארץ" נודע כי קמחי וסלטור הגיעו במסוק צבאי לאזור טאבה. כאשר נחת המסוק שבו הגיעו על אחד ההרים, שאלו המצרים לפשר הדבר, וקצין הקישור הישראלי מסר כי פקידים ישראליים מסיירים בשטח ישראלי.

נודע כי באחרונה סללה ישראל קטע של כביש באזור המוליך לכפר הנופש של רפי נלסון. קצין הקישור המצרי הגיע למקום ודרש דין וחשבון אשר הועבר לשלטונות המצריים.

הפורום ההסתדרותי יתבע את פירוק ממשלת האחדות

הפורום, המורכב מנציגי האיגודים המקצועיים ראשי ועדים ומועצות פועלים, מתנגד למדיניות הכלכלית של הממשלה

מאת יהודית וינקלר סופרת "הארץ"

הפורום ההסתדרותי — חוג חדש במפלגת העבודה — יתבע את פירוקה של ממשלת האחדות אם התקציב הממשלתי לא ישונה באורח דרסטי כדי למנוע עיוותים בתחום החברתי והכלכלי — על כך הודיע אתמול גדעון בן־ישראל, אחד משני היו"רים של הפורום שהוקם באחרונה.

בן־ישראל מדגיש כי המאבק על מדיניות מפלגת העבודה בנושאים הכלכליים והחברתיים אינו יכול להיעשות אך ורק באמצעות הכלים ההסתדרותיים ועל כן החוג החדש במפלגת העבודה צריך להשפיע על נציגי המפלגה בממשלה ובכנסת בכיוון זה. למעשה הוקם החוג לפני כחודש ומשתתפים בו נציגי האיגודים המקצועיים, ראשי מועצות פועלים, ראשי ועדי עובדים ארציים ונציגי הגימלאים. בקרוב תוקם מועצה ארצית. ושני היו"רים הם חיים הברפלד יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות וגדעון בן־ישראל העומד בראש אגף הארגון במועצת הפועלים כוכר הפועל.

במסיבת עיתונאים שקיימה אתמול בתל־אביב נמסר מטעם הפורום החדש כי מפלגת העבודה מתכחשת לשורה ארוכה של התחייבויות הקבועות במצעה בנושאים חברתיים וכלכליים. דוד זכות, מזכיר מועצת פועלי בני ברק; חיים ליכטנברג מזכיר הוועד הארצי של עובדי יכין חקל; אמירה אדריאנוב, מזכירת הסתדרות עובדי הטקסטיל וח. ליפשיץ, נציג הגימלאים, מתחו ביקורת על התעלמות נציגי מפלגת העבודה בממשלה ובכנסת מההתחייבויות בנושאים כהבטחת שירותי בריאות, רווחת הגימלאים, תעסוקה, עידוד המגזר היצרני, החוסן הכלכלי של עיירות הפיתוח, וחוסנה של קופת החולים הכללית וטענו כי בתנאים שנוצרו ממשלת האחדות הלאומית איננה מבטיחה את המינימום ההכרחי של שירותי הרווחה.

עורך את העמוד: יצחק לאור

ראש מחלקת ההתיישבות, ניסים זוילי

"המערכת הפיננסית מכשילה ניסיונות לחלץ יישובים במצוקה"

הבנקים מסרבים לקבל ערבויות מטעם ארגונים כלכליים של של המערכת ההתיישבותית

מאת נורית כהנא סופרת "הארץ"

המערכת הפיננסית בארץ מכשילה ניסיונות לחלץ יישובים במצוקה. הבנקים מסרבים לקבל ערבויות מטעם ארגונים וגופים כלכליים של המערכת ההתיישבותית. דברים אלה אמר אתמול ראש מחלקת ההתיישבות ניסים זוילי בעת סיור שערך במועצת משגב, בהרדוף, ובשני ישובים בהקמה — אבטליון והגרנר.

לדבריו אפילו כאשר מסכימים אנשי הסוכנות כספים מתורמים — אין אפשרות לממש תוכניות התיישבות בגלל סירוב הבנקים לקבל ערבויות של המוסדות המיישבים. עוד אמר זוילי כי בתחומי הקו הירוק, רק הגליל הצפון של הסוכנות עוסק בהקמת יישובים חדשים וזאת — כאשר הדגש הוא על צורת יישוב קהילתי שעלותו קטנה. ראש המחלקה להתיישבות לחץ על המערכת הפוליטית שלא להקים יישובים נוספים ביהודה ושומרון לאור העובדה שמאות יחידות דיור עומדות ריקות ומפעלי תעשייה בשטח אלפי מטרים רבועים עומדים שם שוממים.

לדבריו, תקציב המחלקה להתיישבות, הפועלת בתחום הקו הירוק, בשנת הכספים הבאה, 75 מיליון דולר, בתוך תחומי הקו הירוק יספיק אולי לשמירת הקיים. התקציב מעבר לקו הירוק המיועד ליישובי רמת הגולן, יהודה ושומרון ורצועת עזה בסך כ־35 מיליון דולר, לא יספיק אף לשמירת הקיים.

מרכז תעשייתי

מרכז תעשייתי אזורי על שטח 5000 כ"ר מוקם בתחום השיפוט של המועצה המקומית משגב. בשלבי תכנון סופיים מצוי מרכז מסחרי שישרת אוכלוסיית האזור.

ראש מועצת משגב, אריה רן, אמר כי תעשיית צמחי בית ליצוא המתפתחת במקום זקוקה לתקציב של 150 אלף דולר להמשך פיתוחו בשנה הבאה.

ד"ר אריאל רוזן צבי מאונ' ת"א:

"יש לגרום להרחבת מעורבות בג"ץ בתיקים ללא הכרעה בבתי"ד הרבניים"

טען עוד כי הדיינים מנותקים כליל מהמציאות בחברה הישראלית וחלקם חסר כל השכלה כללית

מאת יהודית קרלר סופרת "הארץ"

"הרבנים הראשיים עצמם אישרו באוזני כי מבחינת התנהגות ומשמעת הדיינים בבתי הדין הרבניים, המצב קשה ולוקה בחסר", אמר אתמול ד"ר אריאל רוזן צבי, מרצה בכיר בפקולטה למשפטים באונ' ת"א במסיבת עיתונאים מטעם תנועת נעמת. ד"ר רוזן צבי הציג מחקר בנושא דיני אישות, וסיפר כי ישנם מקרים בהם תיקי גירושין נשארים פתוחים ללא הכרעה במשך עשרות שנים.

הוא תאר מקרים שבהם הדיינים סרבו לטפל בנימוק שהם "תיקים מקולקלים" וסיפר על מקרים בהם צדדים לדיון נאלצו לוותר על פיתוי הדיינים כדי לאסוף הרכב שידון בעניינם. הוא הציע לפעול נגד עינויי הדין, בבתי הדין הרבניים, באמצעים פרוצדורליים והלכתיים.

הוא טען כי הדיינים מנותקים כליל מהמציאות בחברה הישראלית וחלקם חסרי כל השכלה כללית. עוד הוסיף כי למרות שיש בית דין משמעתי לבתי הדין הרבניים, אין הוא מופעל, בשל חוסר מודעות, דבר המצמיח את זילזול בתי הדין בסידורי הדין ובמשמעת העבודה.

כיום אין חובת הנמקה בפסקי הדין של בתי הדין. אך לדבריו אפשר לתקן את החוק הפרוצדורלי כך שחובה זו תהיה קיימת ופסק דין ללא הנמקה יהווה עילת ערעור אוטומטית לבית הדין הרבני הגדול.

לדעתו ניתן לגרום ליותר מעורבות של בג"צ בתיקים העומדים ללא הכרעה, על ידי הרחבת סמכות בג"צ, בדרך של פרשנות. עוד דרך פרוצדורלית היא הקמת הרכבים מיוחדים לדיון במקרים מיוחדים שמתקשים בפתרונם, כמו בעיות של עגינות מעל לשנתיים והקמת הרכבים מיוחדים לצעירים זוגיים כמו מזונות, אחזקת ילדים, עיכוב יציאה מהארץ ועיקולים. בתי דין אלה יפעלו על דרך של דיונים מהירים, בהתאם להצעה זו.

כדי לפתור בעיות של חליצה או קיומים עתידיים במתן גט, ממליץ רוזן צבי על הסכמים המוכרים על ידי הלכה כמו קידושין על תנאי, שלפיהם ייפקע הקשר בין בני הזוג, בתנאים מסויימים, או הסכמי ממון, כתוספת לכתובה, הקובעים סנקציות כספיות, במקרה של סרוב למתן גט או חליצה. ד"ר רוזן צבי, סבור כי בעקבות הביקורת הציבורית, גם בקרב הציבור הדתי, כבר קמה ועדה לתיקון סידורי הדין, בבתי הדין הרבניים, וכי גם אצל הרבנים הראשיים, יש אוזן קשבת לשינויים פרוצדורליים.

בבית המשפט הצבאי בלוד:

נפתח משפטו של צעיר הנאשם בניסיון לחטוף את טדי קולק

ראש עיריית ירושלים אמור היה להיות בן ערובה

(ע). משפטו של צעיר, הנאשם כי תכנן עם אחרים לחטוף את ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, נפתח בבית המשפט הצבאי בלוד.

התביעה טענה כי הנאשם, עומאר חסין קלדין, בן 26 מירושלים, נצטווה לאסוף מידע על תנועותיו של קולק כדי לחטוף אותו במטרה להתמקח על שחרורו של צעיר אחר שנדון למאסר עולם בגלל אשמת רצח יהודי, בחברון. בכתב האישום נאמר שקלדין גויס ע"י חני אבו שפיק אבו צבעאת, ונצטווה לדווח בכתב על תנועותיו של קולק הרגילה.

צבעאת הסביר לנאשם שהכוונה היא לחטוף את קולק כדי להביא לשחרורו של אחיו, כאמן צבעאת, שנידון למאסר עולם על רצח יהודים בחברון. בהמשך לפעילותו נדרש קלדין ע"י מפעילו להעביר לאיזור המשולש מספר רימוני יד שהיו מוסתרים במקום מחבוא לנשק בגבול מוכתר ליד ירושלים.

צבעאת שוחרר בינתיים בעסקה שהגבלא הישראלי במסגרת חילופי השבויים בשנה שעברה. השופט אהרון אלפרן נענה לבקשת התובע, סגן גיל גרשוני, לשמוע את עדויותיהם של אנשי השב"כ בדלתיים סגורות. משפטו של הנאשם השני בפרשה, פאיז דואר קרעין, בן 27 מירושלים יתנהל בנפרד.

ועדת העבודה ממליצה להפוך את שירותי נט"ן לשירות חובה ממלכתי

שירותי הניידות לטיפול נמרץ הופכים לנטל כבד על מגן דוד אדום

מאת יפעת נבו

ועדת העבודה והרווחה של הכנסת ממליצה לפני שר הבריאות להפוך את שירותי ניידות טפול נמרץ (נט"ן) של מ.ד.א. לשירות חובה ממלכתי בכל הארץ, שימומן באמצעות משרד הבריאות.

עד שהעניין יוכרע, ביקשה הוועדה מהשר לפעול עם שר הפנים להסדרת נושא ההשתתפות של הרשויות המקומיות בתיפעול הנט"ן באותם מקומות שבהם הרשות המקומית מקיימת שירות זה. הוועדה המליצה כי משרד הפנים יגבה את סכום ההשתתפות של הרשויות המקומיות הנוגעות בדבר מסכום המענק של משרד הפנים לעניין זה, ויעבירו ישירות ובמרוכז להנהלת מ.ד.א. במקום שהכספים יועברו על ידי כל רשות מקומית בנפרד.

הוועדה הגיעה למסקנותיה לאחר ששמעה על המצב הכספי החמור שאליו נקלעו שירותי מ.ד.א. בעקבות גירעון המסתכם בכ־750 אלף דולר. הבעיה חמורה במיוחד בשירותי הנט"ן.

לוועדה נמסר כי בעוד שירותי מ.ד.א. האחרים הם שירותי חובה והנהלת מ.ד.א. מקבלת השתתפות מרוכזת של משרד הבריאות בשיעור של כ־30 אחוז מהתקציב, הרי שירות הנט"ן הוא רשות ולא חובה בכל רשות מקומית, והמימון שליש בידי משרד הבריאות, שליש בידי קופת החולים ושליש על ידי הרשות המקומית. הוועדה התרשמה כי נוצר מצב בלתי נסבל שבו הנהלת מ.ד.א. נאלצת להתמודד בכל חודש עם ארבע קופ"ח ועשרות רשויות מקומיות כדי לגבות מהן את דמי ההשתתפות.

דוד לוי מסכים להצטרפות בני בגין להנהגת חירות

"מי יעמוד בראש התנועה זה עניין של פעילות, ניסיון, מבחנים וכל מה שמשתמע"

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ" בצפון

סגן ראש הממשלה דוד לוי אמר כי בנימין זאב בגין הוא צעיר מוכשר ואם ירצה יוכל להצטרף בעתיד למערכת הפוליטית בתוך תנועת חירות. בתשובה לשאלה אם בנימין יוכל כבר עתה לעמוד בראש התנועה, השיב דוד לוי "מי יעמוד בראש התנועה זה עניין של פעילות, ניסיון, מבחנים וכל מה שמשתמע מזה. יהלום מלוטש נותן את הברק שיש בו. אני מאמין שאם בני בגין ירצה להצטרף למערכת הפוליטית בתוך תנועת החירות, הריהו צעיר מוכשר. השנים והניסיון ילטשו ויתנו את הברק כבוא העת, אם ירצה בכך".

פוליאסטר משוריין - אין מה שישבור אותו

מה הבעיה שלך?

— הקמת מעבדה העוסקת בחומרים כימיים מאכלים?
— הגברת הבטיחות במפעל המשתמש בחומרים מתלקחים?
— תיכנון מערכת בטיחותית בסביבת מתח חשמלי גבוה?

לכל אלה ולבעיות רבות אחרות, תמצא פתרון בפוליאסטר משוריין.

אפשר לסמוך עליו לטווח ארוך

חשוב על כל היתרונות של חומרי הריפון, הבידוד והציפוי שאתה מכיר — כולם כאחד מצויים בפוליאסטר משוריין: הוא עמיד בדרישות של מעמס גבוה, עמיד באש, בקורוזיה תוקפנית, התכווצותו אפסית, הוא בעל יחס חוזק ומשקל גבוה ביותר, יש לו גימור מעולה. הוא מאפשר דיוק מירבי בתיכנון. הוא חומר רב-גוני ארב שנתי.
מהנדסי "ענבר פוליאסטר משוריין" ישמחו לצייד אותך במפרטים טכניים שיוכיחו לך שמדובר בחומר שאין לו מתחרה.

ארונות חשמל - אביזר בטיחותי

בידוד, עמידות לאש ולתנאי אקלים קשים הן תכונות בסיסיות הנדרשות מארונות חשמל. הפוליאסטר המשוריין הוכיח עצמו כחומר הטוב ביותר בכל הקשור במתח חשמלי. בענבר מייצרים ארונות רב-תכליתיים בגדלים סטנדרטיים ובהספקה סהירה, לחלוקת חשמל, תקשורת, מים וגז.

לוחות כח רב שימושיים

לוחות שטוחים רב-שימושיים מבודדים, חזקים בגדלים משתנים ובמגוון צבעים — מוצר בלעדי של ענבר פוליאסטר משוריין
מה כבר עשו איתם?
לוחות שולחן למעבדות, דיפון לבתי קרור ותעשיות כימיות, תאי-הלבשה, מחיצות למקלחות וחדרי שרותים ואפילו דלתות נגד גנבים — למוסדות מיוחדים
מעניין? בוא לענבר ותלמד את החומר!

הכה את המומחה

מחליף חומרים אחרים ואין לו תחליף!

אתה זקוק לאביזר מיוחד? רכיב למכונית? אביזרים למערכות השקיה? פתרון לא שגרתי בתחום החשמל, האלקטרוניקה — אולי בתחום "מלחמת הכוכבים"? לפוליאסטר המשוריין יש תשובה לכל תחום כמעט והכל בדיוק מירבי, הודות לתהליך כבישה מתקדם.
הצג לנו אתגר ותראה כיצד אנו מתמודדים איתו.

ענבר

מוצרי פוליאסטר משוריין, קיבוץ חמדיה ד.נ. עמק בית-שאן 10855, טל' 065-89085

הורחבה רשימת המוצרים החייבים ברשיונות יבוא

שרון: מדיניות היבוא החופשי תמשך אך לא נתיר פגיעה בתעשיה המקומית בשל יבוא זול ומאיכות ירודה

מאת צבי זהרה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, חתם על תיקון לצו יבוא חופשי. התיקון מרחיב, במספר מצומצם של מקרים, את רשימת המוצרים החייבים ברשיונות יבוא.

על פי התיקון לצו, תחול חובת הרישוי על יבוא של גרעיני כספא, נייר גזול עץ תעיד לכתיבה ולהדפסה, תחליפי חמאת קקאו, סוכר, ציפה וסולת של תעשיות הסוכר, צמנט, לוחות מבודדים, צנורים פלסטיים מורפסים, לוחות לתיבות ברזם, תכשירים לטיפול בעדשות מגע, מזרנים בפוליאתון, גלגלים ודיסקיות לחיתוך השחזה ומיכלי לחץ.

הרחבת רשימת המוצרים החייבים ברישוי, נתקבלה במסגרת פעולות הקשורות במדיניות היבוא של המשרד. בין השאר באה הרחבת הרשימה במסגרת מדיניות המשרד לעודד הסכמי חליפין של יבוא מוצרים תמורת יצוא נגדי מישראל. מעקב אחר היבוא של מוצרים לישראל וכדי למנוע נזק לתעשיה מקומית רגישה על ידי יבוא זול ובאיכות ירודה – לדברי המשרד. לגבי מוצרים אחרים הכוונה להשוות תנאי יבוא של מוצרים מסויימים לאלו הקיימים במוצרים אחרים ולמנוע עקיפת תשלום מסים. במקרים מסויימים הרחבה של הצו נועדה גם למנוע סיכונים בטיחותיים משמוש באותם המוצרים או החומרים.

שר התעשיה והמסחר, אריאל שרון, אמר כי מדיניות משרדו להמשיך ולהתיר יבוא חופשי לישראל גם בעתיד. השר שרון הדגיש כי ישראל מכבדת את כל ההסכמים הבינלאומיים ולא תפגע במחויבות הבינלאומית בהתאם להסכמים הללו. יחד עם זאת, הטעים השר שרון כי משרד התעשיה והמסחר ימנע פגיעה בתעשיה המקומית בשל יבוא של מוצרים מאיכות ירודה ובמחירי היצף.

כוונה באוצר לבטל יבוא אישי לרכב

מאת יהושע מאירי,
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משרד האוצר מתכוון לבטל את השיטה בה ניתן לקנות מכוניות פרטיות בייבוא אישי. ייבוא זה, לדעת האוצר, מאפשר לעקוף את הפיקוח על המחירים וייבואנים הפכו למתווכים, כשדמי התיווך אינם בפיקוח.

הדברים אלה גילה סגן מנהל המכס יעקב ארד לוועדת משנה של ועדת הכספים. הוא גם ציין כי אחריות הייבואנים לאספקת חלפים ורפפת ואין אפשרות לפקח על סכומי העברת מטבע חוץ לחו"ל.

הבנקים פתחו במתקפה לפתיחת תכניות חיסכון

הפועלים מציע ריבית גבוהה כבר כעבור 12–13 חודש אך הריבית הגבוהה ביותר מוצעת על ידי הבנק הבינלאומי, למתמידים בחיסכון 25 חודש ★ הירידות בשערי הצמודים בשבועיים האחרונים הפכו את התכניות החיסכון מסוג תשואה לכדאיות ביותר למערכת הבנקאות

מאת אריה לביא,
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

הבנקים יוצאים במתקפה מחודשת על כספי החוסכים. הבנקים מרכזים את מאמציהם בהפצת התכניות מסוג תשואה, ומתחרים במתן תנאים משופרים.

הכסוי בתכנית החיסכון מסוג תשואה מבוסס על אגרות חוב מחוזרות בשיעור של 75 אחוז כאשר הבנקים רשאים להשתמש ביתרת הכספים באופן חופשי. העובדה שאגרות החוב נמצאות במגמת ירידה בשבועיים האחרונים מגבירה את כדאיות הפצת התכניות מנקודת ראותם של הבנקים. התשואה נטו באגרות אלה מגיעה כעת ל-5–6 אחוז, והבנקים מציעים אף ריבית גבוהה יותר.

השוני בין התנאים המוצעים על ידי הבנקים מבוסס בין היתר על ההבדלים באגרות החוב שהבנקים מחזיקים בידיהם. בנק לאומי, שהיה הראשון שפתח במתקפה המחודשת לחוסכים בתכניתו "כח תשואה", מציע ריבית בשיעור של 100 אחוז מריבית החח"ד, אם ימשכו את הכסף כעבור 14 עד 18 חודש. מי שיתמיד בחיסכון במשך 24 חודש יזכה בריבית צמודה למדד בשיעור של 5.25 אחוז.

בנק הפועלים שהצטרף אתמול למתקפה מציע ריבית גבוהה מריבית החח"ד כבר כעבור שנת חיסכון אחת. על פי ההסדר, מי שמצטרף כעת לתכנית וימשוך את כספו בפברואר או מארס של השנה הבאה יזכה מ-110 אחוז בהשוואה לריבית החח"ד. משמעות ההסדר שמי שיחסוך בתכנית זו במשך תקופה שבין 12 ל-13 חודש יזכה מריבית העולה על הריבית הבסיסית שהבנקים גובים מהלקוחות. מי שיעדיף לחסוך 24 חודש יזכה מ-24 מדדים מלאים וריבית צמודה בשיעור של 6 אחוז לשנה.

בנק דיסקונט מפעיל את תכנית תשואה לתקופה של 30 חודש כאשר לחוסך מובטחת, בתום תקופת החיסכון, הצמדה מלאה של 30 חודש וריבית של 6.75 אחוז.

בנק המזרחי מציע לחוסכים ריבית שנתית צמודה בשיעור של 6.5 אחוז כעבור 24 חודשי חיסכון הכוללים 24 מדדים מלאים.

הבנק הבינלאומי מציע ריבית שיא של 7 אחוז אך רק למי שחוסכים לתקופה של 25 חודש ואשר יזכו מ-25 מדדים מלאים.

רוב בוועדת הכספים נגד העלאת מס הנסיעות בקיץ

מאת יהושע מאירי,
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

האוצר יאבד את האימון שהציבור רוחש לו עתה, וייגרם נזק למדיניות הייצוב, אם יפר את הבטחתו המפורשת מאשתקד בדבר נטל חד פעמי, ויעלה שוב במאות אחוזים את מס הנסיעות לקראת הקיץ הקרוב. כך טוען יו"ר ועדת הכספים למיסוי עקיף, ח"כ אריאל וינשטיין. גם רוב חברי ועדת הכספים של הכנסת סבורים, כי אין להפר את ההבטחה מהקיץ שעבר. הם טוענים כי לא יתנו יד להעלאת מס הנסיעות פעם נוספת.

ח"כ וינשטיין ציין, כי הרעיון להגדיל את המס הרגרסיבי הזה מ-100 דולר ל-300 דולר צץ לנוכח הגידול שחל בייבוא בחודש דצמבר. אולם, לטענתו, נתונים לגבי חודש ינואר, שיפורסמו בימים הקרובים, מצביעים שוב על צימצום בייבוא. ההכנסה הפנויה שבידי הציבור והמצב הכלכלי ימנעו ב"אורח טבעי" גידול במספר היוצאים לחו"ל, ולכן אין מקום להעלאה דרסטית במס הנסיעות סבור וינשטיין.

ועדת הכספים תבדוק עמלות חברות האשראי

מאת יהושע מאירי,
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

בעקבות טענות שהועלו בוועדת הכספים, לפיהן חברות האשראי הפכו שותפות לרווחים של הסקטור העיסקי, וכי הן נוטלות חלק גדול מהרווחים, כעמלות, החליט יו"ר הוועדה לשוק ההון הבנקאות לזמן את מנכ"לי חברות האשראי לדיון בוועדה.

היו"ר ח"כ רן תיכון טוען כי מנתונים שהועברו לוועדה, מתברר, ששיעור העמלה שגובות חברות האשראי ויזה וישראכארט, מבתי הכל-בו, מגיע ל-3 עד 4 אחוזים מהמחזור המושג על ידי מכירות באמצעות כרטיסי אשראי.

חנויות השופרסל וקואפ משלמות עמלה בשיעור של 1 אחוז מערך המחזור, כששיעור הרווחיות שלהם מגיע ל-1 עד 1.5 אחוזים מהמחזור. המסחר הקמעונאי משלם עמלה שמגיעה עד לכ-5 אחוז מהיקף המכירות באמצעות כרטיסי אשראי.

בכוונת ח"כ תיכון לבדוק את סכומי העמלות שגובים מידי שנה הבנקים וחברות כרטיסי האשראי מן הציבור, בעת חידוש כרטיסי האשראי.

ועדת האנרגיה תדון בהורדת מחירי הדלק

מאת יהודה שרוני
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

ועדת האנרגיה של הכנסת תתכנס בתחילת השבוע הבא לדיון בהורדת מחירי הדלק. לדיון יוזמנו שר האנרגיה משה שחל ושר האוצר יצחק מודעי.

יו"ר ועדת האנרגיה, ח"כ אריאל לין, יזם את הדיון כיוון שלדבריו הממשלה לא היתה מסוגלת לקבל החלטה חד-משמעית על הורדת מחיר הדלק. לדברי לין, לא יתכן שמחירי הדלק יותאמו רק כלפי מעלה, כאשר יש עליות מחירים, אך הם לא יורדו כאשר יש הורדה במחירים הבינלאומיים. ועדת האנרגיה תגבש מסקנות בתום הדיון, ואת המלצותיה בנושא מחירי הדלק היא תעביר לממשלה.

לפני ימים אחדים הודיע משרד האנרגיה להוריד באופן חד צדדי את מחירי המזוט והחשמל, למרות התנגדותו של משרד האוצר.

הוזל הנפט המצרי

מצרים הודיעה אתמול לישראל על הוזלה מוצעת של 4 דולר לחבית נפט שהוא מוכרת לישראל, והמחיר הממוצע יהיה 19 דולר לחבית. זאת בנוסף להוזלת מחיר הנפט המצרי מלפני חודש ימים. והוזלת הנפט המכסיקני לפני כשבועיים.

שר האנרגיה משה שחל מסר ל"הארץ" כי זו השנה הראשונה שבה סכום רכישות הנפט של ישראל מחו"ל יפחת ממיליארד דולר. בשנים 1979–1981 קנתה ישראל נפט ב-2 מיליארד דולר לשנה. שחל הוסיף כי הוא שוקל להמליץ על הוזלות נוספות של הבנזין.

משלחת מישראל תדון ביצוא טכסטיל לארה"ב

מאת צבי זהרה

משלחת כלכלית מישראל תבוא בקרוב לארה"ב, כדי לדון בנושאים טכניים הקשורים בהסכם יצוא הטקסטיל לארה"ב. כך סיכמו אתמול שר התעשיה אריאל שרון ושגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג.

השר שרון והשגריר פיקרינג, ציינו כי יש חובה, ללבן מספר נקודות טכניות, הקשורות בקביעת המיכסות ליצוא הטקסטיל מישראל לארה"ב.

שגריר ארה"ב בישראל, העלה בפגישתו עם שרון, את החשיבות שארה"ב רואה להסכם איזור הסחר החופשי בין שתי המדינות.

השר שרון העלה שוב את הצורך בתיקוני המיכסות במספר קטן של קטגוריות, בהם פוטנציאל היצוא של התעשיה הישראלית, גדול מהמיכסה שאושרה.

מניות אתא יימחקו בסוף השבוע מהמסחר

מאת יהודה שרוני

הבורסה לניירות ערך תמחוק בסוף השבוע את מניות חברת הטכסטיל אתא מן הרישום למסחר. המסחר בפועל במניות החברה אינו מתקיים כבר מחודש אוקטובר 1984, עקב כניסת החברה לכינוס נכסים.

ההחלטה על המחיקה מהמסחר התקבלה בתיאום עם בעלי המניות העיקריים בחברה — קבוצת איזנברג, ועם כונסי הנכסים של אתא עו"ד ליפא מאיר ויואל סלומון. הבורסה לא הורידה לזמן את המניות מתוך תקוה שניתן יהיה להציל את אתא, ובסופו של דבר החברה תמשיך להתקיים. כל ניסיונות השיקום של אתא עלו בתוהו, וגם הפתרונות האחרונים שהוצעו לא הבטיחו כי אתא תמשיך ותפעל במתכונתה המקורית. לחברת אתא גם איגרות חוב דולריות הממשיכות לפי שעה להיות רשומות למסחר בבורסה.

מועצת המנהלים של בתי הזיקוק תבחן מחר הצעת גנגר לרכוש מניות חיפה כימיקלים

מודעי יתמוך במכירה — גם במחיר נמוך כדי להצביע על מכירת חברות ממשלתיות

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מועצת המנהלים של בתי הזיקוק תבחן מחר בישיבתה המורחבת את הצעתו של אריה גנגר לרכוש את חבילת המניות של חברת חיפה כימיקלים המוחזקת על ידה ומהווה 26 אחוזים מההון והבעלות של החברה.

בשבוע שעבר נפגשו ראשי בתי הזיקוק עם השר שחל כדי לגבש את עמדתם בנושא והוחלט, כי עמדת משרד האנרגיה תהיה, שיש לפתוח במגעים למכור את חבילת המניות של חיפה כימיקלים. אבל המכירה לא חייבת להיות דווקא לגנגר אלא לגורם שיציע את המחיר הגבוה ביותר וכן יעמוד בתנאים שיקבע משרד האנרגיה בכל הקשור לשכירת ידע.

במשרד האוצר כבר התקבלה החלטה עקרונית לתמוך במכירת מניות חיפה כימיקלים. ל"הארץ" נודע כי השר מודעי יהיה מוכן למכור חבילת מניות זו גם במחיר נמוך יחסית, ובתנאי שהעיסקה אכן תבוצע בקרוב וניתן יהיה להצביע על תחילת תהליך של מכירת חברות ממשלתיות או החזקות ממשלתיות בחברות פרטיות.

תעשייני תרופות עומדים להגיש תביעות משפטיות בגין חוב קופ"ח

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

תעשייני התרופות יחלו בימים הקרובים להגיש תביעות משפטיות נגד קופת חולים הכללית בגין חובות בסך 15 מיליון דולר של קופת החולים למיפעלים. אמר אתמול אלי ארמוני, מנכ"ל אביק במסיבת עיתונאים של ראשי התעשייה הפרמצבטית. הוא ציין, כי אביק במליטה את כתב התביעה בנושא זה ותגישו בעוד ימים מספר, ומיפעלי תרופות נוספים מכינים תביעות נגד קופת החולים.

אהוד גלה, יו"ר אגף הכימיה הפרמצבטיקה בהתאחדות התעשיינים אמר, כי תעשיית התרופות נמצאת כיום על סף התמוטטות, בגלל אי תשלום חובות של קופת חולים. זו מנצלת, לדבריו את העובדה שהתעשייה מגלה אחריות ואינה מפסיקה את הספקת התרופות לקופת חולים, על מנת לדחות את פרעון חובותיה. לדבריו, אחדים מתוך מיפעלי הפרמצבטיקה כבר אינם יכולים להמשיך בייצור כיוון שאין ביכולתם לממן רכישות של חומרי גלם לייצור התרופות.

קופ"ח: החוב קטן יותר

דוד תגר, דובר קופת חולים הכללית כפר בתגובה, כי חובות הקופה למיפעלים הפרמצבטים הם 6 מיליון דולר בלבד. לדבריו, חילוקי הדיעות עם מיפעלי התרופות הינם בנושא תנאי האשראי ולא בנושא קבלת תשלומים מקופת חולים. הוא טוען שהתעשיינים מדברים על חובות כדי להסוות את מאבקם נגד קיצור זמן האשראי והתאמתו לתנאי המיתון באינפלציה.

התעשיינים דחו את טענת תגר כי חוב הקופה למיפעלים הינו 6 מיליון דולר בלבד. לדבריהם זהו הסכום שקופת חולים נתנה עליו ערבות לבנקים, כדי שמיפעלי התעשייה יכולו לקבל אשראי נוסף — אבל החוב האמיתי מגיע ל-15 מיליון דולר.

ברזל מיובא נמכר במחיר נמוך ב־27% ממחירי השוק

מאת יונתן שרמן
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

משלוח ראשון של ברזל מיובא נמכר בארץ במחיר הנמוך ב־27 אחוזים מהמחיר הרגיל של הברזל וגרם לירידת מחירים בתחום זה. כך מסרו ל"הארץ" גורמים עסקיים.

משלוח זה של 1600 טונות ברזל לענף הבניה, הינו היחיד שהגיע עד עתה לארץ מבין ארבעת הרשיונות שניתנו על ידי משרד התעשיה והמסחר בהיקף כולל של עשרת אלפים טונות. היבואן הוא סוחר מנצרת, כמאל שלופה, שהתחייב מראש למשרד התעשיה והמסחר למכור את הברזל במחיר של 445 דולר לטונה לעומת מחיר שוק של 610 דולר לטונה. בשיחה עם "הארץ" הכחיש שלופה כאילו מכר את כל הברזל לסוחר אחד אשר שב ומכרו לקניינים הבודדים במחיר השוק. הוא ציין שהברזל נמכר על ידו ליותר מעשרים קניינים. לדבריו, הביאה פעולתו גם לירידת מחיר הברזל מתוצרת מקומית.

רשיון אחד ליבוא ברזל לא חודש ע"י משרד התעשיה והמסחר, לאחר שתוקפו פג כיוון שהתברר כי בעלת הרשיון, רחל שיבולת, המקורבת לתנועת החרות ניסתה לגבות תמורתו 140 אלף דולר. שני הרשיונות האחרים, שניתנו לקבלן מבת ים בשם אמיליו וחברת "סיגמא" עדיין לא נוצלו.

בקריית הפלדה הודיעו, כי אם תיובא כל כמות הברזל בסך עשרת אלפים טונות, יהיה הכרח להשבית את אחד ממפעלי קריית הפלדה לתקופה של חודש.

רשיונות היבוא הללו ניתנו בתנאי שבעלי הרשיונות ימכרו את הברזל המיובא במחיר הנמוך ב־25 אחוזים ממחיר השוק ובכך יעודדו ירידת מחירים בענף הבנייה.

הדגשי הפרסום לתיירות לישראל ישונו עקב הטירור

מאת זוהר בלומנקרנץ,
סופר "הארץ" לענייני תיירות

ישראל תשנה את הדגשים במסעי הפרסום המתוכננים בארה"ב ובאירופה לעידוד תנועת תיירות לישראל, בעקבות התקפות הטירור בנמלי התעופה של רומא ווינה. החלטה על כך התקבלה בישיבה סגורה של נציגי ענף התיירות עם מנכ"ל משרד התיירות, רפאל פרבר, שהתקיימה בתל אביב.

בישיבה נדונה השאלה אם במצב שנוצר יש טעם להשקיע את מלוא כבוס הכסף המתוכנן במבצעי פרסום בארה"ב ובאירופה, על פי התוכנית המקורית לעידוד תנועת התיירות לישראל. הוחלט להמשיך ולהשקיע את מלוא סכומי הכסף המתוכננים אולם לשנות את הדגשים ולהסיטם ממבצעי פירסומת תדמיתית למדינת ישראל למבצעי קידום ושיווק יעודיים. סכומי הפירסום השנתיים העומדים לרשות כל גורמי ענף התיירות נאמדים בכ-10 מיליון דולר. יו"ר "כח המשימה הכלכלי", מקס פישר, פנה באיגרת לחברי המשימה ובה בקשה לפעול למען עידוד תנועת תיירות לישראל. על רקע התקפות הטירור והכנת הירידה המסתמנת בתנועת התיירות מארה"ב לישראל.

בישיבה סגורה נידונו גם אפשרויות לעידוד תנועת תיירות באוסטרליה וקידום תנועת תיירות במזרח הרחוק, עם פתיחתה של לשכת תיירות חדשה ביפאן.

פורום חדש

בישיבה הוחלט על הקמתו של גוף חדש — לשכת תיאום כל גורמי תיירות — בה יהיו שותפים גורמי הענף המרכזיים: סוכני נסיעות ותיירות, מלונאים, חברות תעופה ונציגי משרד התיירות. הפורום יתכנס בקביעות מידי חודש, כדי לדון ולתאם בנושאים מדיניות משותפת לענף התיירות.

עורך את העמוד: אורי ברנר

עסקי הביטוח בקבוצת הסנה גדלו ב–25 אחוז ב–1985

עסקי ביטוח החיים לא גדלו ריאלית – בניגוד להערכה קודמת

מאת אריה לביא,
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

עסקי הביטוח של קבוצת הביטוח ההסתדרותית הסנה, גדלו ב–1985 ב–25 אחוז במונחים ריאליים. כך מעריכים בהנהלת הקבוצה. נתונים ראשוניים על הפעילות בשנה זו מסר מנכ"ל הקבוצה, אלפרד גולץ, במועצת המנהלים של החברה. הנתונים מבוססים על פעילותה של חברת הסנה עצמה, המהווה כ–54 אחוז מפעילות הקבוצה ועל פעילות חלק מהחברות הבנות.

עסקי הביטוח האלמנטרי גדלו ב–25 אחוז והם מגיעים ל–190 מיליון דולר. החברה המשיכה במדיניותה לצמצם עסקי חו"ל, שגרמו לה בעבר הפסדים כבדים.

היקף ביטוח החיים יהיה דומה לשנה הקודמת. תחילה העריכו בהנהלת הקבוצה כי נרשם גידול של 15 אחוז בפעילות ביטוח החיים. אך הערכות אלה התבססו רק על-אחדות מהיחידות. כעת מעריכים שהיתה יציבות בתחום זה. התפוקה של הסנה בביטוח חיים מגיעה לכ–300 מיליון דולר. חלקה של החברה בשוק נשמר ואולי אף גדל במיקצת.

במרבית יחידות הקבוצה נירשם גדול של 25–30 אחוז. בחברות הבנות רותם ובידרמן נרשם גדול גבוה יותר, אך אין בכך כדי להשפיע באופן מהותי על הסנה. שכן מדובר בחברות קטנות יחסית.

הגדול בתפוקה שיקף גדול של עשרה אחוזים בכמות הפוליסות במרבית היחידות ובמקביל גדול של 10–20 אחוז בפרמיה הממוצעת לפוליסה בכל יחידה.

גדול ניכר נירשם בעסקיה של חברת קלה המתמחה בביטוח ריפוי שיניים. המחזור של החברה גדל מ–1.9 מיליון דולר לשלושה מיליון דולר. מיספרם של המבוטחים בקלה גדל מ–47 אלף בסוף 1984 ל–68 אלף בסוף 1985.

הודעת תקון

גני יהושע (פארק הירקון) חברה בע"מ

מכרז מס' 75/85

לתכנון הקמה והפעלה של פארק שעשועי מים וקמפינג בגני יהושע (פארק הירקון)

מוזמנות בזאת הצעות לתכנון, הקמה והפעלה של מרכז שעשועי מים וקמפינג בגני יהושע (פארק הירקון).
את תנאי ומסמכי המכרז ניתן לקבל במשרדי החברה בשדרות רוקח בשעות הבוקר, תמורת סך של 100 ש"ח שלא יוחזרו.
להצעה יש לצרף ערבות בנקאית צמודה למדד על סך 30.000 שקל חדש.
את ההצעות בצרוף מסמכי המכרז, יש להכניס לתיבת המכרזים של החברה במשרדי החברה, בשד' רוקח תל־אביב, בתאריך 31.3.86 בלבד בין השעות 09.30—12.30.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה או כל הצעה שהיא.

משה עקרון — מנכ"ל
גני יהושע (פארק הירקון) חברה בע"מ

★ בהודעה הקודמת נפלה טעות. התאריך הנכון להגשת ההצעות הוא 31.3.86 ולא כפי שפורסם.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי אבינו

ישראל (שרוליק) **ברקוביץ**

מהעיר כשאבב פולין.
שנפטר בבכר (גרמניה)

הלויה תתקיים ביום חמישי כ' בשבט תשמ"ו (30.1.86) בשעה 2.30 אחה"צ, בהר המנוחות ירושלים
אוטובוס מת"א יצא בשעה 1.00 בצהרים מרחבת החניה של בית החולים איכילוב

המשפחה

במלאת השנה הראשונה
לפטירתה של אמנו, סבתנו והמותנו היקרה

פסיה שורץ ז"ל
(לבית גזיבובסקי)

תתקיים היום יום ד' יט' שבט תשמ"ו (29.1.86)
אזכרה לזכרה בבית העלמין בקרית שאול
נפגשים ליד השער הראשי בשעה 15.30 אחה"צ

בניה: אברהם, יצחק ואמנון שורץ וב"ב

במלאת שנה לפטירת יקירנו

ישעיהו הוניגמן ז"ל

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום שישי 31.1.86
כ"א בשבט תשמ"ו בשעה 13.00
נפגשים בבית העלמין החדש בכפר סמיר.

אשתו — ברוריה הוניגמן
בנו — יעקב ואיטה אגמון
בתו — חנה ומנשה בריק
אחיו — משה ואולגה הניגמן

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
ארגון הסגל האקדמי
אבל על מותו בטרם עת של

ד"ר **אבשלום רן** ז"ל

חבר סגל הפקולטה למתמטיקה
ומשתתף בצער המשפחה

אנו מודיעים בצער רב על פטירתו
של חברנו לעבודה הפנסיונר

מאיר הורוביץ ז"ל

ומביעים את תנחומינו למשפחה.

בתי זקוק לנפט חיפה בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

לאילנה שחר והמשפחה

משתתפים בצערכם

מחבריכם לעבודה.

לרו"ח חיים פלמן

תנחומינו הכנים במות אביך

אברהם ז"ל

החברה לפיתוח תל־אביב
ההנהלה והעובדים

לורדה, אלי, איריס ורון

תנחומינו הכנים באבלכם הכבד
בהלקח יקירכם

יוסי יהל ז"ל

מהווה דרך וידיד אמת

מיקי וצפי פלוז'ניק

חברי התאחדות סוכני נסיעות ותיירות בישראל

אבלים ומרכינים ראש על מותו
ללא עת של חברנו

יוסי יהל

ומשתתפים בצער המשפחה

למשפחת יהל

אתכם באבלכם על מותו של

יוסי יהל ז"ל

שעשה עמנו דרך ארוכה

בני גאון ובית קראוס

לורדה אלי
איריס ורון היקרים

יחד אתכם מבכים מרה את חברנו

יוסי יהל

בלוך חשובה ואמנון	לנציאל נורה ודני
בראון הדה ויורם	לורבר מיקי ומשה
גאון רחל ובני	נחום מלכה ויצחק
המאירי חנה ואלי	ניר עליזה ויוסי
השילוני אילנה וגד	רושגולד אילנה ואליהו
ויטלה רחל	שטיין אריה
וייזר אורה וקורט	שיף שרה ואב
זילברשטיין יונה ובן עמי	תדהר זהבה ובצלאל
לבנת ויוה ועמיקם	ומשפחותיהם

לורדה והילדים

אתכם באבלכם הכבד על מות
ידידנו היקר

יוסי יהל

נורה, דני, לומי, עדינה
עדי ושרון לנציאל

אבלים וכואבים על מותו ללא עת
של חברנו

יוסי יהל

ממניחי היסוד של ענף יחסי הציבור בישראל

ומשתתפים בצער המשפחה

האיגוד הישראלי ליחסי ציבור
וחברי תא היועצים ליחסי ציבור

לורדה יהל
ובני ביתה

אתכם באבלכם הכבד על לכתו
ללא עת של

יוסף יהל

חבריכם במועדון ורואייטי בישראל

למשפחת יהל

השתתפותנו באבלכם הכבד במות יקירכם

יוסף יהל ז"ל

מירב — בנק משכנתאות בע"מ

לורדה, אלי, רון

השתתפותנו באבלכם במותו ללא עת
של הבעל והאב

יוסי יהל ז"ל

"אדיר" חברה של פרדסנים בע"מ

לאליעזר פרלמן ובני משפחתו

אתך באבלך במות רעיתך

חיה ז"ל

מיכלי כרמל בע"מ
כרמל פלאדו מיכלים בע"מ
ההנהלה וצוות העובדים

לד"ר יוחנן ווזנר

משתתפים באבלך
במות **אמך** ז"ל

העובדים וחברי סגל ביה"ס לעבודה סוציאלית
והפקולטה למדעי החברה
אוניברסיטת תל־אביב

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

בתחושה שבנקו תנצח הערב את שאלון ברומא ותעלה לחצי־הגמר:

המיפגש המיותר בין הפועל ת"א לבוסנה

וויליאמס ומוטאפצ'יץ שהושעו לא ישתתפו במשחק שבו ינסו התל אביבים לגמול ליוגוסלווים שניצחונם הראשון המיט את כל הצרות על הפועל

גביע קוראץ'

מאת ג'יא צוקר

קשה לכתוב על משחקו של הפועל תל אביב מול בוסנה סאראייבו, הערב (20.30) בגביע קוראץ', בלי להיזכר באירועי המשחק הראשון בין שתי הקבוצות אשר הורידו את הפועל ת"א לנקודת השפל שלה בעונה זו.

הפועל תל אביב נוצחה בסאראייבו 105—89 — אך זה לא היה העיקר. במהלך המשחק התפרע אריל וויליאמס וניסה לפגוע באמיר מוטאפצ'יץ בעזרת בקבוק. בתום המשחק רצה וויליאמס שוב לפגוע ביוגוסלבי ושוטרים מקומיים הצילוהו מפגיעת הקהל היוגוסלבי. לאחר שחזרה הקבוצה לישראל התפטר המאמן פנחס גרשון ובמקומו מונה לתפקיד יעקב אודלה. וויליאמס הודח מן המשחקים בגביע אירופה וגם מוטאפצ'יץ, שידק עליו, הורחק מאירופה לשני משחקים.

לא משחקים בקבוצה

הערב, אם כן, לא ישתתפו השניים במשחק שיסיים, ככל הנראה, את העונה האירופית של שתי הקבוצות. אם לא תהיה סנסציה גדולה ברומא, צריכה באנקו לנצח את שאלון הצרפתית ולעלות לשלב חצי הגמר.

מבחינת הפועל תל אביב, מאבק הערב מתקיים בעיתוי קשה מאוד. הקפטן, מייק לארג'י, עדיין פצוע בגבו.

טבלת בית 3

1. רומא	5	420—450	8
2. בוסנה	5	474—474	8
3. הפועל ת"א	5	439—421	8
4. שאלון	5	436—424	6

ושלשום נוצח הבוטודן על־ידי הפועל חולון וירד למקום החמישי בטבלה. "עד עכשיו לא הצלחנו לשחק כקבוצה, וזו הבעיה הגדולה ביותר שלנו", מבוד לארג'י. "במצב שלנו כעת אפשר לבוך על הפגרה המגיעה. היוגוסלבים משחקים בקבוצה ומוסרים את הכדורים לשחקני הפנים, כאשר סוגרים את שחקני החוץ, כפי שזה צריך להיות בכדורסל. אנחנו לא משחקים כך. כדי לנצח נהיה חייבים לשמור היטב בהגנה".

הסיכויים שווים

היוגוסלבים חזו שלשום בהפסדו של הפועל תל אביב להפועל חולון, אך גם הם אינם מייחסים חשיבות רבה למשחק הערב. "זה יהיה משחק מהנה עבור הקהל, מכיוון שרומא כבר זכתה לדעתי באליפות הבית", אמר המאמן האורח, סוטיסלאב פטיץ'.

הוא הוסיף: "רואים שלארג'י אינו בכושר, אם כי הפועל קבוצה טובה. אנחנו יכולים לנצח, אך אנחנו יכולים גם להפסיד. הסיכויים שווים".

בקבוצה היוגוסלבית בולט הבינלאומי פרדראג בנאצ'ק (2.05 מ'), שקלע במשחק הראשון 18 נקודות.

המשחק שיהיה באולם אוסישקין בצפון תל אביב, ינוהל על ידי השופטים קלינגמיל ממערב גרמניה והגמדיליס מיוון.

גביע האלופות

מאגי, ג'אמצ'י, ארואסטי וליפין לא התאמנו

ציבונה מגיעה הערב

מאת סופר "ספורט הארץ"

יומיים לפני המישחק עם אלופת אירופה, ציבונה זגרב, לא השתתפו אמש קווין מאגי, מוטי ארואסטי, חן ליפין והרון ג'מצ'י באימון כדורסלני מכבי תל אביב.

מאגי עדיין סובל מיחושים עזים בכתפו ואמור לחזור היום לאימונים. ליפין וארואסטי שוחררו מן האימון בגלל מחלות. ג'מצ'י שוחרר ע"י המאמן צבי שרף, כדי שיוכל לנוח לקראת המישחק.

ציבונה זאגרב אמורה להגיע בשעות הערב לישראל. בגלל מועד הגיחה המאוחר יסעו השחקנים מנמל התעופה בן גוריון הישר להיכל הספורט ביד אליהו, כדי לקיים שם אימון יחיד לקראת המישחק עם

טניס

פרקיס נוצח בפילדלפיה

על־ידי ואן פאטן באליפות המקצוענים

פילדלפיה (אי־פי). הטניסאי האמריקאי וינס ואן־פאטן היה כאן אתמול את הישראלי שחר פרקיס 7—6, 6—4 בסיבוב הראשון של אליפות ארה"ב למקצוענים באולם. פרקיס החמיץ ארבע הזדמנויות לזכות במערכה הראשונה, שהוכרעה בשובר שוויון מותח.

מבצה אשתקד, ג'ון מקנרו, נעדר מהטורניר הנערך בפעם ה־25. כל 16 המדורגים, ובראשם איוואן לנדל וג'ימי קונורס, עלו הישר לסיבוב השני.

בסיבוב הראשון היו בן טסטרמאן את אהרן קריקסטיין 6—4, 4—6 והפר... לני חושק פיבאק ניצח את סאמי ג'יאמאלווה 6—4, 6—4. תוצאות אחרות: לאוזאל (מכסיקו) — ראמש קרישנאן (הודו) 7—5, 7—6, 6—7; ויוזוביץ' (יוגוסלאוויה) — פלאק 7—5, 3—6, 6—3; גולדי — מארוצי (הונגריה) 6—2, 7—6; אנגר — סטפאנקי 6—3, 6—7, 7—6.

צור גבר על פוני במישחקי ראווה

מאת סופר "ספורט הארץ"

הטניסאי מנשה צור ניצח את שי פוני 4—8 במישחק הראשון של תחרות ראווה בטניס, הנערכת בקריית הנופש בבת ים, בחסות חברת מגדל. במישחק זוגות מעורבים ניצחו מנשה צור והגיית רוזה את שי פוני ואילנה ברגר 6—2.

מקנרו: "עד היום עשיתי יותר ממה שציפיתי אי־פעם"

קליוולנד (אי־פי). ג'ון מקנרו נוצח כאן 4—6, 3—6, 6—7 במישחק ראווה ע"י מאטס וילאנדר ואמר כי יכבד את ההתחייבויות במסגרת זו אבל לא ישתתף בתקופה הקרובה בתחרויות רשמיות. "אני עושה זאת למעני כבראשם מאחר ובכל פעם שאני עולה למגרש אני רוצה להראות לאנשים כיצד ג'ון מקנרו יכול לשחק ושזה שונה מכה שמציגים שחקנים אחרים. איני רוצה להציג רק 75 אחוזים ממה שאני מסוגל".

מקנרו הסביר שלא קבע מועד מתי יחזור לתחרויות. "כאשר ארגיש שאני מוכן לשחק את הטניס שאני יודע שאני מסוגל, אחזור לפעילות מלאה. יתכן שזה יימשך שלושה ואפילו ארבעה חודשים. טניס הוא הספורט היחיד בו אין לך זמן להתרענן פיזית ונפשית. אני מחפש איזו תבנית לפיה אוכל להגיע לכשירות גבוהה יותר. ההצלחות כבר תבואנה מעצמן. איני מודאג מזה. עד היום עשיתי הרבה יותר ממה שאי־פעם ציפיתי שאעשה".

שוב אכזבה כללית ברמת־גן: יציעים ריקים וכדורגל משעמם

אם זה מה שיש — המצב גרוע

הרכב סקוטי חסר ניצח 1—0 סגל ישראלי מאולתר שבו קיבלו צעירים רבים הזדמנות ראשונה אבל לא סתמו את החלל שהותירו הוותיקים

פול מקסטיי בדרך לכיבוש שער הניצחון של סקוטלנד ברמת־גן, כאשר המגן איתן אהרוני (שני מימין), השוער אבי רן והבלם אבי כהן מנסים לשווא למנוע את ההבקעה. (צילום: עוזי קרן)

בין־ארצי

מאת משה הרגעש

מה הדבר הגרוע ביותר העלול לקרות לכדורגל, אם אין הכוונה לפציעה חריגה או לתקרית אומללה בעקבות התנהגות בלתי ספורטיווית? שוער טוטב שער טיפשי בגלל חוסר ערנות — לא נורא. חלוץ בועט לשדה קיים מול שער חשוף בגלל חוסר ריכוז — גם זה לא נורא. אך כאשר קהל האוהדים נוטש את היציעים דקות ארוכות לפני הסיום, בגלל חוסר עניין — זה באמת לא נעים.

היה עצוב לראות אתמול עשרות צופים עוזבים את איצטדיון רמת־גן במהלך המחצית השנייה של משחק הרעים בין ישראל לסקוטלנד, בהם גם כמה מבכירי המאמנים בארץ. התמונה הזו סיפרה יותר מהכל איך נראה הניצחון הדחוק של סקוטלנד (1—0), לאחר מחצית מאכזבת ללא שערים.

המוניטין של נבחרת סקוטלנד, ובעיקר העובדה שתשתתף בפעם השלישית ברציפות בטורניר גמר הגביע העולמי בעוד כארבעה חודשים במכסיקו — כל אלה יצרו ציפיות ותקוות מוגזמות לחזות בכדורגל הגבוה במקצת מהמקובל בליגה שלנו. אבל נראה, שנגזר עלינו לקבל מדי שנה כמה תזכורות שמשחקי הרעים אכן משמו את הרגל, אפילו המהוגד בנבחרות לאומיות מהעשירון העליון.

בשר תותחים

מישהו אמר כי ביכולת שהפגינו אתמול הסקוטים, הם עלולים להיות בשר תותחים לנבחרות האחרות בבית 5 — מערב גרמניה, דנמרק ואורוגוואי. אולי היתה מידה רבה של הגזמה בהנחה הזו, אך זו ודאי לא היתה סקוטלנד התוססת והסמפטית, ששחקניה בכחול כהה חזק ובוחק שוטפים את המגרש ומציגים כדורגל מתוחכם ותחבולני. אולי — משום שיותר ממחצית שחקני ההרכב הראשון לא באו לישראל, והכוונה בעיקר לעושי מישחק ברמה עולמית, כמו גראהם סונס, גורדון סטראקן וקני דלגליש. אולי בגלל יריב חלש, שלא אילץ את האורחים להתייחס אליו ולמישחק הכנה ראשון, ותלתי משמעותי זה, בדרך למכסיקו.

גם כך הכירו לנו הסקוטים, לא אחת, מהם יסודות הכדורגל. מישחק פשוט ויעיל, המבוסס על העברת הכדור ליעד הרחוק, תוך חילופי מקומות, תנועה מהירה גם ללא כדור וביצוע התקפות מהירות באמצעות שיגור כדורים ארוכים לשטחים פנויים במחצית המגרש של היריב. רק הביצוע של האורחים לקה בחוסר, למעט הבריקות בודדות של החלוץ הכשרוני צ'רלי ניקולאס וכמה מחבריו. זו היתה אולי הסיבה העיקרית, שאיפשרה לישראלים לסיים בהפסד מיזערי בלבד.

לא נולד כוכב

הופעת הנבחרת שלנו שוב יצרה תחושה של סיום תקופה ויותר מכך של "דמדומי האלילים" — אם להשתמש בכינויים השגורים בפי האוהדים בימק"א, בבלומפילד ובקריית אליעזר כלפי כוכבי הליגה — ארמלי, מלמיליאן, טורק, אוחנה, אבי כהן ותיקים אחרים.

כבר במחצית הראשונה בלטה העובדה, שישראל מצויה בתקופה של חילופי משמרות. חבורה נבחרת של שחקנים זכתה להופעת בכורה בין ארצית: השוער אבי רן, שחקני ההגנה איתן אהרוני ורפי אוסמו הקשורים מוטי איוניר, אלי כהן ואייל בר לייבוביץ, שנכנסו דקות מעטות לפני הסיום. הם הראו, ללא ספק, ל"מאה ימים של חסד". אך על סמך יכולתם אתמול אי אפשר לומר כי מישהו מהם הטביע את חותמו על המשחק של הנבחרת, שלא לדבר על זכאות לכינוי המכובד "כוכב נולד".

אין טעם לערוך ניתוח מיקצועי של הנבחרת שלנו. זה היה בסך הכל מישחק רעים השוב, במידה מסוימת, לאורחים — ומיותר מבחינתנו. אבל מעובדה אחת היה קשה להתעלם: הנבחרת שלנו שוב חסרה נשמה. השוער הסקוטי כמעט ולא הוטרד. הבריטים לא התקשו לשלוט בשדה ולהכתיב את קצב המשחק, ושער הניצחון היה צפוי. הוא הובקע בהתקפה אופיינית של הסקוטים, רגע קט לאחר פתיחת המחצית השנייה: שתיים־שלוש מסירות בסיומן מנצל מקסטיי חוסר ריכוז של אבי רן ומבקיע ללא קושי.

הישראלים ניסו להוכיח מדי פעם כי סקוטלנד אינה עורכת הופעה פיסית, אך למעט יכולת באותה של אורי מלמיליאן, היו הניסיונות בלתי מנצלים. נראה שגם תקופת הניצחונות במישחקי הידידות חלפה.

סקוטלנד — ישראל 1—0 (0—0)

השער: פול מקסטיי (60).

* המצטיין: צ'רלי ניקולאס.

● ישראל: רן, אהרוני, אבי כהן (אוסמו), שמעונוב, מרילי, דוידי, טורק (אלי כהן), איגנר (בר־לייבוביץ), מלמיליאן, ארמלי, אוחנה (רוזנטל). המאמן: יוסף מירמוביץ'.

● סקוטלנד: לייטון, גאף, ניידי, מילר, מלפאס, איטקן, בל, מקסטיי, שארפ (סטארק), ניקולאס, באנון. המאמן: אלכס פרגוסון.

שפט הולנדי אלברט תומאס. 6,000 צופים באיצטדיון רמת־גן. קוונים: יצחק אודגר ואריה פרוסט (ישראל).

מה הם אמרו

פרגוסון: קשה לשחק בלי קהל ועל מיגרש גרוע

מאת יצחק לביא סופר "ספורט הארץ"

● מאמן נבחרת סקוטלנד, אלכס פרגוסון: "העובדה שכמעט לא היה קהל השפיעה בצורה שלילית על מישחק הניל. אבל קודם כל על הנבחרת המארחת, שחסרה את העידוד הביתי. באשר לרמת שחקני, הרי שקודם כל ניצחנו — ואני שבע רצון. מצבו הגרוע של המיגרש הפריע והקשה עלינו את המלאכה. שיחקנו בשיטה חדשה, עם ארבעה בקווים השונים. המחצית הראשונה לא היתה מוצלחת מבחינתנו, אבל השתפרנו אחרי ההפסקה. הכדורגל הסקוטי מהיר. אבל הפעם היינו יותר מגושמים ואיטיים. היתה זו הזדמנות טובה בשביל לבחון כדורגלנים חדשים".

● מאמן נבחרת ישראל, יוסף מירמוביץ': "ההפסד 0—1 מול נבחרת טובה כסקוטלנד הוא תוצאה מכובדת. אני די מרוצה ממישחק הנבחרת. היתה זו הפתעה נעימה לראות את התחלות הצעירים החדשים, כמו אבי רן ואיתן אהרוני. אני משאיר להם שיבואו אחרי תשתית טובה".

● צ'ארלי ניקולאס: "המחצית הראשונה היתה אכזבה בכל הקשור ליכולת שלנו. במחצית השנייה השתפרנו, כאשר ישראל נתנה לנו יותר מרחב חופשי. בסך הכל נחמד לנצח".

● מרדכי איוניר: "הנבחרת השתולה התאמצה, בעיקר במחצית הראשונה, אלא שלאחר הבקעת השער התקשינו לתפקד. שילוב שחקנים צעירים במעמדים כאלה הוא הדרך הנכונה".

צ'ארלי ניקולאס, כוכב ארסנל והנבחרת סקוטלנד, מנסה לפרוץ על פני אפרים דוידי (מימין) וציון מרילי אתמול ברמת־גן. (צילום: עוזי קרן)

הגיע פיטר לורימר, יצטרף להפועל חיפה

מאת אברהם ציבין סופר "ספורט הארץ" בחיפה

פיטר לורימר, הכדורגלן הסקוטי הבינלאומי שכיכב בקבוצת לידס יונייטד בתקופת הזוהר שלה בשנות השבעים, הגיע אמש לישראל.

לורימר בן ה־38 עבר תהליכי גיור בארה"ב. הוא מתכוון לשחק בקבוצת הפועל חיפה. נודע כי שכרו עשוי להגיע ל־20 אלף דולר עד סוף העונה.

לורימר התפרסם בבעיטותיו החזקות. זכורים לזכותו שערים נדירים.

מקורות מוסמכים בקלן

קליין יפסיק לאמן את סאטורן באפריל

שנה לפני תום החוזה * ראשי הקבוצה מאוכזבים מן המקום השביעי והמאזן הדל

מאת זיגמונד שפיגלר

רלף קליין

דיסבורג, מערב גרמניה (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מאמן הכדורסל הישראלי רלף קליין, המועסק במערב גרמניה, יעזוב את קבוצת סאטורן קלן בעוד פחות משלושה חודשים, שנה לפני המועד שבו יפוג תוקף חוזהו בקבוצה — על כך נודע לי ממקורות מוסמכים בקבוצה. ידיעה על כך גם התפרסמה השבוע בעיתון מקומי בקלן, הידוע כמקורות המידע המהימנים שלו.

סאטורן קלן נחלה במשחק הליגה האחרון שלה הפסד נוסף, הפעם 77—80 לקבוצת גטינגן, והיא נמצאת במקום השביעי בטבלת הבונדסליגה. אכזבת ראשי הקבוצה מן הירידה הגמורה רבה. הם אמרו לי, כי לדעתם "כבר אין לנו סיכוי להגיע למישחקי הפלייאוף". לסאטורן 18 נקודות לעומת 34 נקודות של המוליכה הגנה.

ראשי סאטורן קלן אינם מסתירים את אכזבתם הגדולה מהישגי הכלים של קליין בקבוצתם. הם אומרים, כי למרות הצלחתו בהדרכת הנבחרת הלאומית של מערב גרמניה, לא הצליח קליין בשלוש השנים האחרונות להצעיד את סאטורן לזכיה בתואר כלשהו.

הדעה הרווחת במערב גרמניה היא, כי אחרי תום משחקי הגביע העולמי בכדורסל, שיערכו הקיץ בספרד, יפסיק קליין לאמן את הנבחרת הגרמנית. בגרמניה אומרים, כי אחרי שיסיים את עבודתו בגרמניה, יחזור קליין לישראל, או שיועסק כמאמן בקבוצה כלשהי בספרד או באיטליה.

באחרונה פורסמה כתבה בעיתון "אכספרס" בה פטרס ומייקל ג'קל, שחקניה הבולטים של סאטורן, המשתייכים גם לנבחרת הגרמנית, והדריק פיליפס, שקליין הביאו מישראל לסאטורן, אמרו כי לסאטורן יש בעיה גדולה במשחקיה עם יתר הקבוצות בבונדסליגה והכל משום שרלף קליין מאמן גם את הנבחרת הלאומית. לטענתם, עובדה זו מאפשרת לשחקנים המצטיינים בקבוצות היריבות לדעת את כל הטריקים של קליין "ובכלל זה המשחק שלנו מאוד קשה". כיבדי כוכבי סאטורן, הם גם אומרים בכתבה זו, כי לדעתם רלף קליין לא היה צריך לקחת על עצמו את אימון הנבחרת הלאומית, כל עוד הוא מאמן קבוצת סאטורן.

יצוין כי המאוכזב ביותר מאי הצלחותיו של קליין הוא פרנץ ופנשמידט, הבוס של סאטורן, מכיוון שידוע כי כבר אחרי העונה הראשונה להעסקת קליין בקבוצה, התרעם על כך שסאטורן לא זכתה בשום תואר — למרות שהיא מודרכת על ידי מאמן ברמתו של קליין.

הברפלד: ראשי הערים ידעו כי המישחקים בר"ג יהיו בשבתות

הדיון בבית־משפט השלום נידחה ל־18 בפברואר

מאת יצחק לביא סופר "ספורט הארץ"

הדיון בעניין בקשת מכבי תל־אביב להתיר לקבוצת הכדורגל לשחק בשבתות באיצטדיון רמת־גן התנהל אתמול. במשך ארבע שעות שמע שופט השלום אפרים שלין (בפעם הראשונה, כי הותיק העובד מתפטר) את טענות הצדדים המעורבים בפרשה. המשך הדיון נידחה ל־18 בפברואר עם אפשרות לדיון נוסף למחרת, אם לא יושמעו הסיכומים.

את מכבי תל אביב מייצג עו"ד ברוך פליקר, המבקש מבית המשפט פסק דין הצהרתי שיתיר לו לשחק על סמך ההסכם עם ההתאחדות לכדורגל בכל ימות השנה, לרבות בימי שבת. את ההתאחדות לכדורגל מייצג עו"ד צבי יפה, ואילו את עיריית ר"ג עו"ד וילנר.

מנהל מחלקת הנכסים של עיריית ר"ג, שמואל גריידי, אמר כי ב־11 ביולי — בפתיחת העונה של איגוד הריון ושוב גם בעת משחקי המכבייה — הודיע ראש העיר אורי עמית כי משחקי הכדורגל יהיו בימי שישי ובמוצאי שבתות. העדות זו של ראש העיר באה בתגובה להערה של יצחק כספי, יו"ר מכבי, כי אפשר לשחק גם בשבתות. לדברי גריידי, "רק ביולי '85 נודע לנו, כי מתקיימים מגעים בין ההתאחדות למכבי ת"א בדבר שימוש באיצטדיון העירוני".

קפטן מכבי ת"א, אבי כהן, העיד כי שיחק בשבתות באיצטדיון בשנים 1974—75, וכי גם קבוצת הגנת ר"ג שיחקה שם בשבתות. יו"ר ההתאחדות לשעבר, חיים הברפלד, מסר כי "ראש העיר הנוכחי, אורי עמית, ברך את יו"ר מכבי ת"א בגמר גביע המדינה המסורתי שקבוצתו תערוך את מישחקי הבית גם בשבתות האיצטדיון יהיה זה תנוסט". הוא הוסיף כי במשא ומתן לפני חתימת ההסכם בין העירייה להתאחדות ידעו שני ראשי הערים (של ת"א ור"ג) שהמישחקים יהיו בשבתות.

עשרות סייפים מישראל ומחו"ל בתחרות לזכר אנדריי שפיצר

תחל מחר בבוקר באשקלון

סיוף

מאת סופר "ספורט הארץ"

11 סייפים מארבע ארצות, ובן כ־40 סייפים מישראל, הגיעו אמש לאשקלון לקראת התחרות לזכרו של הלוחם אנדריי שפיצר שתיפתח כאן מחר בבוקר. הסייפים הגיעו ממערב גרמניה, מאוסטרליה, מצרפת ומדרום אפריקה. היום מצפים לבואם של עוד עשרה סייפים מאירופה. בין יגיעו לאשקלון טובי הסייפים של ישראל — יצחק הנואל, שלומי אייל, ניסן בלנק ואודי כרמי, אשר חזרו אמש ארצה לאחר סידרת תחרויות באירופה. בסך הכל ישתתפו בתחרות יותר מ־70 סייפים.

הבוקר יוצאים האורחים הישראלים לטיול בירושלים ויבקרו, בין היתר, ביד ושם. הערב תתקיים בדיקת הציוד ובשידורו אצל כל הסייפים.

לתחרות הגיע השופט הבינלאומי מצרפת, מר בונפי. הנשיא העולמי של התאחדות הסיף, מר גאסל, הודיע אמש במברק כי מסיבות אישיות (מחלתה של אשתו) נבצר ממנו להגיע כמתוכנן היום.

באשקלון ניכרת אווירת חג לקראת התחרויות, שיתקיימו במתנ"ס ובמלון "אותני הטבע".

כדורעף

הפסד חמישי להמעפיל בליגה

מאת סופר "ספורט הארץ"

אלוף הליגה בכדורעף, המעפיל, נחל אמש הפסד חמישי. הוא נוצח 2—3 ע"י הפועל שריד. המוליך הפועל בת־ים השיג ניצחון 14 ברצף, כאשר הביס 0—3 את אליצור תל־אביב.

תוצאות נוספות: הפועל קריית־אתא — הפועל העמק 0—3, הפועל כפר סבא — הפועל עין־המפרץ 0—3, הפועל מטה/אשר — הפועל שער העמקים 0—3; הפועל רמת־אביב — הפועל עין שמר 3—1.

כדורגל

נבחרת אנגליה היום בקהיר

קהיר (שרות "ספורט הארץ"). 100 אלף צופים יחזו כאן היום אחה"צ (2.45 שעון ישראל) במישחק הבין־ארצי הראשון בין נבחרות אנגליה ומצרים.

מנהל נבחרת אנגליה בובי רובסון נאלץ לעשות שינויים של הרגע האחרון בהרכב, בגלל ריבוי פצועים ומשחקים חוזרים בגביע. הוא הזעיק לסגל החסר ארבעה שחקנים נוספים, כדי לצאת לקהיר עם 17 כדורגלנים. שלושה מאלה משחקים באנגליה: הקשרים ריי וילקינס וגורדון קאוואנו, והחלוץ מארק היטלי.

הרכב האנגלי: שילטון, סטיבנס, רייט, פנוויק, סאנסום, סטיון, ווילקינס, קאוואנו, לינקר, היטלי, ואדלאם.

מהלך המישחק ישודר במלואו בטלוויזיה הירדנית.

קמפס עובר מספרד לאוסטריה

הוחתם על־ידי וינה מהליגה השנייה

וינה (אי־פי). מריו קמפס, מלך השערים של ארגנטינה באליפות העולם של 1978, עמד להגיע לכאן אמש כדי להצטרף לקבוצת הליגה השנייה וינה — מסרו עיתונים מקומיים. ראשי המועדון הביעו תקוותם, כי קמפס ימשוך צופים רבים יותר למיגרשה הביתי של הקבוצה, וגם יסייע לה לשוב לליגה הראשונה. אחד העיתונים גילה, כי קמפס הוחתם על חוזה למשך שנה וחצי, ויקבל 264 אלף דולאר.

קמפס הופיע ביום א' בפעם האחרונה בהרכב קבוצתו הספרדית הרקולס אליקנטה, הבקיע את השער לשני שעריה נגד סווילה, שניצחה 1—2.

הכדורגלן הארגנטיני בבהוהקמה אמור לקיים את הופעת הבכורה שלו נגד קבוצת פורוארטס שטייר. מאמן וינה, הסלובאקי ארנסט הלוחן, הוזהר מפני אופטימיות מופרזת עם בואו של קמפס. לקבוצה הוינאית עוד להצטרף גם ריקארד נידרבאכר, ששיחק בסטאד ריימס בצרפת ועתה קשור בחוזה עם פאריס סן־ז'רמן.

חדשות חוץ

מחירי נפט האמירו ביומיים האחרונים — 21.83 ד' לחבית

עקב ההידרדרות במחירים בחודשים הקודמים עלולים להיפגע הבנקים הגדולים בארה"ב

ניו־יורק (אי־פי). באורח מפתיע האמירו מחירי הנפט העולמי עם חידוש המסחר שלשום, והמשיכו לעלות גם אתמול.

גורמים מעריכים, כי הדבר נובע מעיכוב בהספקת דלק מבריטי לאירופה ומקיצוץ בהפקת הנפט באיראן ובמצרים.

אתמול נמכרה חבית נפט בטקסס ב־21.83 דולר לעומת 19 דולר וחצי ביום שישי. גם נפט במקורות אחרים התייקר.

"גלובל מאריין" פושטת את הרגל

בתוך כך, נמסר אתמול, כי "גלובל מאריין", חברת הענק האמריקאית לחיפושי נפט וגאז מתחת לפני הים, הכריזה על פשיטת רגל עקב מחירי הנפט הנמוכים בעולם ועקב הירידה בפעילות בקידוחי נפט מתחת לפני הים.

החברה תמשיך לפעול על פי החוק הפדראלי לפשיטות רגל, כשהיא מוגנת מפני נושיה. החברה חייבת 1.1 מיליארד דולר.

אקסון תחזיר כסף לצרכנים על הפקעת מחירי הדלק

ואשינגטון (ע"צ). בית המשפט העליון של ארה"ב קבע שלשום, כי חברת הנפט האמריקאית אקסון, החברה התעשייתית הגדולה שבעולם, צריכה לשלם לצרכנים האמריקאים יותר משני מיליארדי דולר כהחזר חוב וריבית, על שמכרה נפט ודלק במחירים גבוהים מדי ב־1975 עד 1981.

בית המשפט אישר החלטה קודמת, שקבעה, כי סכום זה — המהווה כ־90 דולר לכל אדם באמריקה — צריך להתחלק בין המדינות השונות של ארה"ב, כדי שישקיעו אותו בתכניות לחיסכון באנרגיה, או כעזרה לאנשים המתקשים לפרוע את חשבונות החימום של הגאז שלהם.

המשפט נגד אקסון אינו היחיד מסוגו המתנהל עתה בארה"ב. משרד האנרגיה של ארה"ב פתח בשורה של הליכים נגד חברות נפט אחרות, שגם הן הואשמו כי התעלמו מהחוקים על מחירי הנפט, שבוטלו ב־1981 על ידי הנשיא רייגן.

הבנקים הגדולים בארה"ב עלולים להיפגע מההידרדרות במחירי הנפט

הבנקים הגדולים בארה"ב עלולים להיפגע עקב הידרדרות במחיר הנפט בגלל ההלוואות שנתנו למדינות מייצאות נפט ובגלל הבעיות של חברות הנפט שבהן צפויה ירידה — מסרו מומחים אמריקאים.

בבנקים כיסוי ובוחחים בדרך כלל את תחזיותיהם הפיננסיות על מחיר מינימום של 18 דולר לחבית נפט. התחזית של 15 דולר לחבית, שהעלה שר הנפט הסעודי אחמד זאכי אל־ימאני, מערערת את תחזיותיהם.

"יהיו הפסדים פה ושם, אך אין להניח שהירידה במחיר הנפט תפגע ביכולתן של חברות הנפט הגדולות לפרוע את חובותיהן" — אמר מומחה של חברת ההשקעות מריל לינץ'.

המדינות המתפתחות המייצאות נפט הוות את מקור הדאגה העיקרי בקרב הבנקים האמריקאיים. בנקים אלה עלולים להפסיד כספים רבים, אם מכסיקו לא תוכל לפרוע את חובותיה הגדולים, בעקבות ירידה בהכנסות הנפט שלה. חוגים בנקאיים בניו־יורק אומרים, כי מכסיקו תהיה זקוקה בדחיפות לאשראי חדש לטווח קצר, כדי שתוכל לפרוע את חובותיה הבדיים.

הערוץ השישי של הטלוויזיה ישדר מסוף פברואר תכניות מוסיקאליות

הפעלתו מעוררת ביקורת, כיוון שראשיתה — שבועיים לפני הבחירות לאסיפה הלאומית

מאת יואב טוקר סופר "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת צרפת הכריזה אתמול על הקמת רשת טלוויזיה חדשה — שישית במספר — שתחל לשדר בעוד כחודש ותתמקד בתכניות בעלות אופי מוסיקאלי.

זכיון השידור הממלכתי של הרשת הוענק לשלוש חברות: "פובליסיס" (משלבת פרסומת, מסעדות ובתי מסחר), "גומון" (קולנוע) ו"נרג'י" (תחנת הרדיו המוסיקאלית המבוקשת ביותר בצרפת).

לפי התכנון, תחל הרשת בשידוריה בסוף חודש פברואר, כשבועיים בלבד לפני מועד ההצבעה בבחירות לאסיפה הלאומית. סמיכות המועדים בין תחילת השידורים של הרשת החדשה לבין מועד הבחירות כבר עוררה גל של מחאות מצד דוברי האופוזיציה. לפני שבועות אחדים עוררה הכרזת הממשלה על הענקת זכיון שידור לרשת טלוויזיה אחרת — "פראנס חמש" — סערה ציבורית בחוגים פוליטיים ואמנותיים. גם רשת זו אמורה להתחיל בשידוריה במרוצת חודש פברואר. ההאשמה נגד ממשל מיטראן התבקרה בטענה, שבשל החיפזון בהקמת הרשתות (על רקע הבחירות המתקרבות) העניק הממשל תנאי הפעלה מועדפים למפעילי הרשתות החדשות.

מת מייסד הכנסיה הסיינטולוגית

לוס אנג'לס (אי־פי). רון הוברד, האיש שייסד את הכנסיה הסיינטולוגית לפני שלושה עשורים, נפטר ביום שישי בגיל 74 בשבץ — כמו שמסרו אנשי הכנסיה.

הובארד לא נראה בציבור זה כחמש שנים, ורווחו שמועות כי מת מזמן. הוא מת בחווה 240 ק"מ מלוס אנג'לס. אפרו פוזר בים.

הובארד היה מראשוני הסופרים המדע הבדיוני. ספר שכתב ב־1948 שימש בסיס לכנסיה הסיינטולוגית בשנת 1954. הכנסיה שלו שואפת להגיע אל המצב המסור, שבו "התקשורת הבדיאריסטית והאינטליגנציה מתמשכות וגדל האושר האנושי".

הכנסיה שלו צברה עושר רב ומיליוני מאמינים ברחבי העולם, כולל בישראל.

בדיחה של ראש עיר גרמני

"כדי לאזן את תקציב העיר יש לרצוח יהודים עשירים"

מאת דניאל דגן סופר "הארץ" בגרמניה

בון (מיוחד ל"הארץ"). סערת רוחות חריפה פרצה בגרמניה סביב הערה של ראש עיריית קורשנברויך, כי "כדי לאזן את תקציב העיר ל־1986 יש לרצוח כמה יהודים עשירים". וילפריד פריידה, ראש העירייה, מן המפלגה הנוצרית דמוקרטית, התנצל בינתיים, וטען שהשתמש בקלות־ראש בביטוי, "שהיה מקובל מאוד בעבר בתחום הפינאנסים".

הקהילה היהודית בדיסלדורף הגישה נגד פריידה תביעה פלילית על הסתה גזעית. האופוזיציה הסוציאל־דמוקרטית תובעת את התפטרותו. בעיר קורשנברויך שבמדינת צפון ריין וסטפאליה, חיים 27 אלף תושבים.

ראש הממשלה פרס וחברי ממשלתו נמנעים בקפדנות מלהתייחס לפרסומים האחרונים כאן על הערות, שיוחסו לקאנצלר הלמוט קוהל, כאילו העם הגרמני עומד מאחורי דברי חבר הבונדסטאג הרמן פלגר על היהודים ("הם קופצים ופותחים את הפה בכל פעם שנשמע צלצול של כסף בקופות גרמניות"). דוברו של קוהל הכחיש בתוקף את הדברים, שיוחסו לקאנצלר.

הנשיא פראנסואה מיטראן ואשתו דניאל ביקרו אתמול בתצוגה במוזיאון האופנה, שנחנך בלובר בפאריס (צילום אי־פי)

חייט ושני ילדים נהרגו במהומות בהאיטי

הנשיא דיוואליה החליט לפזר את המשטרה הפוליטית אחרי הרג סטודנטים בנובמבר אשתקד

פורט־או־פרינס (ע"צ). המשבר הפוליטי החמור, הפוקד את המימשל של האיטי מאז עלה לשלטון הנשיא ז'אן קלוד דיוואליה ב־1971, החמיר עוד יותר שלשום בערב כששלושה אנשים מתו במהומות בקאפ־האיטיין, העיר השנייה בגודלה במדינה.

המהומות האלימות, שזעזעו את העיר בפעם השנייה תוך פחות משבועיים, גרמו למותם של חייט ושל שני ילדים בני 8 ו־14. הם נפגעו מכדורים שירו כוחות הביטחון של האיטי.

המהומות החלו לאחר שהנשיא דיוואליה החליט לפזר את המשטרה הפוליטית במדינה ולהעמיד למשפט את האחראים למותם של שלושה סטודנטים בגונאיב, העיר הרביעית בגודלה במדינה, בנובמבר אשתקד. תקרית זו גרמה ל"מרד הצעירים" במדינה. הממשלה סגרה את בתי הספר ב־8 בינואר, והיצבת כל איסה גלויה של חלק ניכר מהצעירים במדינה. לאחרונה נפתחו הפגנות אנטי־ממשלתיות בערים שונות.

ערך את המדור: יצחק לאור

שפן בן 15 מיליון שנים התגלה בצפון אוסטרליה

החיה ניזונה מביצים וחיה על עצים * המימצא — אחד מ־100 מאובנים שהתגלו לפני שנתיים וחצי

סידני (אי־פי). מאובן של חיה דמויית־שפן בת 15 מיליוני שנה התגלה באוסטרליה. החיה ניזונה מביצים בלבד וחיה על עצים — מסר ד"ר מייקל ארצ'ר מאוניברסיטת ניו סאות' ויילס אתמול.

מדענים אוסטרלים גילו מאגר של כ־100 מאובנים הידועים בריוורסליי, הנמצאת באזור הצפוני של אוסטרליה. המאגר הזה התגלה לפני כשנתיים וחצי. הם כוללים עשרות סוגים של מאובנים, שבהם נחשים, דובי קואלה, תנינים, קנגורו, צבים, ציפורים, דגים ועטלפים. גילוי המאובנים הללו יביא לבדיקה מחדש של תיאוריות קיימות בתחום הזואולוגיה.

המראות ונחיתות

(ע). להלן ההמראות והנחיתות בנמל התעופה בן־גוריון ביום רביעי 29.1.86:

המראות

ב־0640 סאותס (246) לטוקיסם, ב־0645 טי.וו.אי. (803) לפאריס, ניו יורק וסן פרנציסקו, ב־0650 ס.א.ס. (772) לקופנהאגן, ב־0705 אל־על (391) לליסבון ובריסל, ב־0725 בריטיש איירווייס (577) ללונדון, ב־0730 אל־על (353) למינכן וקלן/בון, ב־0750 סוויסאייר (333) לציריך, ב־0800 אל־על (323) לפאריס, ב־0810 ק.ל.מ. (526) לאמסטרדאם, ב־0815 אל־על (363) לוינה, ב־0830 אל־על (009) למונטריאול וניו־יורק, ב־0830 אל־על (209) למונטריאול ושיקאגו, ב־0850 אליטאליה (302) לאתונה, ב־0900 אל־על (365) לרומא, ב־0905 אייר סיני (055) לקאהיר, ב־0920 סאבנה (031) לבריסל וניו־יורק, ב־1000 אל־על (357) לפרנקפורט, ב־1025 אל־על (315) ללונדון, ב־1620 איבריה (887) למדריד, ב־1630 לופטהנזה (605) לפרנקפורט, ב־1725 סבנה (204) לבריסל, ב־1825 אליטאליה (747) לרומא.

נחיתות

ב־0820 אייר סיני (054) מקאהיר, ב־1505 איבריה (886) ממדריד, ב־1515 לופטהנזה (604) מפרנקפורט, ב־1525 טי.וו.אי. (800) מסן פרנציסקו, ניו־יורק ופאריס, ב־1525 טי.וו.אי. (812) מבוסטון ופאריס, ב־1535 אל־על (036) מניו־יורק ואמסטרדאם, ב־1615 סבנה (203) מבריסל, ב־1645 אל־על (392) מבריסל, ב־1705 אל־על (378) מקופנהאגן, ב־1710 אליטאליה (746) מרומא, ב־1730 אל־על (386) מרומא, ב־1845 אל־על (324) מפאריס, ב־1905 סוויסאייר (332) מציריך, ב־2000 אל־על (358) מפרנקפורט, ב־2010 אליטאליה (301) מאתונה, ב־2030 אל־על (354) ממינכן, ב־2050 אל־על (364) מקלן/בון ווינה, ב־2155 אל־על (316) מלונדון.

כל ההמראות והנחיתות וזמנן אינו סופי. את המועד הסופי יש לוודא כשעתיים לפני הזמן הקבוע לטיסה, בטלפון 381111—03.

هكذا من الأصل

הופיע גיליון כותרת ראשית

פרשת חוה יערי: בראיון מיוחד בניו־יורק
משה מלבסקי על אשתו, מלה

מכתבי מאיר יערי

תלמידים: הבעיה בביה"ס — אי שליטת מורה בכתה

30% סבורים: המורים מלמדים בצורה משעממת ★ 17%: המורים משרים אווירה בלתי נעימה ★ 31%: המחנך אינו מעורב כראוי בחיי הכיתה

מאת נילי מנדלר, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

הליקוי הגדול ביותר בתפקודם של מורים, בעיני התלמידים, הוא אי יכולתם להשתלט על אווירה פרועה בכיתה ולנהל שיעור תקין. מימצא זה העלה סקר שבדק עמדות תלמידים בנוגע לדמות המורה והמחנך. הסקר נערך בצורת ראיון אישי בבתיהם של התלמידים, בקרב מדגם מייצג של 553 בנים ובנות הלומדים בכיתות ח'–י"א.

47 אחוז מהתלמידים אמרו, כי חוסר השליטה של המורים בכיתה, הוא הבעיה העיקרית בבית הספר.

הברת "שי שיווק תקשורת", שערכה את הסקר העלתה, כי הבעיה בולטת בעיקר יותר בהממוצע. בקרב תלמידים מפתח־תקווה, ראשון לציון ורחובות ופחות בהרבה בקרב תלמידים מאזור חיפה והקריות.

מורים משעממים

30 אחוז מהתלמידים סברו, כי הליקוי העקרי בתפקוד המורים היא העובדה שהם מלמדים בצורה משעממת. 17 אחוז אמרו שהמורים אינם הגרותיים ויוצרים אווירה לא נעימה בכיתה. 26 אחוז טענו שיש יותר מדי מורים, או שרוב המורים מלמדים מתוך חוסר עניין וכדי לצאת ידי חובה.

31 אחוז מהנסקרים טענו, שהמחנך שלהם אינו מעורב כלל, או מעורב במידה זעומה, בחיי הכיתה. בעיה זו, הודגשה במיוחד על ידי תלמידים שהוריהם אקדמאים ומצבם הכלכלי מבוסס.

להט מעכב פיטורי שמואל רכטמן ממרכז הירידים למרות שהמנכ"ל ביקש לפטרו

רכטמן — איש הליברלים — מונה לאחר שיחרורו מהכלא לפקח על הקמת מרכז הקונגרסים, שכבר הסתיימה ★ טוען כי הוא מבצע עתה כל עבודה המוטלת עליו ★ עת"א: נבדקת הצבתו לתפקיד בו יביא מירב התועלת

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל־אביב

ראש עיריית ת"א, שלמה להט, מעכב את פיטוריו של ראש עיריית הזוטה החד"ש לשעבר שמואל רכטמן מחברת מרכז הירידים — למרות שאין לרכטמן תעסוקה של ממש בחברה.

לפני כשלוש שנים מונה רכטמן, זמן קצר לאחר ששוחרר מהכלא, לפקח על בניית מרכז הקונגרסים. בשעתו נטען כאילו מינוי זה בא על רקע פוליטי, שכן רכטמן הוא איש המפלגה הליברלית.

לאחר שהסתיימו העבודות התברר, כי אין עוד צורך להעסיק את רכטמן. לא מכבר, ביקש מנכ"ל חברת מרכז הירידים נחום רז קיצוצים בהיקף גדול בכוח האדם בחברה, למטרות ייעול. רכטמן היה מועמד לפיטורים. עקב רגישות הנושא, הועבר העניין להכרעתו של שלמה להט, שהוא יו"ר הדירקטוריון של החברה. הפיטורים בחברה בוצעו ואולם להט החליט לעכב את פיטוריו של רכטמן. הדבר עורר התמרמרות בחברה ועובדים בה טענו שלא יעלה על הדעת שרכטמן יקבל משכורת מבלי שיעבוד. אותם גורמים אמרו ל"הארץ", כי גם אם מבקשים לשקם את רכטמן — מן הראוי למצוא לו מקום עבודה בו יוכל לעבוד. בתוך כך, הפך רכטמן להיות גם חבר בוועד העובדים, דבר שאינו מקל על פיטוריו.

רכטמן: תנו לי להשתקם

גורמים בעיר הזוטה אמרו לסופר "הארץ", כי רכטמן נראה בעיר בשעות העבודה המקובלות. רכטמן עצמו אמר בתגובה, כי הוא מבצע כל עבודה המוטלת עליו ובכלל זה עבודות פיזיות. "אני מבקש, אמר, שייתנו לי להשתקם אחרי מה שעבר עלי. בכל מקרה, לא ידוע לי שמבקשים לפטר אותי".

מעיריית ת"א נמסר בתגובה, כי רכטמן העוסק כמפקח על בניית מרכז הקונגרסים ובמנהלו האדמיניסטרטיבי עד התקופה האחרונה. עתה לאור צמצום כוח האדם, ארגון של החברה מחדש ולאור ההערכה לכישוריו הארגוניים נבדקת, אומרים בעירייה, הצבתו בתפקיד שיביא לתועלת הרבה ביותר לחברה.

סנ"צ פרידמן עתר נגד ביה"ד למשמעת והמפכ"ל

בעקבות הרשעתו בהתחברות לעבריין ובהתנהגות בלתי הולמת הועבר לשרת במרחב לכיש

(ע.) סגן ניצב משה פרידמן, שכיהן כמ"מ מפקד היחידה המרכזית של משטרת תל אביב והורשע בבית הדין למשמעת של המשטרה בהתחברות עם עבריין, הגיש אתמול עתירה לבג"ץ נגד בית הדין למשמעת ונגד מפכ"ל המשטרה. שופט בית המשפט העליון השופט מנחם אילון הורה להעביר את הדיון בעתירה לפני הרכב של שלושה שופטים.

סגן ניצב משה פרידמן הורשע בבית הדין למשמעת של המשטרה בפתח תקווה בשני אישומים של התחברות לעבריין והתנהגות שאינה הולמת איש משטרה בעת מילוי תפקידו. בעקבות הרשעתו, נטען בעתירה, הועבר סנ"צ פרידמן משירות באיזור תל אביב המרכז לתפקיד של סגן מפקד מרחב לכיש.

לטענת העותר, לא היה מקום להרשיעו בבית הדין למשמעת של המשטרה, מאחר ובית הדין לא התבסס על ראיות מוצקות. עוד נטען בעתירה, כי בית הדין למשמעת הציב אמות מידה חדשות להתנהגות אנשי משטרה, שלא היו מקובלות ואינן עולות בקנה אחד עם פקודות המשטרה. סנ"צ פרידמן מבקש מבג"ץ להורות לבטל את הרשעתו.

בעתירה טוען סנ"צ פרידמן, כי בעקבות הרשעה הועבר על ידי המפכ"ל, שלא מרצונו, לשרת במשטרת מרחב לכיש. הוא טוען, כי שירת בנאמנות 19 שנים במשטרת תל אביב ואין עילה להעבירו לשירות במרכז לכיש. הוא מבקש מבג"ץ להורות למפכ"ל המשטרה להחזירו לשירות באיזור תל אביב.

בג"ץ אסר לשלם עבור תכנון אולם חדש למועצת עיריית ת"א

האיסור — בצו ביניים בעתירתו של איש מפם אריה צוקר הטוען כי התשלום לאדריכל עבור תכנון האולם החדש במסגרת פרוייקט גן העיר לא אושר על ידי משרד הפנים

מאת חיים הנדוורקר, סופר "הארץ" בתל־אביב

בג"ץ הוציא שלשום צו ביניים, האוסר על עיריית ת"א להעביר כספים או תשלומים בעבור עבודות תכנון לאדריכל דוד רזניק, עבור תכנון הרחבת אולם מועצת עיריית תל־אביב החדש, בפרוייקט גן העיר. הצו הוצא לבקשתו של אריה צוקר, חבר מועצת עיריית ת"א מטעם מפם, באמצעות עו"ד ישראל לבנה. הצו יהיה בתוקף עד לדיון בעתירה בהרכב של שלושה שופטים.

עיריית ת"א מתכוונת להשקיע כשלושה מיליון דולר בהרחבת האולם המתוכנן בפרוייקט. צוקר טוען, כי תשלום שכר העבודה לאדריכל הוא במסגרת תקציב בלתי רגיל, שעל פי פקודת העיריות אין העירייה רשאית להוציא בפועל טרם אישר אותו שר הפנים.

צוקר טוען, כי עיריית ת"א לא קיבלה ממשרד הפנים אישור להוצאת הכספים — כ־135 אלף דולר. עד עתה כבר שולמו לאדריכל כ־105 אלפים דולר. צוקר טוען, כי אמורה העירייה להשלים לאדריכל תשלום נוסף של כ־30 אלף דולר.

מחקר: ספורט משפר דימוי עצמי של טעוני טיפוח

מאת נילי מנדלר, סופרת "הארץ" לענייני חינוך

השתתפות בכיתת ספורט, במסגרת חטיבת הביניים, משפרת הדימוי העצמי של תלמידים טעוני טיפוח. ממצא זה, הכלול בדוח הסיכום של מחקר שנערך בחטיבת ביניים בנהריה, עומד בניגוד לממצאי מחקרים קודמים, לפיהם הכניסה לחטיבת ביניים והמפגש עם תלמידים מבוססים, גורם לפיחות בדימוי העצמי של טעוני הטיפוח.

המחקר, שנערך על ידי מרים סלע, מבית הספר לחינוך באוניברסיטת חיפה, בחן כיתות, בהן ניתן תיגבור לשעורי הספורט, כתוספת למערך השיעורים הרגיל.

עוד נמצא, כי שהוות כיתות ספורט אינטגרטיביות, שיפרה את רמת ההשגים של התלמידים, וחששות ההורים והמורים, פן תפגום פעילות הספורט האינטנסיבית בהשגים בלימודים — נתבדו. עם זאת, התברר, כי כיתות הספורט לא תרמו להידוק הקשרים בין התלמידים המבוססים לטעוני הטיפוח.

משרד הקליטה יוזם רובע לשיכון עולים בעלי אמצעים

(ע.) משרד הקליטה יוזם הקמת רובע לעולים בעלי אמצעים מהמערב, שימכרו בעצמם את בניית בתיהם בכפר המכבים, הגולד ושוקם באיזור מודיעין. על כך הודיע אתמול שר הקליטה יעקב צור, בעת שסייר במקום בלוויית מנכ"ל המשרד מאיר שמיר וח"כ דב בן מאיר.

יו"ר מכבי העולמי, ד"ר ישראל פלה, הדריך את השר ומלוויו בכפר ייקס שגר הגלות ושלשלת 120 הוילות הראשונות, שיהיו מוכנות לאיכלוס באוגוסט השנה.

לצידם יקום המרכז היהודי של תנועת מכבי העולמי. המרכז הקהילתי יהיה בעל איכות חיים גבוהה ועל פי התכנית יהיו בו כ־600 בתים בסטנדרטים וברמה המקובלים בארה"ב ובדרום אפריקה.

האדמו"ר מברסלב יבוא ליבניאל גם ללא אישור המועצה המקומית

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

הרב שיק, האדמו"ר של חסידי ברסלב, יתגורר ביבניאל בין אם הדבר יאושר או לא במועצה המקומית. הוא החליט על כך ונמצא במו"מ עם מספר תושבים לרכישת בית וארמות כדי להקים שם את ביתו ולידו בית כנסת. על כך מסר אתמול דובר חסידי ברסלב, הרב יעקב וישלר מצפת.

הרב וישלר אמר כי הרב שיק יוצא מחר לארה"ב לחודש ימים ובדרך ישתטח על קבר הרב נחמן מברסלב בבריה"מ. הרב שיק אומר כי יארגן בבריה"מ את ביקורם שם של 300 מחסידיו, אזרחי ישראל, בעוד כחודש ימים.

הרפז מבקש צו גמילה

נעצר לאחר שהפר צו שופט והגיע כשבידיו בקבוק משקה אל בית גרושתו

מאת נורית אמיתי, סופרת הארץ בשרון

"הכל בהשפעת האלכוהול מצבי מתדרדר" אמר אתמול השחקן שרגא הרפז שעה שהובא בפני שופט בית משפט השלום בכפר סבא יהודה פרגו, וביקש להוציא עבורו צו גמילה מאלכוהול.

נגד הרפז הוצא לא מכבר צו האוסר עליו להיכנס לאזור הוד השרון שם מתגוררת גרושתו ושתי בנותיו. זאת, בעקבות התפרעויות ותקיפות שביצע בדירת גרושתו.

להפרת הצו הגיע הרפז לבית גרושתו ושוטרים שהוזעקו למקום עצרוהו, כשהוא אוחז בידו בקבוק משקה חריף. אתמול הורה שופט בית משפט השלום בכפר סבא לעצרו לחמישה ימים. על בקשתו להוצאת צו בית משפט לגמילה מאלכוהול אמר השופט כי תידון בבוא העת.

בוטל צו מניעה להריסת גדר המסגד בבאר שבע

מאת איתן רבין

בית משפט השלום בבאר שבע ביטל אתמול את צו המניעה הזמני שהוצא ב־24.12.85 על ידי האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים, ואסר על העירייה להרוס גדר סביב המסגד המוסלמי.

עיריית באר שבע טענה כי זכותה לבצע עבודות פיתוח בגן העירוני וכמו כן טענה העירייה כי האיזור הוא מקום מיועד לקבוצות ולסוחרי סמים. אתמול קבע שופט בית משפט השלום, כי לבית משפט השלום אין סמכות לדון בבקשה.

נורי אלעוקבי, יו"ר האגודה לסיוע והגנה על זכויות הבדואים אמר, כי בכוונת האגודה לעתור בנושא לבג"ץ.

Herald INTERNATIONAL Tribune
Published With The New York Times and The Washington Post
מהדורה בינלאומית יומית
לכלכלה, חדשות ופוליטיקה
הפצה בלעדית: רשת סטימצקי

רופא הורד לתחתית באר לטפל בילדה שנפלה ונפצעה

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" ברחובות

ילדה בדואית, כבת שמונה, נפצעה אתמול באורח בינוני עד קשה, בנופלה לתחתית באר מים יבשה בפרדס ברחובות. למעלה משעה חצו צוות של מכבי אש, משטרה ומד"א, כדי לחלצה מתחתית הבאר העמוקה. רופא העירית לטיפול נמרץ, ד"ר אורי אלחליל, שולשל לתוך תחתית הבאר.

אנשי החילוץ העבירו לבית החולים גם את אם הילדה, שלקתה בהלם.

מדובר בבאר חרבה ומגודרת, ליד מבנה נטוש בשכונת הבצלת ברחובות סמוך למאהל בדואי.

הועד הארצי של רוכשי יחידות טבריה/אילת קלאב הוטל

מודיע

במוצ"ש 28.1.86 נערכו בחירות ועדי העמותות בהשתתפותם של אלפי רוכשי יחידות טיים שרינג

נכון להיום

1. במגעים שנערכו עם הנהלת בנק טפחות בע"מ גילה הבנק התחשבות מיוחדת והסכים לדחייה של שני תשלומים חודשיים בלבד על חשבון המשכנתא וזאת לחברי העמותה בלבד, אשר הם בעלי יחידות באילת קלאב הוטל.
2. **הבנק ידרוש** להחזיר את שני התשלומים הנ"ל עם תום הדחיה כאמור (בתוספת 3% ריבית לחודש) וכן תשלום במועדם של כל יתרת התשלומים, כאשר המגמה הכללית היא למצוא דרך משותפת (בין הבנק לרוכשים) להשלמת הבניה של אתר הנופש "אילת קלאב הוטל".
3. הגענו להסכם עם מועדון הנופש "קלאבים" באילת לגבי נופש מוזל במיוחד לחברי העמותות בלבד. פרטים בטל. 03-285616, 03-203393.
4. דמי ההרשמה יועלו מ־1.2.86 ל־40 ש"ח.
5. דחוף! על החברים שנרשמו לעמותה ולא צירפו תצלום הסכם רכישה, לשלוח מיידית צילום הסכמי הרכישה לחרסט שמואל רח' סוקולוב 2 רחובות לצורך עידכון רשימת החברים

נמשכת ההרשמה לעמותות במקומות הבאים:

תל אביב — משרד ב.ר.ק. רח' אבן־גבירול 179, טל 441005 מ־16.30–20.00
ירושלים — דרור פרץ טל' 760087
ירושלים — שלום יוסף טל' 417404
חיפה — מרלי יעקב, טל' 252368
נתניה — יערי טל' 32455
רחובות — חרסט שמואל, טל' 457707
חדרה — ד"ר קשלנסקי, טל' 22595
נצרת — טבורי יעקב, טל' 70261, 78247
הוד השרון — דרימר פאול, טל' 457863
קריית שמונה — בראל יהודית, טל' 40212
קרית חיים — מילר זהבה, טל' 731490
עפולה — ד"ר שמעוני יוחנן טל' 94133
ראשל"צ — ריכהרט קובי, טל' 997238
ערד — שרינסקי צביה, טל' 957214, 957733
רמת השרון — אמדור דוד טל' 473829
אשקלון — גלק יוסף, טל' 33629
באר־שבע — גיא מתטי, טל' 76730, 76454
קרית־גת — עבער נחמיה, טל' 881702, 882871

חרסט שמואל
יו"ר העמותה א.ק.ה

לוי יעקב
יו"ר העמותה ט.ק.ה.

מו"מ לחיסול הסכסוך במשרד התיירות — העיצומים הופסקו

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

עובדי משרד התיירות הקפיאו את סכסוך העבודה והפסיקו בהמלצת הסתדרות עובדי המדינה את עיצומיהם. זאת, לאחר שאתמול נפתח מו"מ בין ועד העובדים בראשותו של חיים אילת למנכ"ל רפאל פרבר, בנושא סכסוך העבודה — "הצבתו" של אהרון סיטלמן מקורבו של השר לתפקיד בכיר במשרד.

המזכירות הארצית של הסתדרות עובדי המדינה תתכנס היום לדון במשמעות הפגישה שהתקיימה אתמול בין נציגי ההנהלה לעובדים ללא השתתפות נציג ההסתדרות. הסתדרות עובדי המדינה היא שהכריזה לבקשת עובדי המשרד על סכסוך העבודה.

חבר ועד העובדים במשרד התיירות, אהרון הבלמן אמר אתמול, כי אידגנו נתנו את ידנו להקפאת סכסוך העבודה, כדי לאפשר המשכו של מו"מ עניני בין נציגי שני הצדדים. לדבריו, הנהלת המשרד לא פעלה על פי התקשי"ר ונציג הסתדרות עובדי המדינה לא הוזמן לקחת חלק בפגישת המו"מ. לדבריו, מסתמנת מגמה חיובית בתחילת המו"מ כאשר ההנהלה נוטה לקבל את עמדת העובדים ולכן המליץ אידגנו לעובדים להפסיק את עיצומיהם. לדברי הבלמן תהיה הסתדרות עובדי המדינה צד לסיכומים אשר יתקבלו. עובדי משרד התיירות יחזרו היום לקבל קהל, לאחר ארבעה ימי עיצומים.

שמונים מנות הרואין נתפסו בקרית גת

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

משטרת קרית גת לכדה אתמול שני אחים בני 22 ו־23, אשר החזיקו בביתם 80 מנות הרואין בשווי של 5000 שקלים חדשים.

מפקד משטרת קרית גת פקד ניסים אמגו מסר כי לאחר שבוע ימים של תצפית על בית החשודים במקום לסחר בסמים הוחלט לפרוץ בתוך הבית ובחיפוש במקום נתגלו 80 מנות הרואין ארוזות ומוכנות למכירה. שני האחים יובאו הבוקר לבית המשפט להארכת מעצרם.

זוהי אחת התפיסות הגדולות של הרואין באיזור הדרום.

דוד לוי הפגיש ראשי עיריות נצרת ונצרת עילית

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

דוד לוי, שר השיכון, הניח אתמול אבן פינה לשכונה חדשה בנצרת. לוי ניצל ביקורו בנצרת עילית כדי להפגיש את ראשי העיריה של נצרת עילית ונצרת. תחילה סירב ח"כ תופיק זיאד, ראש עיריית נצרת לבקר בנצרת עילית בטכס הנחת חטיבת בניינים בטענה כי לא הוזמן כראוי. בלחוצו של לוי הסכים מנחם אריאב, ראש עיריית נצרת עילית להשתתף בהנחת אבן הפינה לשכונה החדשה בנצרת.

ראשי הערים של נצרת ונצרת עילית לא נפגשו מזה כשש שנים.

צעיר מעזה הותקף בת"א

(ע.) אובנג'י בן עבד, בן 23 מעזה הותקף ביום ראשון בערב באכזריות על ידי אלמוני בתחנה המרכזית בתל אביב.

סמוך לחצות הגיע בן עבד שותת דם לחדר המיון בבית החולים איכילוב ומסר כי בדרכו לאוטובוס המוביל לאזור יהודה הותקף על ידי אלמוני ללא סיבה.

עולה מאתיופיה התאבדה בלוד

מאת נורית אמיתי

עולה חדשה מאתיופיה התאבדה אתמול במעון עולים ג' בלוד. בנה התאבד לפני כשנה במעון עולים בצפון הארץ.

אתמול בבקר קפצה העולה, בת 60, מהקומה השמינית במעון העולים ונפצעה קשה. היא הועברה לבית החולים אסף הרופא שם נפטרה.

קנס לתושב שפרעם שהציג אישור מזויף במבחן נהיגה

מאת נורית אמיתי, סופרת הארץ בשרון

קנס של אלף שקלים חדשים ומאסר על תנאי הוטלו אתמול על תושב שפרעם, שהורשע בשימוש במסמך מזויף בניסיון לקבל רשיון נהיגה לרכב בטועי.

נאצר אל ראד סלים אבו ראד הורשע כי בשנת 84 השתמש בטופס מזויף המאשר שעבר מבחן בתאוריה וכן בדיקות רפואיות לצורך קבלת רשיון נהיגה. הזיוף התגלה לפני שניגש למבחן. שופטת בית משפט השלום בנתניה עדנה בקנשטיין הטילה עליו קנס ומאסר על תנאי של חמישה חודשים.

פרופ' מרדכי חן יו"ר האגודה לכאב: רופאים מגבילים ללא הצדקה מינון משככי הכאבים

מאת ימעת נבו סופרת "הארץ"

כאשר התכשירים האנלגטיים אינם יעילים יותר לטיפול בכאב, אין לחשוש משימוש בתרופות נרקוטיות. אמר פרופ' מרדכי חן, יו"ר האגודה הישראלית לכאב, לקראת יום עיון שיתקיים בסוף השבוע בנושא, בשיתוף עם האגודה למלחמה בסרטן.

לדבריו, רופאים נוטים לעיתים להיכשל בקביעת המינון האנלגטי המתאים לדיכוי כאב, ומגבילים ללא כל הצדקה את המינון בגלל חשש לא מבוסס ובלתי רלוונטי שהחולה יתמכר לתרופה. כשמדובר בכאב ממושך, חשוב לזכור שהטיפול אינו משפיע רק על האיבר הכואב, אלא גם על תיפקודו הכללי של החולה, על משפחתו ועל מערכת היחסים שלו עם הסביבה.

תרופה חדשה

ביום העיון תוצג תרופה חדשה, על בסיס מורפין, לטיפול בכאב קשה ומתמשך, הנקראת אמ־סי־אר. לעומת המורפין, הנספג בדרך כלל במהירות למערכת ויש לנטול כל ארבע שעות, בתרופה החדשה משתחרר המורפין בהדרגה לאורך 12 שעות, כך שדי בשתי מנות ליממה. התרופה טובה בעיקר לשיכוך כאבי סרטן. על ידי שיחרורה בהדרגה, ובכמות אחידה, נמנעות תופעות־לוואי בלתי רצויות הנגרמות על ידי עלייה מהירה של כמות המורפין בדם עם קבלת התרופה, וירידתה בצורה תלולה עם חלוף הזמן, דבר הגורם להתפרצות מחודשת של הכאב החריף.

התרופה החדשה נלקחת על ידי טבליות דרך הפה. לדברי פרופ' חן, החשש להתמכרות לתרופה זו או אחרת, במקרים של חולי סרטן, הוא חשש לא רלוונטי, משום שהכאב, הנעשה כרוני, גורם שינויים בגוף כך שתחושת הכאב עלולה להימשך גם לאחר סילוק הסיבה הראשונית, והכאב נהפך, למעשה, למחלה בפני עצמה. לכן ממליץ פרופ' חן לא להירתע משימוש בתרופות נרקוטיות וכלבד להתגבר על הכאבים.

מלון מלכת שבא שופץ — ודירוגו הועלה מחדש

מאת זוהר בלומנקרנץ, סופר "הארץ" לענייני תיירות

משרד התיירות החזיר למלון מלכת שבא באילת את דירוגו בן ארבעה כוכבים, לאחר שהמלון הורד לפני כחצי שנה בדרגה לשלושה כוכבים, בשל ליקויים חמורים שנתגלו בו.

הדרגה הוחזרה לבית המלון לאחר שורה ארוכה של שיפורים ושיפוצים שבוצעו. בין השאר הוחלף הריהוט בחדרים וחדרי המבוא; בית המלון נצבע מחדש; שופצו 11 הדירות במלון שלא היו בשימוש שבע שנים; הוחלפו השטיחים ושופצה הבריכה, תוקנו גם הליקויים במטבח בית המלון. בנוסף לכל השינויים שהוכנסו למלון נבנה גם סופרמרקט חדש הנותן שירות מלא לאורחים הנמצאים על בסיס של לינה וארוחת בקר בלבד וזקוקים למצרכי מזון.

בעקבות ביקורת חוזרת של משרד התיירות הוחלט להחזיר לבית המלון את דירוגו המקורי.

שריפה במנוע מטוס בלוד

(ע.) מטוס הג'מבו של חברת "סאואר איר", שניזוק שלשום בערב בשריפה קטנה באחד ממנועיו, המריא אתמול בתשע בבוקר לאחר שעובדי התחזוקה של "אל על" תיקנו את התקלה במנוע והכשירו אותו לטיסה.

המטוס המריא באיחור של פחות משעתיים. השריפה נגרמה כפי הנראה כתוצאה מדליפה באחת מצינורות הדלק במנוע. הנזק שנגרם לא היה גדול ולאחר שבמשך הלילה הוחלפו כמה חלקים הוכשר המנוע של מטוס הבואינג 747 לטיסתו בחזרה דרך בריסל לניו יורק.

ערך את העמוד: אור גרנדר

איך תצא לחופשת סקי מבלי ליפול על הפנים?

gsts

GSTS, הסניף ה־42 של חברת התיירות הבינלאומית SSTS, מציע החורף טיסות לאירופה שיביאו אותך לחופשת הסקי במחירים מחממי לב.

יעדי הטיסות:
★ מינכן ★ פריז ★ פרנקפורט ★ בודפשט ★ (מילנו) בזל ★ לונדון
* אפשרות לשילוב יעדים

מחירים לדוגמא:
טיסה בקו ת"א-מינכן-ת"א + רכב שכור לשבוע — החל מ־ $285
טיסה בקו ת"א-פריז-ת"א + רכב שכור לשבוע — החל מ־ $313

לאנשי עסקים טיסות פנים באירופה החל מ־ $99

gsts international ג'י.אס.טי.אס. המרכז הבינלאומי לתיירות וסטודנטים
רח' בן יהודה 57 ת"א טל. 03-222263
איתך על כל המפה ולאורך כל הדרך.

בזק החברה הישראלית לתקשורת בע"מ

חברת בזק מברכת את תושבי שכונת רמות בירושלים

עם פתיחת מרכזת הטלפונים הספרתית החדישה ברמות

המרכזת תופעל מחר, יום ה' 30.1.86 בשעה 13:00.

בשלב הראשון של הפעלת המרכזת יחוברו אליה כל מנויי הטלפון ברמות שמספריהם מתחילים בספרות 886 ומספריהם יוחלפו.

השינוי יתבטא בהחלפת הספרה השניה של המספר ל־6, שאר הספרות לא ישתנו.
דוגמא: טלפון שמספרו 886100 יהיה מעתה 866100

כמו כן יחוברו למרכזת החדישה כל מנויי רמות שמספריהם מתחילים בספרות 86, ללא כל שינוי במספר.

בזק/המחלקה ליחסי צבור

הארץ

יום ה', י"ט בשבט, תשמ"ו
29 בינואר 1986

ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6, ת.ד. 273 מיקוד ירושלים 91002 חיפה רחוב נורדוי 20 טל' 661166-8 ת.ד. 5259 מיקוד חיפה 31052

בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 ת.ד. 233 מיקוד תל־אביב 61001

המו"ל: הוצאת עתון "הארץ" בע"מ רח' זלמן שוקן 21, ת"א
העורך: גרשום שוקן העורך האחראי: מתי גולן.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - POB 233, Tel 824261

החלטה הצהרתית איננה החלטה אחראית

הכנסת שנכה שלשום במספנות ישראל, קיבלה פה אחד החלטה הקוראת לממשלה לא לסגור את המפעל, לכבד את ההסכמים שהושגו עם העובדים, ולדאוג להבראתו, לייעולו ולהפעלתו, תוך שמירת זכויות העובדים. מה הטעם בהחלטה זו, המבטאת אמנם את הרוח שנשבה בבית־הנבחרים בשעת הדיונים, אבל אין בצדה כל הצבעה על הדרך התקציבית שבה הממשלה תוכל לשאת בנטל שהכנסת מבקשת להעמיס עליה?

חברי הכנסת, כמעט מכל גוני הקשת המפלגתית, הסתערו על הממשלה משום שוועדת השרים לענייני כלכלה החליטה להעמיד את מספנות ישראל תחת ניהול של כונס נכסים. הח"כ ישראל קיסר, מזכיר ההסתדרות הכללית, האשים את הממשלה בהפרת ההסכמים; ידידו בן ההסתדרות, הח"כ יעקב שמאי, גם הוא תקף את הממשלה בחריפות ותבע להציל את המספנות. הח"כ רן כהן מסיעת רצ הגדיל לעשות בהאשימו את יצחק מודעי: הסיבה האמיתית להתנכלות למספנות ישראל, היא ששר האוצר רוצה באבטלה נוספת, כי זה תואם את התכניות הכלכליות שלו.

על טענה זו אין צורך להשיב: היא ניזונה מאותו הרוח שהמקטרג מייחס, שלא כצדק, לשר האוצר. שר התחבורה חיים קורפו התגונן בפני המתקפה המלוכדת של חברי־הכנסת, קודם־כל באומרו כי החלטת הממשלה למנות כונס נכסים, אין פירושה, בהכרח, סגירת המספנה. האולם לגופו של העניין, הביא מר קורפו מספרים ועובדות המוכיחים כי המפעל אינו מסוגל להוסיף ולהתקיים אפילו במתכונת המצומצמת של השנים האחרונות. וכי כיצד יוכל להתקיים, כאשר בנייתה של אוניית סוחר אחת מחייבת סובסידיה בשיעור חמישה מיליוני דולר?

על הטענה כי יש להוסיף ולקיים את מספנות ישראל מסיבות ביטחוניות, ענה שר התחבורה כי הדאגה לביטחון המדינה מופקדת, בראש וראשונה, בידי שר הביטחון, אבל הלה הורה דווקא על מכרז בין לאומי לבניית ספינות הקרב "סער 5". תוקף על יצחק רבין שלא היה נדרש למכרז בינלאומי, לו תקציב הביטחון היה מאפשר לממן את הסובסידיה הדרושה לביצוע הזמנה זו. ומאחר שתקציב הביטחון קוצץ — מטעמים שצריכים להיות נהירים לחברי הכנסת — כיצד אפשר לדרוש כי חיל הים, הזקוק לחידוש המערך הקרבי שלו, ייכנס למחויבות כספית מוגדלת לטובת המפעל הישראלי, בעוד אפשר להגיע לחידוש זה תוך צמצום ההוצאות הכספיות?

אין כושר בזכות הכנסת לדון במצוקתן של מספנות ישראל; אבל אם חברי הגוף הפרלמנטרי רוצים כי הממשלה תמנע את סגירתן, עליהם לומר לה מהיכן תמצא את המשאבים הדרושים לשם מילוי משאלתם. לשון אחרת: על הכנסת לומר לממשלה באיזה מקום בתקציב המדינה עליה לחסוך, כלומר לקצץ, כדי לאפשר את סיבסוד המספנות. הכנסת לא עשתה זאת: ההחלטה "ההצהרתית" אינה, לאמיתו של דבר, אלא החלטה בלתי־אחראית.

זו לא הדרך שבה צריכה הכנסת להשתמש בכוחה לשמש בימה ללליבון של בעיות המדינה ולפיקוח על הרשות המבצעת. הכנסת מוסמכת להחליט כמה כספים מותר לממשלה להוציא ולאילו מטרות; ולא בכדי היא מלבישה את תקציב המדינה לבוש תחיקתי. החלטת הכנסת, המעודדת את הממשלה להוציא כספים, בלא שתתבטא בלשון של חוק, איננה מחייבת את הממשלה; ואם החלטה זו תישאר בגדר הבעת משאלה גרידא והממשלה תמשיך לפעול לפי הערכתה את מצב המספנות כהווייתו, בית־הנבחרים יקפח עקב כך את יוקרתו — אל לחברי הכנסת להאשים בכך אלא את עצמם בלבד.

מיני־סנקציות נגד קדאפי

שרי החוץ של השוק המשותף שהתכנסו בבריסל דחו את פניית ארה"ב להטיל סנקציות כלכליות על לוב, כי "סנקציות אינן מועילות". הצעד היחיד שהאירופים הסכימו עליו הוא אי־מכירת נשק ללוב, ואף זאת בקושי רב. קשה להאמין שלוב תחוש מהחלטה כאשר היא מקבלת נשק, ובשפע, מברה"מ. מיכשור אלקטרוני מערבי מוצא דרכו אליה כ"חלקי חילוף" להרכבה במדינה שלישית. ציוד מיוחד לטרור, כאקדחים פלסטיים שאינם מתגלים בשיקוף בנמלי התעופה, היא קונה מאוסטריה הנייטרלית.

האירופים חוששים להטיל סנקציות כלכליות פן ייפגע מזה הייצוא ללוב, אך מנמקים זאת בחשש לגורל אזרחיהם שם. יש משהו אכזרי, אך כנראה נכון, בהערות בעיתונים אמריקאיים שהאירופים זקוקים לעוד כמה התקפות מסוג וינה ורומא כדי להיווכח שיש דברים חשובים מהסחר עם קדאפי. האירוניה היא שהסתייגותם באה דווקא כאשר תלותם בנפט והיקף השוק הלובי מצטמצם.

בנסיבות אלה נותרו הסנקציות האמריקאיות והתמרונים של הצי השישי מול חופי לוב. לפעילות זו ארבע סיבות לפחות: תסכולו של הנשר האמריקאי מול היתוש הלובי; ערעור הטענות שמפרץ סידרה כולו הוא בתחום המים של לוב. האמריקאים גם מאותתים למוסקווה, שלא להפריז בעידוד קדאפי מן ידידותו הרבים לצעדים מלחמתיים. ורביעית, יש סימנים שלמרות דיבוריו השוחצים, קדאפי חושש מפעולה אמריקאית, ומכיוון שאינו כה מטורף כפי שהוא מציג את עצמו, ירסן הוחשש את פעילותו, לפחות באופן זמני.

אך ברור שאמצעים אלה לא יפחידו את קדאפי לאורך זמן ולא ימנעו את התחדשות הטרור בסיועו. האירופים ייאלצו לבסוף לפעול יחד כי הסכנה היא משותפת. ארה"ב וישראל יכולות אולי לזרז את התהליך בפרסום הוכחות מרביות על המעורבות הלובית הישירה, כדי לשלול גם את תירוץ אי־הוראות מהמסרבים ומהמהססים באזור.

השלום תקוע למערך בגרון

מאת גדעון סאמט

כמה עצוב שזהו כיום שכרו הפוליטי של מי שמבקש אצלנו לדרבן הסדר באזור

ייתכן שהשבועות האלה ייזכרו כשלב שבו התחלה סופית האכזבה על התקווה במאמצי השלום הנוגעים של ישראל. זה עלול לקרות דווקא בגלל הציפיות האינטנסיביות במיוחד של הזמן האחרון. שליח אמריקאי הערוך מתרוצצים ללא הרף בין אירופה לרבת עמון, ופרס נותן למגעים כותרות גדולות בגלל מסעו רב־התנועות. שר ישראלי ממהר למצרים בנסיבות מיוחדות, אפילו הוא טוען שאין שגרתיות מהן, ולא סתם שר אלא אלוף היחסים עם מצרים. אם כל זה, אשר בא בעקבות חודשים ארוכים של מגעים קודמים, ייגמר בלא כלום, תיתקף יוקרת ההסדרים בציבור־נסיגה. עוד דחיה אחת או שתיים בלוח הזמנים האירופי של חוסיין וערפאת, עוד כוונה קרה ממצרים — ויתחיל אצלנו תהליך מסוכן.

לא תהיה זאת רק השאלה של הסדר על הגדה או בדיעול עם מצרים. נעמוד בפני בעיה פנימית קשה: דיסקרדיטאציה של כל גורם פוליטי המזוהה עם התקווה שמשהו יכול לזוז. סימנים לכך קיימים זה מכבר בגוף הציבורי שלנו. יוזמות להסדר אינן מוזרה מרליסית טובה בזירה הפנימית. אף אחד לא צריך להתפלא, למשל, מתוצאות המחקר של אוניברסיטת תל־אביב אצל בני נוער, שהראה כי בעיני רובם המפריעים הגדולים ביותר הם מנחם בגין, גאולה כהן ואריאל שרון. לא פרס, לא רבין. היחיד מפלגה כלשהי שאלה משם שקיבל הערכה גבוהה הוא משה גור. התנגדותו להסכם השלום עם מצרים לא היזיקה לו.

בנקודת מפנה סמלית בניבתון הספקנות האכזבה יירשם אולי מסעו של עזר וייצמן לקהיר. הנה נסיך החלומות של השלום הישראלי־מצרי. האיש שעשה את המוות לממשלה על שאינה פועלת בדחיפות מפסקת, חזר מביקורו אצל מבארק בלי שהשיג את מבוקשו. מבחינת החינוך הציבורי נצטרך לרשום לפנינו בצער, כי אף שמלכו של וייצמן נגע מכל הרופפים הסימפטאטים היחודים שלה. הוא רק עוד להמחיש את תוצרת הבעיה אין כאן עניין של מחלוקת על טאבה או על איזה עניין מעין אחר. סיבות עמוקות מנעות מהממשל המצרי להתקרב לישראל. הרושם שוייצמן חוזק הוא אפוא הפך מכוונתו: אין מה שישראל יכולה לעשות עתה שישנה את המצב.

סיבות דומות פועלות על חוסיין. רגם ההתחמקות הניסיון המתמיד לרוזחהו משתתפים לו ולמצרים. תרומה שהלוך הרוחות ברחוב הישראלי מבטא חוסר סבלנות גובר מבצע העיניים הזה. לאחר ההסכמה בקאר בינם על הבילתי־הבודות התפרלה גם הטענה — בעיני מה שאפשר לשער שהוא רוב הציבור — כי הליכוד חוצץ בינינו לבין הסדר עם מצרים. יצחק שמיר נתן דחיפה חזקה לתחושה הציבורית הזאת כאשר הציע לוויצמן לנסוע: הנטל של כל כישלון יפול בראש וראשונה על המערך, הכוח המוביל לגמישות ולויתורים.

★ ★ ★

התוצאה של מגמה כזאת ברחוב הישראלי עשויה להיות חשובה לא פחות מעצם הבוק שבכישלון מאמצי ההסדר. משמעותה היא חיזוק עמדות הכיוון של הימין. יוזמת השלום, כבר קם שתהיה מנוף בשביל המערך להרכיח את יתרונו כיום פוליטי, תיהפך בשביל לבומראנג. מובארק, חוסיין וערפאת ישפיעו בדרך זאת על חיזוק הימין הפוליטי בארץ, אולי אפילו יעניקו במשך הזמן יתרון למחנה הימין. מה שקורה, עכשיו הוא ברכה גדולה ל"מחנה הלאומי".

בנסיבות כאלה יכול לקרות למערך אחד משני דברים, כל אחד מהם גרוע. או שהמערך ישתכנע שהוא הולך על קרקע לא בטוחה ויסגל למילון שלו את אותם מונחי ספקנות שהציבור קלט עד כה קודם כל מהליכוד. המערך עלול לעשות חשבון אלקטוראלי פשוט ולהגיע למסקנה שתפו ארתו לא תהיה על החלומות הבלתי מתממשים האלה לפריצת דרך עם ירדן ומצרים. זאת תהיה מסקנה עגומה אך טבעית בשביל גוף פוליטי שמטרתו הראשית, בסופו של דבר, היא להיות בשלטון ולא לכרות הסכמים עם שכנינו.

האפשרות האחרת -היא שהמערך יתמיד בלחצו להסדרים ויסתבך בהתחזקות נמשכת של מתנהדיריג בדעת הקהל. זה מאבב פוליטי שקשה למפלגת העבודה להתחמק ממנו אם היא רוצה לשמור על הפרופיל שלה. להיות בעניין השלום ליכוד מס' 2 הוא מוצא גרוע: המקור יתקבל טוב יותר בעיני הציבור.

ינהג המערך כפי שינהג, קלישות הסיכוי להתקדם אל הסדרים תגרום תוצאה נוספת, בלתי נוחה בשבילו. כיון שהגישה אל תהליך השלום, על כל המשתמע ממנה, היא הנושא העיקרי שעליו המערך והליכוד, הנשמר של הקיפאון יעשה בעיני הציבור את מתכונת האחדות בממשלה לפתרון המועדף ביותר גם להבא. מערך שיתנגד לכך יפסיד נקודות גם על כך.

קשה לראות מוצא מהמלכוד הפוליטי הזה, שבו למנהיגים ערבים נטולי כושר פעולה יש השפעה כה חשובה על הדינאמיקה המפלגתית בארץ. המערך שרוי בעמדה הלוחצה ביותר — בין מנהיגים אלה ובין הליכוד — אשר יכול להצביע בהצלחה הולכת וגוברת על חוסר הטעם לכאורה שבהשתדלויות המתחרה המפלגתי שלו. השלום נתקע למערך בגרון. וכמה עצוב שזהו כיום שכרו הפוליטי של מי שמבקש אצלנו לדרבן הסדר באזור.

למערך אין ברירה אמתית. על פי טיבו ובכפוף לטבען של מנהיגיו, הוא ימשיך לגלגל את הסלע שוב ושוב במעלה ההר. בהיעדר ברירה אחרת, הוא ירצה לשמוע את מבארק וחוסיין ממריכים ואומרים "אולי בחודש הבא". כיון שרק בהבטחות הללו יוכל למצוא צידוק כלשהו לתקוות שהוא נוטע בלב הציבור. ואילו הליכוד יעשה בינתיים לביתו. בימים אלה נסתם אולי כופית הגולל על הסיבה היחידה שעוד נותרה לקרע בממשלה. יותר מזה מתגבשות עכשיו, בגלל מה שנראה ככישלון המגעים להסדר, נסי ואנתיפו בשביל רטוריקה מוצלחת של הליכוד. אם אמנם לא תהיה התקדמות לשלום, הן ישרתו את הליכוד היטב, מבלי להתייחש, עד מבוק הקלפי הבא.

בסוגריים / גדעון לוי

דרך העיתון

בחודשים האחרונים הם ניצבים בכל פינה כמעט. מסגרת מתכת ובתוכה שק ירוק מפלסטיק. להכניס רק נייר משומש ועיתונים. התכבנות קודש להעד־ למען החייל. בכספי יקנו טלוויזיות לבסיסים הנידחים, יבנו קרית חינוך לחיילים הלא משכילים, יאירו את הטרמפיאדות החשוכות בצדי הדרכים. הכל לרווחת החייל. לביטחוננו.

אזרחים נאמנים עשו להם כבר את הדבר להרגל: כל עיתון משומש — המיתקבה. השקים הירוקים תופחים, פעם בשבוע־שבועיים באה משאית: בנהג יהודי קדימה. שלושה פועלים ערבים מהשטחים מאחור. מרוקנים היטב את השקים, והכבנות קודש. פועלים מהשטחים לרווחת החייל, אבטחה מקומי, אחד מיני רבים.

אלא שבפינת רחוב אחד בשכונה שלווה אחת בתל אביב התפתח העניין למחזה אבסורד מסוג חדש.

מדי בוקר בחמש, כשעדיין קר ואפל ורטוב, פולטים האוטובוסים הבי ישנים של אגד את הפועלים שבאים מחברון לשתול ולגנן ולי־פות את השכונה. קר ורטוב וחשוך הם עשו להם מנהג — מדורה קטנה לחמם בה את העצמות, עד שיגיע מנהל העבודה היהודי. בשש וחצי. רק הוא מוסמך, כמובן, לפתוח את המחסן ולהכניסם פנימה. עד אז בחוץ, בקור, מחממים קצת באש הקטנה.

חומר הבעירה? העיתונים מה־מיתקן הירוק.

שיבת לבנון של ערפאת

מאת ראובן פדהצור

כוחותיו של ערפאת נאבקים באירגוני מחבלים אחרים כדי לשוב ולהיאחז בלבנון ★ הצלחתם חלקית אך מתמדת

בעוד העיניים נשואות אל רצועת הביטחון, אל טילי הסא"מ־2 בקרבת הגבול הסורי־לבנוני, גדלה באופן עקבי נוכחותם של מחבלים פלשתינאים בלבנון. כ־16 אלף מחבלים פלשתינאים היו בלבנון עד יוני 1982; רבים מהם גורשו משם לאחר המצור הישראלי על ביירות ובעקבות המצור הסורי על טריפולי בדצמבר 1983. "תנועת השיבה" הפלשתינאית ללבנון, שהחלה מיד לאחר נסיגת צה"ל, קיבלה תנופה של ממש בתחילת 1985. כיום מונות שורות המחבלים הפלשתינאים בלבנון מחצית מכוחותיהם ביוני 1982.

כ־8,000 מחבלים פרוסים כיום ברחבי לבנון, בחמש גזרות העיקריות:

★ באזור העיר טריפולי שבצפון — כ־1,500 מחבלים.

★ באזור ההר (כולל השוף ואקלים אל־חרוב) — כ־1,500.

★ בבקעת הלבנון — כ־1,300.

★ באזור צידון ובמחנות הפליטים שבקרבתה — כאלף.

★ במרחב העיר ביירות — כ־2,500 מחבלים.

רבע מכוחות המחבלים בלבנון נמנים על אירגון אש"ף־נאמני ערפאת, וכ־6,000 הם חברי אירגוני חזית ההצלה הפרו־סורית, אשר הצליחו לשקם את כוחם הצבאי בלבנון באופן מלא. לעומת זאת, אירגונו של ערפאת נתקל בקשיים בניסיונותיו להיאחז מחדש בלבנון; למעשה הוא ואנשיו בתחושת מצור הולך ומתהדק.

מתנגדים רבים לערפאת

שלושת השחקנים הראשיים בפוליטיקה הלבנונית מתנגדים להתבססות כוחותיו של ערפאת בלבנון. הבולט ביותר ביניהם הוא נשיא סוריה חאפז אל־אסד. עליית כוחו של ערפאת בלבנון עלולה לסכל את תוכניתו להשלטת "שלום סורי" במדינה שסוערת הקרבות. חיסול אירגון אש"ף־נאמני ערפאת הוא מטרה סורית חשובה. באמצע השנה שעברה הורה אסד בפירוש לנאמניו בלבנון לחסל פיזית את אנשי ערפאת, וקרבות מאי־יוני 1985 גבו מחיר יקר מאירגון זה. ערפאת איבד בקרבות, לדבריו, כ־600 מלוחמיו.

גורם נוסף החושש מעליית כוחו של ערפאת בלבנון הם השיעים. שלום מאבק עקוב עם הפלשתינאים על הבכורה הפוליטית והצבאית. בעקבות מלחמת לבנון הוי השיעים, מעדה מדוכאת וחסרת עוצמה, לכוח מרכזי בעל שאיפות פוליטיות מרחיקות לכת. בהתבססם על נסיון העבר, מבינים מנהיגי השיעים את הסכנה שבהתגבשות מוקדי כוח צבאיים פלשתינאים בלבנון. אף ישנו גם היבט עדתי למאבק, שכן הפלשתינאים הם ברובם סונים. קרבות החודשים מאי־יוני 1985 בין אמל השיעי לבין הפלשתינאים אירעו בשל חששות השיעים מעליית כוחם של הפלשתינאים, כביטוי הכוונה סורית.

עם שוך הקרבות סביב מחנות הפליטים בביירות, נרגעה מעט המתיחות האלימה בין הפלשתינאים לשיעים. אולם לשני הצדדים ברור כי זהו רגיעה זמני בלבד — השקט שלפני הסערה הבאה. זוהי גם הסיבה שהאירגונים הפלשתינאים עושים כמיטב יכולתם להתחמש ולהתבצר לקראת הסיבוב הבא. הרגיעה היחסית שכפו הסורים על אזור ביירות משרתת באורח פרדוקסאלי דווקא את יריבי אסד — אנשי ערפאת — המתגברים את כוחם.

הגורם השלישי המתנגד להרחבת בסיס כוחו של ערפאת הוא "חזית ההצלה", המאבקת עם אש"ף של ערפאת על ההגמוניה בקרב האוכלוסיה הפלשתינאית בלבנון. בעוד שבקרב הפזורה הפלשתינאית בעולם כולו נחשב עדיין ערפאת למייצג העניין הפלשתינאי, עבר ייצוגם בלבנון, בעקבות הסכמי דמשק מיוני 1985 לחזית ההצלה. השתלטות ערפאת על מוקדי הכוח הפלשתינאים תבוא על חשבון כוחה של חזית ההצלה, שבעזרה בסורים. זוהי הסיבה שאחמד ג'יבריל, ג'ורג' חבש, אבו־מוסא ואחרים ניצבים כאיש אחד לסיכול שיבת ערפאת ללבנון, כדי לכרסם במעמדו של אש"ף בלבנון, הקימה חזית ההצלה במחנות הפליטים הפלשתינאים ועדים עממיים, העוסקים בפעילות הומאניטרית: תמיכה כספית במשפחות נפגעי הקרבות ושיקום הבתים שנהרסו בהפגזות.

אולם יותר משהם עושי דברה של דמשק, אירגוני חזית ההצלה הם בראש ובראשונה פלשתינאים. לכן, יחסם אל ערפאת הוא אמביוולנטי במידה רבה. חיסול פיזי של אנשי ערפאת וקרוביהם מהווה לא פעם פגיעה גם במשפחות אנשיהם של חבש וג'יבריל. קשרי הדם והרגשות הלאומיים חזקים — כך התגבר בקרבות השנה שעברה — מתחלות בסוריה. כאשר נראה שאירגון אמל מאיים על עצם הקיום הפלשתינאי במחנות הפליטים באזור ביירות, מיהרו לוחמי "חזית ההצלה" לשתף פעולה עם לוחמי אש"ף של ערפאת.

ניסיונות פיגוע בישראל

פעילותו המוצלחת של חיל־הים הישראלי, כפי שבאה לידי ביטוי בלכידת ספינות מחבלים שהיו בדרכן מקפריסין ללבנון, הביאה להפסקת תנועת החזרה המאסיבית בדרך הים של מחבלים ללבנון.

כשלון אמל, לפני כחצי שנה, לשים קץ לנוכחות הפלשתינאית המחושה במחנות הפליטים של ביירות, הדגיש שוב את חשיבות השליטה על הבירה הלבנונית. ערפאת מבין היטב שנידוד אנשיו בביירות יהווה עבורו מכה אנושה שספק אם יתאושש ממנה.

אחרי הפצצת מפקדותיו בתוניסיה הודוק הזיקה הדודי על אנשיו ברכתימעמך, מעריך ערפאת כי הסיכוי האחרון שלו טמון בחזרתו ללבנון.

המפתח ללבנון מצוי בביירות, כמובן. נוכחות אש"ף־נאמני ערפאת בביירות מתבטאת בגידול כבתי הארסות. פעילותם של לוחמי ערפאת גלוייה לעין הרבה יותר. אם כי אין לאירגון יחידות סדירות בלבנון, ואין לו מחנות אימונים מוכרזים. רבים מאנשיו משמשים לוחמים במשרה מלאה — לא עוד אורחים המקריבים חלק מזמנם לפעילות צבאית, אלא חיילים של ממש המפגינים נוכחות ברחובות ביירות והעיקר בסמטאות מחנות הפליטים. אין בידי לוחמי ערפאת בביירות נשק כבד. אך לכל קבוצת לוחמים יש נשק כחולקתי או כיתתי, דוגמת מטולי רקטות אר.פי.ג'י. ואפילו טילי קרקע־אוויר "סטרלה".

אנשי ערפאת מסתייעים בגורמים המצרים בקונפליקט עם סוריה הבוד אביטון והמיליציות הסוניות, הדרוזים והאירגון השיעי חיזבאללה. פעילותם הכלנית בלבנון מתאפיינת בארבעה תחומים:

★ ביצוע פיגועים נגד כוחות צה"ל וצד"ל בלבנון — במסגרת זו מופעלות חוליות לאיסוף מודיעין, להנחת מוקשים ומטעני צד ולביצוע תקיפות מן המארב. בתחום פעילות זה בולטים האירגונים הפרו־סוריים.

★ ניסיונות פיגוע בשטח ישראל: ירי קטיושות והחדרת חוליות פיגוע ביישובי צפון הארץ. לא מכבר נתפסה בקרבת גדר המערכת חוליה כאירגון "החזית הדמוקרטית" שהתכוונה לפגוע בשטח ישראל. חוליות של ג'יבריל התמקמו לפני זמן לא רב בפתחולנד כדי לצאת משם לפעולות בשטח ישראל. צה"ל פשט, כמובן, על האזור וסיכל את הפעילות המתוכננת.

★ ביטחון שוטף: אבטחה על בסיסים מחשש לפעילות גמול של צה"ל. פשיטת צה"ל לפתחולנד שימשה להם תזכורת מכאיבה.

★ הדרכה ואימונים. בניגוד לאנשי ערפאת, שאינם מקיימים פעילות צבאית סדירה, מקיימים אירגוני "חזית ההצלה" מערכת סדירה של קורסים ואימונים צבאיים. פעילות זו מתבצעת במחנות צבאיים, ובחלקה נעשית בהדרכה סורית.

גורמים צבאיים בישראל מדגישים כי תנועת השיבה הפלשתינאית ללבנון תלך ותגבר בעתיד הקרוב. אנשיו של ערפאת לא יחסכו כל מאמץ כדי להיערך לקראת המערכה על לבנון.

ארידור כאשם תורן

מאת ד"ר מאיר חת

הכותב הוא יו"ר דירקטוריון הבורסה

מקור התחלואה הכלכליים של ישראל במשגים שהתחילו שנים רבות לפני כהונתו של יורם ארידור כשר אוצר ★ הבראה כלכלית אמיתית של המשק הישראלי מחייבת שידוד מערכות עמוק בהרבה מזה הנעשה עתה במסגרת המדיניות הכלכלית של הממשלה

אינני נמנה עם חסידי מדיניותו הכלכלית של יורם ארידור. אדרבה, אני סבור שיש לזקוף לחובתו את ההתפתחות הכלכלית שממנה אנו מנסים להיחלץ כיום. עם זאת, אינני סבור כי מתי גולן קולע למטרה, כאשר הוא זוקף ("הארץ" 24.1.86) לחובת ארידור את כל חטאי הדור. הקביעה כי ארידור הצליח במעשיו להשחית דור שלם היא לאהבתה אף מסוכנת.

היא לאהבתה מפני שאינה מדויקת. התופעות המכוערות של השחתת־מידות כלכלית באו לידי ביטוי חריף בשנות הגיאות המדומה 1981־82. אך הגורמים שהולידו אותן נעוצים בתקופות שקדמו הרבה לכהונתו של יורם ארידור כשר האוצר.

היא מסוכנת מפני שהיא עלולה להוליך למסקנה כי לאחר שהודח ארידור מתפקידו שר האוצר, נעלמו הגורמים להופעות השליליות של רדיפת רווחים קלים, השחתת־מידות כלכלית ופשיעה המתבטא בכוח ודריסת הבצע. אין הדבר כך. כמה ליקויים יסודיים של המשטר הכלכלי בישראל לא תוקנו עדיין, ואין אלה ליקויים שאפשר לזקוף לחובת ארידור. אעמוד בקצרה על כמה מהם.

המשק הישראלי מאופיין מזה יותר מדור בהיעדר קשר בין מאמץ לתמורה, בין הישגים לשכר ובין כישלון לנשיאה באחריות לו. תופעות אלו ידועות ובולטות בתחום יחסי־העבודה. שכר העובדים תלוי בכוח המיקוח של האיגודים המקצועיים ולא בתרומתם המעשית של העובדים למקום העבודה. התופעה חריפה במיוחד במגזר הציבורי, שמשקלו אצלנו גבוה מאד, אך היא קיימת גם בחלקים מן המגזר העסקי. הצמדת שכרם של בעלי מקצועות שונים אלה לאלה פוגמת באפשרות להביא לניוד עובדים אל המגזרים שבהם הם דרושים יותר, בדרך של שינוי בשכר היחסי. משמעת־עבודה רופפת היא תוצאת הקושי העצום בפיטורי עובדים, שאינם עושים כל מאמץ לתרום תרומה של ממש למקום העבודה שלהם.

תופעות דומות, שתוצאותיהן הרי הפחותות אף יותר, קיימות גם בשוק ההון. הסדרי ההצמדה, שעליהם מבוסס במשק הישראלי כל החיסכון לטווח ארוך, אינם תוצאה של פעולת כוחות שוק, אלא של התחייבות ממשלתית. בשוק־הון נורמלי אין החוסך יכול לצפות לתשואה העולה על זו שניתן להפיק מהשקעת כספי החיסכון בהשקעות יצרניות במשק.

אצלנו נוטלת הממשלה את מרבית כספי החיסכון לכיסוי הגירעונות השוטפים ומבטיחה לחוסכים תשואה ריאלית חיובית שאין כל קשר הכרחי בינה לבין פריון ההון במשק. לפרי־ביות זו היו תוצאות טובות בתחום עידוד החיסכון אך היא יצרה תחושה שהשמות ערכו הריאלי של החיסכון היא חלק מזכויותיו של האזרח בישראל. תחושה זו, שאינה מכירה בקשר ההכרחי שבין התשואה להשקעה כך לבין פריון ההשקעה במשק היא המסבירה גם חלק מן התופעות השליליות של גיאות הבורסה בשנים שבין 1977 ל־1982.

עיוותי שוק ההון לא התמצו בשימוש כללי ההתנהגות החלים על חוסכים. הם בלטו לא פחות מכך בעיוות מחירי ההון שעמד בפני יזמים ומקימי מפעלים. סיבסוד הון השקעות בהיקף גדול גרם עיוות בהקצאתו של הון זה והעשיר רבים מאד מן המשקיעים בתעשייה, בהלוואות ובענפי משק אחרים (גם מקבלי משכנתאות לארצות קיבלו מן המדינה "מתנות" בהיקף גדול).

על הגורמים להשחתת המידות במשק הישראלי אפשר למנות גם את ההרחבה העצומה בתשלומי־הרווחה, שהחלה בשנות השבעים הראשונות. המגמה היתה רצויה: שיפור מצבן של השכבות החלשות. הביצוע, בדרך של

הקומאנדאנטה רוצה לבוא לישראל

מאת יואב קרני
ניו יורק

בפגישה מפתיעה, במהלך ועידת פא"ן בניו יורק, הציע אחד האישים הפופולאריים ביותר בניקאראגואה להחליף משלחות עם ישראל. קומאנדאנטה אומאר קבסאס השמיע את ההצעה באוזני עמוס עוז. צריך למהר ולהרים את הכפפה, כי לישראל ניתן סיכוי יוצא דופן להתחיל תהליך של הרה־לגיטימציה בחלקים מסויימים של העולם השלישי

אומאר קבסאס בוודאי אינו האיש החזק ביותר בניקאראגואה. אבל אין זה מן הנמנע שהוא אחד האנשים הנערצים ביותר במדינה המרכז־אמריקאית הקטנה הזאת. בן 35, יפה קלסתר, עב שפם. הוא משמש סגן שר־הפנים בממשלה הסנדיניסטית, שרונאלד רייגן התחייב בפומבי "לפרק". הגינונים המתבקשים מחייבים להוסיף לפני שמו את התואר "קומאנדאנטה", היינו "המפקד". אבל קומאנדאנטה אומאר הוא איש נטול־פורמאליזמים וריטון. ספר זכרונותיו על שנותיו כלוחם גרילה בשנות ה־70, נעשה רב־מכר בארצו ובמרכז אמריקה, שיצאה בשנה שעברה, כבר מעסיקה את רמיזותם של כותבי תסריטים.

את קבסאס פגשתי בקיץ שעבר במאנאגואה. החודש הוא בא לניו יורק, להשתתף בוועידת ארגון הסופרים הבינלאומי פא"ן. ידידיו ערכו לכבודו מסיבה קטנה בדירה במנהטן תחתית, ושם שמעתי מפיו את סיפור פגישתו עם עמוס עוז. כמה אנשים — ובכללם עוז עצמו — התענגו התענגות רבה על הרצאה שנשא עוז בוועידה. עניינה של הוועידה היה אגב "דימוי הסופר ודימוי המדינה", ולפי סברה אחת מוסכמת, רק מנחה הנושא, נורמן מיילר, הצליח להבין למה הכוונה.

מעשה שהיה כך היה: עצומה — אחת מרבות, בעניינים רבים — הופצה במסדרונות הוועידה, נגד מדיניות ארה"ב בניקאראגואה. העצומה היתה קצרה ביותר, שממשל רייגן עומד לבקש הקצבה אסטרונומית מן הקונגרס, כדי להפיל את השלטון בעזרת הכושל נגד הסנדיניסטים. מר עוז צירף את חתימתו לעצומה, האל האין הוא מאוכר כלל ממעשי ארה"ב. אבל הוא צירף הסתייגות בכתביה, לאמור: "אני מוחה בהולם גם נגד תמיכת ניקאראגואה בטרוריסטים זה ערב".

צדדים ביזנטיניים

אומאר קבסאס שמע על ההסתייגות הזו וביקש להיפגש עם עוז. הם נפגשו כמה פעמים: לפי קבסאס — ארבע, לפי עוז — שלוש. קבסאס, שדמו של לוחם־גרילה עדיין רווחת בעורקיו, התלונן באוזני, ש"לעוז היתה אינפורמציה לא נכונה". המעמתי את התלונה באוזני עמוס עוז. הוא — כפי שהקרקע בתחתי — היה בטוח בהחלט באינפורמציה שלו. ובכלל, אמר עוז, הניקאראגואים צריכים להרריע ברבים שאין הם מסייעים לטרור.

אבל מלבד ההתנצחות המילולית הייתה לקבסאס הצעה. הוא הזמין את עוז לבוא לניקאראגואה, בראש משלחת ישראלית, ולראות במו עיניו מה קורה. וארגו, הוסיף קבסאס, יבוא הוא לישראל בראש משלחת ניקאראגואית, ויראה במו עיניו מה קורה. באמת, שאלתי את קומאנדאנטה אומאר, האם אתה מוכן לבוא לישראל? קבסאס הנהן במלוא המרץ.

איך יודעת ניקאראגואה לעצמה ברגל הפוליטיקה הניקאראגואית היא עניין מסובך מאין כמוהו. יש לה לפעמים צדדים ביזנטיניים. לא תמיד יודע הנשיא מה עומדים לעשות שריו, ולא תמיד סבורים חלק מן השרים שהנשיא מוכרח לדעת. כשביקרתי בניקאראגואה שוחחתי עם הנשיא, עם סגנו, משרד־החוץ, עם השר לסחר חוץ ועם פקיד בכיר במשרד החקלאות על אפשרות של שיתוף פעולה עם ישראל.

כל אחד אמר דבר אחר. הספקטרום היה רחב. משלילה מוחלטת (מנהל משרד־החוץ), עבור דרך היסוס (הנשיא), המשך בעניין מסויג (משרד החקלאות), וגמור בהתלהבות (סגן הנשיא).

הסבר היחיד שעלה על דעתי הוא, שלניקאראגואה אין לאמתו של דבר מדיניות כלפי ישראל, מחוץ להטמדפות הפרו־ישראלית אל ביטויים בפורומים בינלאומיים. הניקאראגואים אפילו אינם יודעים אל־נכון מדוע ניתקו את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל, בקיץ 1982; הסיבה הפורמלית היתה הפלישה ללבנון, הסיבה ההיסטורית היתה היחסים הקרובים שהחזיקה ישראל עם הדיקטטורה של אנאסטאסיו סומוסה.

לא רק סוכנות

אבל בינתיים הספיקו הניקאראגואים ללמוד, שהם ירו לעצמם ללא צורך ברגל, אם מותר לי לשאול פראזה אנגלית. הם הרחיקו מעליהם ציבור יהודי ליברלי בארה"ב, שהיה יכול להיות נכס חשוב במאבקם על דעת־הקהל האמריקאית.

כאן הם עשו כמה נסיונות מהססים לראות, שאין הם אויבי ישראל, ואין הם שותפים את הדרבנה. אפילו הראיון שהעניק לי הנשיא דניאל אורטגה תואר באוזני כחלק מן המאמץ הזה. אלא מה ראיון לעיתונאי ישראלי אינו יכול לבוא במקום דיאלוג עם ישראל, וזה בדיוק הסיכוי המפתיע, שנותן לנו עכשיו קומאנדאנטה אומאר קבסאס.

כדוגמת "המוכן בבונקר", ההיסטוריה העגומה של יחסי ישראל־ניקאראגואה היא אנקדוט המבכיר על ישראל באמריקה הלטינית ובחלקים אחרים של העולם השלישי. פרשת "המוכן בבונקר" — שהייתו של בנין התעשיה הבצאית בבונקר הפיקוד של סומוסה עד ימיו האחרונים — מוכרת בשיחה אחת עם יחסי ישראל־דרום־אפריקה.

לרוע המזל, תהיה הפוליטיקה צינית כאשר תהיה, יש לישראל סיבה טובה לחזור ולהתנצל על הפרק העגום הזה, שגם אפילו המסרים בכפפים ניבחים, עלה לנו במחיר ידידותם של כמה וכמה אלמנטים פרוגרסיוויים באמריקה המרכזית.

"אלמנטים פרוגרסיוויים" הוא צירוף, המוצא מגדרם צ'יקאגים ישראליים. אבל באמת אין הוא צריך. הבעיות באמריקה המרכזית אינן הפכות לטובת ברה"מ או נגדה. אלא הן בעיות של שיור כלכלי הלוקה הדגבת של העושר הלאומי. פרוגרסיווי הוא בסך הכל מי שסבור, שאי־צדק חברתי טעון תיקון. זה אינו הופך אותו לקומוניסט, יותר מזה ששיקום השכונות הופך את דוד לוי למרקסיסט.

אנשים, המחזיקים בדעות כאלה, אינם אפריורי אנטי־ישראלים או אנטי־ציוניים. הם עלולים להפוך לכאלה, אם הם מקבלים את הרושם, שישראל עומדת אפריורי על צדם של הסדרי הסטאטוס־קוו החברתי. אבל גם לישראל אין אינטרס אפריורי בשלשלות חברתית וכלכלית באמריקה המרכזית. הבריתות הלא־קודמות עם הגנרלים הלאטיניים הן סתם מעשה של טיפשות פוליטית והיעדר חזון. אין הם תוצאה של מחויבות אידאולוגית ישראלית לעזור ל"אנשים הרעים".

לא הרב פרץ או שכמותו, אם תימחל לי הכלליות הזו, צריך להרים מיד טלפון לאומאר קבסאס, ולהגיד לו שיבוא מיד. מוטב שההזמנה לא תבוא מן הממשלה (אני קצת מתקשה לראות את הרב יצחק פרץ מארח את קבסאס בהיותו סגן שר־הפנים של ארצו). הזמנה כזאת תתרצץ במסדרונות הביזנטיניים של מנגואה, ולא תצא משם. אולי תזמין אותו מפלגת העבודה. אולי תזמין אותו אגודת הסופרים. אולי תזמין אותו אחת האוניברסיטאות.

אומאר קבסאס בישראל יהיה חידוש ספקטאקולרי, של ממש. ביחסי־ציבור נבונים תקרא עליו כל אמריקה הלטינית, וביחוד הדור הצעיר, הרדיקלי. אפשר בהחלט להעלות על הדעת אנשים אומרים זה לזה: "אם אומאר יכול, גם אנחנו יכולים". ואולי יתחיל סוף־סוף, אם גם לאט ובהדרגה, תהליך הרה־לגיטימציה של ישראל בעולם השלישי. לא רק מכוונו יכול להיות ידידי־נפש שלם, יש מועמדים טובים ומועילים מכנו.

مكنوز من الاهل

هكذا من الأصل

הבית של אברהם אבינו

מאת עדנה לוינשטיין

ריימונדה ושלמה אשכנזי, הסובלים משיתוק מוחין, מצליחים לנהל חיי משפחה על אף מוגבלותם, בין השאר בזכות אילן ★ ילדיהם, שנולדו בריאים, למדו לחיות עם הבעיה ולעזור בשעת הצורך

ריימונדה ושלמה אשכנזי, בני זוג בתחילת שנות ה־30 לחייהם, גרים בדירה נאה ומטופחת בתל־גיבורים, שכונה בחולון. יש להם שני ילדים עליזים — משה, בן 8 וחצי ורינה, בת 4 וחצי. הם מצויידים במכונית, במערכת סטריאו משוכללת ובמכשור חשמלי בכבכבת. שניהם אנשי שיחה, פתוחים וגלויי לב באורח מפתיע. לכאורה: משפחה ישראלית ממוצעת. למעשה: משפחה יוצאת־דופן. שכן גם ריימונדה וגם שלמה הם נפגעי שיתוק מוחין, כבמעט אינם מתפקדים ובכל זאת הם מקיימים משפחה.

שיתוק מוחין, או בשמו הלועזי CEREBAL PLACY, אינו מחלה בפני עצמה, אלא קבוצת מצבים של הפרעה בתנועה או בתנוחה, מחמת ליקוי במוח בלתי בשל. הליקוי נגרם בתהליך הלידה, בדרך כלל: לפעמים בגלל לידה קשה, כשהעובר אינו מקבל די חמצן, או בעטיה של לידת פג. לעתים רחוקות יותר נגרם שיתוק המוחין בשל גישואין בתוך המשפחה. המוח הפגוע אינו נותן הוראות לגוף ונוצרים שיתוקים בחלקי גוף שונים. פיגור שכלי יכול אף הוא להתלוות לסימפטומים — אך לא בהכרח.

בישראל החלו להתייחס לבעיית השיתוק המוחי רק בסוף שנות ה־50. עד אז הופנו רוב המשאבים לטיפול בנפגעי שיתוק ילדים, שהודבר ביד־תיים. אילן הקים לנפגעי שיתוק המוחין מיתקנים מיוחדים, כגון גני ילדים ובתי ספר מיוחדים, מועדוני ספורט, אכסניות ומפעלים מוגנים. בני הזוג אשכנזי חבים רבות לארגון אילן.

ביום שני, 3.2.86, יתקיים מטעם הארגון מבצע ההתרמות השנתי המסור־רתי ויחשוף שוב לאור הזרקורים, ליום אחד, את סבלם של החולים במחלה הזאת. בשאר 364 הימים בשנה מתמודד אילן לבד עם כל הבעיות הכרוכות במחלה, כמעט ללא שותפים.

המפעל המוגן של אילן ברמת החייל הוא ברכה להכשרה ולשיקום. תפקידו לספק מסגרת של עבודה, להקנות הרגלי עבודה ולהכשיר את בעלי היכולת לעבודה בחוץ. במפעל, שתקציבו בא ממשרד העבודה והרווחה ואילו צוותו הבולט הם של אילן, עובדים בעבודות מתכת, ריהוט ועיצוב. אוכלוסייתו מונה 120 איש, מגיל 16 ומעלה. גם נכים לאחר ניתוח כירורגי או נפגעי ראש מתאונות דרכים מוצאים את מקומם במפעל המוגן. בכל מחלקה של המפעל מצויים עובדים מקצועיים. עובדת סוציאלית, פסיכולוג, יועץ פסיכיאטרי ורופאים תעסוקתיים. במשך השנים, המודעות והעירנות לבעיה הביאו לאבחונה כבר בגיל הרך, והנפגעים מקבלים טיפול שיקומי פיסיקאלי מוקדם יותר.

במקום זה פרחה גם אהבתם של ריימונדה ושלמה אשכנזי, אהבה שהיתה לקשר נישואין. מספרת יפה ליבוביץ, העובדת הסוציאלית של המפעל המוגן, המכירה היטב את שניהם: "לאחר שנישאו, המשיכו לעבוד במפעל. החלטנו להפריד ביניהם בשלב כלשהו. חשבנו שמבחינה שיקומית עדיף ששלמה יעבור למסגרת 'המשקם' והיא תישאר במפעל". יפה היא הכתובת לכל הבע־יות התלויות במפעל והיא מלווה רבים מן הנפגעים בדרך שיקומם. כשהיא נוכחת שאין לאל ידה לפתור בעיה כלשהי — היא מנתבת את המתלוננים לעובדים הסוציאליים ב־מרכזים הקהילתיים.

אף מלה של תלונה

לריימונדה אשכנזי תווי פנים יפים. שפתה עשירה והיא קומוניקאטיווית ומלאת חיים. היא עומדת לפני הניתוח השלישי בכליותיה — ללא כל קשר עם שיתוק המוחין — והיא אופטימית. לא תשמעו מפיה מלה של תלונה, אף שהיא נכה ורתוקה לכיסא גלגלים. היא אינה שולטת בכל ארבעת גפיה ולכן כמעט שאינה יוצאת מן הבית. היא גם אינה מתפקדת במשק ביתה ואינה יכולה אפילו לעזור לרינה הקטנה להתלבש. מדי יום היא מובלת למפעל המוגן של אילן ועובדת שם בעבודות מתכת. מאז שנולדה הבת היא עובדת שם ללא רצף קבוע.

"קשה לי מבחינה תיפקודית", היא אומרת, "גם בגלל התלות בקביים ובגלל תנועות לארצוניות בידיים. הילדים אוכלים אוכל חם מדי יום אצל הסבתא, שגרה בסמוך, ובבוקר שלמה מכין להם ארוחת בוקר ושולח אותם לבית הספר ולגן."

שלמה, המתקשה בדיבור, מוסיף: "אני יותר חופשי בהליכה. אני עוזר להלביש את הילדה ולתלות כביסה. אמה של ריימונדה גם כן עוזרת לנו הרבה."

עוזרת לניקיון מגיעה פעמיים בשבוע וכן מגיעה אשה נוספת מדי יום, המסייעת בידי ריימונדה להתקלח. הזוג נעזר גם בשירותי הקהילה וכל זאת מכספי הביטוח הלאומי ומ־פיצויי ביטוח נכות שהם מקבלים. "אני לא מוכנה להעמיס הכל על בעלי", אומרת ריימונדה, "הילדים עוזרים לפעמים, אבל אני לא רוצה להטיל עליהם דברים שלא מקובלים אצל ילדים. אם ההורים נכים — הילדים לא צריכים להיות מוגבלים."

אומר שלמה: "הבן, משה, הוא ילד מאוד פיקח. לנו ברור שהוא מתבייש בנו, אבל הוא יודע להתמודד עם זה. במסיבת חנוכה, למשל, הוא אמר לאמא: לא כדאי לך לבוא למסיבה. לא יהיו כיסאות ויישבו שם על שולחנות.' כשהיה ילד קטן — שאל אותנו שאלות בלי סוף. כיום הוא סגור לגבי הנכות שלנו. לא מדבר עליה. אבל שני הילדים מאוד מעורבים במה שקורה לנו." ריימונדה: "כשיש לי חום, למשל, הם שואלים אם זה קשור לנכות. הם ביקשו גם לראות את המיתקנים המיוחדים במפעל. כשסיפרתי שיש לנו מדריכים — רצו לדעת אם אלה מדריכים כמו שיש להם בחוג לספורט. כשהסברנו, אמרה לי רינה: אבל את כבר אמא, בשביל מה את צריכה מדריך? וכך, שאלה גוררת שאלה. אני חוששת שהשאלות יתרבו עם הזמן. אבל כשהילדים יגדלו ויצטרכו הדרכה — אדע לאן לפנות.

ריימונדה ושלמה, הנשואים כ־9 שנים, זוכרים את תחילת חייהם יחד כתקופה קשה ביותר לשניהם, כאשר השירותים המיוחדים עדיין לא היו קיימים.

כיום, ביתם של ריימונדה ושלמה הוא מרכז לכל המשפחה הגדולה. "חברים שלנו אומרים: זה הבית של אברהם אבינו — בית מכניס אורחים", אומר שלמה. "אנחנו אפילו רוקדים ומשחקים כאן בכל מיני משחקים".

לפעמים באים אלי כדי להתייעץ", אומרת ריימונדה. "כשזוג נכה בא למפעל ורוצה עצה בקשר לנישואין, אני אומרת להם: אל תצפו לחיים ורודים. כאשר חברה שואלת אם זה קשה ללדת, אני עונה: אל תצפי לקלות בחיי הנישואין. לא העיקר הנכבעת — הגמרנו."

משפחת אשכנזי עם הילדים משה ורינה: הילדים ביקשו לראות את המיתקנים במיפעל המוגן

משוגעת על כל הראש

תצוגת האופנה העלית במאיים לאביב/קיץ היתה מלאת הפתעות, כמו למשל, הצללית הארבאלית הצמודה לברכיים והכובע המוזר שעיצב פייר קארדין. נראה אותך הולכת ככה ברחוב

המירוץ אחר נעורי הנצח

מאת שלומית קיסרי

בעקבות חילוקי־הדיעות שהתגלעו באחרונה בארה"ב, בעניין זריקת קולאגן לטיפול נגד קמטוטים — יצאנו לשוחח עם מומחים בנושא ולבדוק מה נעשה היום בתחום הסיפולים השונים להארכת הנעורים. מסתבר שעונת הנעורים בחיי האדם נמשכת לכל היותר שלושה עשורים. סימני בליה ראשונים מתחילים להופיע לעתים לפני גיל 30, בשל תכונות תורשתיות, תנאים אקלימיים, בריאות לקויה או טיפול לא־נכון. מעל לגיל 30 מתחילים להופיע סימנים קלים על עורם של רוב הנשים והגברים, ובמקביל מתחיל המירוץ הלא־נלאה לשיפור המראה והארכת משך חייו של המראה הצעיר.

הזדקנות העור חלה תוך תהליך של איבוד הקולאגן והאלסטין משכבתי־העור הפנימית. איבוד חומרים אלה גורם התייבשות העור ונוצרים קמטוטים ו"שקעים", ולאחר מכן קמטים, עד לשלב המאוחר שבו העור נעשה נפול. יש איפוא שאיפה להחזיר לעור את גמישותו ולהעניק לו מראה לח, מבריק וצעיר על־ידי החדרה של קולאגן, אלסטין וחומרים אחרים במקום אלה שאבדו. הדרך הקונבנציונאלית היא בשימוש בקרמים, שמנים, משחות ומסכות המיוצרים בתעשייה — או בעזרה לעור באמצעים ביתיים: מיצי פירות וירקות, דבש, חלמון ביצה ובדומה. בשלב מסוים של התקמטות העור, בוחר המטופל בניתוח למתיחת עור.

אומר הד"ר א. פרישמן, פלסטיקאי: "נשים ניגשות לניתוח מתיחת פנים, במקרים מסוימים בין גיל 55 עד גיל 80. רוב בני־האדם מעוניינים במראה צעיר, כדי להיראות מושכים יותר בעיני בני המין הנגדי, כדי להצליח יותר בקריירה ולמצוא עבודה כלבבם. יש אנשים שהצד האסתטי בהופעתם חשוב להם יותר מאשר לאנשים אחרים. יש למשל נשים קשישות המבקשות ניתוח מתיחה ומנמקות: הנכדים שלי לא אוהבים סבתא זקנה הם יעדיפו לראות אותי במראה צעיר יותר. הניתוח נעשה בעור נפול, בעל קפלים, ואינו יעיל במקרים של מתיחות קמטים ושקעים קטנים. הבעיה מתעוררת, כשעושים מצפים שהניתוח יחולל שינוי מהולם בחייהם, משהו כמו שתייה ממעיין הנעורים האגדי. אבל כגודל הציפייה כן גודל האכזבה."

חברות התמרוקים מתפרנסות מן הבורך של הנשים והגברים להיראות צעירים והפתרונות המוצעים מיועדים לקבוצת גיל־הביניים. אלה הגילים שבהם מופיעים הקמטוטים והשקעים. כשהעור נעשה פגוע יותר אך עדיין אינו במצב הדורש ניתוח דראסטי. קבוצת הביניים מקבלת הצעות לשפרוך מחברות הקוסמטיקה לטיפול יומיומי או הצעות לטיפולים מיוחדים, כמו שפשוף מכאני וכימי של העור העליון באיזורים בעלי קמטוטים או זריקות קולאגן.

מעיל גשם בלתי חדיר

רודי קראוס, העוסקת זה 50 שנה במחקר של חומרים מן הצומח והחומרים מן החי ומייצרת זה 10 שנים בשביל R.V.A, חוקרת ללאליאות הרכבים של חומרים שיוכלו להעניק מראה רענן לעור הזיקן. "העור הוא מעין מעיל־גשם בלתי חדיר", אומרת רודי קראוס. "אירהותיו שלו מגינה עלינו מפני פגעי הסביבה והזיהום. החומרים שאני מייצרת מיועדים להגן על השכבה העליונה של העור, כדי להחדיר אותו קטן לשכבות־הביניים שמתחת לעור העליון. די לי באמצעים שלי להציל את העור הזיקן ולהעניק לו גמישות ורעננות. בנוסף למשחות השונות, אני גם מלמדת את הלקוחות להפעיל את שרירי הפנים בעזרת תנועות ידיים ולאכול ולשתות נכון.

בעולם יש כיום חומר חדש, המעודד ביותר את חברות הקוסמטיקה השונות. החומר שנתגלה בשר חזייר שמו הילאורניק אסיד (H.A), הוא בעל יכולת החדרה של חומרים אחרים ושל עצמו אל השכבה שמתחת לעור העליון. חברת "לוה" הוציאה עתה לשוק סדרת טיפולים שיש בה כמות מסוימת של חומר אקטיווי זה, שלאחר השימוש נותן תחושה של היווצרות שכבה דקיקה על העור. במעבדת אורדיאל מנסים עתה חומר זה בשילוב עם חומרים אחרים ומצפים לאישור משרד הבריאות כדי להוציאם לשוק. הד"ר מאורו שיפוני מרפאלו איטליה מאמין אף הוא בתוצאות של טיפול נכון בעור הזיקן בעזרת קולאגן במשחות. הוא מתנגד לטיפולים דראסטיים כזריקות וניתוחי מתיחה והוא מצדד בתזונה נכונה, באורח־חיים בריא ומאמין גם בקצת מזל לתורשה נכונה.

חלבון פרות

עניין זריקות הקולאגן הופיע בשוק הטיפולים האמריקאי בראשית שנות ה־80. בייצור של חברת זיידון האמריקאית, כך הסביר לי הד"ר מיכאל שפלן, פלסטיקאי. החומר המופק מסיבי חלבון פרות עבר טיהור כדי שגוף האדם לא ידחה אותו. החומר קיבל אישור של סמכות הבריאות המוסמכת של ארה"ב, הפ.די.איי. הקולאגן הוא כאמור בסיס הלחות הגמישות של עור האדם והוא ממלא את הבטחה לנעורי נצח. הקולאגן נועד למלא את השקעים והקמטוטים הנוצרים בעור ולהחזיר לו מראה חלק. שיטת הזריקות נראתה בתחילה כפתרון לשנות־הביניים, בין הנעורים והזקנה. השתמשו בזריקות למילוי קמטוטים, מעל השפה העליונה, בין אפי החוזי ובאזור הגבות. מאחר שהשיטה היא להזריק הזריקה עדינה ביותר, ביד מיומנת, רק אל שכבת הקמטוט בעומק שטוחי ביותר, היא היתה חייבת להיעשות על־ידי רופאים בעלי ניסיון, שלא יחדירו את החומר עמוק מדי.

לאחר השימוש בחומר ובשיטה, זה שנים אחדות, התחזקה באחרונה ההסתייגות בקרב הרופאים האמריקאים והאחרים, המשתמשים בחומר ובשיטת ההזרקה. "לא הוכח", אומר הד"ר שפלן, "כי החומר אינו חודר מן הרקמה הזיקתית אל הגוף פנימה ומאחר שלא נבדקה מידת הרעילות של החומר, התעורר ספק. הוסקו מסקנות אלה: יש לחזור על הטיפול או חלק ממנו לעתים קרובות־יחסית. לאחר שנה וחצי נעלם כליל אפקט ההזרקה.

מחיר הטיפול יקר. מחירו בין 400 דולר ל־2000 דולר. כן עשויה להופיע לאחר זמן תגובה אלרגית של החומר, אף שכל פציינט עובר מבחן לבדיקת אידגישותו". הד"ר שפלן משתמש איפוא בזריקות לעתים נדירות בלבד, רק במקרים של צלקות ושקעים על הפנים, הגורמים לפציינט סבל רב ואין להעלימם בשום דרך אחרת.

לעומתו, הד"ר ל., פלסטיקאי העוסק במגוון רב של ניתוחי עור, מומים ופגמים מלידה ופגמי כוויות, למד בדרום־אפריקה והתמחה באנגליה ובארה"ב ויש לו ניסיון רב בטיפול בזריקות קולאגן. לדבריו, אין כל נזק בחומר, אם הרופא המשתמש בו הוא מקצועי, זהיר ובעל ניסיון. הד"ר ל. מודע למחירו הגבוה של הטיפול ולעובדה שהאפקט נעלם לאחר תקופת־מה, אך הוא סבור, בכל זאת, כי זה פתרון חשוב וחיוני.

כולם רוצים להיראות צעירים. הדרך הקונבנציונלית באמצעות קרמים איננה עוזרת תמיד ובעיקר לא בגיל מתקדם. זריקות קולאגן המוצעות כפתרון יותר ראדיקאלי מעוררות חילוקי דעות

להחליט על סלילת כביש חדש או יציאה למלחמה

מאת יהודית קנולר

בית ברנר, משכנה של מועצת פועלי תל־אביב. דומם בשעה אחת בצהריים, כמצבה לזמנים טובים יותר. שוב אין הוא שוקק חיים. הכניסה המרווחת, הפאר שעבר זמנו והפרוזדורים הארוכים משרים אווירה של דכדוך על המבקר.

באחד החדרים יושבת אורה רוזן, מזכירת סניף נעמ"ת תל־אביב, המכהנת בתפקיד מזה חצי שנה. אורה לא יזמה את הפגישה בינינו ואף לא עודדה אותה. "אני רוצה לשמור על פרופיל נמוך", הודתה. היחסים בין סניף תל־אביב של נעמ"ת והמרכז החזק לא היו ידידותיים, עוד מימיהן של שתי הנשים החזקות, בבה אידלסון ודבורה נצר. אורה רוזן אומרת: "זו מערכת פרובלמטית" ומשתדלת מאוד לא להיגרר להתבטאויות בלתי דיפלומטיות.

הקירבה הגיאוגראפית למרכז הרבאמי אינה משפיעה לטובה על מצב הסניף, שנלחם בקשיי תקציב כדי להחזיק את 300 העובדים, את מערכת המעונות, 20 במספר, את מוסד הילדים ואת 15 המכונים ומרכזי הקהילה. כל זה עם גרעון מצטבר של כ־200 מיליון שקל לשנה זו.

אורה רוזן (49) היא אם לשלושה בנים (16,23,25) ואשתו של מי שהיה מנכ"ל מנועי בית שמש וכיום בגימלאות. היא ירושלמית במקורה, בוגרת בית הספר הריאלי. בעלת תואר ראשון בהיסטוריה ומדעי המדינה בירושלים ותואר שני מאוניברסיטת תל אביב. נושא עבודת המאסטר שלה היה — נשים בתנועת העבודה. בתוך כך הספיקה לעבוד כמורה ולשהות באיטליה 11 שנים עם הבעל.

אורה רוזן: לשמור על פרופיל נמוך

בשנת 1968, כשהיתה התעוררות פוליטית בכל מערב אירופה, וגם באיטליה החלו לנשב רוחות רדיקאליות, הבשילה גם באורה הזיקה הפוליטית. "נהניתי מן השהות באיטליה", היא מספרת, "אהבתי את הבגדים היפים, האוכל הטוב העיצוב האיטלקי המעולה, אך כאשר הרגשתי התעוררות פוליטית, הרגשתי גם ניכור.

הדבר חייב מעורבות ואת זה אפשר לעשות רק בבית. הגענו ארצה, נכנסתי לפעילות בנעמ"ת, באמצעות אסתר הרליץ, שהיתה אז מזכירת סניף תל אביב והצטרפתי גם לפעילות במפלגת העבודה. בסניף ובמחוז".

לא תדמית של דודות

כיום רואה אורה את עיקר תפקידה בחידוד המודעות הפוליטית של הנשים. "אנחנו ארגון של נשים עובדות," היא אומרת. "אנחנו מתקשות בשל כך לגייס מתנדבות. בשכונות הנשים יותר פעילות, אך אני רוצה לגייס את נשות צפון תל־אביב העצמאיות, הקריירסטיות, היכולות לתת תנופה לשינוי הקונספציה. לא עוד תדמית של דודות טובות, המפעילות מעונות. את זה עושים גם הארגונים האחרים. אלא תנועה שתוכל להשפיע על הקמת מערכת מעונות הרבה יותר ענפה, שתופעל על ידי הממשלה, כדי לאפשר לכל הנשים לעבוד. שנשים תוכלנה ללחוץ כדי שהוצאות אחזקת הבית יוכרו על ידי מס ההכנסה ושנשים תוכלנה להביע את דעתן גם בנושאים כמו סלילת כביש חדש או יציאה למלחמה. נעמ"ת זו מסגרת פוליטית מעולה. ניתן לרכוש בה מיומנות פוליטית, לבחור ולהיבחר למוסדותיה. להשפיע באמצעותה כהסתדרות ואפילו ללמוד כיצד להשתלב בפעילות המפלגתית, וכך להגיע רחוק. נשים צריכות להיות בפנים. להיות במקומות שמגלגלים בהם ולהרים אצבע."

לדבריה של אורה רוזן, ארגון אמהות עובדות ענה בעבר על צרכים חברתיים משתנים, כמו מעונות יום, קליטת עלייה, חינוך, מעבדות. כיום השתנו הכלים. חלק גדול מהעבודה בשכונות נעשה במסגרות אחרות, כמו מתנ"סים, שיקום שכונות. העלייה נקלטה, אנאלפבתיות שוב אינה קיימת, ולכן יש להיערך מחדש.

אורה רוזן רואה כיום, כאמור, את היעד העיקרי של התנועה בהשפעה פוליטית. היא היתה רוצה גם לפעול בתחום שוק העבודה לנשים. לדבריה, יש אבטלה גדולה ביותר בקרב חיילות משוחררות. "הייתי רוצה לראות קואופרטיבים של נשים. בנק של נשים, חברות תקשורת של נשים. למה לא? הכוחות המקצועיים קיימים. קואופרטיב לטיפול בקשישים — הנה תחום מהנה".

היא רוצה להקים חוגים חדשים של נשות מקצוע לצורכי חשיבה, כדי שהארגון יוכל למצות את מלוא הפוטנציאל שלו ואולי גם לקיים סדנאות מקצועיות כמו ניהול בית אצל האשה העובדת. אבל הכל עניין של כסף. בינתיים החוגים הקיימים בסניפים נעשים לפי דרישת התושבים באיזור. התעמלות, ג'ז, באלט, תפירה, אנגלית, תרבות, גיל שלישי, ואולי הרמז היחיד לשינויים בדמותה של חברת נעמ"ת — החוגים לאסרטיביות (מודעות עצמית). את הכסף לכל הסמכות הללו עדיין אוספים במוארים. אבל אורה רוזן, אחרי חצי שנה בתפקיד, עדיין אופטימית.

כותבים לנו

לא רק עיתונים וסוכריות

בכתבתה של יהודית קנולר "מעמד האשה ללא תנובה" מספרת הכותבת (אמנם במוסגריים) שנשות יע"ל מתנדבות בבתי החולים "רק לשם מכירת עיתונים וסוכריות". האמת היא, ש־6000 מתנדבות ומתנדבי יע"ל בבתי החולים בארץ עוסקים במיגוון תפקידים כמו: סיוע למאושפזים, הפעלת ספריות השאלה ניידות, עזרה בחדרי מיון, בתי חולים יום, מרפאות, הכנת הספקה סטרילית, מודיעין למשפחות בחדרי ניתוח וכן הפעלת מזנונים, חנויות וארגון בריתות. נכון, מוכרים גם סוכריות ועיתונים אבל מוכרים גם אסימונים, צרכי רחצה ושאר פריטים, שהחולים ובני משפחותיהם וסגל בתי החולים זקוקים להם. מתח הרווחים הנמוך נתרם ישירות לרווחת החולים. כל הפעולות הנ"ל נעשות בצורה מסודרת ומאורגנת, לפי תורנויות שבועיות קבועות, תוך תיאום מירבי עם הנהלות בתי החולים ובמסגרת של ועדי יע"ל בכל בית חולים.

יהודית בר רב האי
יו"ר מועצת ארגוני יע"ל
חיפה — בבתי החולים בישראל

יהודית קנולר מגיבה:
אין ספק כי למתנדבי יע"ל תפקיד חשוב. אך לא בתחום הסיעוד — שהיה נושא הכתבה.

תיקון

במדור "בחנות ובשוק" (חוג בית, 27.1), בקטע על "בית המאפה" של קיבוץ עינת, צריך לקרוא: מחירן של 10 לחמניות סטנדרטיות אפויות שווה לזה של שש לחמניות בלתי־אפויות — ולא כפי שפורסם.

בחנות ובשוק

איזורי הפיתוח מגיעים העירה

לאחר שפורק בשלום יריד התעשיה הקיבוצית, מתכוננים לנו עתה את יריד המכירות של מוצרי איזורי הפיתוח, שייערך ערב חג הפסח בתל אביב. היריד ייערך ביוזמה משותפת של כמה גורמים ומטרתו לסייע למפעלים, בתי מלאכה, יצרנים קטנים, חקלאים ומגדלים וכן לאמנים ואומנים באיזורי הפיתוח להציג ולמכור את מוצריהם לקהל הרחב במרכז הארץ. ישתתפו ביריד, לפי הערכה, כ־100 עד 120 יצרנים, בתי מלאכה ומפעלים. כן יוזמנו להשתתף ביריד המפעלים האזוריים של ההתיישבות העובדת המצויים באיזורי הפיתוח והמפעלים של מושבים וקיבוצים באיזורים אלה. מעריכים, כי יבקרו ביריד כ־150 אלף איש. את ההכנות לתכנון היריד ולביצועו מרכז משרד צפור בניהולו של אתר קריב.

שפתיים חושניות

גם זה תעלול פרסומת: ספת ענק בצורת שפתיים חושניות אדומות עוצבה במיוחד לצורך מסע קידום המכירות של מוצרי "פפה", מערכת איפור מאיטליה. הספה מוצבת במרכזי מכירות ברחבי הארץ ועליה מדגימה מאפרת החברה את האיפור על פני הלקוחות. חברת "פפה" ממילאנו הגיעה באחרונה להסכם ידע עם חברת ליולית הישראלית על שיווק מוצרי החברה, שסמלה המסחרי הוא שפתיים אדומות. היא החלה לשווק את מוצריה בארץ באריזות קומפקטיות, המכילות בתוך המכסה מראה נסתרת, לתיקון הפנה של האיפור.

להוציא פחות אנרגיה

הראש היהודי ממציא לנו עוד מכשירים: אופניים רגילות, עם מיתקן עזר, שיסייע לרוכבים עליו להפעיל את הרגליים בעליות ביתר קלות. הוצג בימים אלה לפני שר התחבורה חיים קורפו, על ידי ממציא המיתקן, פרופ' איליה גולדנפלד, מרצה לכימיה פיסיקלית באוניברסיטה העברית בירושלים. המיתקן אינו משנה את תבנית הרכיבה על האופניים ואינו מגביר את מהירות הנסיעה, אלא מסייע לרוכב להוציא פחות אנרגיה גופנית, כדי להפעיל את הדוושות בעליות. בתום דיון, שערך השר עם אנשי משרדו, נתן אישור עקרוני להתחיל בהליכי בדיקת כל ההיבטים הטכניים והבטיחותיים שבשימוש באופניים עם מיתקן עזר זה ואת אפשרות הכללתם של אופניים בציוד המיתקן, במסגרת התקנות הקיימות לגבי רכב שאינו מנועי.

חומר פלסטי דוחה לכלוך

גם הם במטבחים: חברת "ריס" יוצאת עם קו ייצור חדש בתחום המטבחים, כשהדגש הוא על "שינויים מרחיקי לכת בתפיסה התכנונית". למרכיבי המטבח נוספו מרכיבים ואביזרים חדשים, כמו מגירות יצוקות מחומר פלסטי דוחה לכלוך, צירים סינכרוניים, מסילות טלסקופיות, פרזול תוצרת איטליה וגרמניה, יחידת ארונה ועוד נפלאות טכנולוגיה. מטבחי ריס, המכונים "מטבחי מונליה", נחלקים לשלושה דגמים שונים ומחיריהם נעים בהתאם לגודלם ולהרכבם. ניתן לרכוש אותם בשישה תשלומים שקליים שווים וזמן האספקה הוא כשלושה עד ארבעה חודשים. אחריות ניתנת למשך חמש שנים.

ריהוט איטלקי כחול־לבן

בימים אלה נפתח ברחוב דבריניצקי ברמת גן אולם תצוגה חדש לריהוט קלאסי, השייך למפעלי הריהוט "לילך" והוא משתרע על כ־500 מ"ר. באולם מוצגים רהיטי סלון, פינות אוכל, מזנונים וריהוט לחדרי שינה, הכל בסגנון איטלקי אולם מתוצרת כחול לבן. אבי אלחרר, מנכ"ל המפעל, מדגיש, שכבר ביצע מכירות לאירופה והמחירים שקיבל תאמו את מחירי השורה הראשונה של הריהוט האיטלקי והסקנדינאווי. במפעלי "לילך" מעסיקים כיום 16 עובדים ובמתחם יש חנות מתנות שנקראת "לילך מתנות"

דובדבנים וקומקומים

פעם ייצרו בארץ מגבות מטבח במשבצות כחולות למאכלי חלב, וכמשבצות אדומות למאכלי בשר. מאוחר יותר השתכללה הטכניקה, והדפיסו במגבות אותיות קידוש לבנה שועקו "בשר" או "חלב". גם טכניקה זו התפתחה, וכיום מציעה לנו חברת "ורדינון" מגבות מטבח בדגמים פולקלוריסטיים, כמו דובדבנים וקומקומים, העשויים באריגת ז'אקארד. גודל המגבות הוא 40×70 ס"מ והן מיועדות, כיחושתם, לבשר (האדומות) ולחלב (הכחולות). מחיר המגבת לצרכן הוא 3.24 ש"ח.

משלים טיפול בקשקשים

במעבדות הדרמצבטיות של ד"ר פישר פותח תמצא למכירה "פירידקס מעצב שיער" (קונדישנר) נגד קשקשים, המשלים את הפעולה של תכשיר קודם — פירידקס שמפו נגד קשקשים. ד"ר אלי פישר, מנכ"ל המעבדות, מסביר כי פירידקס מעצב שיער מאפשר לסובלים להקטין את בעיית הקשקשים, לעצב את התסרוקת ולשמור על שיער רך וללא "פלנבורים". מחיר של בקבוק פירידקס מעצב שיער, בעל תכולה של 240 מ"ל, הוא 5.69 שקל.

לסידרת תכשירי "קמיל" לשיער של המעברה מבונן "קמיל מוס", תכשיר חדש לעיצוב וייצוב השיער. ה"מוס" מועשר בפנתנול ותמצית פרחי קמומילה, המיועדים לשמירה על גמישות העור והברק הטבעי. מחיר מיכל קמיל מוס 7.00 שקל.

שיש, ריצופים וציפויים

אם המטבח שלכם כבר היה עליכם לזרא — זה הזמן לחדש אותו, אם באמצעות ריענון ושיפוצו ואם באמצעות החלפתו במטבח חדש, כמו של השכבה ממול. ב־10 בפברואר ייפתח למשך חמישה ימים במרכז הבנייה ברמת אביב, יריד המטבחים. ביריד יציגו חברות המייצרות ומשווקות מטבחים, וכן חברות המשווקות מוצרים לעיצוב המטבח: שיש, ריצופים, ציפויים שונים, ברזים ומוצרי חשמל למטבח. החידוש ביריד השנה, הוא האפשרות לשפץ את המטבח הקיים בלי להיכנס להוצאות ניכרות. במסגרת היריד יינתנו הרצאות על ידי האדריכלית יעל ריסקין, בנושאים הקשורים בתכנון ועיצוב המטבח. הכניסה ליריד ולהרצאות היא ללא תשלום.

המשביר ישביר מקררים

רשת בתי הכל בו של המשביר לצרכן החלה בימים אלה במכירת מקררים, מקפיאים, תנורי בישול ואפיה וטלוויזיות. הרשת, שעד כה מכרה מכשירי חשמל קטנים בלבד, החליטה להרחיב את המכירה למכשירים גדולים "לפי בקשת הקהל", שלדברי פרנסי הרשת, מבכר לקנות מכשירים אלה "ברשת אשר אמינותה רבה". המכשירים שיימכרו במשביר הם מתוצרת אמקור־אמסא ותנאי התשלום הם כמקובל בחברה זו ובהתאם למבצעי המכירה של בית המרכל.

אברהם גינדי בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית רגילה

ניתנת בזה הודעה כי אסיפה שנתית רגילה של החברה תתקיים במשרדי ההנהלה של החברה ברח' ביאליק 2 ראשון־לציון (קומה ב') ביום רביעי, 6.2.86 בשעה 08.30

על סדר היום:
1. דו"ח הדירקטוריון
2. אישור הדו"חות הכספיים ליום 31.3.85
3. בחירת מנהלים
4. מינוי רואה חשבון
5. שונות

ניתנת בזה הודעה כי הדו"חות הכספיים ליום 31.3.85 פורסמו וניתן לעיין בהם במשרדי ההנהלה.

בשם הדירקטוריון
יהודית להב
מזכיר החברה

מנהל כח אדם –
מסור מודעתך ב דחף
ב דחף תקבל יותר
לפרטים נוספים: תל־אביב: 03-622233-4 עדי סאמס
ירושלים: 02-226335-6 אמיר דורון
חיפה: 04-645333-4 אריה טל
04-662571-2

מרל — המרכז ללימודי ניהול — המרכז הישראלי לניהול
הכשרה בניהול מתקדם לבוגרי תעודה
מחזור כ"ט 11.2.86
מגמת ניהול כללי
מגמת ניהול למהנדסים
בירושלים (מחזור ו') — ימי ה' בשבוע החל ב־23.86

בלוח החדש יש לך עסק עם עובדים רציניים !!!

הלוח החדש
מודעה אחת שלך מגיעה לכל אדם במדינה
הארץ מעריב THE JERUSALEM POST העיר כל העיר

דירות | מכוניות | נרשמו לנישואין | לשכת הרבנות ראשון־לציון | הרב שלמה דהרי | מכירה ושרותים | הצעות עבודה | לוח ירושלים | הצעות עבודה

דרוש/ה רוקח/ת לבית מרקחת בצפון תל־אביב. טלפון: 743159 מ־8.00–13.00, מ־16.00–19.00

חכמים — היזהרו בחקיקתכם!

מאת ד"ר זאב סגל

הגשת הצעות־חוק ללא הכנת 'שיעורי־הבית' אינה מסייעת לבתי־המשפט, המתלבטים בבעיות רבות, אלא אף מקשה עליהם ★ הצעת־חוק הראיות היא דוגמה טובה למלאכת חקיקה לא־מושלמת

חקיקה היא עניין רציני מכדי שתונח על שולחן הכנסת בלי שתיקדם לה עבודת הכנה כוללת, ובלי שתציע פתרונות לעיקר השאלות העשויות להתעורר בתחום שאותו מבקש חוק מקיף להסדיר. הצעת־חוק הראיות, שמתעתד משרד המשפטים להניח על שולחן הכנסת, מהווה דוגמה להסדר חלקי בלבד בחוק, שאמור להסדיר אותו תחום רב־חשיבות. ההצעה מתעלמת מהצורך לקבוע הסדר בשאלת קבילות ממצאי בדיקת הפו־ליגרף כראיה, ומהסדרים חוקיים מוכרים בעולם, המעניקים לעיתונאים חיסיון מפני גילוי מקורותיהם.

כל המתבונן בעיצובו של המשפט בימינו, אינו יכול להתעלם מתפקידה החשוב של הרשות השופטת בעיצובו של הדין. בית־המשפט מנווה מדם מבכר ביצירתן של נורמות משפטיות כלליות, ופרשנותו היוצרת זוכה להכרה כ"חקיקה שיפוטית". אלא שגם אלה המצדדים באקטיביזם שיפוטי מצביעים על כך, שאין השופט יכול להיות "המחוקק השלם".

ועדה משפטית

הכרה זאת היא שהניעה את הפרלמנט הבריטי לחוקק בשנת 1965 חוק מיוחד להסדרת מוסד "הוועדה המשפטית", שנועד להציע הסדרי חקיקה כוללים, לאחר עבודות הכנה מקיפה הנעשית על־ידי מומחים בתחומים שונים. עבודת המחקר של הוועדה משמשת את הפרלמנט בבואו להחליט על גישתו להצעת־חוק ממשלתית, המוגשת בעקבות דו"ח הוועדה. כל מי שמעיין בדוחות הללו אינו יכול שלא להתרשם מן המחקר המקיף, המנסה לאתר שמיעתם של מומחים רבים הקרובים אל הנושא הנדון. מתמודדים רבים, המצטבים את שבכוח של מוסד "הוועדה המשפטית" באנגליה, בקנדה, באוסטרליה ובמדינות אחרות, מצביעים על כך שהוכחתה של הרשות המבצעת היא להניח בפני הפרלמנט הסדרים כוללים ועבודות מחקר מקיפה, זאת משום שאין בידי נבחרי העם הכלים הראויים לבצע בעצמם את מלאכת השקילה הנדרשת טרם חקיקה.

כאשר מדובר בדיני הראיות, נתון לכאורה לראות בהם דינים בעלי אופי משפטי בייחוד, אולם התבוננות עמוקה יותר מגלה, כי אלה נוגעים בדבייות הפרט הנושבות ביותר: שאלת קבילותן בבית־המשפט של ראיות שהושגו באמצעים פסולים, החיסיון מפני עדות בבית־המשפט ועוד.

רגישותם של הנושאים הכלולים במסגרת דיני הראיות הביאה את האנגלים להשקיע עבודה רבה בנושא, טרם שנתקבלו באנגליה שני חוקים, בשנת 1891 ובשנת 1984, שהסדירו נושאים חשובים הנוגעים בתחום זה. שאלת "נוסחת האיזון" הראויה בין האינטרס שבגילוי האמת לבין האינטרס שבהגנת האזרח מפני דרכי חקירה פסולות, אינה צריכה להיות נתונה להכרעתם של משפטנים בלבד, ולפיכך נקבעה הוועדה בעצת מומחים בתחומים שונים. כך גם השאלה התשובה של מתן חיסיון לעיתונאים מפני חובתם לגלות מקורותיהם בהליך משפטי. טרם הובעה בעניין זה, שמעה הוועדה בהרחבה את נציגי כלי־התקשורת. החוק האנגלי מ־1891 קובע, שבית־המשפט לא יחייב עיתונאי לגלות את המקור לידיעה שפירסם, אלא אם כן הוכח לבית־המשפט שגילויו חיוני הכרחי לשם השלטת הצדק, או למען שמירת ביטחון המדינה, או לצורך מניעת פגיעה בציבור.

צורך בהסדר כולל

במדינת ישראל קיימת עדיין פקודת הראיות המנדטורית, שהכנסת הכניסה בה שינויים רבים. הצורך בהסדר כולל של תחום דיני הראיות הביא את משרד המשפטים להקים צוותים שונים של מומחים לנושא. אולם שקדו על המלאכה עוד משנות השישים. לפני כחמש שנים גיבש המשרד את הצעת חוק הראיות, תוך הדגשת המטרה "לכנס את דיני הראיות בשלמותם בחוק אחד חדש, בעל אופי קודיפיקטיווי". חיבורו של פרופסור אליהו הרנון מהפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית, שבחן את ההצעה היא, חשף את ליקוייה. מעבר לביקורת ספציפית על מה שיש בהצעה, התמקד המחבר במה שאין בה. הוא הראה, שלמרות כותרתה המבטיחה אין היא עוסקת בשאלות יסוד חשובות: כללי נטל ההוכחה ומידת ההוכחה, דין הראיות על מעשים דומים של נאשם, שאלת הקבילות של אמצעים מדעיים כראיה (מימצאי בדיקות פוליגרף), ושאלת ההכרה בחיסיון של עיתונאים בפני גילוי מקורותיהם.

מאז אותה הצעה זרמו מים רבים בעולם המשפט. בבריטניה, למשל, הכיר המחוקק בזכותם של עיתונאים שלא להעיד בבית־המשפט על מקורותיהם, אלא אם כן הוכח הכרח של ממש בכך. השאלה של קבילות ראיה שהושגה באמצעים בלתי־הוגנים, זכתה שם להסדר חקיקתי לאחר חקירה ובדיקה מרובים. ואילו משרד המשפטים ראה לנכון לנסח הצעה כוללת חדשה, שפורסמה ב־1985, וזאת בלי שקדמה להצעה זאת בדיקה של ועדה משפטית מגוונת, שעליה ימונו גורמים שונים, ובהם, למשל אנשי ציבור הקרובים לנושא מן הצד המעשי.

ביום עיון שערך בנושא המכון למחקרי חקיקה של הפקולטה למשפטים בירושלים, הבהיר השופט משה לנדוי, לשעבר נשיא בית־המשפט העליון, שאכן אין ההצעה הכוללת מכסה נושאים רבי חשיבות, אין בה התייחסות לסוגיות של משקל הראיות במשפט פלילי ואזרחי, ואין בה כיסוי מלא של התחום הנוגע לנטל ההוכחה שהתובע חייב לעמוד בו.

הדברים האמורים בהצעת־החוק אינם מתייחסים אמנם לסוגיה נכבדת כשלעצמה, אך הם יכולים להצביע גם על בעיה כללית. הצורך בהערמות חקיקתיות כוללות הוא צורך חשוב בתקופה משתנה. אולם הרצון בחידוש אינו יכול להצדיק הבאת מלאכה בלתי־מתוקנת מתחת ידיו של המחוקק, במיוחד כאשר אין המדובר בנושא "בוער". בהקשר דיני הראיות, מה שדרוש עתה הוא הצורך בהקמת צוות מאנשי משרד המשפטים ומגורמים חיצוניים, אך תגבר בכל הכלים לבדיקת החוק המוצע מכל היבטיו. המחוקק האמור להיות כולל, חייב להתייחס לכל הנושאים הרלוונטיים, ואין הוא יכול להתעלם מנושאים המטרידים את בתי־המשפט, ושלא נמצא להם פתרון עד עתה.

חכמים חייבים להיזהר בחקיקתם, שאמרו לא יועילו בתקנתם, ורק יוסיפו ספיקות על אלה הקיימים. הצורך בבדיקה מעמיקה של כל נושא טרם גיבושה של רישומו, ידוע ומוכר למשרד המשפטים, המשקיע לא אחת מאמצים רבים בכך. עם זאת נראה, שעדיין יש מה לשפר בכל הנוגע ל"שיעורי הבית" טרם גיבושה של הצעת־חוק.

הטור שלי / נתן דונביץ

הממשלה, סניף הצפון

כל אימת שמגיע משבר כלכלי בצפונה של הארץ, לנקודות שיא, או שפל, מגיעים למוקד: האירוע נציגים מן המערך ומן הליכוד. פרץ המשבר ב"אתא", הגיע השר שחל מן המערך והשר שרון מהליכוד. בעניינים שאינם בכותרות הראשיות מגיעים תחילה חברי־הכנסת — אמנון לין מזה וכבוד אבידור מזה — ורק אחר־כך מגיעים שרים. כך קורה עתה במספנות. כבר ראינו את כהן־אבידור בא ומתחבק, אולי יבוא גם שר. הכל תלוי בהתפתחויות. שאל כבר הופיע בעניין זה בחיפה, הוא, כמו עמיתיו, אוהבים את העמידה הזאת מול המצלמות. מישהו מהם יזכה השנה בפרס חודר לדי להצהרות מרחשוחל. אולי לוי עצמו, ולא בפעם הראשונה.

זאת הדרך שבה מטפלת הממשלה בתבערות גדולות, בשליפות מן המותן ובאמרי שפר.

צפונה של ישראל סובל עתה בעיות קשות יותר מתמיד. אזור חיפה נהפך למוקד הגדול ביותר והקשה ביותר של אבטלה. למושבים בגליל בעיות קשות. אם יוחמר המצב הבטחוני בגבול הצפון, יהיה צורך דחוף לכבות דליקות מקומיות ואזוריות. היחסים בין ממשלת ישראל לציבור הערבי הגדול בגליל ויחסו של ציבור זה לממשלת ישראל — גם הם טעונים טיפול מעמיק, רגיש, נבון.

מדוע, איפוא, לא תקים הממשלה סניף, או נציגות, בחיפה? יש לממשלה עודף שרים, ואין זה סוד שלחלק מהם אין תעסוקה. לעומת זאת, יש להם לשכות, פקידים ונהג. לא יהיה זה קשה במיוחד להעביר שניים, או שלושה מהם, לחיפה. לישיבות הממשלה בירושלים יבואו מחיפה, ממילא יש שרים המגיעים לעבודתם מבית־שאן, מחיפה ומקיסריה.

אין כאן חידוש גדול. לא במושגים ישראליים ולא בזרים. בסופי השבוע מתמלאות לשכות השרים בתל־אביב חיים ופעילות. כמו יורדת הממשלה כולה מן ההר לשפלה. אבל גם משום ששרים מבקשים לבלות לפחות חלק מהשבוע בחיק משפחתם.

חשוב שתהיה נוכחות ממשלתית קרובה, ככל האפשר, לשוקי התחרויות או המשברים. בעיצומה של מלחמת העולם השניה מינתה ממשלת בריטניה את אחד מחבריה שיהיה קרוב ככל האפשר למוקדים במזרח התיכון, ומקום מושבו קאהיר.

אמנם רחוקה קאהיר מלונדון קצת יותר מן המרחק שבין ירושלים לחיפה, אלא שזה הגליל המרוחקים הגיאוגרפיים. לעתים, נדמה כי הממשלה בירושלים רחוקה מאירועים המתרחשים במרחק קילומטרים ספורים ממנה. במושגים הישראליים, גם מרחק נסיעה של שתיים־שלוש שעות הוא ריחוק גדול. לתושבי הגליל היתה תמיד התחושה שהם רחוקים במיוחד מן הצלחות, או ממוקד קבלת ההחלטות.

ובכן, במקום שיסתובבו בירושלים שרים עם תעסוקה חלקית בלבד, או ללא תעסוקה של ממש, הרבה יותר חשוב ויעיל להעביר שניים־שלושה מהם לחיפה. לא לבנות קריה ממשלתית לכבודם, אף כי הפיתוי גדול. אנחנו חולי בינוי. מקימים בניינים גדולים וקריות, ואחר־כך מחפשים מה לעשות בהם. לא. פשוט לשכור קומת משרדים ולשכן בה את השרים ואת לשכותיהם, כמו הלשכות התל־אביביות במגדל שלום ובבנייני־משרדים אחרים. ראשי הישובים בצפון — יהודים וערבים — הנה נושא לדרוש עליו על הממשלה, בכיוון הנכון.

במורד העליה

בטורי מיום 6 בחודש זה ("העליה שעומדים להחמיצה") הצבעתי על תנועת ההגירה, הנוכות והולכת, מדרום־אפריקה למדינות אחרות, בעיקר לאוסטרליה ולארצות־הברית. החששות והפחדים מהשתלטות הרוב השחור על המדינה, בעוד שתיים־שלוש שנים, מביא את ההגירה ואת התחזיות. מספר היהודים היוצאים נאמד באלפים. לא נעשה שום מאמץ רציני להביא לפחות חלק מהם לארץ.

היו תחזיות לעליה גדולה יותר. עתה אני קורא, כי אשתקד הגיעו רק 250 מהם. ואין יודע כמה יישארו בארץ. וכל זאת, בשעה שקהילה יהודית גדולה ומבוססת, שרויה בחששות כבדים ובהתחבטויות קשות, בקהילה הציונית רנים במצב מראיג. חשוב מאד. אבל, מה עשו הגורמים השונים לעידוד העליה? לא בשנה הבאה, אלא אשתקד? מעט מאד.

לפני פגישת הפסגה בין רייגן לגורבאצ'וב רווחו כאן "ידיעות בדוקות" כדבר פתיחה קרובה ומחודשת של שערי ברית־המועצות ליציאה גדולה של יהודים משם. הנהגה יוקם גשר אווירי, ישיר, בין מוסקווה ללוד. המתינו, בכל רגע, להחלטה ואולי גם להצהרה של הסובייטים. בא גורבאצ'וב לצרפת והודיע, בפה מלא, כי עניין ההגירה של אזרחי ברית־המועצות הוא עניינה בלבד, לא של אחרים. בא לא ללחוץ. הם השערים לא נפתחו. נתחרה במקומם, הטפטוף הקל, של זרזיפים בודדים. שלא יאמרו שאין שום הגירת יהודים מברית־המועצות.

עליה ממדינות אחרות כמעט שאין. כאשר משפחה יהודית צעירה מחליטה לעלות מארה"ב לישראל, מיד עושים עליה כתבת טלוויזיה לפני עלייתה, וביומיה הראשונים בארץ. אין מספרים לציבור כמה מן המשפחות שהיו גיבורות כתבות הללו חזרו מכאן לאמריקה, לעתים בפומבי־פש ועם מטען כבד של טרוניות וטינה בלב.

לא שמעתי שאיזה גורם בממשלת ישראל היום כואיים במשבר קואליציוני בגלל קיצוצי היעוד־ הכמעט בעניין החיוני ביותר לקיומנו בארץ: העליה. עליה אינה רק מעשה ציוני. גידול בירידה היעוד עליה יש להם משמעות קשה מאד גם מבחינה בטחונית.

לא שמעתי על ישיבת־ממשלה, מבוקר עד ערב, או מערב עד בוקר, כנהוג אצלנו, לדיון מפורט בענייני העליה. יש מי שאומר, לא לייחוס, כי עליה גדולה היא מולכומה למלחמה באינפלציה. כך או כך, רובו של העם היהודי נותר בתפוצות, יש גם מדינה. זה הכל.

חיים בתל־אביב / חיים הנרוורקר

גן מאיר — עדיין מוזנח

שלמה להט ועזרה, וחן בן יהודה, נוסעים אל מעבר לים לגייס תורמים כדי לבנות בעיר גנים נוספים. אבל הקיים אינו בדיוק מטופח.

גן מאיר מלוכלך. לפעמים מנקים כאן עובדי העירייה אבל הם אינם עומדים בקצב. חבורות כלבים משוטטים מנהלות כאן מלחמות. גדר הברזל הישנה שבין הגן לסימטה הציבורית הולכת ומתפרקת ובעקבותיה נהרסים גם צמחי־הגבן שלאורך הגן. הבריכה הקטנה מהווה מוקד יתושים לתושבי הסביבה. כמעט ואין נוטעים ושותלים. מה שחי — חי, מה שמת — מת. כשפנה שכן לעירייה וביקש שיגרעו כמה עצים שיבשו, נענה, כי המשוד הושמלי בתיקון. זו היתה התשובה משך שנה. אחר־כך הסבירו אנשי העירייה, כי "הפרויקט" גדול מדי בעבורם, יש להפסיק לצורך זה קבלן פרטי ואין כסף בשביל זה.

זה שנים משמש הגן מוקד למשוטטים. אלא שבאחרונה נוספו אליהם גם משוטטים אלימים ושיכורים. האלימות והרעש מבריחים את אוכלוסיית האיזור. בלילה ישנים כאן הנוודים. לכל אחד ספסל קבוע. את צרכיהם הם עושים בין השיחים. יש "כאן" מבנה שירותים, אלא שעובדי העירייה מעדיפים לנעול אותו בשעה שתיים בצהריים.

פעם, לפני הבחירות, התעוררה תקווה מחודשת לגן. העירייה הבטיחה שיפוץ המוריש של לב העיר. בגן תלו שלט, המודיע על תוכנית שיפוץ, וכן צויין גם שם האדריכל. אחרי הבחירות הוסר השלט. כמו ב"סלתה שבתי".

מלשכת דובר עיריית תל אביב נמסר בתגובה, כי גן־מאיר הוא גן ותיק ותיקונים קוסמטיים שנעשו בו בשנים האחרונות הועילו לטווח קצר בלבד. ברגע זה עומד הגן ברשימת התכנית של קרן תל אביב לפיתוח לפתרון דרסטי שיהיה אותו.

בודפשט ב"דן"

בשבועיים הקרובים ינסה מלון "דן" בתל־אביב להכניס אל בין כתליו משהו מאווירת הונגריה. משלחת בת שישה אנשים הגיעה לצורך זה מארץ הגולאש, והיא כוללת מנהלת משלחת, שלושה אשפי־מטבח, קונדיטור ו מארחת, שתקבל את הבאים. המלון קושט בתפאורה הונגרית, והובאו כלי־אוכל, מאכלים, יינות וכן בגדים מסורתיים שאותם ילבשו המלצרים הישראלים.

אלה שתפרוטה מצויה בכיסם ישלמו, הזול מ־28.5 שקלים חדשים בעבור ארוחה, שבה ניתן יהיה לטעום בין מרק דגים הונגרי, וזה שף ברוטב צלפל ופטריות, עלי כרוב ממולאים בשר, גולאש בשר עגל, אומצת בקר במעטפת תפוחי אדמה, פטריות ממולאות [illegible].

מי שירצה לראות את הטבחים בפעולה, הגם שהפרוטה אינה מצויה בכיסו, יוכל לצפות בהם בשעות אחר־הצהריים ב"לובי" של המלון.

פעמונים

באופרה "לה בוהם", המועלית בימים אלה, נוטלת חלק לצד האמנים הוותיקים גם מקהלת ילדים, שזכתה לביקורות חיוביות. וזוהי מקהלת פעמונים של האגף לתרבות בעיריית תל־אביב.

הרוח החיה מאחורי הלהקה היא אילת יונגר, אשר בחרה את הילדים הללו מתוך כמה בתי־ספר בעיר. חלק ניכר מהם לומדים בכיתות ג'־ה'. כיום, אומרת יונגר, קשה יותר מבעבר לאתר ילדים כדי להופיע ב"פעמונים". זאת משום שכמעט לא מבטל מבתי־הספר קרנצמו המקהלות. כמו כן, בארץ לא שרים ולא מדברים, אלא צועקים. המנהג בכיתה אינו הילד השקט אלא זה הצורח. לכן, מחצית מהזמן שאני משקיעה בילדים מיועד לשיקום קולם.

אילת יונגר מצירה על כך, שבעבר היו יותר מקהלות ששמו הדגש על פיתוח קול אמנותי עם שירה מעודנת. כיום הדגש עובר אל חבורות הזמר, השרות בסגנון של שירה בציבור. אני מנסה לשמור על קו מעודן יותר, היא אומרת.

להקדים תרופה למכה

מנכ"ל היכל התרבות, אהרון סופר, החליט כי ההיכל צריך להיערך בצורה נאותה לכבד סכנת ההדבקות במחלת האיידס. לא מכבר התקנו בהיכל שירותים חדשים, שבהם יוכל כל אורח להשתמש בלא חשש מפני הידבקות במחלה זו. בעזרת כפתור המותקן בצד האסלה, יכול כל מבקר להחליף את ציפוי הניילון, המוצמד ל"מושבים".

אגב, שתי מסעדות תל־אביביות ניסו גם הן להפעיל את המתקן. אך נסוגו מכך מהר בגלל הוצאות התפעול הגבוהות. בהיכל התרבות גורסים כי המשוד כדאי.

יום החמישי הקדוש

ימי הבילויים "הרשמיים" בתל אביב כבכל הארץ הם שישי־שבת. בשנים האחרונות נעשה סוף השבוע בתל אביב יעד להסתערותם של תושבי הפריפריה. התל אביבים בחרו להם יום בילוי אחר, יום חמישי, כדי להימלט מן ההמון, וכך גם התחילו את סוף השבוע ברגל ימין.

חלק לא מבוטל מהאירועים החברתיים בעיר העתיקו איפוא לימי חמישי ובהדרגה נהפך יום זה גם הוא ליום בילויים "רשמי". האחרונים שהחליטו לנצל את הפוטנציאל הטמון ביום החמישי הם אנשי רשת בתי הקולנוע של מנחם גולן ויורם גלובוס. אם עד היום קיימו בעיר הקרנות־בכורה בימי שישי או בשבתות, החליטו אנשי הרשת להעביר את הקרנות הבכורה לימי החמישי. וכך כבר מחר יוכלו צופי הקולנוע בעיר לצפות בסרט החדש מסדרת "רוקי" בקולנוע תל אביב וב"מאבב" בקולנוע שחף.

עובדי בתי הקולנוע מוחים

"עובדי "בתי הקולנוע" בתל אביב" התכנסו באחרונה במועצת פועלי תל אביב ומחו על השחיקה הגדולה בשכרם ועל קיפוחם בתנאים סוציאליים כמו ותק וקידום בדרגה. לדבריהם, יש בהם כאלה המרוויחים אף 270 שקלים בחודש. למרות שעות העבודה יוצאות הדופן — בערבים, בסוצ"ש ולעתים בימי שישי. הבוקר יעלה הנושא בפני המזכירות הארצית של הענף בהסתדרות.

אורח במדינה / עמוס בן־ורד

האיש שלנו בברלין

ראש הקהילה היהודית של מזרח גרמניה המבקר בארץ לרגל כנס היובל של הקונגרס היהודי העולמי אינו קומוניסט, אבל גאה לחיות במדינה שהוקמה על ידי נרדפי הנאצים

ד"ר פטר קירכנר

לשליחה של מיקרו־קהילה בקהילה היהודית של מזרח ברלין מותר לאמר קדיש גם אם אין מניין בבית הכנסת. כך פסק הרב. אין, כמובן, רב במזרח ברלין, שמספר הרשומים בקהילה היהודית שלה מגיע ל־200 בלבד. לכן מקבלת הקהילה מדי פעם בפעם יעוץ בענייני הלכה מ"מרא דאתרא", שלגביה הוא הרב של מערב־ברלין. לא הרב האורתודוכסי, כי אם הרב הקונסרוואטיבי, שרוב חברי הקהילה במזרח רואים בו את הסמכות הדתית הקובעת לגביהם.

בישראל מבקר עתה ה"ה ד"ר פטר קירכנר, רופא בן 50, יו"ר הקהילה. הוא בא בראש משלחת בת שלושה נציגים, לכנס היובל של הקונגרס היהודי העולמי. הקהילה היהודית של מזרח־גרמניה אינה חברה בקונגרס, אבל היא שולחת משקיפים לכינוסיו, מאז שנת 1976, או הזמינו רוב מדינות מזרח אירופה את הצטרפות הקהילות היהודיות לארגון היהודי הבין־לאומי הזה.

לכינוס יבואו משלחות מפולין, מהונגריה, ומרומניה, שהיא חוקית המצטרפת. גם הבולגרים הודיעו שיבואו. הצ'כים אינם באים הפעם בגלל תקלה טכנית. הסובייטים אינם באים, בתירוץ פורמאלי כלשהו.

רק 10 אחוזים מזוהים

את מספר היהודים האמתי במזרח ברלין אומדים במשהו כמו 2000 עד 3000. רבים מהם היגרו בתקופת היטלר לאנגליה או לארצות הברית, וחזרו אחרי המלחמה למזרח ולא למערב מטעמים אידיאולוגיים. כדי להיחשב כחברי הקהילה, הם חייבים להירשם בה. הרוב הגדול, בעל נטיות קומוניסטיות־אתאיסטיות, אינו רוצה להירשם, באשר הוא מתייחס לדת בעוינות. לעומת זאת יש בקהילה גם כמה יהודים מישראל: יהודים פולניים שחזרו לאירופה אחרי 30 שנה בארץ. אלה קומוניסטים ארוקים, הערכים סדר־פסח ושומרים על מנהגי אבות עליפי כל כללי הטקס.

צירוף הדילוגיות האורתודוכסיות נראה משונה למי שגילו בגרמניה. יש גם יהודים רבים "לפי הלכה", כלומר שבני בני הזוג יהודים, ואפילו דואגים למול את בניהם, אבל אינם נרשמים בקהילה. תופעה זו בולטת יותר בדור האבות והסבים מאשר בקרב הצעירים. אלה, וחלקם ילידי העיר, דווקא כן באים לבית הכנסת. שבעה צעירים ילידי ברלין נרשמו רשמית לקהילה לאחרונה. כמובן, הרוב הגדול של חברי הקהילה כבר פרש לגימלאות — גיל הפנסיה הוא 60 לגברים, 55 לנשים.

יש בית מחסה לזקנים יהודים, שבו חיים כיום 30 אנשים, אבל יותר משני שלישים אינם חברי הקהילה. זה 25 שנה מתקיים שם מחנה מסורתי בקיץ על אי בים הבלטי, ואליו באים כ־20 ילדים, בגיל בית הספר. המחנה מחזק את הקשרים בין היהודים הספורים במדינה המזרח־גרמנית.

את הפסקים הרבניים מקבלת הקהילה ממערב ברלין, ולרב שם העניקו שלטונות המזרח אשרת־קבע, כך שהוא יכול לעבור את הגבול כל אימת שהוא רוצה. שוחט בא מבודפשט אחת ל־14 יום. ואז הוא שוחט כ־20 בהמות. מברלין הוא ממשיך לדרזדן. רוב הבשר הכשר נקנה על ידי הנציגויות הערביות בברלין, כי למעטים מבין היהודים יש עניין בבשר כזה. גם מצות לפסח מקבלים מהונגריה. חזן ראשי בא להלוויות מן המערב. יו"ר הקהילה משמש גם כמוהל, בהיותו רופא.

בגרמניה המזרחית כולה יש כ־400 יהודים, הרשומים בשמונה קהילות, בכלל זה לייפציג, דרזדן, האלה, וארפורט. אבל בעוד בברלין יש תפילות בערב שבת ובשבת בבוקר, ולתפילות החגים, מתפללים בשאר הקהילות רק בחגים העיקריים. גם לגבי שאר הערים תופס כנראה הכלל, שהרשומים בקהילה מהווים כ־10% מכלל היהודים. רוב היהודים הם אקדמאים, חוקרים או בעלי מקצועות חופשיים. בוודאי גם כמה עצמאיים, בעלי חנויות וכד'.

[illegible]

ה"ד"ר קירכנר, נוירולוג במקצועו ובעל תואר "מדיצינאלראט", כלומר יועץ, היה זמן רב מנהל מחלקה בבית חולים. עתה הוא חבר בוועדה הרפואית העליונה, הדנה בשיגור הפציינטים במקרים של תאונות, גבות, נזקים משלמת רופאים וכו'. אין הוא קומוניסט, אין הוא מזדהה עם השקפה מדינית כלשהי. רק האהדה הגלויה לישראל מאפיינת אותו כמו את שאר חברי הקהילה. הממשלה, שבחרה במדיניות פרו־ערבית מודעת לכך, אך אין היא מתנכלת ליהודים ויחסה עם הקהילה משביעי רצון.

על השאלה מדוע הוא, יהודי בעל הכרה, הבא מבית מסורתי־קונסרווטיווי, נשאר לגור בגרמניה, משיב האורח כי הוא נולד שם, גדל שם, היה בתום מלחמת העולם בן 10. הוא סבל מהנאצים. מבחינת השפה והתרבות הוא מרגיש את עצמו גרמני.

כמובן לא העלה על דעתו שתאתם יקימו חומה בין שני חלקי ברלין. אבל הוא למד באוניברסיטה במזרח, עבד במזרח, גר במזרח, ולכן החליט להישאר שם. בנו, בן 20 עכשיו, משרת בצבא המזרח־גרמני, והוא מקבל חופשות לחגים. אין בברלין "מסורבי עליה". 10 משפחות עזבו את הקהילה עד כה, אחרי שהגיעו על רשיון להגיע לישראל. [illegible]

השגת אשרת כניסה לישראל קשה יותר: זהו תהליך הנמשך כחודש וחצי ומוסדר בין נציגויות מזרח־גרמניה וישראל בוינה.

לגבי ה"ד"ר קירכנר יש חשיבות־יתרה לעובדה שאת מזרח גרמניה הקימו נרדפי הנאצים. אמנם ברור שיש בין

האיש שלא היה

שליט הפיליפינים נעזר משך שנים במיתוס גבורתו נגד הכובש היפאני ואף עשה שימוש בקשריו עם האמריקאים לצורך טיפוח המיתוס הזה, עכשו התגלתה האמת — לא דובים ולא יער

מאת ג'ף גארט וג'ואל ברינקלי

מיוחד ל"הארץ" מ"ניו־יורק טיימס"

מרקוס: האמריקאים הגיעו למסקנה שכוח הגרילה שלו לא היה אלא פיקציה

במהלך כל הקריירה הפוליטית שלו גיבש פרדיננד מרקוס, נשיא הפיליפינים, את תדמיתו כמנהיג גרילה, גיבור המאבק בכיבוש היפאני במלחמת העולם השניה, ודימוי זה היה מרכיב מרכזי בתדמיתו הפוליטית הכוללת. כמעט בכל נאום במסע הבחירות הנוכחי שלו הזכיר מרקוס את מעלליו בזמן המלחמה ואת נסיונו בלוחמת גרילה, גם כדי להראות שהוא מסוגל יותר מיריבתו, קוראזון אקינו, "לטפל" במורדי "צבא העם החדש". אך מסמכים שהיו חסויים מעיני הציבור ונסתרו במשך 35 שנים בארכיוני הממשל האמריקאי עולה, כי החקירות החוזרות ונשנות שערך הצבא לא מצאו שום ביסוס לטענותיו של מרקוס. מ־1945 עד 1948 דחו קצינים אמריקאים שנים את שתי הטענות של מרקוס, כי "היחידה" שבראשה כביכול עמד תקבל מעמד רשמי וכינו את טענותיו מסולפות, מופרזות, כוזבות, פתורות ואבסורדיות. החוקרים הגיעו לבסוף למסקנה שכוח הגרילה הזה לא היה אלא פיקציה וכי "שום יחידה כזו לא היתה קיימת מעולם" כארגון גרילה במהלך המלחמה.

נוסף על כך, מינהל החיילים המשוחררים האמריקאים מצא, בסיוע צבא הפיליפינים ב־1950, כי כמה אנשים שטענו שהיו שייכים ליחידתו של מרקוס ביצעו בעצם מעשי זוועה נגד אזרחים פיליפינים במקום להילחם ביפאנים. הם גם היו מעורבים, למשל, במכירת סחורות מבריחות לאויב. בתיקים לא נמצאה עדות ישירה שקישרה את מרקוס למעשי הזוועה האלה.

מרקוס טען כי פיקד על כוח גרילה בשם אנג אגא מאהארליקה, שביצע פעולות צבאיות נגד כוחות יפאניים מ־1942 עד 1944. מאז הפך לנשיא, ניתן השם מאהארליקה לרשות השידור הממלכתית, לדרך המהירה הראשית מצפון לדרום ולאולם בארמון הנשיא. השם מאהארליקה מתורגם כ"הגברים החופשיים" או "האצילים". ב־1978 שקל הפרלמנט לקרוא למדינה בשם חדש — מאהארליקה. בפיליפינים גם ידוע מרקוס כגיבור המלחמה בעל מספר העיטורים הרב ביותר במדינה. לדברי הממשלה הוא קיבל 32 מדליות על מעשי גבורה בתקופת מלחמת העולם השניה, כולל כמה מדליות מצבא ארצות הברית. שתים מהמדליות היו על פעילותו כמנהיג גרילה. היתר ניתנו על פעולות לפני כניעת הצבא האמריקאי בפיליפינים ב־1942 או לאחר שובם של כוחות אמריקאיים ללוזון, האי הפיליפיני העיקרי, ב־1945. עיתונאים פיליפיניים ואמריקאים, וכן אנשים אחרים, העלו לא אחת תהיות לגבי מדליות אלה. בתגובה טען המשטר כי מרקוס אכן ראוי להן וכי המסמכים שהעניקו להם תוקף הושמדו בשריפה. כאשר עיתון פיליפיני "זה פורום" פרסם מאמר ב־1982 ובו הביע ספקות ביחס למעלליו של מרקוס בזמן המלחמה, הורו השלטונות על סגירת העיתון.

משכורות ללוחמים נגד הכיבוש

מרקוס היה אחד מאלפי הפיליפינים, שביקשו מצבא ארצות הברית הכרה כלוחמי גרילה. וחמישים אלף קיבלו הכרה כזו, רבים אחרים נדחו. לאחר הכיבוש היפאני, ב־1942, הבטיחה ארצות הברית שכל פיליפיני שימשיך במאבק יקבל פיצויי שכר ותגמולים לאחר המלחמה כאילו היה חייל בצבא האמריקאי. האיים הפיליפיניים היו מושבה של ארצות הברית מאז 1898, וב־1935 הקימה ארצות הברית את "הקהיליה של הפיליפינים". בדצמבר 41 ערכה יפאן תקיפת פתע על האיים והמשיכה בכבשה אותם. רק ב־44' וב־45' הם שוחררו בידי כוחות אמריקאים ופיליפינים. ב־4 ביולי 1946 זכתה המדינה לעצמאות מלאה. כאשר פלשו היפאנים היה מרקוס סגן בצבא הפיליפיני ונמנה על הכוחות שהדפו לזמני הא־באטאן. לאחר הכניעה נפל מרקוס בשבי; אך ברח. על לוחמתו במערכה של באטאן, בינואר 42 (הכוחות האמריקאים והפיליפינים שם סבלו מנחיתות מספרית גדולה וממחסור חמור באספקה), קיבל מרקוס מדליות רבות כולל שתיים מארצות הברית אבל את אלו קיבל שנים רבות אחר כך.

לדברי מרקוס קמה מאהארליקה לאחר הקרב על באטאן. בפניותיו לצבא ארצות הברית כתב שהיחידה היתה מעורבת בהתנגשויות רבות עם היפאנים, וכן במעשי חבלה ואיסוף ידיעות מודיעין בחלקים רבים של לוזון. לדבריו היתה היחידה כוח הגרילה העיקרי בארץ.

בדיווחיו לצבא האמריקאי מסר מרקוס אומדנים שונים על מספר החברים במאהארליקה, החל ב־300 וכלה ב־8300. זמן קצר לאחר המלחמה הכיר הצבא האמריקאי בתביעותיהם של 111 איש ששמותיהם נכללו ברשימת מאהארליקה שהגיש מרקוס. אולם, הם קיבלו הכרה רק על שירות בצבא ארצות הברית, לאחר הפלישה ללוזון בינואר 45. על פי מסמך אחד השירות שקיבלה ליחידות הפרשים הראשונה מידי מרקוס רק 23 אחרים, שהיו רשומים כחברי מאהארליקה באביב 1945, היה "בעל ערך צבאי מוגבל". במסמך אחר מ־31 במאי 1945 נאמר, כי שישה קצינים ו־18 עשר איש בפיקודו של מרקוס, שהוצגו כחברי מאהארליקה, הועסקו ע"י היחידות הפרשים הראשונה ב"שמירה על ציוד וקרונות האספקה של הגדוד ובמילוי תפקידי אספקה". ברור מכל המסמכים שבשום שלב לא חשב הצבא, כי יחידה כלשהי, שקראה לעצמה מאהארליקה, היתה קיימת אי פעם ככוח גרילה בשנות הכיבוש היפאני. כאשר ב־1945 ביקש מרקוס, בתור המפקד של יחידתו, הכרה בארצות הברית, הוא צירף לבקשה מסמך מודפס בן 29 עמודים בשם "אנג אגא מאהארליקה — ההיסטוריה של היחידה בקמפה". נאמר בו שהיחידה "עלולה מהכבוש ההודמה" של צעדת המוות בבאטאן, וכי בקרב היא "נצטוה נצאה כוח לאויב שרק הם יכול היה לנצחה".

מי חיבר את ההיסטוריה?

רוב המסמך כתוב בגוף שלישי ומתאר מגוון של פעולות של מאהארליקה ומרקוס. "נראה שהיפאנים רדפו אחריו בלבד ולא אחרי שום אדם אחר", נאמר במסמך בשלב מסויים כשהכוונה למרקוס. מחבר המסמך אינו מזוהה, אך פעמיים הוא עובר לגוף הראשון בדברו על מעללי מרקוס, דבר הגורם על כך שהמחבר היה מרקוס עצמו. לדבריו, הארגון לא רק ערך פעולות גרילה בהחבי לוזון, אלא גם הוציא עיתון מחתרתי שלוש פעמים ביום. שום מסמכים או עותקים של עיתון המאהארליקה לא צורפו למסמך, כיוון שלדברי מרקוס, כל העדות "אבדו בגלל חיפושים מתמידים של היפאנים". על פי מסמכי הצבא האמריקאי התעוררו החשדות כלפי טענותיו של מרקוס מיד.

מרקוס טען כי שהה במחנה צבאי "בימים הראשונים של דצמבר 44 במשימת מודיעין" ולא הצליח לחזור למטה מאהארליקה כיוון שכוח הפלישה האמריקאי בלוזון ניתק אותו ממאבילה. אך בתגובה הכתובה הראשונה לבקשת ההכרה של מרקוס ציין רב סרן הארי מקגוי בספטמבר 1945, כי הפלישה האמריקאית ללוזון החלה רק חודש לאחר מכן "ולא יכולה היתה להשפיע על נסיגתו של מרקוס את יחידתו". לפיכך הציע מקגוי חקירה ב"אמיתות" טענותיו של מרקוס וכמעט שנתיים. לאחר מכן כתב צבא ארה"ב למרקוס, כדי להודיע לו שבקשתו להכרה "אינה מתקבלת בחיוב". מרקוס כתב אז לצבא, כי הוא מוחה נמרצות על פסיקתו וביקש בדיקה חדשה. סרן אמריקאי, אלברט קרטיס, ערך בדיקה חדשה אך מצא כי טיעונו של מרקוס על פעולות, בכל האי לוזון הוא "אבסורדי". לאחר בדיקה חוזרת כתב קרטיס שאין שום אזכור של מאהארליקה במקור מודיעיני. הוא אמר כי רשימת חברי היחידה מנופחה מהאצבע, ש"שום יחידה כזו לא היתה אף פעם קיימת" וכי טענותיו של מרקוס על מאהארליקה הן "בדותות, דימיוניות, מעשה פלילי חוזני והונאה".

מסמכים אלו שרובם מהם היו חסויים עד 1958, אוחסנו במרכז רשומות הצבא בסנט לואיס עד שנתרמו לארכיב הלאומי בנובמבר 1984. כאשר ביקש איש אקדמיה פיליפיני ידוע גישה להרחמה, זמן קצר לאחר רציחתו במאנילה של מנהיג האופוזיציה, בנינו אקינו, הוא נענה בשלילה. אלפרד מאקוי, היסטוריון, גילה את המסמכים בין מאות אלפי מסמכים אחרים לפני כמה חודשים, כאשר ביקר בארכיב הלאומי, כדי לחפש חומר לספר אודות מלחמת העולם השניה בפיליפינים. כאשר הגיע לתיקי מאהארליקה, הדרשה לקהות ולצלמם יחד עם אחרים. פקידי הארכיב יודעו רק לאחר מעשה מה כללו התיקים. מאקוי, פרופסור באוניברסיטת ניו סאות' ויילס בסידני שבאוסטרליה, אמר כי הוא "המום" כאשר גילה את המסמכים אותם הביא לידיעת הניו־יורק טיימס בשבוע שעבר. המסמכים נבדקו בארכיב הלאומי, שם אישרו פקידים את האותנטיות שלהם לפני העיתון.

האחרים נבוכים

נוסף על כך הראינו כמה קצינים אמריקאים לשעבר, שמילאו תפקידים חשובים באירועים המתוארים בתיקים אלה, הם שירתו בפיליפינים בתקופת המלחמה ופיקחו על פעולות גרילה באזורים, שם, לדברי מרקוס, פעלה יחידתו. אף כי מרביתם אומרים כי הם תומכים איתנים של מרקוס כיום, אישרו גם הם את המימצאים הבסיסיים בתיקים האמורה. כי לא שמעו על מרקוס כעל מנהיג גרילה. אלא לאחר שקראו את פניותיו. ד"ר האבס, בן 66, לשעבר סרן שהיה אחראי לפעולות גרילה במחוז פאנגאסינאן מצפון למאנילה, אמר: "מרקוס אף פעם לא היה מנהיג של ארגון גרילה גדול. זה בלתי אפשרי. שום דבר כזה לא יכול היה לקרות בלי ידיעתי". הוא אמר כי אין לו עמדה במערכת הבחירות הנוכחית בפיליפינים. אף כי לדעתו מרקוס "הוא אולי הרע במיעוטו". כאשר קרא את הכתוב בתיקים לראשונה, סלל את תיאוריו של מרקוס על פעולות מאהארליקה, אמר: "כל זה לא נכון, לא. אלוהים שבשמים. הכל הוא המצאה גמורה". במסמכים שהאחרונים אין, למן תחילת שנות ה־50, כל רמז לכך שמרקוס ערער על הפסיקה הסופית של הצבא נגדו ב־1948. המסמך האחרון ביותר בתיקים מאשר את דחיית בקשתו של מרקוס.

בינתיים הגיב מרקוס בדרכו על האשמות האלה. "האויבים שלנו אומרים שמרקוס לא היה לוחם גרילה־אמיתי", אמר לכמה אלפי איש בנאום בחירות ברובע עוני במנילה. "אתם שהייתם כאן במנילה ונלחמתם תחת פיקודי, אתם שהייתם חלק מארגון הגרילה שלי, אתם תעצו להם, לאנשים המסודפים האלה, בעיקר לעיתונות הזרה". ועל יריביו בבחירות אמר: "הביטו בהם, באנשים האלה שיתפו פעולה עם האויב, כאשר אנחנו לחמנו באויב". הוא לא זיהה משתפי פעולה אלה, אך חזה לוראל, אביו של סלוואדור לוראל, המועמד לסגן הנשיא מטעם האופוזיציה, שהיה תמיד איש המימסד, שימש כנשיא ממשלת הבובות בתקופת הכיבוש היפאני וחותנה של המועמדת לנשיאות, קוראזון אקינו, אביו של בניניו אקינו, היה שר החקלאות באותה ממשלה.

קולות חדשים באיטליה

מאת חולדה ליברנומה

לוב היא גורם רב־משקל בכלכלת איטליה; היא גם משקיעה סכומים גדולים בתמיכה באמצעי־התקשורת המקורבים לה, בעיתונאים וכנראה גם באישים פוליטיים. הקולות הנשמעים באחרונה ברומא, לנקוט קו אוהד יותר כלפי ישראל, ייתקלו בהתנגדות נמרצת בחוגים הפוליטיים והכלכליים

הפיגוע ברומא: נקודת תפנית בהתייחסות ללוב

ממשלת איטליה חלוקה ביחסה ללוב, מאז הטבח בנמל־התעופה ליאונרדו דה וינצ'י. כך החוגים הפוליטיים, כך המתעניינים במדיניות חוץ, כך העיתונות. העמדה הפרו־ערבית של ראש הממשלה הסוציאליסט, בטינו קראקסי ושל שר החוץ הדמו־נוצרי, ג'וליו אנדריאוטי, שהונהגה היטב בימי משבר אכילה לאורו, לא השתנתה גם אחרי התקפה ברומא. שני המדינאים עושים ככל יכולתם לצמצם את רושם המעשה, בטענה שאין תקוה לטרור הבין־לאומי אלא בפתרון המשבר הישראלי־הפלשתיני. מכאן, קצרה הדרך להאשים בעקיפין את ישראל על עמדותיה הנוקשות בשאלה הפלשתינית. ביחס ללוב, הטענה היא שמעורבותה בפיגועים ברומא ובוינה לא הוכחה, ועד שימצאו הוכחות ברורות, אין לנקוט נגדה עיצומים כלכליים או דיפלומטיים. על פעולות צבאיות אין איש ברומא מדבר.

יש איפוא מאמץ לשמור על סטאטוס קוו ביחסים ההדוקים בין רומא לטריפולי. נגד עמדה זו יצאו באחרונה סגן ראש הממשלה, פלאמינו פיקולי, הרפובליקאי שהיה עד כה תומך נלהב של קו קראקסי־אנדריאוטי, ועמו הסוציאל־דמוקרטים והליברלים, שעמדתם בעניין היתה פושרת בימי אכילה לאורו, וכן הרפובליקאים. הם טוענים כי מדיניותה הפרו־ערבית של הממשלה לא הצילה את איטליה מהטרור הערבי, בעוד היא פוגמת ביחסיה עם ארצות־הברית וישראל וביכולתה לתרום לפתרון המשבר המזרח־תיכוני. המפלגה הרפובליקאית, ידידת ישראל, יצאה מבין־דורות בעניין זה, וכותבת פוליטיים רבים נוקטים באחרונה גישה ביקורתית חריפה יותר כלפי העמדה הרשמית הנשענת, בין השאר, על אינטרסים כלכליים חשובים בלוב ועל אינטרסים של לוב באיטליה.

מאויב לאוהב

זמן קצר לאחר שמועמר קדאפי הדיח את המלך אידריס מכיסאו ב־1969, גירשה ממשלתו עשרות אלפי איטלקים שהתגוררו בלוב, וחלקם עוד מלפני הכיבוש האיטלקי של המדינה, ב־1912. שנים אחדות אחרי קדאפי בהוצאת עצמות האיטלקים מקברותיהם, כדי "לנקות את אדמת לוב מכל איטלקי", חדש (גם באחרונה) פיצויים על הנזק שגרם המשטר האיטלקי ב־30 שנות שלטונו. וכל זאת, למרות הסכומים ששולמו למשטר המלוכה, במסגרת הסכם בתיווך האו"ם. ואף־על־פי־כן, לאחר תקופת מתיחות קצרה־יחסית, האינטרסים הכלכליים הכתיבו מדיניות איטלקית מתונה כלפי לוב, שהפכה אף לידידות.

איטליה היתה זקוקה לנפט הלובי עם פרוץ משבר הנפט, והיתה מוכנה לשלם מחיר גבוה במיוחד עקב איכותו וקרבתו. הקשרים המסחריים הלכו והתהדקו. זה שנים איטליה היא הראשונה ברשימת המדינות שלוב מקיימת קשרי מסחר עמן. אף כי בשמונה החודשים הראשונים של 1985 (עלפי הסטטיסטיקה הרשמית) ירד היצוא האיטלקי ב־17.5 אחוז והיצוא הלובי עלה ב־37 אחוז, בעקבות הסכם לאספקת גז לובי טבעי בכמויות גדולות, לשם צמצום הגירעון המסחרי של לוב עם איטליה. איטליה מייצאת ללוב פריטים רבים, בכללם נשק, ואף מטוסי תובלה מסוג ג'י 222. משוריינים מתוצרת פיאט, תותחים מתוצרת פאלמאריה של חברת אוטו מלרה, טילים לחילופים ואף 200 טנקים מסוג ליאופרד. כבר העניין האיטלקי בשוק הלובי, חברות איטלקיות מבצעות עבודות ציבוריות ובונות מפעלים בלוב. למרות הצמצום בתכניות הפיתוח הכלכלי של לוב, בעקבות ירידת מחירי הנפט, עובדים בארץ זו כיום לא פחות מ־15 אלף איטלקים, בהם יועצים צבאיים הבאבנים טייסים וצוותי קרקע.

התנגדות לסנקציות

לוב השקיעה באמצעות הבנק הלובי להשקעות חוץ ובנקים אחרים סכומי עתק באיטליה עצמה, עד כדי חשש איטלקי בסוף שנות ה־70, בפני השתלטות לובית על מגזרים חשובים. ב־1979 רכשה לוב 13 אחוז ממניות חברת פיאט, שבכה בהתחייבות שלה מייצרנות נשק. באחרונה, לפני שבועות בספר, רכשה לוב חברה לשיווק נפט, טאמויל, בבעלות לבנונית (ובה יש חלק גדול למשפחת ג'מייל, נשיא לבנון). ברשות חברה זו 850 תחנות דלק, ציוד נפט בגינואה לפיאצנצה, בלב עמק הפו המתועש, וכן היא קשורה בהסכם שיווק לחברת החשמל הלאומי אנאל.

לתשלומה העקית של כפעלי כמיקלים באיטליה, מתאריסה, המבאות בבעלות ממלכתית, יש אינטרסים וחובים בלוב, ולטריפולי יש באיטליה עוד אינטרסים רבים אחרים. היא רכשה קרקעות ואף בארי פאגאבאלרית, לארוקוק מבסיסי נאט"ו, בתי־מלון, כפרי נופש ושורה ארוכה של מפעלים קטנים, שעמדו על סף פשיטת רגל בשנות ה־70.

קשה להעריך את מבחר האימפריה הכלכלית הלובית באיטליה, מה גם שממשלת לוב אינה מעוניינת בגילוי מצרים אלה. טריפולי משקיעה סכומים גדולים בתמיכה באמצעי־התקשורת המקורבים לה, בעיתונאים וכנראה גם באישים פוליטיים. (כיבנוד כף בידי הבריגדות האדומות בנו של המנהיג הסוציאליסטי דה מארטינו, שילם הקולונל הלובי, עלפי ידיעות שהופיעו במשך חודשים בעיתונות, את דמי הכופר הגבוהים). לוב השקיעה סכומים גדולים גם בעיתונות עוד ממשלתיים איטלקים. בעצת קראקסי־אנדריאוטי תומכות איפוא קבוצות רבות בעלות השפעה בכלכלה האיטלקית, המתנגדות לסנקציות שיפגעו באינטרסים שלהן.

למפלגות הקואליציה יש כ־60 אחוז ממספר חברי הפרלמנט ברומא, ולפי־שעה אפילו עלפי הישוב אופטימי, שיעור חסידי השינוי במדיניות כלפי מדינות ערב אינו יותר מ־20 אחוז. רפובליקאים, ליברלים, סוציאל־דמוקרטים, חלק מהדמו־נוצרים, כולם בממשלה, בנוסף לרדיקלים מהשמאל ולניאו־פאשיסטים מימין — שני אלה באופוזיציה. אך אין לזלזל בחשיבותה של קבוצה זו שכוחה רב בהרבה ממה שידע הפרלמנט האיטלקי בשנים האחרונות. רק בעקבות הדיון הפרלמנטרי בשאלת מדיניות החוץ, שנקבע לסוף ינואר, יהיה אפשר לעמוד ביתר דיוק על כוחו של הגוש הדורש מפנה במדיניות הרשמית ומעבר לעמדה נוחה יותר כלפי ישראל.

هكذا من الأصل

כלכלה ועסקים

הכשרת היישוב – יציבות עם ערך נכסי גבוה

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

שבל השנים האחרונות בחברות ובמקרקעין הבולט היטב במחירי מניותיהן בבורסה. אך הכשרת היישוב הינה אחת מחברות המקרקעין היחידה שהצליחה לבנות זאת ליצבור על יציבות עיסקית. אחת הסיבות לכך היא תיק הנכסים הבנוי של החברה.

הכשרת היישוב משקיעה במקרקעין מניבים בדירות לנגורים, בחנויות, בבתי עסק ובמשרדים, במבני תעשיה ובבתי מלון. תיק מגוון זה מקטין את הסיכון שבהשקעה במניות החברה. כמו כן, ההכנסות מדמי שכירות בספרות את תזרים המזומנים של

באמצעות איגרות חוב הצמודות למארק הגרמני. תמורת ההנפקה נועדה בעיקר להרחבתו ולשיפוצו של בלון נפטון באילת, וכן לשם שיפור ההון התזרי. לא מן הנמנע כי בקרוב תנסה החברה להוציא אל הפועל גיוס הון נוסף.

שווי הנכסי של הכשרת היישוב גבוה בהרבה משווי השוק של מניותיה. ההון העצמי המתואם לאינפלציה

הקיימת לישראל וקרן היסוד מחזיקות את השליטה בחברה, אף שהן מחזיקות 0.4 אחוז בלבד מהון המניות. עובדה זו עוררה בזמן רוח בקרב חלק מחברי דירקטוריון הבורסה, שרק לפני חדשים אחדים באישור הנפקת איגרות החוב של החברה. עם זאת, לבעלי שליטה בהכשרת היישוב אין זכות להשפיע על החלטות הדירקטוריון בנושאים הקשורים לחלוקת דיווידנד

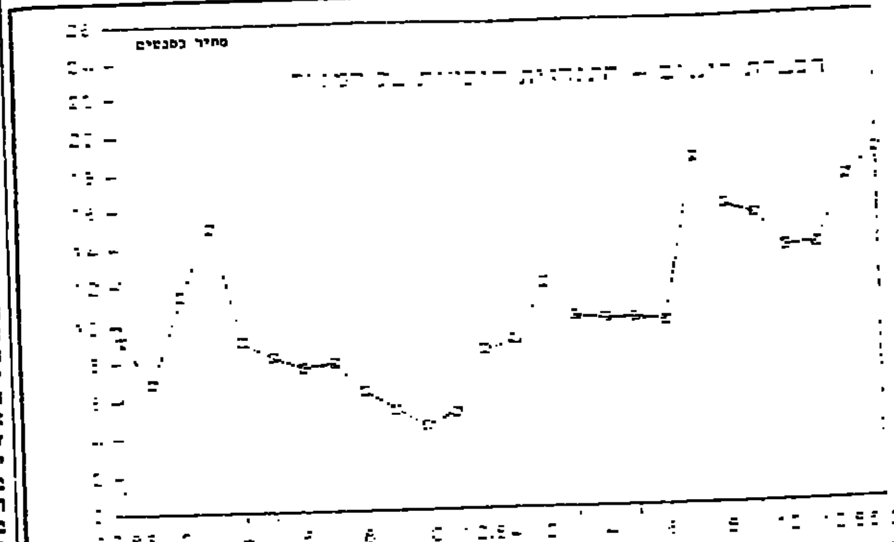

החברה ומקלות את נטל הוצאות המימון, שהיה מן הגורמים העיקריים אשר הכביד בשנים האחרונות על חברות המקרקעין.

הכשרת היישוב ניסתה להקטין את נטל הוצאות המימון שלה גם על ידי גיוס הון. לפני כשנה ניסתה לגייס 8 מיליוני דולר באמצעות הנפקת מניות לציבור, ואולם תוכנית זו לא יצאה בסופו של דבר אל הפועל בגלל השפל בבורסה. לפני חודשים מספר גייסה החברה 4 מיליוני דולר

עמד נכון לחודש יוני 1985 על 32 מיליון דולר, בעוד ששווי השוק של מניותיה עומד כיום על 19 מיליון דולר בלבד. זאת ועוד, שמאי המקרקעין חוי באורי העריך את נכסי החברה בעת הנפקת איגרות החוב לציבור ב־149 מיליון דולר (82 מיליון דולר לאחר תשלום המס), בעוד שנרשמו בספרים של אותם נכסים עמד על 51.5 מיליון דולר בלבד. לחברה מבנה הון המאפשר שליטה בה באמצעות החזקה יחסית דוה היווניות. הקרן

או לשיעורים ברווח הנקי של החברה. בעלי מניות אחרים בהכשרת היישוב הם בעיקר קבוצת בנק לאומי, המחזיקה כ־81 אחוז מההון.

הפעילות הבורסאית במניית הכשרת היישוב מזוהה בעיקר עם מנהלי קרנות הנאמנות של לאומי פיא. במהלך 1985 עלתה המניה ממחיר של 9 סנט למניה בינואר עד למחיר של 17 סנט למניה בסוף השנה. הגרף של "מיטב" מראה כי כיום מצוי מחיר המניה בשיא של 19 סנט למניה.

אושרו 350 מבין 450 בקשות למו"פ שהוגשו למדען הראשי

סכום האישורים: 37 מיליון דולר

מאת יונתן שרמן

בחודשים אפריל עד ינואר '85 הוגשו 450 בקשות סיוע למדען הראשי במשרד התעשיה והמסחר ומהן אושרו 350 בסכום כולל של 37 מיליון דולר.

יגאל ארליך המדען הראשי במשרד התעשיה והמסחר מסר ל"הארץ", כי אפשר ש־100 האישורים הנוספים אשר עדיין לא זכו לאישור המשרד, יזכו באישור זה לאחר שתסתיים בדיקתם. עם זאת, ארליך ציין כי לא צפוי שינוי באותו מספר שיא של בקשות לסיוע מו"פ שהוגשו בשנת '83/4 — 600 בקשות.

ארליך גם ציין, כי השנה הכפיל משרד המדען הראשי את סכום הכסף הנגבה כתמלוגים מהחברות שקיבלו סיוע מו"פ בעבר, לסך של 2.5 מיליון דולר, בהשוואה לסכום של 1.2 מיליון דולר אשתקד. כסף זה מועבר לידיו של האוצר הכללי באוצר. בשנת התקציב הבאה מקווים במשרד המדען הראשי, כי ניתן יהיה לנצל את הכסף לסיוע למפעלים העוברים משלב המו"פ לשלב הייצור — בהכנת התשתית הטכנולוגית.

כידוע, כל חברה הזוכה לסיוע מו"פ מטעם המדען הראשי חייבת בהחזר של 2 אחוזים ממכירותיה עד החזרת מלוא המענק, ומשרד המדען מגביל את עצמו לתקרה של 25 אחוזים מהמענק בשנה.

מפעלי תעשיה צופים גידול ביצוא; מבקשים הקדמת מימון מקרנות יצוא

ברבעון השלישי של 1985 הגיעה רווחיות היצוא לשיעור גבוה במיוחד של 16.6%

מאת צבי זרחיה

כ־50 מפעלי תעשיה פנו באחרונה אל בנק ישראל בבקשה לאשר להם הקדמת מימון מקרנות היצוא, זאת בשל גידול באומדן היצוא שלהם לשנת 1986. המפעלים מתבססים בין השאר על נפח הזמנות מחו"ל, המצוי בפועל ברשותם. הפניות הן מיצואנים, בעיקר בתחומי האלקטרוניקה והכימיה.

לסופר "הארץ" נודע, כי בנק ישראל ייענה בחיוב לאותן פניות שילוו בהמלצה מפורשת מצד היחידה המקצועית במשרד התעשיה. משרד התעשיה התבקש גם לחוות, שהקדמת המימון ליצואנים תלויה בביצוע בפועל של יצוא מצוּם בשיעור גבוה משמעותית מזה שבוצע בשנת 1985. גורמים כלכליים בירושלים ציינו כי הגידול באומדן היצוא עומד בסתירה מסוימת להערכה הפסימית שהושמעה באחרונה על ידי התאחדות התעשיינים, שלפיה לא יגדל היצוא התעשייתי בשנת 1986 וייתכן שאף יקטן. במשרדים הכלכליים ציינו כי תחזית גידול היצוא התעשייתי של משרד התעשיה והמסחר צופה עליה של 9 אחוזים ביצוא בשנה הקרובה.

רווחיות גבוהה

סופר "הארץ" מציין כי הדיווח הרשמי של הוועדה הבין־משרדית לבדיקת רווחיות היצוא, שהועבר לפני שבועות אחדים למשרד האוצר, קובע כי ברבעון השלישי של 1985 הגיעה רווחיות היצוא לשיעור גבוה במיוחד של 16.6 אחוזים. עיקר הגידול ברווחיות נובע מהשחיקה הגדולה שחלה בשכר ליחידת תפוקה וכן מהתחזקות המטבעות האירופיים לעומת הדולר. חלק ניכר מהיצוא הישראלי מופנה למדינות אירופה. בשל התחזקות המטבעות האירופיים גדלה רווחיותו של יצוא זה.

התעשיינים טענו בדיונים פנימיים עם נציגי הממשלה ובנק ישראל כי ברבעון האחרון של '85 חלה שחיקה מסוימת ברווחיות היצוא, אולם הם הודו כי ברבעון הראשון של שנת '86 (חודשים ינואר — מרס) צפויה הרווחיות לשוב ולעלות.

בנקים מחפשים קונים לעודפי הנזילות

מערכת הבנקאות עברה באחרונה מגרעונות לעודפי נזילות. העודפים נובעים מהמשך המרות של מטבע חוץ הן מהפת"ם והן מהשוק השחור בדולרים. גם תשלומי הביטוח הלאומי בסך של כ־80 מיליון שקל השבוע תרמו לשיפור הנזילות.

יצוין עם זאת, שלא כל הבנקים נהנים מעודפי הנזילות. יש בנקים הזקוקים להלוואה המוניטרית הראשונה הניתנת על ידי בנק ישראל בריבית של 3 אחוזים. עם זאת, מרבית הבנקים מנסים למכור את עודפיהם. אתמול למשל הציע אחד הבנקים עודפים בסך של 15 מיליון ש"ח בריבית הגבוהה במקצת מזו שמשלם בנק ישראל לבנקים — ריבית העומדת על 3.5 אחוזים. תמונה זו של בקשות למכור עודפי כספים היא כמעט שגרתית בימים האחרונים.

ריבית הג'אמבו 30 — 31 אחוז

בגלל עודפי הנזילות הפחיתו מרבית הבנקים את הריבית שהם משלמים למפקידי ג'אמבו, זו עומדת כעת על 30 — 31 אחוז לעומת 34 אחוז לפני כשבוע. בבנקאים אמרו שהם "מגרשים" לקוחות עם פיקדונות ג'אמבו גדולים, ורק במקרים יוצאי דופן נכונים לשלם ריבית גבוהה, על מנת לשמור על יחסים טובים עם הלקוח.

אחד הבנקים הגדולים הוריד אתמול את הריבית על פיקדון תפ"ס ג'אמבו גדול מ־34 ל־32 אחוז. תחילה הודיע הלקוח שהוא מסכים להפחתה אך כעבור שעה חזר וביקש למכור את התפ"ס. לדבריו, הצליח למצוא בנק שישלם 33 אחוז על הפיקדון.

רווח והפסד / אריה לביא

לא צפיה הפחתת ריבית השבוע

בבנקאים חששו עד אתמול שבנק ישראל יגרום להפחתה נוספת של הריבית, לאחר שהתפרסם המדד החודשי. אך אתמול בבוקר הם נשמו לרווחה כאשר התברר שבנק ישראל לא נקט צעד זה. בדרך כלל מתריע בנק ישראל כבר ביום שני או שלישי על הפחתה בריבית, כך ששתיקתו של בנק ישראל עד אתמול בשעות הבוקר התפרשה במערכת הבנקאות כהחלטה שלא לפעול להפחתה נוספת בשיעור הריבית השבוע.

קידמה או טירדה

בנק לאומי ובנק דיסקונט הודיעו בימים אלה בלא מעט גאווה על עידן הדואר האלקטרוני שהם נכנסים אליו. הלקוח לא יצטרך להמתין בביתו לקבלת הדואר, אלא יקבל בכל עת שיבקש לבדוק יתרה באמצעות המכשירים האוטומטיים. חידוש זה אינו מבטל נחת לחלק מהלקוחות. הראיים כבר ניסיון של הבנקים לחסוך בהוצאות דואר. על פי השיטה החדשה, רק מי שלא משך את דף הפעולות במשך 7 — 8 ימים ויותר יקבל את התמצית בדואר. לקוחות שאין להם כרטיס מגנטי יצטרכו להזמין כרטיס כזה. תגובת הבנקים: השירות אמנם יוסיף כסף לבנק אך הוא יביא תועלת בעיקר ללקוח. השירות בדואר, אומרים הבנקאים, אורך זמן רב ומספר הלקוחות שאין להם כרטיס מגנטי הוא שולי.

ירידה קלה ברווחיות בנק לאומי ניו יורק ושיפור בבריטניה

בנק לאומי ניו יורק הרוויח ב־'85 11.1 מיליון דולר, ירידה מה לעומת השנה הקודמת שבה הרוויח 11.4 מיליון דולר. לפני שנתיים הרוויח הבנק כ־6.5 מיליוני דולר בלבד.

המאזן של הבנק גדל ב־6 אחוזים, ל־2.82 מיליארדי דולר לעומת 2.67 מיליארדי דולר בשנה הקודמת. קרנות ההון של הבנק גדלו ב־1985 ב־15.3 מיליון דולר, לעומת גידול של 14.2 מיליון דולר בשנה הקודמת.

בבנק לאומי בריטניה המצב טוב יותר. הרווח גדל מ־820 אלף ליש"ט ל־1.05 מיליון ליש"ט, גידול של 28 אחוז. מאזן הבנק גדל ב־8 אחוזים: 390 מיליון ליש"ט לעומת 362 מיליון ליש"ט בשנה הקודמת.

בספטמבר 1985 הנפיק הבנק שטרי הון ללא זמן פרעון בסך 10 מיליוני דולר. ההון, העודפים ושטרי ההון גדלו במשך השנה ב־49 אחוז והסתכמו ב־23.2 מיליון ליש"ט.

ריבית בפקדונות פק"מ (באחוזים) על בסיס תקופתי

ימי הפקדה	בל"ל 7	בל"ל 14	בל"ל 30	פועלים 7	פועלים 14	פועלים 30	דיסקונט 7	דיסקונט 14	דיסקונט 30	מזרחי 7	מזרחי 14	מזרחי 30	בינלאומי 7	בינלאומי 14	בינלאומי 30
500—40	0.25	0.50	0.99	0.38	0.77	1.73	0.31	0.65	1.50	0.23	0.46	1.01	0.38	0.84	1.50
1000—500	0.31	0.58	1.23	0.38	0.77	1.73	0.31	0.65	1.50	0.28	0.57	1.27	0.42	0.92	1.83
10,000—1000	0.42	0.77	1.64	0.42	0.84	1.89	0.44	0.88	2.00	0.34	0.69	1.52	0.46	0.96	2.00
מעל 10,000	0.46	0.84	1.81	0.48	0.96	2.14	0.48	0.96	2.17	0.46	0.92	2.03	0.50	1.00	2.17

צמצומים במפעל הסוללות של "תדיראן" ברחובות

נערכים מגעים בדבר פיטורי 170 עובדים מכלל 800 עובדי המפעל

מאת יונתן שרמן

במפעל הסוללות של "תדיראן" נערכים בימים אלה מגעים בין הנהלת המפעל לוועד העובדים על פיטורי 170 עובדים מכלל 800 עובדי המפעל.

מאיר שוסטרברג, יו"ר ועד העובדים בחטיבת הרכיבים של "תדיראן", מסר ל"הארץ" בהקשר זה, כי ההנהלה הודיעה על כך לוועד מכיוון שהיא חוזה ירידה של 25% במכירותיה, מ־36 מיליון דולר לפני שנה ל־27 מיליון דולר.

שוסטרברג ציין עוד, כי מכלל 170 העובדים העומדים לפני פיטורים, 127 קבועים והיתר זמניים. לדבריו, המגעים בין ההנהלה לוועד בימים אלה נועדו להבטיח פרישה מרצון של כל העובדים הקבועים או שיבוצם במפעלים אחרים של "תדיראן".

הוא ציין עוד, כי ההערכה היא שכ־35% מעובדים אלה ייצאו לפנסיה מוקדמת, חלק מהעובדים ישובצו בעבודה במפעלים אחרים של החטיבה או במפעלי חטיבת האלקטרוניקה ורק מספר קטן מהם יפוטרו בפועל.

דוד יחיאלי מנכ"ל חטיבת הרכיבים של "תדיראן" מסר ל"הארץ", כי בחטיבת הרכיבים חלו שינויים במצבת כוח האדם המתחייבים מהתאמת רמת הפעילות של החטיבה לרמת המכירות, ובסך הכל לא צפוי שינוי מהותי במספר עובדי החטיבה. חטיבת הרכיבים מונה כיום כ־2200 עובדים. הוא ציין לשם המחשה, שמפעל החטיבה בקריית מלאכי קלט בימים אלה 35 עובדים חדשים.

"שמן" תשלים קיצוץ בכוח האדם שירד מ־410 ל־300 עובדים

מאת יונתן שרמן

"שמן" תקטין את מצבת כוח האדם שלה ב־40 עובדים, לבד מ־60 עובדי החברה שכבר פרשו או יצאו לגימלאות במחצית השנה האחרונה.

עם השלמת קיצוץ זה בכוח אדם, יקטן מספר העובדים במפעל "שמן" ברבע ויעמוד על כ־300, בהשוואה ל־410 עובדים בסוף שנת '84.

רוני דקל, מנכ"ל "שמן", מסר ל"הארץ" כי כל העובדים אשר פרשו מ"שמן" פרשו מרצונם, אם כדי לצאת לגימלאות או מסיבות אחרות, ובמפעל עצמו לא היו כל פיטורים. הוא ציין גם, כי פיטורים אלה היו חלק מתהליך ההתייעלות של המפעל, ובשילוב עם חידוש הציוד הם אמורים להביא את המפעל לרווחיות במהלך שנת '86.

"כור" השקיעה בשלוש השנים סכום של 3 מיליוני דולר בחידוש הציוד במפעל ובחצי השנה האחרונה של שנת '85 הוסיפה לכך את מימד הצמצום במצבת כוח האדם של החברה, כדי להקטין את הוצאות המפעל. בין השאר, נסגר סניף "שמן" בתל אביב ו־17 העובדים בו פרשו מהחברה.

דקל מסר ל"הארץ", כי תוכנית הבראה של "שמן" תחל לשאת פירות בשנת '86, מכיוון שבמהלך שנת '85 עדיין נמשכה תוכנית ההשקעות במפעל ומצבת כוח האדם לא הוקטנה עד המחצית השנה השניה של '85. לדבריו, תוכנית ההתייעלות תקיף הן את מחלקת השמנים והן את מחלקת הסבונים והתמרוקים.

הבנקים מתנגדים לבקשת האוצר לוותר על חלק מחובות מנועי בית־שמש

מאת אריה לביא

הבנקים מתנגדים לבקשת משרד האוצר לוותר על חלק מחובות מנועי בית־שמש למערכת הבנקאות. חוגים בנקאיים אמרו בשיחה עם סופר "הארץ", שלא ייתכן להטיל על הבנקים לשאת בהפסדים של חברה גם אם היא חברה ממשלתית.

במשרד האוצר גיבשו תוכנית שלפיה אפשר יהיה למכור את מנועי בית־שמש, אם הבנקאים יוותרו על שמונה עד עשרה מיליוני דולר מכלל החובות של מנועי בית־שמש המוערכים בחמישים מיליון דולר. עיקר החוב הינו לבנק לאומי ולבנק הפועלים ומקצתו לבנק המזרחי. יצוין, שהבנקאים טרם מסרו תשובה רשמית ולא מן הנמנע שעוד יתנהלו מגעים בנושא זה.

באחרונה הביעו שני הקונצרנים הגדולים "כור" ו"כלל" נכונות עקרונית לרכוש או להיכנס לשותפות במפעל מנועי בית־שמש, אך זאת בתנאי שיקבלו את המפעל ללא חובות. יצוין, כי יש הגורסים שהחובות האמיתיים של מנועי בית־שמש אף גדולים מחמישים מיליון דולר.

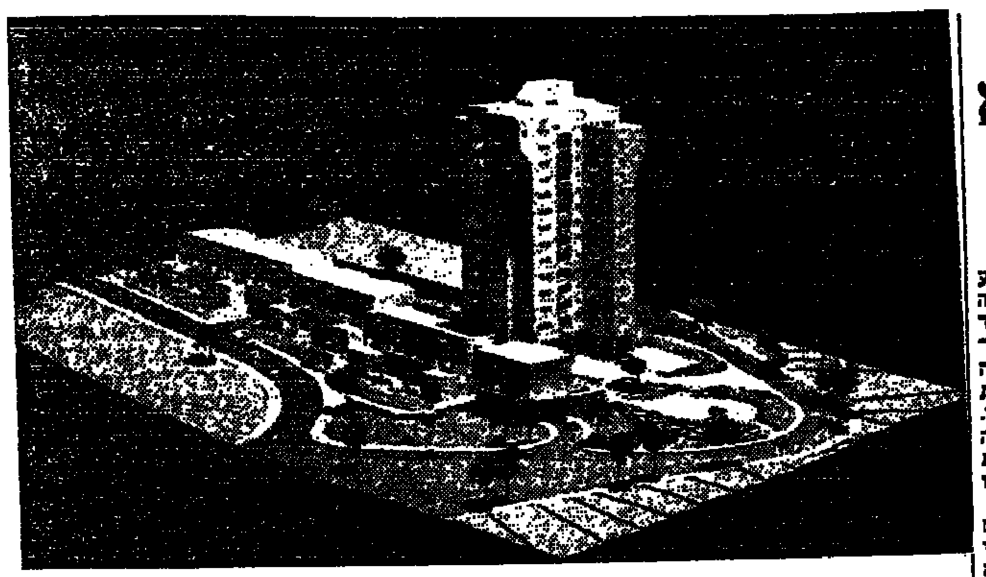

כך היה צריך להיראות פרויקט "משכנות המלכים"

סולל בונה ורסקו הפסיקו לבנות את "משכנות המלכים" בירושלים

החברות לא הצליחו למכור אף יחידת דיור אחת ★ חוגים בענף הבניה: חוסר ההצלחה נבע מחשש לעתידן של שתי החברות ★ רסקו: מתנהלים מגעים עם משקיעי חוץ

מאת אריה לביא

סולל בונה ורסקו הפסיקו את העבודות בפרויקט היוקרה הירושלמי "משכנות המלכים" שנבנה במשותף על ידן, מכיוון שלא הצליחו למכור אף יחידה אחת בו. זאת למרות מסע הפרסום האגרסיבי שערכו. בחוגי ענף הבניה מעריכים, שאי ההצלחה למכור יחידות נבעה מחשש של קונים פוטנציאליים לגבי מצבן של שתי החברות.

ההשקעה בפרויקט, הממוקם על אחד המגרשים הטובים בירושלים, בשכונת בית הכרם בשטח של 10 דונמים, אמורה היתה להיות 17 מיליון דולר וזה כולל את הקרקע. הפרויקט אמור היה לכלול מגדל מגורים ובו 50 דירות בגודל שלושה עד שישה חדרים, 16 קוטג'ים ושש דירות גן. עם תחילת הפרויקט בספטמבר 1985 התחייבו הבונים להשלים את השלב הראשון תוך שנה וחצי.

הפרויקט הוקם על קרקע של רסקו וסולל בונה היתה אמורה להיות קבלן הביצוע. המחיר הממוצע לחדר נקבע ל־50 אלף דולר. המכירות נמסרו לחברת רסקו, שהיתה אחראית לפרויקט. מחברת רסקו אישרו שבניית הפרויקט הופסקה וכי לא נמכרה אף יחידה אחת. עם זאת, הסביר שמתנהלים מגעים עם שתי קבוצות בינלאומיות, מארה"ב ומדרום אפריקה, במטרה למכור להן חלקים בפרויקט.

העורך: נחמיה שטרסלר

הבורסה מפסיקה היום המסחר ב"בטון תדיר 5"

מאת יהודה שרוני

הבורסה תפסיק היום את המסחר במניות בטון תדיר 5 — עקב חוסר הסחירות במניה. המסחר יופסק למשך חצי שנה, ואם עד אז לא יימצא פתרון לבעיית הסחירות, יימחקו המניות מהמסחר. מניות החברה בנות 1 שקל ע"נ תמשכנה להיסחר במסגרת המסחר הממוכן. זאת מכיוון שמשפחת קרמרמן, בעלת העניין העיקרית בבטון תדיר נכונה להעמיד מלאי לשם המשך קיומו של המסחר. סידור דומה לגבי המניות בנות 5 שקל לא התאפשר עקב התנגדותה של חברת רדימיקס. הבורסה הזמינה את חלק הארי של המניות בנות 5 שקל וכן 26.6 אחוז מהשליטה בחברה. רדימיקס דחתה את כל ההצעות שהופנו אליה לעשיית סידורים לקיומו של מסחר תקין במניות בנות 5 שקל.

הצעת רכש ביומאר

דירקטוריון הבורסה החליט בישיבתו האחרונה למחוק את מניות יומאר מהמסחר. חברת יומאר נענית לבקשת הבורסה ותצא בהצעת רכש לבעלי המניות מקרב הציבור הרחב. פרטי ההצעה יפורסמו בימים הקרובים.

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

קרנות־הנאמנות מגבירות הפעילות בשוק

קרנות־הנאמנות הפעילות בשוק הגבירו אתמול את פעילותן. רוב קרנות־הנאמנות הסולידיות השיגו עד אתמול תשואה שלילית. הפעילות המוגברת נועדה לשפר את רמת התשואה לקראת סוף החודש. עקב כך, בחלק גדול מניירות־הערך בעלי רמת־הסחירות הגבוהה הופיעו בי־קושים שסופקו בעליות שערים עד שני אחוזים. בסיכום המסחר, עלה מדד־המניות הכללי, ללא בנקים, ב־0.61 האחוז.

ביקוש למניות המסוק של בל"ל

ביקוש קטן בהיקפו למניית המסוק של בנק לאומי סופק בעליית שער של 1.5 אחוז. רמת־התשואה הגבוהות במניות־ההסדר עודדו את סוחרי הבורסה להוסיף את היצעים למניות בנק הפועלים ואי.די.בי. ללא שינוי שער.

בנק	תשואה שנתית דולרית באחוזים
בל"ל 0.1	14.28
הפועלים ש	14.77
אי.די.בי. רג	14.70
דיסקונט א	14.83
המזרחי ש	14.45

ביקושים למניות הכבדות

התנועה החיובית בשוק המניות הורגשה בעיקר במניות הכבדות, שהן מרכיב משמעותי בנכסי הקרנות. כך, למשל, עלתה מניית הסנה ב־3.5 אחוזים. עליות שערים דומות היו גם במניות של פולגת ב', נכסים ובנין, כלל אלקטרוניקה, חיפה כימיקלים, דלק, המפעלים הפטרוכימיים ועוד. היצעים במניות ים המלח, כלל תעשיות, שופרסל ב' ועוד נחטפו ללא שינוי שער.

ביקושים למניות הנפט

ביקורו של שר האנרגיה משה שחל, שלשום, בקידוח מגב 6 ודיווחו שבשורה חלק, והנבואותיו האופטימיות בעקבות הביקור, עשו את שלהם. בבורסה נרשמו אתמול ביקושים גדו־לים למניות הנפט, שהביאו עליות שערים תלולות מאד. המדד הכללי של מניות הנפט עלה אתמול ב־1.79 אחוז. מניות חברת דלק חיפושי נפט המשיכו גם אתמול לנוע כלפי־מעלה. במניה בת שקל אחד נרשם אתמול קונים בלבד ואילו המניה בת חמישה שקלים עלתה עוד בעשרה אחוזים. החברה הכחישה אתמול ידיעה שפורסמה ב"הארץ", כאילו החברה מנהלת מו"מ לרכישת חברת סיסמיקה. גם למניית מודיעיל 1 נרשם אתמול קונים בלבד. עליות שערים נרשמו גם למניות מגן 5 ויואל חי־פושי נפט. הפעילות יוצאת־הדופן במניות של חברת המקרקעין דורקר נמשכה אתמול. למניה בת שקל אחד נרשמה עליית שער של 10.4 אחוזים, לאחר ששלשום נרשם בשערה קונים בלבד. במניה בת חמישה שקלים נרשם קונים בלבד בפעם השנייה.

ירידות חדות לאיגרות הדולריות

ירידות שערים חדות־יחסית נרשמו אתמול לאיגרות־החוב הדולריות. היר־ידות בלטו במיוחד באיגרות בסוג רמון, שירדו עד שני אחוזים. לעומת זאת, באיגרות־החוב הצמודות למדד היתה אתמול בדרך־כלל נטייה ל־עליית שערים. בנק ישראל נמנע אתמול מלבצע הנפקה חדשה של איגרות־חוב, ולא מן הנמנע כי יעשה זאת עד סוף השבוע.

פעילות גדולה במק"מ

היקף הפעילות במק"מ גדל אתמול באופן משמעותי, בשל הנפקת שתי סדרות חדשות של מק"מ, וכן עקב מכירות גדולות מהרגיל של מק"מ על־ידי גופים עסקיים. עיקר הפעילות היתה במלוות הנפרים בטווח פדיון הנמוך מ־30 יום. רמת התשואה נותרה ללא שינוי משמעותי.

הסידרה	ימים לפדיון	שער	תשואה חודשית
216	7	99.45	2.43
226	14	99.05	2.10
236	21	98.60	2.06
246	28	98.15	2.05
316	35	97.65	2.09
326	42	לא הונפקה	
336	49	96.60	2.17
346	56	96.20	2.13
416	63	95.85	2.07
426	70	95.40	2.07
436	77	95.00	2.05
446	84	94.35	2.13

הודעות לבורסה

* כור תעשיות הודיעה לבורסה, בתגובה לידיעה שפורסמה אתמול ב"הארץ", כי החברה מסכמת עתה את נתוניה העסקיים לשנת 1985, וכל נתון או הערכה על רווחיות כור הם על אחריות הכותב.
* חברת מתכתיד לפישביין סיימה את המחצית של שנת 1985, ה' מסתיימת בספטמבר, בהפסד של 449 אלף ש"ח, לעומת הפסד שנתי של 8.6 מיליוני ש"ח.
* קונסורטיום אחזקות סיימה את מחצית שנת 1985, שהסתיימה בספט־מבר, בהפסד של 288 אלף ש"ח, לעומת הפסד שנתי של 4.3 מיליוני ש"ח.
* חברת עוז התנבה על מכירת 26 אחוז ממניות חברת הטקסטיל אופיס לחברת תיעוש.
* אחוזי שילה מתנה מנכ"ל סולל בונה במקום שרגא רוזמן. תוקף המינוי 27.1.86.
* כלל ברק הודיעה כי המחיר בהנפקת הזכויות של החברה יהיה 0.12 ש"ח.
* כור אופטיקה, המוחזקת בשיעור 26 אחוז על־ידי אפיק, התנבה הזה עם היולט פקרד לייצור צגים למחשבים, בהשקעה כוללת של מיליון דולר.

שערים יציגים של מטבע חוץ

28.1.86

המטבע		שער	המטבע		שער
ארה"ב	דולר	1.4868	אוסטרליה	דולר	1.0601
בריטניה	לירה	2.0936	דר"א	רנד	.0668
גרמניה מע'	מרק	.6211	בלגיה	10 פרנק	.3032
צרפת	פרנק	.2020	אוסטריה	10 שילינג	.8831
הולנד	גילדן	.5498	איטליה	1000 לירה	.9115
שוויץ	פרנק	.7322	יפן	100 ין	.7593
שוודיה	כתר	.1975	אירלנד	פאונד	1.8788
נורווגיה	כתר	.1990	מצרים	100 פיא'	.9873
דנמרק	כתר	.1686	ירדן	דינר	4.0144
פינלנד	מרק	.2773	לבנון	לירה	.6464
קנדה	דולר	1.0452	כפריס	לירה	.8400

שערי מטבע־חוץ 28.1.86
בנק לאומי

המטבע	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	כוחכנים קניה	כוחכנים מכירה
1 דולר ארה"ב	1.4773	1.4957	1.45	1.52
1 לי"ש	2.0830	2.1089	2.04	2.14
1 מארק גרמני	.6167	.6244	.61	.63
1 פרנק צרפתי	.2007	.2032	.19	.21
1 גילדן הולנדי	.5465	.5533	.54	.56
1 פרנק שוויצרי	.7267	.7357	.71	.75
1 כתר שוודי	.1962	.1986	.19	.20
1 כתר נורווגי	.1979	.2004	.19	.20
1 כתר דני	.1676	.1696	.16	.17
1 מרק פיני	.2757	.2792	.27	.28
1 דולר קנדי	1.0382	1.0511	1.02	1.07
1 דולר אוסטרלי	1.0526	1.0657	.99	1.09
1 ראנד דרא"פ	.6648	.6731	.56	.62
10 פרנק בלגיים	.2978	.3015	.29	.31
10 שילינג אוסטרי	.8773	.8882	.86	.90
1000 לירט איט'	.9058	.9170	.88	.94
100 ייניס יפן	.7545	.7639	.74	.77
1 דינר ירדני	— —	— —	3.99	4.24
1 לירה מצרית	— —	— —	.83	.88

שערי מטבע חוץ בינבנקאיים

אתמול 28.1.1986 באירופה

מסירה מיידית (ספוט)

ל־1 סטרלינג	$ ארצות הברית	1.4092/1.4102
ל־1$ ארה"ב	מרקים גרמניים	2.3915/2.3925
"	פלורינים הולנדיים	2.7040/2.7055
"	פרנקים שווייצריים	2.0275/2.0290
"	פרנקים בלגיים	48.97/48.99
"	פרנקים צרפתיים	7.3690/7.3720
"	לירטות איטלקיות	1629.80/1630.30
"	ינים יפאניים	195.55/195.70
ליטנ.ר.	$ ארצות הברית	1.1067/1.1072

שער הזהב $ 353.80 ארה"ב אונקיה לזהב פיקסינג

מסירה באחרות (פורוורד)

	לי"ש/$	מר"ש/$	מרג/$
1 ח'	1.4040/1.4052	2.0212/2.0232	2.3846/2.3861
3 ח'	1.3930/1.3945	2.0085/2.0105	2.3712/2.3727
6 ח'	1.3792/1.3809	1.9895/1.9920	2.3516/2.3536

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

זקוק דחוף למודעה?
מודפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

שערי המניות 28.1.86

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
בנקים שאינם בכללים במדד ההצמדה						
אר.ה.ב. ש	12650		22	+600	+5	+79
הפצות 0.1	684		1085			+21
הפצות א 0.5	285		1518			+26
הפצות אפ 2	395		1393	-4	-1	-257
כללי לא במדד	28700		6	-1500	-5	-6
בנק צלאומי 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק צלאומי 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק צלאומי אופ	—		—	הפסקת	מסחר	—
רמת א 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
רמת 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
רמת שה 2	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק בינלאומי 05	2540		1377			+290
ס.ב.ב. 0.5	2440		1623	+40	+1.7	+2281
בנקים הכללים במדד ההצמדה						
אידיבי רג 100.0	73737		269			-89
אידיבי ב 100.0	75700		6	-300	-0.4	-6
אידיבי בכ א	463800	שב		-1000	-0.2	-1
אגוד 0.1	55400		186	+750	+1.4	+342
דיסקונט ב	95000		34			+24
דיסקונט א	93800		909	-200	-0.2	-1098
דיסקונט שה ב	11250		9	+100	+0.9	+89
המזרחי ש	30520		633	+320	+1.1	+1220
המזרחי מ	30400		1			-1
המזרחי שה 9	14050	שב				
הפועלים מבכ	127800					2
הפועלים ש	58000		1424			-2142
הפועלים מ	50350		477	+300	+0.6	+1481
כללי א 1.0	128200		4	+290	+0.2	+22
כללי אפ 9	130000	שב				
כללי שה 5	98170	שב				
כללי שה 7	6200		50	+100	+1.6	+405
בכל 0.1	32150		1022	+420	+1.3	+1981
בכל שה 9	44400		166	-100	-0.2	-146
בכל שה 11	12100		76			+15
מימון ומסחר 1.0	43000	שב		+200	+0.5	+58
מימון ומסחר 5.0	22400	שב				
בנקים למשכנתאות						
ארנים 0.1	4500	תב	57	-300	-10	-75
לאומימשכ ש	3045		50	-80	-2.6	-50
לאומימשכ מ	3045		30	-128	-4	-80
כרמל ש	2725	שב				
כרמל שה 1	2689	שב				
בנין ב' 5.0	2995		5	-4	-0.1	-14.7
פת משכ ש	825		3			-107
משכן ב ש	1650		75	-51	-6	-95
עצמאות 0.1	2750		98	-100	-3.5	-166
טפחות מבכ ש	11500	שב				-8
טפחות רג ש	10460		25	-189	-1.8	-54
טפחות שה 1	6940		10	-60	-0.9	-58
טפחות שה 2	3470		15	+20	+0.6	+7
יעזור 1.0	600	תב	170	+50	+9.1	+510
יעזור 5.0	315		458	+15	+5	+810
מרב 1.0	1555		131			+131
מוסדות מימון						
ילסון אס	261		656	+3	+1.2	+400
החקלאות בכבכ א	24990					-2.5
החקלאות מבכ ג	159941	שב				
לאומי תעש א ש	3060	שב				
פתוח תעש מבכ	51299	שב				
פת תעש בכ ג	345630	שב				
פת תעש בכ גג	209388	שב				
פת תעש בכ גגג	210278	שב				
פת תעש בכ ד	204450	שב		+203	+0.1	+5
פת תעש בכ דד	64047	שב				
מרכז קבלנים 5.0	429	תב	1076	+39	+10	+2973
תיירות בכ	162750	שב		+250	+0.2	+5
כלל ליסינג 0.1א	4400	שב				+24
כלל ליסינג 0.5ב	1780	שב				+110
כלל ליסינג אופו	10334		8			+21
ביטוח						
אריה 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
אריה אפ ב	—		—	הפסקת	מסחר	—
אריה שה 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
ארדם 0.1	2905		42			+44
ארדם א 0.5	2035		1168	+50	+2.5	+1557
בטוח משנה 0.1	1250	בז	180	+50	+4.2	+126
בטוח משנה 0.5	494		100	-5	-1	-100
הדר 1.0	920		160	-15	-1.6	-275
הדר 5.0	470		782			-784
הסנה ש	—		—	הפסקת	מסחר	—
הפניקס 0.1	1060		373	+5	+0.5	+101
הפניקס 0.5	685		89	-1	-0.2	-167
המגשר־הראל 1.0	5150	תב	52	+330	+6.6	+72
המגשר־הראל 5.0	1730		93	-20	-1.1	-95
יהודיה 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
יהודיה 0.5	—		—	הפסקת	מסחר	—
מנורה 1.0	5283	שב		+100	+1.9	+25
מנורה 5.0	1870	תב	29	+150	+8.7	+165
סהר ג 1.0	2230		200	-21	-0.9	-87
סקוריטס 0.1	4540		75			-108
צור ש	1120		118	+10	+0.9	+9
ציון החזקות 1.0	7110	תב	17	-790	-10	-17
ציון החזקות 5.0	1889		59	+89	+4.9	+54
מסחר						
אינטר גאמא 1 ש	3100	שב				
אינטר גאמא 5 ש	853		40			-10
אינטר גמא אפ 1	390		438	-20	-4.9	-438
כאור עוא 1.0	4390		54			+54
כאור עוא אפ 1	3820		45			+45
כתה 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כתה 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כלל כתר	2190		300	+21	+1	+72
קריסטל 1.0	2618		19			+44
רפאק 0.1	25500					
רפאק 0.5	4597	שב		-100	-2.1	-11
שופרסל א 2.0	3750		220	+110	+3	+300
שופרסל ב 10.0	2140		380			-237
שירותים						
דלק ג ש	3650		673	+40	+1.1	+184
הראל 1.0	1900		50	+80	+4.4	+50
הראל 5.0	840	שב		+2	+0.2	+50
מפנות הספקה 0.1	8750		30			+30
מפנות הספקה 0.5	2846		85	-132	-4.4	-116
קרור 0.1	764		204	+14	+1.9	+86.6
קרור 1.0	182		2702			-1432
חברת החשמל 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
מוס' עזרה 0.1	1701		190			-2
מוס' עזרה 0.5	644		2502			-149
קונסורטיום 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
קונסורטיום 0.5	—		—	הפסקת	מסחר	—
מלונות ושירותי תיירות						
קופל 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
קופל אפ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
גלי זהר 1.0	9800					-5
גלי זהר 5.0	3550	תב	7	-200	-5.5	-50.7
מלונות דן 1.0	3400		60			+48
מלונות דן 5.0	2330		103			-105
חוף האלמוג 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
כנס מר 1 ש	1950		30			+40
מלונות הירדן	1850		23	-51	-2.7	-26
מלונות יהלום 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
מושבים ושירותי מושבים						
דשה מימון 1.0	1101		130	-24	-2.1	-144
תילב 1.0	4750	שב		-250	-5	-10
יפגו 1.0	2690	שב		-100	-3.6	-15
יפגו אפ א	2200	שב				+10
כלל מושבים 1.0	2911		3	-50	-1.7	-23
מ.ל.ל. 1.0	4000		75	+171	+4.5	+83
מ.ל.ל. 5.0	2147		25			-25
משק מושבים 1.0	1818		90			+80
ניקוב מושבים 1	3450		10			-10
ניקוב מושב 5	1680		11			-11
תים מושבים 1.0	1485		47			-60
תים מושב אופו	13900		5	-100	-0.7	-10
נדל"ן, בינוי ופיתוח						
אברהם גינדי 1ש	341	תב	714	+20	+6.2	+2373
אברהם גינדי 5ש	219		1610			-433
אורן 1.0	476		21	+1	+0.2	+279
אורן 5.0	185		10	+5	+1.7	+190
אזורים 1.0	2499		933			-214
אילון 1.0	920		318			-68
אילון אפ 1	900		80			+100
אל־רוב 1.0	2415		225	+115	+5	+254
אל־רוב 5.0	2310	קב		+110	+5	+174
אגמנים 1.0	990	תב	330	+90	+10	+617
אגמנים אפ 1	719	שב				
אפריקה 0.1	31400		13			-13
אפריקה 1.0	21290		41			-41
ארזים	660		220	-9	-1.4	-156
ארלדן 0.1	11865		102			-15
ארלדן 0.5	7300		141			+27
בן־יקר נת 1.0	2326		105	-5	-0.2	-45
בתנוב 1.0	1400		65			+2
בתנוב 5.0	832	שב		-5	-0.6	-100
דוקור 1.0	3149		15			+15
דורקר 1.0	478	תב	1109	+45	+10.4	+1945
דורקר 5.0	244	קב		+12	+5.2	+5709
דורקר אפ 1	195	קב		+17	+9.6	+4072
הדר 0.1	3000	שב				+50
הדר 0.5	1572	שב				+80
חלב 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
חלב 0.5	—		—	הפסקת	מסחר	—
נכסים ובנין	3900		939	+95	+2.5	+822
גבים 0.1	6450		15	-50	-0.8	-15
גבים 0.5	4200		150	+120	+2.9	+200

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
הבשרת הישוב ש	27800		157	+250	+0.9	+174
ישפרו 0.1	1490		700			+340
ישראלום 1.0	5005		21			-21
ישרס 10.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
בנק פיתוח 1.0	5350		51	+16	+0.3	+11
כלל נדל"ן	247		15214			-2156
לוסד 1.0	1640	תב	74	+141	+9.4	+53
לוסד 5.0	670		30	-29	-4.2	-30
מתמ 1.0	1270		284	+20	+1.6	+216
מגורי בניה 1.0	231		720			-1495
מגורי בניה אפו	145	תב	500	+10	+7.5	+1085
מנהל בנין	1342		15	-1	-0.1	-10
מישכאל 5.0	365		1004	+7	+2	+428
מנב 5.0	349		1142			-69
מגילן 1.0	249		300	+5	+1.2	+400
מגילן אפ 1	2021	תב	4	+100	+5.2	+25
לוינשטין 1.0	2051		8			+8
לוינשטין 5.0	528		226			-89
ליפשיץ 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
ליפשיץ 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
נאות אביב 0.5	15900		14			+6
נכסי אורים	3860		300	+117	+3.1	+807
מבני תעשיה 1.0	6100	שב				
מבני תעשיה 5.0	4050	שב				
סולל בונה מבכ א	6000		103			+80
סופ 1.0	1300	שב		-20	-1.5	-37
סופ 5.0	795		70	+10	+1.3	+150
סופ אפ 1	530	שב		+20	+3.9	+150
עזר השקעות 1 ש	5090		100	-1	-0.2	-350
קרטיה 0.1	900	תב	163	-60	-6.5	-165
קרטיה 0.5	415		300	+7	+1.7	+275
רובינשטין 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
רובינשטין 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
רוטבן 1.0	1460		35			-35
רוטבן 5.0	975	שב		-35	-3.5	-200
רסקו מבכ	—		—	הפסקת	מסחר	—
רסקו רג	—		—	הפסקת	מסחר	—
חקלאות						
מטעי הדר 0.1	2745		136			-122
מטעי הדר 0.5	900		165			-105
מהדרין 0.1	10480		125	-20	-0.2	-78
נכסי הדרים 1.0	1750		792	-15	-0.9	-952
פרי אור 0.5	4500		218	-50	-1.1	-228
שבדור 5.0	6127		67			+18

פק"מ נייד
השקעה כדאית לטווח קצר בריבית משתנה
בנק לאומי

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
מזון וטבק						
אוסם	1050		183	-3	-0.3	-252
אלנטיק 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
גולדפרוסט 1.0	1500	תב	70	-137	-8.4	-402
גולדפרוסט 5.0	479		597	+1	+0.2	+199
גולדפרוסט אפ 1	381		75	-24	-5.9	-75
דובק מב ש	2350		330	+60	+2.6	+350
דובק מב מ	2310		583			-362
עלית 1.0	802		588			+290
עלית 5.0	386		450			+380
פרי־הדר 1.0	3780	תב	777	-220	-5.5	-2805
פרי־הדר 5.0	2259	תב	469	-251	-10	-567
טמפו בירה 1.0	9621		35	+250	+2.7	+38
טמפו בירה 5.0	5400		30	+100	+1.9	+89
יכין 1.0	880		860			-297
יכין א 5.0	528		201			-1
בן 1.0	10500		41			-15
בן 5.0	5000		71	+20	+0.4	+31
טמבור 1.0	5575		200	+120	+2.3	+280
עלית	9390		32			-31
עסיס ב 0.5	22000		28			-1
אגל שקל 1	1535	שב		+60	+4.1	+389
שמן מבכ א	3800		57.9			+71.6
טכסטיל והלבשה						
אורגד מר 1 ש	510		398	-10	-1.9	-63
אורגד אפ א	1500		30			+70
אופיס 1.0	1445		31	-15	-1	-81
אופנת ברזל 1.0	1108		329	-10	-0.9	-29
אופנת ברזל 5.0	685		75	-14	-2	-175
אתגן 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
אתגן אפ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
ארגמן רג ש	4000			-20	-1.1	-95
אתא ב 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
אתא ג 0.1	—		—	הפסקת	מסחר	—
דלתא־גליל 1.0	3190		59			-59
דלתא־גליל א 3.0	2455	שב		+15	+0.6	+200
מטוויות מאוחד 1	1460		19.5	-61	-4	-19.5
מטוויות מאוח 5	560		78.5			+1.8
מטוויות מא אפו	344	תב	80	-56	-14	-495.2
דיסלנו 1.0	1805		18	+35	+2	+15
דיסלנו 5.0	1360	שב		+20	+1.5	+38
הדרימן 1.0	3400		87			+17
ויקטו 1.0	5110		33	+10	+0.2	+9
ויקטו 5.0	3200		132	+21	+0.7	+111
סיב־כוב 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
סיב־כוב אפ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
יוגאר 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
לודזיה 0.1	1230		96	+43	+3.6	+172.4
לודזיה 0.4	492	תב	1237	-30	-5.8	-1699
ליגת 1.0	695		1698	+15	+2.2	+1319
מיפ גליקו	367		290			-10
מקס 0.1	18700	שב		-150	-0.8	-2
מקס 0.5	5400		36	+10	+0.2	+34
עיט 1.0	9400		4	+50	+0.5	+3
עיט 5.0	4520		206	+160	+3.7	+296
עמק פרינה 1 ש	1443		200	+25	+1.6	+45.5
פולגת א 0.1	7410		78			+30
פולגת ב 0.4	4450		1067	+100	+2.3	+1595
פוליגן א 0.5	2850	שב		+10	+0.4	+10
פרטר	705	שב		-15	-2.1	-145
שלגיה 1.0	9070		93	+190	+2.1	+164
תעש ווהדין 1.0	2650		102	-60	-2.2	-202
מתכת ומוצריה						
אקסטן 5.0	971	תב	246	-108	-10	-151
אקסטן אפ 1	925		5			+7
אורדן 0.1	11800		29	+100	+0.9	+82
אורדן 0.5	10180		31	+50	+0.5	+89
בכלים ש	13000		64			-1
הדגוף 1.0	5920		54	+40	+0.7	+10
הדגוף 5.0	3435		162	+29	+0.9	+15
קופסאות פח 1.0	682		3235	-5	-0.7	-2576
קופסאות פח 5.0	568		225	+26	+4.8	+225
מורק 1.0	350	תב	996	-30	-7.9	-1341
מורק אפ א	305	שב				
מתכת מרום 1.0	1550		11	-28	-1.8	-11
מתכת מרום אפ 1	1041	שב				+13
כבלי ציון 1.0	1941		240	+92	+5	+815
כבלי ציון 5.0	615		661			-352
כבלי ציון אפ	619		680	+4	+0.7	+14
קרנפי 1.0	575		785			-155
קרנפי 5.0	286		1001	-1	-0.4	-449
נחושתן 0.1	11023		31	+400	+3.8	+96
נחושתן 0.5	5762	תב	148	+491	+15	+1214
עוד 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
עקר מלזה 1.0	3600		4			+96
קינג 1.0	6480		16	-80	-1.2	-24
קינג 5.0	3850		872	+140	+3.8	+1033
קליל 1.0	2380		89	-40	-1.7	-69
קליל 5.0	1278		306	-30	-2.3	-386
שלוח 5.0	1450		238	+50	+3.6	+378
תעשיות לכיש 1.0	920		50	+20	+2.2	+45
תעשיות לכיש 5.0	480		200	+14	+5	+195
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה						
אלביט 3.0	399000		10	-3000	-0.8	-12
אלקו 0.1	3250		7	+10	+0.5	+7
אלקו 0.25 ש	2150		143			-90
אלקו 0.25 מ	2150		80			-80
אלקטרה 0.1	10900		6	-50	-0.5	-4
אלקטרה א 0.5	5710		25			-23
אלרון 3.0	389000		9	-2000	-0.5	-10
אריה 1.0	36000		29			-11
כלל תעש אלק'	2360		580	+30	+1.3	+311
מטקטרוניקס 1.0	1465		30			-28
מטקטרוניקס 5.0	979		212	+11	+1.1	+190
פימבונגר 1.0	1560		135	+30	+2	+100
פימבונגר 5.0	686		285			-255
ציקלון 1.0	3720		48	+40	+1.1	+57
ציקלון 5.0	2270		150	+70	+3.2	+233
קנוספטן אינד' 1.	2845		20			-20
קנוספטן אינד' 5.	1490		30			-50
ת.א.ת. 1.0	3170		65			-45
ת.א.ת. 5.0	1205		2040	+30	+2.6	+2088
ת.א.ת. אפ 1	8890		19	+200	+2.3	+30
תדיא	4300		16	+100	+2.4	+34
מוצרי בניה						
א.ח. תעשיות 1.	3180		177	+50	+1.6	+253
אלקול 5.0	4880		28	-20	-0.4	-115
אקרשטיין 1.0	1045		584			-10
אקרשטיין 5.0	825		542			+268
בטון תעיד 1.0	8690		41			-41
בטון תעיד 5.0	4200		62			-62
בר־נון 1.0	1869		100	+9	+0.5	+100
בר־נון 5.0	460	תב	353	+30	+7	+643
המסלול 1.0	729		400	-31	-4.1	-220
המסלול 5.0	411		1000			+75

שם המניה	השער אתמול	קוד	המחזור ש"ח ע"נ	השינוי בנקודות	השינוי ב־%	היצע/ביקוש ש"ח ע"נ
פרומקסטרס 1.0	4680		6.6			+43.4
פרומקסטרס 5.0	1101	תב	70	-69	-5.9	-70
מ.ל.ב. 1.0	700		173	-10	-1.4	-173
מ.ל.ב. 5.0	330		225			+29
מגדל השק בתעש	1431		100	+60	+4.4	+313
מואריקה ולפמן 1	9232	תב	20	-700	-7.1	-20
מואריקה ולפמן 5	5400	תב	8	-600	-10	-6
כימיה, גומי ופלסטיק						
אגן 5.0	13500		50			-7
אלאנס ב	750		52	-22	-2.9	-422
גל תעשיות 1.0	5300		36			-32
גל תעשיות 5.0	2800		100	+15	+0.5	+37
דיסטר 1.0	2790		36	+30	+1.1	+106
דשנים 0.1	9500		46	-475	-4.8	-69
דשנים 0.5	3195		58			-109
חיפה כמי' 10.0	871		2898	+25	+3	+4479
טבע ש	45800		50			-12
טבע אפ 4	42000		6			-5
ליפסקי 1.0	845	שב				
ים המלח	12220		256			-103
פטרוכימיים 10.0	341		10485	+11	+3.7	+15569
מקסימה 1.0	5700		10			-10
מקסימה 5.0	1535		294	+60	+4.1	+392
מקס כמיקל 1.0	3060		200			+3
נגב 1.0	6570		15	+80	+1.2	+15
נגב 5.0	3205		43	+50	+1.6	+43
קים כימיקל 1.0	4150		18	-102	-2.4	-28
תגל 1.0	1567		1	-15	-1	-31
תגל 5.0	765		100	+35	+4.8	+108
תיא 5.0	4180		6	+50	+1.2	+6
פרומארום 10.0	8100	תב	42	-925	-10.5	-57
תרו א 5.0	2750		71			-48
עץ, נייר ודפוס						
רפדן 1.0	4321	בז	20	+206	+5	+21
רפדן 5.0	1785		40	+85	+5	+84
המב 1.0	1950		48	+4	+0.2	+51
המב אפ 1	1935	תב		+195	+11.2	+70
יהה 1.0	3400	שב				+29
לבידי אשקלון 1	301	תב	941	+21	+7.5	+2043
לביאשקלון אפו	426	שב	520	-9	-2.1	-350
פלם ב 0.5	20500		15	+100	+0.5	+9
מפעלי נייר 10.0	134000		46			-34
סקפוריה 1.0	1161		30	+11	+1	+70
רים 0.1	2540	שב				
רים 0.4	1151		30	+1	+0.1	+70
תעל ב 0.2	10300		75	-200	-1.9	-65
תעשיות שונות						
אלמות 1.0	3600	שב				
אלמות 5.0	1945		42	+35	+1.8	+42
אבירן 1.0	1481		65	-10	-0.7	-8
אבירן 5.0	690		177	+5	+0.7	+128
אבירן אפ א	452		30	+1	+0.2	+76
המישה יד	6850		23	-50	-0.7	-23
דיקה 1.0	5879		21.6			-4.9
דיקה 5.0	1850		25	+75	+4.2	+68.3
הנפלק 1.0	5016	תב	10	-264	-5	-114
הנפלק 5.0	2610		248	-14	-0.5	-70
השקעות בתעשיה						
מרכזות ב 0.1	4950		218	+60	+1.2	+228
כור בכ ש	4000008					5
כלל תעש' 1.0	1131		4344			-680
מאגרי טכנולוגיה	400		2765			-1361
מאגרי טכנ אופו	295		958	+4	+1.4	+2136
חברות השקעה						
אוניק ש	3540		100			-82
אידיבי פתוח 2.0	2780		1622	+40	+1.5	+781
אינטבה 0.1	1273		175	+13	+1	+2
אינטבה 0.5	605	תב	98	-35	-5.5	-98
אלגר ש	3410		24	+70	+2.1	+24
אלגר מ	3420	שב				
אלרן ש	1770		112			-37
אלרן מ	1880	שב				
אמישר בכ	28500	תב	10	+2500	+9.6	+12
אפיק 1.0	568		450	-15	-2.6	-334
אפיק 5.0	460		150	-15	-3.2	-150
גולת 1.0	1286	שב		+6	+0.5	+100
חברה לישראל 1.0	3775	תב	335	+175	+4.9	+703
חברה לישראל 5.0	1890		556	+80	+4.4	+470
חלפסון 0.1	59900					-1.9
חלפסון 1.0 ש	15800		14	-200	-1.3	-20
אמפא א 0.5	6850		18	+251	+3.8	+6
מפעלים השק ש	3905		300	+40	+1	+299
כלל השק	3575		242			-85
דיסקונט השק ש	3805		1150	+60	+1.6	+1184
מזרחי השק ש	7020	תב	15	-780	-10	-68
מגד השקעות	9770	שב				
הירדן 1.0	1840	שב				-50
הירדן 5.0	341		985	+6	+1.8	+346
יהלום ש	7580		213			-13
ירדן א 0.1	2397	תב	574	-140	-5.5	-715
כלל 10.0	1960	תב	230	+100	+5.4	+288
כלל 50.0	1295	שב				
לנדקו 0.1	6560	שב				-2
לנדקו 0.1	2185	שב				-25
מגור 0.1	4439	שב				
מגור א 0.5	2200		48			-48
עוז השק ב 0.1	1690	שב				-35
עוז השק ג 0.5	679		83	-1	-0.2	-13
פז השק ש	16320		53	+150	+0.9	+52
פמה א 0.1	5400	תב	74	-300	-5.3	-81
פמה 0.5	2800		150	+40	+1.5	+109
פריון ב 2.5	1595	תב	1173	+76	+5	+1971
מחקר ופיתוח						
אמבטים מתכת	1710		38	-40	-2.3	-38
גליל טכנולוגיות	455		1221	+10	+2.3	+2232
חיפושי נפט						
דלק חיפושים 1.0	3856	קב		+184	+5	+2275
דלק חיפושים 5.0	2018	תב	1999	+183	+10	+1867
פז חיפושי נפט	10000		77			-63
מודיעיל 1.0	1540	תב	37	-100	-6.1	-47
מודיעיל 5.0	560	קב		+27	+5.1	+254
יואל 5.0	1356		1473	+31	+2.3	+1125
מגן 1.0	1630		302			-14
מגן 5.0	750	תב	250	+45	+6.4	+3127
סיסמיקה 1.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה 5.0	—		—	הפסקת	מסחר	—
סיסמיקה אפ 1	—		—	הפסקת	מסחר	—
פראויל ב 0.3	2980	תב		+180	+6.4	+180
צלאמרינפט 1.0	217		499	+1	+0.5	+449
צלאמרינפט 5.0	156		1090			+268
צלאמרינפט אפ 2	379		246			-5
נפטא ש	998500		2	+50		+2
נסחרות במט"ח						
גוית מ	228		500	-1	-0.4	-500

מחזורים	(במיליוני דולר)
מניות חופשיות	1.2
בנקים בהסדר	1.8
אגרות חוב צמודות מדד	1.7
אגרות חוב צמודות דולר	0.9
מלווה קצר מועד	11.6
סה"כ מחזור	17.2

מדדים

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	98.19	+0.51
כללי ללא בנקים	100.80	+0.61
מדד אג"ח כללי	97.79	-0.02
אג"ח צמודות מדד	97.92	+0.06
אג"ח צמודות מט"ח	96.70	-0.46

מקרא לבורסה

קוד	הסבר	קוד	הסבר
רג	שער רגיל	אק	אקס
סג	שער סגירה	תב	תנועה בלתי מגבלת
קב	קונים בלבד	בז	ביצוע חלקי
מב	מוכרים בלבד	קב	קונים בלבד יום שני
שב	שער בלבד	קג	קונים בלבד יום שלישי
לנ	לא נסחר	מג	מוכ' בלבד יום שלישי
הפ	הפסקת מסחר	מק	מוכרים, קונים
		קמ	קונים, מוכרים

שערי אגרות החוב

3% מלווה מדינה (100% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3601	29932	+25
3602	27632	+20
3603	25568	+19
3604	22935	+17
3605	20668	+16
3606	19458	+15
3607	18063	+14
3608	17080	+11
3609	16475	+13
3610	14842	+12
3611	14321	+11
3612	13889	+11
3613	12894	+10
3614	12358	+10
3615	11397	+9
3616	10420	+8
3617	9753	+8
3618	9242	+7
3619	8489	+7
3620	7963	+5
3621	7725	+6
3622	6954	+6
3623	6540	+5
3624	6151	+5
3625	5593	-93
3626	5166	-87
3627	4784	-82
3628	4354	+4
3629	4073	+3
3630	3845	+3
3631	3580	+2
3632	3369	+2
3633	3251	+3
3634	2894	+47
3635	2734	+46
3636	2630	+44
3637	2395	+2
3638	2227	+2
3639	2035	+1
3640	1666	+1
3641	1441	+1
3642	1310	+5
3643	1135	+5
3644	1052	+31
3645	969.4	+28.5

4.25% מלווה מדינה

סדרה	שער	שינוי
3701	791.1	-30.6
3702	599.1	-6.3
3703	523	-10.1
3704	447.4	-8.8
3751	239.5	+0.6
3752	101.4	+2.9
3753	97	+2.7
3901	89.2	+0.1
3902	84.8	— —
3903	84.1	+0.1
3103	268000	— —
3104	259000	+1500
3105	247500	— —
3106	235500	— —
3107	237500	+500
3108	226000	— —
3109	221000	+500
3110	220500	— —
3111	213000	— —
3112	215500	+3000
3113	212500	— —
3114	204500	+1500
3115	204000	+3000
3116	195000	-2500
3117	204500	— —
3118	197000	— —

4.25% שגיא

סדרה	שער	שינוי
4101	258.4	-2.9
4102	104.5	+1.4
4103	100.1	+1.3
4104	96.8	+1.5
4301	95.7	+0.1
4302	91	+0.1
4303	90.2	+0.1

4%, 6%, 7% פיתוח (80% הצמדה)

סדרה	שער	שינוי
3201	168500	+500
3202	171000	— —
3203	174000	— —
3204	171000	— —
3205	166000	— —
3206	167000	+3000
3210	160500	— —
3211	153500	— —

סדרה	שער	שינוי
3212	153000	— —
3213	148500	— —
3214	144000	— —
3501	137500	— —
3502	137000	— —
3503	125000	— —
3504	118000	— —
3505	118500	— —
3521	117167	+77
3524	110482	+89
3522	117821	-792
3523	111119	-785
3525	108675	+526
3526	108423	+540
3527	106229	+531
3528	103260	+533
3529	102751	+337
3530	100346	+330
3531	99945	+336
3532	97015	+327
3533	96785	+334
3534	91158	+316
3535	91265	+72
3539	85972	+69
3536	91118	+300
3537	90970	+300
3538	85621	+283
3540	85347	+288
3541	82445	+279
3542	82248	+284
3543	78173	+271
3544	78383	+63
3546	76312	+50
3547	76065	+50
3548	75942	+50
3550	75301	+60
3551	74875	+59
3545	76062	+362
3549	75054	+362
3552	68779	+340
3554	68559	+347
3555	68559	+347
3553	68301	+474
3571	58961	+440
3556	65247	+52
3558	65090	+52
3559	62753	+50
3560	59333	+47
3561	59093	+47
3557	65871	+432
3572	59661	+412
3573	58942	-135
3574	54333	-125
3577	54243	-128
3578	50057	-119
3575	54288	+296
3576	54068	+295
3579	49818	+279
3580	46751	+37
3581	42470	+34
3582	39105	+31
3583	36292	+29
3584	34122	-444
3585	33786	-426
3586	30554	-394
3588	30480	-401
3587	30787	-65
3591	28014	-61
3592	27969	-61
3593	27901	-61
3589	28005	-184
3594	26661	-179
3590	27725	-152
3595	26370	-148

5% מלווה פיתוח (ברירה כפולה)

סדרה	שער	שינוי
2001	115046	+789
2002	114584	+790
2003	113300	-125
2004	114353	+2
2005	106822	+191
2006	106563	+194
2007	104460	+191
2008	103040	+83
2012	100697	+80
2015	97939	+79
2009	106198	+83
2010	103349	+84
2011	101338	+82
2013	101149	+81
2014	98465	+79
2016	99672	-596
2018	96929	-603
2021	93615	-606
2017	96727	+520
2019	96341	+533
2020	93516	+518
2022	87417	+70
2023	88049	-901
2024	82343	-775
2027	79282	-771
2031	73133	-768
2025	83657	+66
2026	83254	+66
2028	80160	-708
2030	76132	-695
2029	76232	+143
2033	72374	+137
2035	66345	+128
2032	73936	+49
2034	72123	+57
2036	66093	+52
2037	63742	+461
2052	53367	+414
2038	62577	-396
2040	60130	-393
2051	56802	-381
2039	61403	+47
2041	58094	+45
2053	54786	+41
2054	56260	+38
2056	52172	+35
2058	47299	+31
2060	45167	+30
2055	51307	-306
2057	47462	-291
2059	46138	+32
2061	34056	+24
2062	32108	+21
2063	29127	-911

רמון

סדרה	שער	שינוי
7001	226.1	-4.8
7002	220.9	-4.3
7003	209.3	-4
7004	194.3	-3.4
7005	182.7	-1.6
7006	177.2	-2.1
7007	165	-1.7
7008	156.7	-1.6
7009	151.9	-1.7
7010	142.1	-1.2
7011	134.3	-1
7012	129.6	-1
7013	122.7	-1.8
7014	106.7	-0.7
7015	91.4	-0.4
7016	90.6	-0.5
7017	89.9	-0.4
7018	89.7	-0.4

גלבוע

סדרה	שער	שינוי
6101	11822	-43
6102	7244	-26
6103	6477	-28
6104	5990	-25
6105	5668	-24
6106	5506	-27
6107	5303	-26
6108	3805	-27
6109	3614	-25
6110	3554	-25
6111	2968	-12
6112	2878	-12
6113	1945	-7
6151	743.5	-2.7
6152	712.4	-2.6
6153	621.1	-9.4
6154	609.9	-9.3
6155	594.3	-13.1
6156	321.9	+0.4
6157	239.3	+0.6
6158	226.7	+0.6
6159	190.7	-0.9
6160	178.9	-0.5
6161	171.1	-0.5
6162	157.9	-2.6
6163	146.8	-0.4
6164	141.2	-0.4
6165	132.6	-0.3
6166	126.7	-0.4
6167	123.8	-0.5
6168	121.9	-0.4
6169	115.7	— —
6170	106.8	-0.5
6171	76.7	+0.1

ארבון

סדרה	שער	שינוי
2501	153	-0.5
2502	150.3	-0.6
2503	145.5	-0.5
2504	144.8	-1.3
2505	139.2	-1.3
2506	134.5	-0.9
2507	129.8	-0.9
2508	102.3	+2.3

אחרים

	שער	שינוי
אלביט	59.4	— —
תדיראן	44.4	-0.1
דסק הס	200	— —
כלל הז	471	— —
ביצמ ד	306.4	— —
ביצמ ב	388.4	— —
ביצמ ו	430.4	— —
סול בנה	215.3	— —
תיעוד	162	— —
סור הז	168.6	+0.1

שערי קרנות הנאמנות

שם הקרן	מחיר הקניה	מחיר הפדיון
אג	3335.60	3287.15
אבוקה	21865.65	21649.72
אביב	23799.56	23564.49
אגת	1067.06	1061.76
אדיר	1155.60	1132.55
אדם	1230.08	1205.79
אופיר	1395.83	1368.06
אור	393.82	385.56
אורין	309.61	307.28
אורליל	17966.01	17743.71
אורן	8201.37	8160.74
אייל	2665.64	2613.70
אילת	3508.92	3433.97
אירים	3713.88	3632.87
איתן	1044.99	1023.41
אלון	7426.43	7379.70
אלבה	2721.64	2668.29
ארז	509.38	499.42
אש	106.84	103.73
אשל	463.26	460.89
אתגר	1824.57	1819.30
ברולה	1351.03	1325.19
ברוש	5029.69	5005.39
ברק	5185.52	5154.59
ברקת	700.28	686.50
גבעון	977.08	957.70
גבתון	754.04	742.75
גדין	7581.00	7431.72
גיא	6812.23	6711.12
גיל	1819.69	1784.62
גלית	459.59	452.37
גלבוע	1378.19	1371.66
גבינה	3104.16	3043.54
דולב	1073.98	1066.62
דורון	1132.97	1113.54
דוכן	204.76	200.81
דליה	317.19	318.95
ד	— —	— —
דנית	— —	— —
דרור	2940.16	2882.75
דקל	3311.01	3294.91
הדס	23679.74	23465.22
הדר	354.05	347.08
הדסה	2056.13	2007.40
הדר	14263.13	14051.30
זיו	13567.29	13366.08
זהר	2725.47	2671.85
זהבה	120.92	118.28
חליפין	100.16	99.43
חלמיש	535.43	524.86
חמד	1076.79	1051.44
חן	3258.68	3199.76
חצב	3972.18	3891.69
חרמון	1207.79	1183.72
ידיד	27221.47	26950.97
יקרה	994.07	972.17
יובל	3419.98	3354.04
יהל	112.20	110.02
יעלים	348.63	341.77
כוכבים	570.01	564.28
כרמל	105.96	103.88
כתר	789.65	774.05
להב	2902.91	2846.66
לאומי	85231.88	83508.80
לשד	7439.59	7294.19
לקס	1341.91	1314.40
לוטם	708.51	694.55
מאור	31887.72	31571.65
מבור	864.85	847.77
מגדל	2485.30	2462.00
מגן	186.29	185.62
מנוף	2231.90	2212.00
כנל	1085.85	1065.17
כנר	898.73	886.05
מורן	531.33	526.25
מטה	21869.36	21288.31
מימד	674.91	661.75
מנוף	2459.00	2411.30
מעין	627.22	615.18
מעלות	738.89	724.63
מרגלית	800.04	784.67
מרים	854.52	838.27
נגה	18451.25	18177.49
נוף	466.39	457.45
נחל	302.41	296.33
ניר	2882.27	2819.66
סביון	334.09	327.52
סגולה	111.03	108.83
סלע	732.18	717.25
סנונית	3449.80	3432.93
ספיר	3817.18	3805.15
עדי	518.95	508.41
עוז	7106.12	6974.14
עדית	1355.67	1329.34
עין	5034.45	4965.19
ענבר	1140.68	1114.93
ענת	1897.25	1880.82
ערבה	962.87	941.73
פז	294.20	292.73
פיא	1047.73	1027.10
צבי	1006.88	1003.81
צפורה	1156.06	1133.35
צבר	757.05	740.61
צבעוני	5366.27	5292.99
צמרת	1362.16	1335.35
קלע	1435.88	1428.67
קרנית	14927.54	14799.68
קשת	364.89	357.71
רבקה	4198.59	4109.27
רביד	3430.62	3363.64
רימון	762.25	757.43
רעות	26121.26	25613.58
שגיא	61045.73	59835.00
שחף	434.56	428.25
שלו	13861.09	13522.32
שקד	614.59	611.26
תאנה	1564.99	1557.81
תבור	685.64	678.57
תמר	4730.21	4706.60
תהילה	99.53	97.36
תירוש	364.12	359.73
תמר	988.48	983.61
תמרה	968.88	961.64
תרשיש	1176.23	1153.20
תשרי	336.69	331.77

مكذا من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

בדרך לחיסול קצבת הביטוח הלאומי

צירוף שלוש הגזירות, הניחתות עלינו, הגימלאים, כפי שאפרסם, בביאות כבר, לגבי מקבלי הקצבה הרגילה, את חיסולה כמעט. ואלו הגזרות:

א. הקפאת הקצבה: בחודש דצמבר 1985 קטנה הקצבה הרגילה ב־15 אלף שקלים (ישנים) ליחיד וב־20 אלף שקלים (ישנים) לזוג.

ב. המיסוי על הקצבה: כידוע, נתקבל בכנסת החוק להוראות הכלכלה ובו סעיף לגבי הגימלאים, על גביית מס הכנסה מקצבת הביטוח הלאומי. יתר על כן, אם החוק בכללותו תוקף עד אפריל 1986, לגבי הגמלאים נקבע החוק עד אפריל 1987. כנראה, לפי הגאגה: "כביזיון ודיש ריש".

מס זה מפחית את הכנסתו של הגמלאי ב־15—20 אלף שקלים (ישנים) למי שמשלם 20 אחוזים מס הכנסה, ועד ל־70—80 אלף שקלים (ישנים) למי שמשלם דרגת מס גבוהה יותר.

ג. קיצוץ הוותק: גזירה חדשה צצה בעת ההיא — קיצוץ ותק הקצבה. במקום המקובל של 2 אחוזים לשנה לאחר עשר שנות תשלום לביטוח לאומי, הוותק ישתלם רק במכסה של חצי אחוז בשנה.

יוצא שאנו עומדים בפני הפחתת הכנסתו של הגמלאי בסכומים שבין 70 אלף שקלים (ישנים) לחודש ל־110 אלף שקלים (ישנים) ובהפחתת הקצבה לפחות ממחציתה. כך מתגשם לו ה"שילוב", חלומם של מנכ"ל הביטוח הלאומי, שר העבודה והשר האוצר, הנועד לבטל את אופי הביטוח הלאומי כעידות כללי ולהפכו לתשלום עזרה סוציאלית. זאת בשעה שהתשלום הוא על יסוד ניכויים מהשכר והפרשות של המעסיקים למטרה זו.

לעוול הזה מצטרף עיוות נוסף: אין מנכים מס הכנסה מפנסיונרים שביטחו את עצמם ב"ביטוח מנהלים" או בקרנות תגמולים של הבנקים.

אורי אלפרט
מזכיר ומ"מ
יו"ר התאחדות הגמלאים
תל אביב

חזרה צורמת לקפיטליזם הישן

אם היה מי שסבר כי הקפיטליזם של סוף המאה העשרים שוב אינו כאביו, הקפיטליזם שלפני מלחמת העולם הראשונה, וכי המציאות הכלכלית והחברתית נשתנתה בינתיים, בא מאמרו של א. שוייצר "קדימויות" ("הארץ" 20.1) והעמיד אותו על טעותו. ציבור השכירים, כותב שוייצר, הוא הגורם העיקרי מן האינפלציה הדוהרת, ולעומתו ציבור בעלי ההון ידע להיות טוב גם בתנאים קשים אלו.

המסקנה שמציע שוייצר נוקבת, חריפה ואכזרית: "יש אפוא היגיון בכבישת האינפלציה בעיקר על חשבונם של הנהנים העיקריים מיצוב המחירים". לשון אחר, שוייצר מצדיק את הטלת עיקר הנטל על השכירים מפני שאין הם בעלי הון. על מיסוי ההון נאמר, כי הוא "בעייתי" ומכולא לא מעשי. אפילו בצליח לשים יד על חלק ממנו ("הולקיק פה והולקיק שם") הרי שנוצרת כאן "חוסר פרופורציה" בין התועלת שבגבייה "בעייתית" כזו לבין התועלת שבשחרור סכומים לשיפור הרווחה.

גם אופי ההון מקבל שיפוץ חיובי אצל שוייצר. כאשר הוא בידי בעלי ההון, הוא משאב לצמיחה, ואילו בידי השכירים הוא משאב לצריכה ולכן "דלק לאינפלציה". למען היושר יש לציין ששוייצר הודה גם כי יש שרצים בין קהל בעלי ההון, חלק ממנו מובהו לחו"ל ולא כולו משמש השקעה לייצור. אני מניח, כי אפילו בעלי ההון צורכים וחלק ממנו האוכלים "פת לחם".

במציאות שלנו, כאשר מקצצים ללא רחם בשירותי הבריאות, הרווחה והחינוך ואפילו מן הביטחון לא מסירים יד — נראית חזרה כזו על עקרונות קפיטליסטים ישנים צורמת ולא במקומה.

עו"ד גבריאל ולצר
תל אביב

פני הדור כפני מחנכיו

ברשימה "חייל קרבי — פראייר לאומי" נטען כלפי הד"ר קגלר, מנהל בית הספר התיכון שליד האוניברסיטה שמנע מסגן אלוף א' להרצות בפני העומדים להתגייס על השירות של היחידות הקרביות. סגן אלוף א' אימת טענה זו במכתבו שפורסם ב"הארץ" (14.1). באותו יום פורסם גם מכתבו של הד"ר קגלר, ובו הוא מסביר כי התנגדותו היתה רק לשיטת ההצגה. הוא מוסיף ואומר: "מאז אותו מקרה, הזיל צה"ל להציג את חילותיו בצורה נפרדת, תעמולתית ומתחרה".

כמי שילדיו חבשו את ספסל הלימודים בבית הספר הזה ב־12 השנים האחרונות, אני מעיד, כי דבריו אלה של הד"ר קגלר אינם עומדים במבחן המציאות. כדי שנה בשנה מופיע בבית הספר קצין בכיר מחיל המודיעין המסביר לתלמידים את החשיבות בלימוד ערבית ובהצטרפות לחיל המודיעין.

לדעתי, נכון עשה בית הספר כאשר איפשר להציג המודיעין להציג את דבריו בפני התלמידים בהתחשב בחיוניות ההוראה המודיעינית המוקדמת בארצנו, אך באותה מידה היה צריך לאפשר את הופעתו של סגן אלוף א'.

מהאמור לעיל, מסתבר שמניעת הרצאתו של סגן אלוף א' לא נעשתה לשם שמירת האיזון כי אם ההיפך גרם דווקא לחוסר איזון.

יש לחשוש שאותם חניכי בית הספר המשרתים ביחידות המובחרות, הגיעו לשם לא בשל החינוך שקיבלו מצוות המורים אלא על אף חוסר חינוך נאות לערכי אהבת העם והמולדת.

אם אכן קיימת התופעה של "חייל קרבי — פראייר לאומי", הרי פני הדור כפני מחנכיו.

הורה של בוגרים
(השם שמור במערכת)
ירושלים

★

בעקבות הכתבה "חייל קרבי — פראייר לאומי" שהתפרסמה ב"הארץ", רצוני להביא מקרה מניסיוני האישי.

בשנת 1976 ובשנים שאחריה, עד 1979, עסקתי בפעילות מוקדמת לשם בניית תוכנית הכנה לצה"ל בבתי־ספר על־יסודיים. היה זה במסגרת עבודתי במחלקה לחינוך חברתי באגף הנוער של משרד החינוך. לצורך זה נפגשתי עם אנשים רבים על מנת לשמוע ולחשוב ביחוד עם קצינים בכירים, אנשי חינוך, פסיכולוגים וסוציולוגים.

התורמים המשמעותיים ביותר לגיבוש, התנסות וקידום התוכנית — היו חברי הנהלת בית הספר התיכון שליד האוניברסיטה.

בית ספר זה היה בין הראשונים בארץ שניסה להתמודד עם בעיות אלו ביוזמתו. מאז ועד עתה נמשך הקשר שלי עם בית הספר בכל הנוגע לתוכניות החינוכיות, וביניהן גם תוכנית ההכנה לצה"ל.

אודה קדר
ירושלים

שלטי התנצלות במקום תחנות

רוב הציבור בארץ שמע על 27 תחנות האוטובוס שהוצתו בירושלים. רק מעטים יודעים שעיריית ירושלים לא טרחה להציב במקומן אפילו תחנות סטנדרטיות, ושאין בכוונתה לעשות כן בעתיד הנראה לעין. היא הסתפקה בתליית שלטים בקרבת התחנות השרופות, שבהם "היא מתנצלת על עוגמת הנפש ואי־הנוחות הנגרמים לתושבים מאי־יכולתה הכספית של העירייה להציב תחנות חדשות". ובימים אלו ממש, מקבלים תושבי ירושלים הודעות על תשלום ארנונה, תשלום המתקרב למשכורת חודשית.

בסוגי ש"יכולתם הכספית" של רבים מתושבי ירושלים נפגעה משחיקת השכר בעשרות אחוזים בחודשים האחרונים; לכן אם קוקת הושים של פרנסי העיר — שאגב אינם נזקקים לתחנות אוטובוס — תימשך, וימשיכו לספק לנו שלטים במקום תחנות כמגן בפני גשמים ורוחות, ניאלץ לשלוח לעירייה מכתבי התנצלות על עוגמת הנפש ואי־הנוחות שייגרמו לה מאי־יכולתנו הכספית לשלם לה את הארנונה.

משה צור
ירושלים

ראיתי גסיסת הציונות

בגלל דבר של מה בכך הוזמנתי למשרד הקליטה בתל אביב, ברחוב אסתר המלכה. לא זכרתי בדיוק לאיזה חדר לבוא, לשוטר את פניה של העובדת שירדה לרגל תפקידה מירושלים לשפלה. כך נשלחתי ממקומה לקומה עד שהגעתי לשלישית. במרוצת שלוש הקומות לא ראיתי נפש חיה, לבד מבעלת המגנת, שחיממה את ידיה מעל לתנור החשמלי.

בשנים עבוד הזמנתי לא פעם לבית־כנוסד זה, ותמיד הגה עולים שזה עכשיו הגיעו ארצה, שמעתי בליל של שפות ולעתים לא רחוקות גם צעקות מהמורים, של עולים חדשים שתבעו את זכויותיהם.

הפעם במשרד הקליטה הדומם, ראיתי את גסיסת הציונות.

שלום זבולוני
קיבוץ אושה

קדושה מוסלמית מפוקפקת

דן יהב טוען ("הארץ" 22.1), שמסגד עומר מצוי בשטחי מסגד אל־אקצה. האמת היא, שהמסגד הקרוי על שמו של כובש ירושלים מצוי מאחורי כנסיית הקבר ברובע הנוצרי, בסמוך לרחוב סנט הלנה. שמו של עומר אבן אל־ח'טאב קשור למבנה כיפת הסלע מפני שבמסורת האסלאם היה זה עומר שניקה את שטח הר־הבית כדי לגלות את אבן־השתייה בעזרת היהודי המומר כעב אל־אחבאר.

יהב מנסה להקנות לאגדות שלמה קדושה מפוקפקת. גם אם אין להכחיש שמוסלמים מחשיבים את כל שטח המתחם כמסגד ולאו דווקא הבניינים בלבד, אין להתעלם מכך, כפי שחווה לצרוסיפה מציינת (במאמרה "קדושת ירושלים במסורת האיסלם", הכלול בספר "פרקים בתולדות ירושלים בזמן החדש", יד בן־צבי), שהיו באיסלם שהתנגדו לקדושת ירושלים וכינו כחיקוי מעשי היהודים ("משאבהתן לליהוד") את ההערצה לעיר.

ישראל מידד
שילה

עידית ונתן רגב
שמחים להודיע על הולדת
דנה
אחות לאיתי, נויה ומיכאל
רמת השרון 21.1.1986

תיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

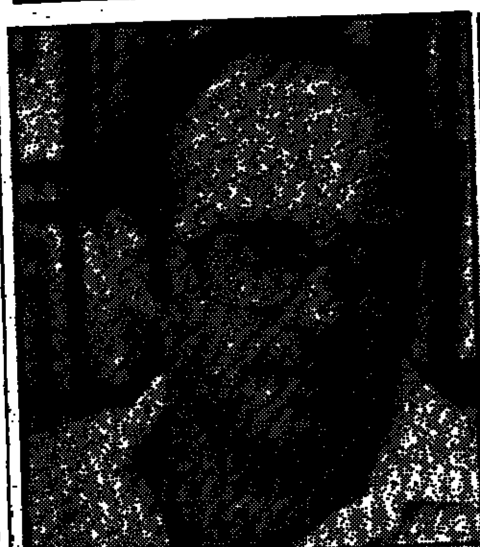
ד"ר יוסי הדר: מחזה על מאבק

תחיה דנון: הופעה שלווה ומקסימה

טיפוח המחזה המקורי

הבמה לפרויקטים מיוחדים של תיאטרון חיפה מעלה את "אוסטרליה הדרומית" באולם האורי מאליק; מחזה מאת יוסי הדר; בימוי: אילן תורן; עיצוב: פרידה שוהם; תלבושות: בילה להט; תאורה: חני וידר; משתתפים: תחיה דנון, שלום שמואלוב, ברטון שירין, דני רוט, תהורא שמאי.

אחת ההתפתחויות הרצויות של התיאטרון הישראלי היא גיבוש היחס הנכון — מבחינת הקהל, הנהלות התיאטרונים והביקורת — למחזה המקורי. להנהלות התיאטרונים ברור כבר שמחזה מקורי העוסק במציאות ישראלית אינו מס בימה הכרחי, אלא אפשרות להביא קהל לאולם התיאטרון. זה אולי התחום היחיד — יותר מלהיטי בידור מיובאים ומקומיים — המבטיח אולם מלא.

יחד עם זאת, לא כל מחזה המגיע להנהלת התיאטרון זוכה מייד להצגה על הבמה הגדולה. יש קבוצה של מחזאים שביססו את מעמדם וכמעט כל מחזה משלהם יוצג על הבמה הרשמית, תהיה זו גדולה או קטנה — לוין, סובול, מיטלפונקט, בר־יוסף, הספרי — בהיותם בצורה זו או אחרת בעלי איכויות מוכחות אצל הקהל או אצל הביקורת.

יש גם מחזאים מוכרים פחות או ותיקים יותר שיש להם סיכוי להיות מועלים על במה רשמית: הורוביץ, לרנר, דביר, או בהרב, אבל ביסוסם של אלה אינו צריך לבוא על חשבונם של מחזאים צעירים בראיית הרכב, ואינו צריך למנוע ממנהלי תיאטרונים לחפש אותם מחזאים. שכן כל השמות שהוזכרו קיימים בתודעת התיאטרון הישראלי לפחות חמש שנים, ולוין כבר מתקרב ל־20 שנה. לכך נועד הפסטיבל לתיאטרון אחר בעכו, שזכה השבוע לפרס יושב ראש הכנסת, ובין עם לעם נועדו לכך "הבימרתף", במה 3 של התיאטרון הקאמרי או הבימה לפרויקטים מיוחדים של תיאטרון חיפה. במסגרת כזו מקבל המחזאי חשיפה ורואה כיצד החומר הדרמטי שלו עובד — או אינו עובד — על קהל, וזהו צעד חשוב, לאורך של ורקוד תהילה קטן ומחייב פחות בדרך הפיתוח והטיפוח של מחזאי.

אלא שגם ביצירת במה, שהיא חממה מיוחדת, לא די. הדעת נותנת שדווקא בחממה מיוחדת זו יעבדו הבמאים המנוסים ביותר, בעבודה עם מחזאי ועם שחקנים, כדי להבטיח לשתיל הרך הזה את התנאים הטובים ביותר. המציאות בשטח מוכיחה את ההיפך הגמור. "עולה" של ישראל המאידי זכה לבימוי של עמית גוית, שטיפול בטקסט אינו ממעלותיו כבמאי למרות נסיונו הרב. יחסית, "טרומפלדור 85" — במסגרת "במה 3", שהיא כל כך חצי רשמית, עד שהתיאטרון הקאמרי מצהיר שהוא מעלה את ההצגה לשלוש פעמים ניסיון, ואחר כך רק לפי דרישת הקהל ומידת הצלחתה ללא כל התחייבות — בוים על ידי יוסף כרמון, שעיקר נסיונו בשחקן. "אוסטרליה הדרומית" של יוסי הדר בתיאטרון חיפה בויים על ידי אילן תורן, שהוא בעיקר שחקן.

לביים אין פירושו "להעמיד על הבמה", כפי שעשה כרמון במידה של רמיזן, או כפי שעשה תורן תוך ניפוץ כללים בסיסיים של קומוניקציה עם קהל: אתה לא יכול לבנות ברי עמל קיר דמיוני ששחקנים עוקפים אותו כדי להיכנס לחדר, כדי "לנפץ" אותו כששחקן נכנס לחדר דרך הקיר, לפתע. בימוי פירושו — בעיקר במחזה מקורי — בדיקה מדוקדקת של טקסט ונסיון משותף לפתור בעיות.

זהו המחזה השלישי של יוסי הדר הזוכה להצגה. קדמו לו "הטייסים" ו"חלום קרבי". עם וקוד כזה אפשר היה בהחלט להגיע, גם על סמך הטקסט של המחזה הזה, כפי שהוא נשמע, כי זהו איכות מוכחת. המחזה הזה עוסק בעימות בין בני קיבוץ ונוער בעיירת פיתוח ("הזרוא" כפי הזקן שבקיבוץ), סיפור העלילה מדבר על ניסיון למצוא גשר והבנה, המתנפץ כשמתברר שמאחורי הכוונות הטובות מסתתרים רגשי אשמה ובי־אמביוות אנושיות שאינן מובהרות די צרכן.

זהו מחזה על מאבק: דן, מורה הקיבוץ משתדל לקלוט את זיפזיק, נער עבריין, ואילו וינקר, עבריין שהיה בכלא ובא אחרי ריצוי ענשו לחפש את זיפזיק, נאבק על השליטה בבחור הצעיר, העומד להתקבל כחבר בקיבוץ אחרי תקופת ניסיון. כאן מושפת הבעיה הראשונה של המחזה. דמותו של זיפזיק היא כמו סאבה. ברור שרבים עליה שני הצדדים, אבל לא ברור מה היא איכותה ולמה רבים עליה. זה לא בא לידי ביטוי בכתיבה, כיוון שהדמות כתובה כפאסיבית תפעלת, כפיית סובב, ואף לא במשחק של דני רוט, שלבד מפגיעות אינו מקרין כמעט דבר. אלה שתי מצוקות — של מחזאי ושל שחקן — שבמאי מנוסה יכול היה לנסות לפתור.

בעיה לא פחות גדולה היא דמות האב במחזה. זקן הקיבוץ הוא הדמות המפעילה את רגשותיו של דן. המורה שהוא בעצם הביטוי של מצפון החברה הישראלית במאבק החברתי בין הקיבוץ והעיירה. אולי זה הפסיכיאטר שבמחזאי המשייך את התנהגותו של דן לנאמנות לאביו. אך כדי שנאמנות זו תהיה סבירה על הבמה, צריך שדמות האב תהווה מוקד של כוח הזדהות לצופה. וזהי שוב בעיית כתיבה. אמנם כאן השחקן הוא מנוסה — גיורא שמאי — אבל לא נראה שהוא מביא לדמות דבר לבר מקו אחד, שלילי בעיקרו וסטריאוטיפי בצורה המצדיקה בעיקר את בעס צעירי העיירה כלפיו, לא את נאמנות בנו אליו.

דוגמא למה ששחקנים יכולים לתרום למחזאי אפשר לראות בעבר דמות של תחיה דנון, בתפקיד אשת המורה, העוזבת אותו למען העבריין וינקר, ונעזבת בסופו של דבר על ידי שניהם. נכון שיש רמזים לעצמאותה גם בטקסט, אך בעיקר של דבר, הדמות הזו קורמת עור בגלל הופעתה השלווה המקסימה של תחיה דנון. זוהי בפירוש תרומה של אישיות השחקנית לדמות, והיא מספקת הרבה דברים שנותרו בלתי מובנים במחזה, כמו משיכתה לוינקר. כצופה אתה חש היטב את סוד קסמה על הגברים שבמחזה, ותוהה מדוע הגברים אינם מתבוננים עליה, אלה על איכות לא ברורה כמו דמותו של זיפזיק.

אין כמעט ספק שדמותו של וינקר היא התובנה על המחזאי. בעיצובו הוא הצליח במה שרוב המחזאים ה"חברתיים" לא הצליחו: וינקר מבטא קונפליקט מעמדי מבלי שזה יסתמך אך ורק על עניין עדתי, למרות שיש רמזים גם לזה. זוהי דמות המעוררת הזדהות למרות שלילתה החברתית. שלום שמואלוב מפיק ממנה את המקסימום. הוא שולט על הבמה למרות — ואולי בגלל — הפוזה הפיזיבנית, הזילופים המהירים של מצבי רוח, המעברים בין אלימות להקסמה. זו אינה דמות נחשפת, מניעיה ברורים והם מוצגים באופן רציני ופורתק גם בכתיבה וגם במשחק.

דן, המורה מן הקיבוץ, המנסה להבין על תרומת אביו ועל מצפונו החברתי ומאבד גם את אשתו, גם את הקיבוץ וגם את זהותו, כשהוא עובר באופן חד משמעי לצידו של וינקר והוא זה האמור להתלוות לוינקר במסע ל"אוסטרליה הדרומית", כדי ליצור שם חלום חדש. כשם שמניעי דמותו של וינקר ברורים וגלויים, כך מניעיו של דן הם הנחשפים לאורך המחזה. מידה של מיומנות מתגלית בטווית האינטגרציה העלילתית מצד המחזאי, אלא שהוא נעזרת יכולת של שחקן לשכנע בחשיפה ההדרגתית הזאת. גם זו שאלה של ניסיון ומיומנות: תפקיד כזה, שהוא המורכב ביותר במחזה, אינו זוכה למימוש שלו הוא ראוי.

הכל חוזר לאותה נקודה עצמה: נכון שהבימה הנכונה למחזאי בראשית דרכו היא זו שאינה מטילה עליו מעמסה של מחוייבות להצליח "בגדול". אלה שעל אותה בימה צריך להעמיד לרשותו את הכוחות המנוסים ביותר בבימוי, בעיצוב המשחק. גם זו אינה ערובה להצלחה כיוון שמחזאי נותר קנאי — בצדק — למילותיו ובוודאי לא יתמסר בהתלהבות לבמאי שייעץ לו לשנות את כתיבתו. זה תהליך ארוך של יצירת אמון, בו הבמאי צריך להיות הצד המדריך. גם זו עדיין אינה ערובה להצלחה. אבל לפחות אז אפשר לומר, שנעשו כל המאמצים כדי לשרת את המחזה באופן הטוב ביותר. מכל מקום בתחום הזה חוטאים כל התיאטרונים הרפרטואריים.

לא פעמים רבות אני מוצא את עצמי עוסק כל כך בהרחבה בהכוונה של דמויות ועיצובן בתוך מחזה ישראלי. לצערי הרב גם הפעם — בפעם השלישית עבור הדר — לא זכה הפוטנציאל שקיים בו כמחזאי, מבחינת מה שיש לו לומר. יש בכך עדות לפגמי שיטת עידוד של המחזה המקורי.

הארץ ממליץ

תל אביב

"מסע עסקים של אבא" (פאר) — סרטו השני של הבימאי היוגוסלבי אמיר קוסטוריצה מציג את חייה של משפחה ביוגוסלביה של 1950, מתוך גישה פוליטית, אך גם מתוך רגישות אנושית וראייה חדת־עין של פרטים. סרט יפה בפשטותו.

"הרבה ולא כלום" (גת) — צירוף מוצלח של תסריט אינטליגנטי, בימוי מתוחכם ויפה, ומשחק מבריק של מריל סטריפ, צ'רלס דנס, סר ג'ון גילגוד, טרייסי אולמן, המר הפעם סטינג. סיפור נוסטלגי על ריגול במלחמת העולם השנייה בעשה לאנאליזה של סיגנון, בבימויו של פרד סקפיסי האוסטרלי.

עד סוף הלילה (פריז) — בני אדם אמיתיים, המתמודדים עם בעיות אמיתיות, בסרטו של איתן גרין, העוסק במשבר משפחתי. סרט יפה ברמה של יחסים בין המיניות. פחות מוצלח ברמה של מלודרמה וגנגסטרים.

הכבוד של פריצי (לימור) — קומדיה שחורה של ג'ון יוסטון ("הנץ ממלטה", "המלכה האפריקאית", "האוצר של סיירה מאדרה", "האיש שרצה להיות מלך"), על איש ה"מאפיה" הסיציליאנית בברוקלין, המאלץ לבחור בין אהבה ובין "כבוד המשפחה הסיציליאנית". ג'ק ניקולסון מצוין.

חזרה לעתיד (אורלי) — נער חוזר באמצעות מכונת זמן, לעבר — משנה את ההווה שלו ואת עתידו. סרטו של רוברט זמקיס ("בעקבות האוצר הירוק") הוא סרט מדע בידיוני, המתאים לילדים ולמבוגרים כאחד. חביב מאוד, וגם מעניין.

שושנת קהיר הסגולה (סינמה 1) — סרט חדש של וודי אלן, הפעם רק כבימאי ותסריטאי. המערב מציאות ודמיון, אגדה ועובדות. מעשה בדמות בסרט המתאהבת באחת הצופות. היא יוצאת מהמסך כדי לבלבל את היוצרות ולהוכיח שבקולנוע, לפחות, הכל אפשרי. עם מיה פארו — בת זוגו העכשווית של אלן.

בחר בי (גורדון) — עימות בין המיתוסים הרומנטיים המניעים את הבריות לבין המציאות. בסרט על חיי הלילה, על אהבה ועל בדידות. הבמאי אלן רודולף, עוזר לשעבר של רוברט אלטמן, משתמש במוסיקה, בצילום ובדיאלוגים כדי ליצור אווירה מלנכולית ולהתייחס למסורת הקולנועית של העבר.

ירושלים

שושנת קהיר הסגולה (סמדר) — ראה סינמה 1, ת"א.

מסע עסקים של אבא (בנייני האומה) ראה פאר ת"א.

חיפה

קאוס (קרן אור) — סיפורים סיציליאניים, לפי פירנדלו, בסרטם של האחים טאוויאני ("פדרה פדרונה", "הלילה של סן לורנצו"). הומור עממי, סיפורי עלילה מאלפים, וקולנוע מעולה.

הכבוד של פריצי (אודיון) — ראה לימור ת"א

בירדי (רביבה) — סיפור על ידידות, ועל נער שחזר ממלחמת וייטנאם כשהוא סבור שהוא ציפור. סרט המחפש את שורשי השיגעון בתוך ה"נורמלי". בבימויו של אלן פארקר. משחק טוב של ניקולס קייג' ומתיו מודין.

תיאטרוני ישראל
הערב יום ד' 29.1
תיאטרון הבימה
המלך מתיא הראשון: 15.30; 17.30
4 בעיניים קטנות: 21.00
הנרדם: 20.30
התיאטרון הקאמרי
"חלום ליל קיץ": 6.00, 9.00
קידוש — צוותא: 20.30
קסטה: ת' ירושלים

עיריית תל־אביב יפו
הארץ עתון "הארץ"
הבימה תיאטרון ה"בימה"
מקיימים
בשבת 1.2.86 ב־11.00
מ פ ג ש
משחק סימולציה על פגישת פרס — מובארק בהשתתפות פרופ' יחזקאל דרור וד"ר עמי איילון.
שבתאי טבת על ספרו החדש בן גוריון וערביי ארץ ישראל.
ראובן שפירא — כתב "הארץ" לענייני משטרה
רפאל קלצ'קין
חנה לסלאו
שלמה ניצן ואורחים נוספים.
מנחה: מיכאל הנדלזלץ.
הארוע באדיבות:
קונטרול דאטה (ישראל) בע"מ
כרטיסים בקופת "הבימה" בימים א'—ו'.
אין מכירת כרטיסים במקום בשבת.
דמי כניסה: 4 ש"ח.
50% הנחה
למנויי ה"ארץ" וה"בימה" ולבעלי תעודת תושב ותעודת קשיש של ת"א.

מדריך הארץ

פרק יומי	משנה יומית
ירמיה פרק ט	תמיד ג, בב
דף יומי	הלכה יומית
ביצה ב	תפלה צב, כה

תורנות רופאים

הוסטת רופאים במקרים דחופים: מ"פ בערב עד למחרת ב־8 בבוקר. מד"א טל' 101.
מגן דוד אדום: ירושלים 523133; תל־אביב 460111; חיפה 512233; גוש־דן 781111; הרצליה 052-541333; נהריה 923333; רחובות 054-51333; בת־ים 5511111; חולון 803133; לוד־רמלה 08-221022; באר שבע 057-74767.
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית: בימים א'־ה' — 20.00—8.00; בימי ו' — 15.00—8.00. טלפונים: 03-433508, 03-433500.
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית 24 שעות ביממה: ירושלים 227171; תל־אביב 03-261111; חיפה 04-672222/3; נתניה 053-35316; באר־שבע 057-418111; 08-223958.

מרכז סיוע לנפגעות אונס (24 שעות ביממה): תל־אביב טל' 234819; ירושלים טל' 02-245554; חיפה טל' 04-382611.
מרכז סיוע למכורי סמים "מקלט": א' רדב 11.00—13.00; ב' רדב 16.00—18.00; טל' 220831; תל־אביב.
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה: תל־אביב, טל' 294869, 03-283822. המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. טל' 03-284649. פתוחה בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00. שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00. חיפה, רח' הנגב 26, קומה ג', טל' 04-525-566, שעות הקבלה כל יום 20.00—23.00.
שירותי רפואי חירום 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום 669531, 660583; מוקד לילה, שבת וחג 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן; תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898; מוקד לילה 631011 מנוי 8752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן.

תורנות בתי־חולים

תל אביב: רופא — ילדים, כירורגיה, פנימית.
ירושלים: הדסה ע"כ — פנימית, נשים, עיניים, א.א.ג.; בקור חולים — ילדים; הדסה ה"צ — כירורגיות, אורטופדיה.

תורנות בתי־מרקחות

תל־אביב: לב העיר אחד העם 69 613862; קופ"ח כללית 7 225140.
רמת גן: רמת יצחק שד' ירושלים 96 777506.
חולון: אהרון המינץ 52 889155.
בת ים: בני בת ים הנביאים 3 585671.
רחובות: קופ"ח כללית בני משה 452361.
נתניה: המכבי שד' ויצמן 13 22985.
ירושלים: כלל המלך דוד 6 224856.
חיפה: יבנה אבן סינא 7 672288.
הקריות: ביאליק שד' ירושלים 15 קרית ביאליק 721250.

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אנונימי. ימים ב' ג' ד' — 17.00—20.00, ת"א, טל' 281226. חיפה: ימים א' ד' 16.00—19.00, טל' 81520.

שידורי רדיו וטלוויזיה

טלוויזיה

17.30 שמיניות באוויר
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) רוצה פתרון — הצעירה הנבובה
18.45 (ע) חידושים והמצאות
19.00 (ע) בידור חו"ל — הוליווד
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 סיפורי ברים
20.30 שנים אחרי — דמות של המשפחה בישראל
21.00 מבט לחדשות
21.30 מוקד
22.05 השכני מהגדה — סרט קולנוע
23.40 פסוקו של יום חדשות

טלוויזיה לימודית

08.15 ארץ־מולדת
08.40 אנגלית ד'
09.00 מדעי הטבע — העץ
09.20 אנגלית ד'
10.10 מדעי הטבע ה'־ו' — כיצד אנו נעים
10.30 פרפר נחמד
11.00 חשבון ד'
11.15 אנגלית
11.30 מושגים ביהדות
12.00 אנגלית ה'
12.25 אנגלית י'
13.00 מדעי הטבע (מוסיקה עליונה — הסביבה הטבעית)
14.00 עולם הולך ונעלם — האל קטאראגמה בציילון
15.00 איינשטיין, תורת היחסות
16.00 בלי סודות
16.25 פיצוחים, טעשטש טלוויזיה
17.00 ערב חדש

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.07 בוקר טוב
07.30 שחרית מוסיקלית
09.30 קונצרט בוקר
12.05 אמנים בעולם [illegible]
13.00 קונצרט צהרים [illegible]
15.05 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 קונצרט מנחה
18.30 מאולמי הקונצרטים בעולם
20.05 עשה לך רב — מורי במוזיקה
21.00 אופרה של יום רביעי
23.00 צלילי ליל — קונצרט

רשת א'

16.05 מעשה שטן הוה
17.20 האוניברסיטה המשודרת
18.06 מבט ערב
18.47 פרקי היום בתנ"ך
19.05 סיכום הלכה היומית
19.30 שידורים לעולים
22.05 הבר מאחר כוכב — תבנית היהדות הדיפוזית

רשת ב'

18.06 עיקר
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 מכתב לעניין: צבא וביטחון
20.05 מבט לפולקלור — המוסיקה במסורה החסידית
21.05 שיר לדרך
22.05 בימה למפר — מחזות מוסיקליים ור' רסים
23.05 משמר לילה

רשת ג'

18.06 היה הוא — מבצר להיטים ישנים
20.05 עם כל הנשמה
22.05 מטלט — שירים עבריים
23.05 הלילה הוא שירים

גלי־צה"ל

18.05 שלוש־ארבע לעבודה
19.05 רדיו במקום
20.05 מבצר המוסדים הלוהטים
21.00 מבט לחדשות
21.30 אוניברסיטה משודרת
22.05 על חרבו ועל הביצאק
23.05 כשאלוהים לצבך

שידורים קבועים

רשת א'
07.30 בין שירים — פזמונים ישנים
08.05 חוגה — עם בני הגבול
09.05 השיר לא תם
09.30 מפגש
10.30 רדיו קל
11.10 שידור יומי לבתיה"ס
11.30 השכלה הדעת לכל
12.05 פסקי המורה
13.00 שידורים באנגלית
13.30 שידורים בצרפתית
16.00 לבת לבן ולכל המתעניין

רשת ב'
08.04 ספר לשלום
09.05 ביקור בית
10.10 כל צבעי הרשת
12.10 גל פתוח — חדשות ופזמונים
13.00 בוקר היום
14.06 יש עניין
15.05 מוספי הרשת
16.05 שירים ושטורים
17.10 יומן כלכלה

רשת ג'
06.11 בהוכה לאתר
07.07 שיר בבוקר בבוקר
09.05 מה כבר השעה
10.05 אנך היום התיכון
11.05 שעה עם מלאכי חוקה
12.05 רק מוסיקה
13.05 רק ביומי חול
14.06 לי ולך — שיר וברכה
15.05 הרשע, הריש המנודים
16.05 מוסיקה לעניין
17.05 הגנה יומית, יקיר אביב
17.30 על מספרים המבטים

גלי צה"ל
06.10 צלילי בוקר
06.30 אוניברסיטה משודרת
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל
09.03 בכון לעכשיו
11.05 טעם של פעם
12.05 להיות לתיאבון
13.05 במבנון ישראלי
15.05 ספקטום
16.05 ארבע אחרי הצהרים
17.00 יומן גלי־צה"ל

לוח בתי קולנוע

תל־אביב

אורלי — סוכנות למתאבדים 4.30, 7.15, 9.30
אלנבי — לכודים בשלג 5.00, 7.30, 9.30
אסתר — תפילה למות 4.30, 7.15, 9.30
בית לסין — מי מפחד מהשכן ממול 11.15 בלילה
בן יהודה — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
גורדון — בחר בי 4.35, 7.15, 9.30
גת — הרבה ולא כלום 4.30, 7.00, 9.30
דקל — לילות לבנים 7.00, 9.30
הדיב אין — גולאג 7.15, 9.30, מסיבת הסקס 12.00
הוד — רופא חולה אהבה 4.30, 7.15, 9.30
רב חן: חן 1 — שנת הדרקון 4.15, 7.00, 9.40
חן 2 — סיפורה של מארי 5.00, 7.20, 9.45
חן 3 — בי"ס לאסירים מתחילים 4.45, 7.20, 9.40
חן 4 — הגונים 10.30, 1.30, 4.45, 7.20, 9.40
חן 5 — רומן על בוחו 10.30, 1.30, 4.45, 7.00, 9.40
לימור — הכבוד של פריצי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — מסרה 1.30, 4.50, 7.15, 9.30
לב 2 — גהל 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
מוגרבי — קומנדו 4.30, 7.15, 9.30
מוזיאון ת"א — נערה תעיר
מקסים — הבן ואיש השלג 4.30, 7.00, 9.30
מרכז התורה הישראלית — התורה הישראלית (בעברית) 10.00, 5.00; 10.00 (באנגלית) 9.00, 12.00, 2.00; 6.00, 8.00 (ברוסית) 7.00; רומן הרמים 9.50
סמדר — להב משונן 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1 — שושנת קהיר הסגולה 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 2 — אמדאוס 6.00, 9.00
סינמטק — על קופים ואנשים 7.00; מלחמה ואהבה 9.30
פאר — מסע עסקים של אבא 4.15, 7.00, 9.30
פריז — עד סוף הלילה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30; הרעב 11.45
צוותא — במקום חלום + בנגע 8.00
צפון — ראן 6.15, 9.30
שחף — בשם כל בני ביתי 6.00, 9.00
תכלת — צייד הצבאים 6.00, 9.00
תמוז (התיאטרון) רמת אביב — אפוקליפסה עכשיו 7.00, 9.30
תל־אביב — עיפרי הזלל 4.30, 7.15, 9.30

ירושלים

אדיסון — קומנדו 4.30, 7.00, 9.00
אור גיל — שנת הדרקון 4.00, 6.30, 9.00
אורגע — תפילה למות 4.30, 7.00, 9.00
בית אגרון — סופרמן 3 3.30, בשם סגל 5.45, המבט 7.30, אל נורטה 9.30
הבירה — רופא חולה אהבה 4.30, 7.00, 9.00
כפיר — חזרה לעתיד 4.30, 6.45, 9.00
מיטשל — הרבה ולא כלום 6.30, 9.00
סינמטק — עד כלות הנשימה 7.00, יד שמאל הנוקמת (באולם הקטן) 7.00, אני מאשים (באולם הקטן) 9.00, הקרב על צ'ילה — 3 — כוחו של עם 9.30
עדן — לילות לבנים 4.15, 6.45, 9.15
סמדר — שושנת קהיר הסגולה 7.00, 9.15
רון — עד סוף הלילה 4.30, 7.00, 9.00

רמת־גן גבעתיים

ארמון — שנת הדרקון 6.50, 9.30
אורדע — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
הדר — חף מפשע 4.30, 7.15, 9.30
לילי — הכבוד של פריצי 7.00, 9.30
רב גן — רמת גן
גן 1 — הרבה ולא כלום 4.30, 7.10, 9.40
גן 2 — תלמידה מושלמת 5.00, 7.30, 9.40
גן 3 — בירדי 5.00, 7.20, 9.45
גן 4 — סיפורה של מארי 5.00, 7.30, 9.40
רמת גן — ג'ואי 7.15, 9.30
שביט — מכרות המלך שלמה 7.15, 9.30

חולון

ארמון — קומנדו 5.00, 7.15, 9.30
מגדל — שנת הדרקון 7.00, 9.30
מכבי — המלך דוד 4.30, 7.15, 9.30
רינה — בחזרה לעתיד 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

סמדר — בי"ס לאסירים מתחילים 5.00, 7.00, 9.15
שרון — שנת הדרקון 4.30, 7.00, 9.30

רמת השרון

כוכב — יער האיזומרכר 11.00 בבוקר, מופע הקולנוע של רוקי 7.00, יער האיזומרכר 9.30

כפר סבא

תן — שוטר עם כבוד 9.15
תבל — המכרה אמריקה 5.00, מכרות המלך שלמה 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — בשם כל בני ביתי 6.00, 9.00
אורלי — בירדי 6.45, 9.15
אמפיתיאטרון — עיפרי הזלל 4.30, 7.00, 9.15
ארמון — קומנדו 4.30, 6.45, 9.00
חן — מועדון הכותנה 4.00, 6.30, 9.00
סינמטק — להחזיק ולאבד 7.00; יאנקים 9.30
עממי — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
עצמון — המסרה 4.30, 7.00, 9.15
פאר — תפילה למות 4.30, 6.45, 9.00
קרן אור המתחדש — קאוס 6.00, 9.00

רב גת
רב גת 1 — שנת הדרקון 3.45, 6.30, 9.15
רב גת 2 — לילות לבנים 3.45, 6.30, 9.15
רון — חזרה לעתיד 4.00, 6.45, 9.15
שביט — עד סוף הלילה 7.00, 9.00

קריות (חיפה)

אורות — הכבוד של פריצי 6.45, 9.15
בית העם — הבן ואיש השלג 9.15
היובל — גנבים מחוף לחוף 7.00
ביתן — רסטי ג'ימס 7.00, 9.15
סביון — שנת הדרקון 6.45, 9.15
מפיר — האיש בעל הנעל האדומה 7.00, 9.15

הרצליה

דוד — חזרה לעתיד 4.30, 7.15, 9.30
היכל — תרגיל למרגל מתחיל 4.30, 7.15, 9.30
מלון דניאל — דני רוז האיש מברודווי 7.15, 9.30
תפארת — הגונים 4.30, 7.15, 9.15

בת־ים

אורנים — סוכנות למתאבדים בע"מ 7.15, 9.30
עצמאות — עיפרי הזלל 4.30, 7.15, 9.30

חדרה

חדרה — הבינה האמריקאי 4.30, 7.00, 9.15
תוף — מושלם 7.00, 9.15

רחובות

בית העם — מכרות המלך שלמה 5.00
הדר — שושנת קהיר הסגולה 7.15, 9.15
חן — שלגיה ושבעת הגמדים 4.30; קוד השתיקה 7.15, 9.15

עפולה

היכל התרבות — רומן שהחל במלחמה 8.30